

Награда „Романтик Таймс“

Дженифър Блейк

КРАЛСКИ СТРАСТИ

ДЖЕНИФЪР БЛЕЙК КРАЛСКИ СТРАСТИ

Превод: Андреа Михайлова

chitanka.info

Париж 1848 г. Крал Луи Филип се опитва да реформира Франция, подпомаган от известния Ламартин. Никола дьо Ланд — алчен и безогледен политик — крои заговор, за да свали краля и да издигне негово място Луи Наполеон. За да постигне това той използва всякакви средства. Едно от тях е красивата Анжелин Рашел Дьолакроа, наречена Мара. Тя е от Ню Орлиънс и е дошла да прекара лятото с баба си в Париж. Отначало девойката не подозира, че ще стане играчка в ръцете на интриганта дьо Ланд. И точно в момента на най-голямо отчаяние тя среща тайнствения принц Родерик, в когото от първия миг се влюбва страстно. Но може ли Мара да бъде сигурна в неговата любов...

ГЛАВА ПЪРВА

Пламъците се издигаха високо, смолистите дърва пращяха и припукваха, оранжеви искри се издигаха сред дима чак до черните голи клони на дърветата. Отблясъците от огъня се плъзгаха по лака на циганските каруци, хвърляха танцуващи светлини върху излющената ярка червена и синя боя, върху помръкналата позлата. Тя просветваше и по гривните и коланите от споени жълтици, които носеха циганите, по обещите, които се полюшваха по ушите на мъжете в стана. В тъмното ярката светлина се отразяваше и в месинговите копчета на униформите и в лъснатите ботуши, когато мъжете от свитата на принц Родерик от Рутения се раздвижваха върху натрупаните килими, на които се бяха излегнали. Те си говореха тихо, смееха се и вдигаха чаши.

Принцът седеше сред тях, навел русата си глава над една мандолина. Силните му, пъргави пръсти изтръгваха от нея дива рапсодия, напев, който проникваше в сърцата и изпълваше хладния нощен въздух с радост и неприкривана страст. Възрастна прегърбена циганка го придружаваше на цигулка. Родерик вдигна очи и усмивка озари лицето му — двамата с циганката си контрапунктираха, звуците на инструментите им се преплитаха и се сливаха, преизпълнени с неудържима радост. Огънят озаряваше високите скули на принца, отразяваше се в дълбоката синева на очите му, образуваше сянка в трапчинката под устните му. Контрастът подчертаваше правия му нос и волевата, издадена брадичка. Светлината превръщаше косата му в разтопено злато, а разкопчаната риза и белия униформен панталон в по-бледи петна. Изглеждаше отпуснат, дори весел сред приятелите си, но излъчваше въпреки това неотслабващо съсредоточено внимание, някакво напрежение, готово всеки миг да избликне. Беше мъжествен, широкоплещест, приличаше на герой от древна сага, сигурен в силата си, непознаващ страх и уверен, че е непобедим.

Мари Анжелин Рашел Дьолакроа го наблюдаваше от сянката на дъбовия гъсталак. Светлосивите ѝ очи бяха приковани в принца.

Главата я болеше, на слепоочието ѝ пламтеше широка рана, от която в тъмните ѝ къдрици се стичаше кръв. С мъка можа да вдигне дясната си ръка, толкова силно се бяха схванали раменете ѝ. Наметалото ѝ беше цялото в кал, бялата копринена рокля разкъсана в талията и тя подозираше, че само дебелите, натъпкани с конски косъм, повдигащи полите възглавнички са ѝ помогнали да не счупи крак.

Във всичко това нямаше нищо чудно, ако се вземе предвид, че само преди по-малко от половин час, тя бе изхвърлена от препускаща карета. Но не болката от раната, нито шокът от случилото се караха тялото ѝ да потръпва от ужас, а стомахът ѝ да се свива от страх. Причината беше мъжът, когото виждаше сега пред себе си в циганския стан.

Беше принц Родерик от балканската страна Рутения, мъжът, когото трябваше да прелъсти. А после да го предаде.

През живота си не беше прелъстявала мъж. О да, беше флиртувала на балове и пикници, на чайове на розите, които се даваха в Ню Орлиънс при въвеждането на млади дами в обществото, беше се упражнявала в изкуството да привлича вниманието на противоположния пол. Но никога не си бе поставяла за цел да очарова мъж и така да го оплете, че той да изпълнява драговолно всяко нейно желание. Не, никога. Независимо от това какво приказваха за нея.

Или може би беше го правила? Тя не знаеше, не можеше да е сигурна. Но каквото и да е правила преди, наистина не бе заслужила съдбата да стоварва на плещите ѝ толкова неизпълнима задача.

Звуците на цигулката и мандолината се издигнаха до кресчендо, тя замлъкна за миг, а после завърши с нежен акорд. Циганите скочиха на крака, ръкопляскаха и удряха одобрително дайретата си. Принцът наведе благодарно глава, засмя се и удари старата циганка по рамото. После скочи с гъвкаво движение и се отдалечи от огъня. Широките му крачки го понесоха с невероятна бързина през поляната. Той идваше целеустремено право към Мара, сякаш знаеше точно къде отива, сякаш отдавна беше забелязал присъствието ѝ.

Тя отстъпи бързо назад, но беше твърде късно. Той стоеше вече пред нея, хвана я за ръката и я дръпна към светлината. Тя се олюля леко и топлата му силна ръка, обхванала китката ѝ, я стисна за миг, за да я подкрепи.

— Добре дошло, красиво видение — каза той. Гласът му прозвуча меко, но хладно, а само миг по-късно, когато се обърна към хората си, рязко, като изваден от ножницата кинжал. — Хубава или не, но тя положително е видение, защото как иначе би минала край стражите?

— Вината е моя, Ваше височество.

Млад мъж пристъпи от мрака към тях... Беше тъмнокос и въпреки дръзкия си вид — хубавец. Кафявите му очи бяха живи, в едното му ухо се олюляваше златна обеца, а на врата му амулет — окачена на ивица кожа седефена мида. Стоеше изправен, без сянка на покорност или чувство за вина.

— Наистина ли, Лука?

Циганинът Лука посочи към Мара.

— Погледнете я. Смятате ли, че е опасна? С очите си видях как я изтласкаха от една карета. А когато тя тръгна насам, я проследих.

— Какъв ужас! — отвърна му принц Родерик. — Можел си да ѝ предложиш помощта си — каза го само между другото, но челото му се намръщи, докато оглеждаше преbledнялото ѝ лице.

— Реших, че най-добре ще е да я наблюдавам какво ще прави.

Мара долавяше дебнещото любопитство в гласа на циганина и си спомни мига, в който се надигна и се запъти към циганския стан. Толкова очевидно ли е било, че знае къде отива? Бяха ѝ обяснили в каква посока да върви, но след лошото падане сякаш оглуша и загуби ориентация. Най-сетне се запъти натам, откъдето долиташе музиката. Беше вървяла бавно и предпазливо. Невъзможно беше той да си е помислил друго. Премаля от облекчението, пръстите ѝ трепереха в ръката на принца.

— Елате — каза той изведнъж и я поведе към купчината килими, от която бе станал.

Тя се отпусна върху тях... Когато усети топлината на огъня, потрепери, а раната на челото ѝ затуптя. Вдигна ръка да я докосне. Принцът изшпрака с пръсти, изрече тихо заповед и в същия миг до нея се приближиха две циганки. Те промиха раната, превързваха слепоочието ѝ, покриха косите ѝ с червена, златотъкана памучна кърпа, която ѝ стигаше до кръста. После ѝ поднесоха чаша червено вино и се върнаха мълчаливо на местата си.

Виното беше младо и тръпчиво, но ѝ даде сили. Тя отпиваше по малко и се мъчеше да приведе в ред мислите си и да спре със силата на волята си треперенето. Изпод спуснатите клепачи виждаше как хората на принца я заобикалят. Лицата им изразяваха възмущение и състрадание, примесени с търпение. Принцът седеше наблизко върху килима си, опрял лакът на сгънато си коляно. Погледът му беше спокоен и изпитателен.

Родерик се пораздвижи, потри с пръсти носа си. Тази жена не беше от онези, които един мъж захвърля, след като ѝ се е наситил, беше прекалено нежна и млада. Въпреки сянката на уплаха, която се мъчеше да скрие в дълбочините на светлите си сиви очи, изглеждаше недокосвана и, що се отнася до мъжете, неопитна. Можеше да се закълне, че и през ум не ѝ минава колко трудно е положението ѝ сега тук, между тях... Тя беше хубава, кожата ѝ нежна и почти прозрачна, устните меки и пълни, сякаш създадени за целувки. Линията на бузите, извивката на шията ѝ бяха безукорни. Имаше силни ръце с дълги пръсти. Изящната им форма и бледата им кожа издаваха, че никога не е работила. Коприната на роклята ѝ беше тънка, положително скъпа, а кройката, макар и привидно семпла, издаваше почерка на някоя от най-скъпите модистки в Париж. Не, не беше жена, която един мъж лесно може да придума да му прави компания при някое пътуване из Франция, а после да я изостави като непотребна вещ. Той се наведе над нея.

— Гостоприемството на циганите не изисква гостът да назове името си, но въпреки това ви моля да го сторите. Тъмнокос ангеле, коя сте вие?

Мара вдигна поглед към стоманеносивите му очи. Облиза устни и си спомни указанията, които ѝ бяха дали. Първата задача ѝ се бе сторила лесна, поне в сравнение с поставената цел, но сега с мъка се накара да последва напътствията. Нали след като изрече веднъж думите, след като лъжата започне, връщане назад нямаше да има.

— Е, кажете — попита меко Родерик. — Какво ви възпира — чувство за вина, или вашата съвест?

Капанът се бе затворил толкова внезапно и беше така неприкрит, че Мара усети как я обзема нарастващ гняв. Това ѝ даде кураж. Тя позволи на несигурността, която искаше да прикрие, да проличи в погледа ѝ и поклати глава.

— Не зная — не мога, аз не мога да си спомня името си.

— О! Нещастieto на Одисей, озовавал се сред разбойници. Да си загубиш паметта може да бъде голямо нещастие, но може и точно обратното. Носите ли кесия с пари? Чанта с документи?

Мара се престори, че преравя джобовете на палтото си.

— Не, сигурно не.

— Значи са ви ограбили? В такъв случай нападателят или е бил некадърник, или глупак, защото е захвърлил най-скъпоценното.

— Искате да кажете...?

— Имало е повече смисъл да поиска за вас откуп.

Глух одобрителен ропот се надигна сред мъжете в униформа. Мара си позволи за пръв път да погледна на тях като на отделни личности, а не само като на хора от обкръжението на принца. Бяха само петима.

Родерик проследи с бързо движение на главата погледа ѝ и стана.

— Смущава ли ви свитата ми? Може би, след като ви ги представя, ще престанете да се страхувате? Михаел, пристъпи напред и се представи на нашата гостенка.

Младежът с това име се приближи към килима, чукна токове и сведе глава. Беше висок и строен, с тъмна коса и сини като на принца очи, макар неговите да гледаха по-мрачно. Изглеждаше с няколко години по-млад от Родерик, някъде към дваисет и петте. Правеше впечатление на човек сериозен, комуто може да се има доверие.

— Нека ви представя моя братовчед — Михаел, барон на Брашов и син на Леополд Непоколебимия.

Когато Михаел отстъпи встрани, мястото му зае друг човек от свитата. Беше среден на ръст, но с посребрена коса, а очите му имаха цвета на лешник. Когато се наведе, Мара видя за миг, че косата е сплетена, а двете плитки навити около главата. Униформата седеше като излята върху снагата на жена.

— Труде, нашата знаменоска.

Жената излъчваше гордостта и високомерието на валкирия, тя премери Мара с по мъжки равнодушен и пронизващ поглед. После се завъртя, довольна, на токове и се върна при другите.

Сега се приближиха двама близнаци. И двамата с къдрава пясъчноруса коса, зелени очи и радостни лица, с кръгли глави и широки рамене. Те поздравиха едновременно, а сабите им висяха под

абсолютно еднакъв ъгъл към бедрата. Когато изправиха глави, усмивката им беше приветлива, почти мила.

В гласа на Родерик прозвуча примирение, докато ги представяше.

— Жак и Жаред, братята Мануи, прочути женкари, а за мен двоен кръст.

— Но, принце! — протестираха те в един глас.

— Мой личен кръст — потвърди твърдо Родерик и им махна да си вървят.

Когато те отстъпиха назад, Мара видя пред себе си нисък, набит мъж с рядка, тъмна коса и весели очи, с гъсти мустаци и бакенбарди. Въпреки добре скроената униформа изглеждаше някак смачкан, а стойката му беше далеч не военна. До него стоеше рошав пес, помияр със сплъстена черно-кафява козина и увиснали бакенбарди, които му придаваха смешно сходство с неговия господар.

— Естес, граф Чано.

— А пък това — обясни ухилено графът, сочейки спътника си, — това е Демон, многозаслужилият пазач на отряда.

Като чу името си, псето изплезе език и завъртя бързо и несръчно опашка. Принцът изглежда скептично животното.

— Същински Цербер, който компенсира с храбростта си онова, което му липсва — дисциплина, държане, ръст и красота. Поне така казват.

Никой не представи на Мара самия принц. А не можеше да се очаква тя да го познава.

— А вие, господине? — попита тя смело.

— Аз съм Родерик — италианският граф вдигна вежда. — Негово царско височество принц Родерик, син на Ролф, кралят на Рутения, госпожо.

Възцари се тишина. Мара знаеше — очакват тя да го познае и в отговор да назове своето име. Не можа да се накара да ги погледне в очите. Вместо това простря треперееща ръка към кучето и каза:

— За мен е чест да се запозная с всички вас. Бих ви казала коя съм, стига да знаех.

Демон се приближи и почна да ѝ ближе пръстите, разтопи се от удоволствие, когато тя го почеса зад ушите.

— Нелоялно същество — заяви Михаел.

— И грозно на всичкото отгоре — допълни равнодушно Жак.

— Но щастливо — въздъхна Естес, когато Демон се опита да се покатери в скута на Мара.

Родерик премести поглед от кучето към мъжете пред него. Не каза нищо, но изразът му беше така осъдителен, че смехът секна и всички гърбове се изпънаха. Веднага издърпаха кучето. Свитата стана сериозна. Старата циганка подхвана забързана песен и жена с разпуснати синкавочерни коси и високи скули почна да танцува, за да отвлече вниманието върху себе си.

— Дори загадката на сфинкса може да изгуби своята привлекателност. С какво можем да ви помогнем?

Принцът говореше грубо, сякаш бързаше да я отпрати. Тя очевидно бе престанала да го интересува. Това съвсем не отговаряше на желанието и целите на Мара. В погледа, който вдигна към него, имаше смут.

— Не зная. Изглежда не мога да си спомня откъде идвам и къде живея.

— Акцентът ви не е на парижанка, но звучи интересно, като мелодията на стара песен. Характерен ли е за вашата област?

Отново капан.

— Не бих могла да кажа.

Разбира се, че можеше. Това беше езикът на французите от Луизиана. Приличаше по-скоро на наречието, с което парижани са говорили през миналия век, отколкото на това от 1847 година. О, тя можеше да разпознае говора на парижани; между френската столица и Ню Орлиънс винаги бе имало тесни връзки и оживена търговия. Да, ритъмът на тяхната реч в Ню Орлиънс беше по-различен, по-бавен и музикален, а от време на време използваша и някоя дума или израз, създадена може би още при двора на Краля Слънце.

Мара беше прекарала голяма част от живота си в Ню Орлиънс, всяка зима напускаше плантацията на баща си близо до Сен Мартинсвил, за да прекара зимата с овдовялата си баба Елен Дьолакроа и да се порадва на сезона на баловете в града. Като всички девойки и тя бе имала своя първи бал в операта. В бяла рокля, с бели рози в косите беше посрещнала там своите приятели, роднини и куп ухажори, гаранция за това, че балът, който даваше, жъне успехи. Колко далечно ѝ се струваше сега всичко това!

Андре, баща ѝ, я придружаваше всеки път до Ню Орлиънс, но рядко оставаше повече от една-две седмици. Не го привличаха забавите и разговорите, които Мара и баба ѝ толкова обичаха — предпочиташе спокойствието в плантацията сред разлюлените поля със захарна тръстика. Елен твърдеше, че невинаги е било така, особено когато Андре Дьолакроа е бил млад и ерген.

Съпругата му, майката на Мара, беше ирландка, спокойна жена с очи, чийто цвят напомняше този на мъглата над залива Галауей. Тя беше странна личност. За френските креоли, тоест французите, родени в Америка, ирландците едва ли се различаваха много от дивите животни и този брак бе наречен неравен. Никой не знаеше какво точно изпитваше Андре Дьолакроа към ирландката, но той я беше довел в плантацията и се беше държал винаги приятелски и почтително с нея.

Но това не се оказа достатъчно. Майката на Мара скоро разбра, че година по-рано нейният съпруг е подарил дълбоките си чувства на друга жена. Казвала се Анжелин Фортин, а му била отнета при странни обстоятелства от някакъв балкански принц на име Ролф от Рутения, гостуващ в Луизиана. Когато се родила Мара, Андре настоял с необичайна за него упоритост Анжелин да стане, та макар и в далечна Рутения, кръстница на детето. Майката на Мара се възпротивила. Връзките с Рутения щели да докарат беди, убеждавала тя съпруга си. Но Андре не отстъпил. След известно време пристигнали и обичайните подаръци, предимно сребро и дантели, изпратени от жената, станала царица на Рутения. Оттогава всяка година за рождения ден на Мара редовно пристигаха подаръци, понякога придружени от сърдечно, приятелско писъмце. Впрочем друга връзка бащата не бе имал. С течение на времето Морийн О'Конор Дьолакроа се затваряше все повече в себе си. Тя не слизаше в салона при гостите, не присъстваше на никое от събиранията. Наричаше дъщеря си не Мари Анжелин, а Мара и тъй като беше полесно, същото правеха и слугите, и дори Андре. Постепенно замлъкнаха и галските приспивни песни, които беше пяла на дъщеря си. Тя избягваше съвместните обеди и вечери на бащата и дъщерята, хранеше се в стаята си, понякога в компанията на един свещеник. Умря някак незабелязано от треска, когато Мара беше на десет години и едва ли някой почувства липсата ѝ.

Мара израсна закриляна, заобиколена от нескритото обожание на баща си и любовта, доброто възпитание и здравия човешки разум на баба си. Момичето яздеше с Андре през плантацията на кремавото си пони или придружаваше баба си Елен, облечена в рокля като нейната и като нея с прозрачно було над бледото си лице, докато обикаляха сергиите на френския пазар и набавяха необходимото за вкъщи. До дванайсетгодишна възраст прекарваше част от годината в католически пансион и затова, макар да беше глезена и своеволна, познаваше и стойността на самодисциплината.

Мара беше едва на петнайсет години, когато имаше зад гърба си три отхвърлени предложения за женитба. Но Андре не бързаше да я омъжва, затова я прати в девически пансион в Мобиле. Там научи хилядите правила на етикета, както и много изкуства, сред които и безкрайно приятните тънкости на флирта. Преди не се бе замисляла за въздействието си върху младежите, но когато започна да го изпробва върху братята, братовчедите и приятелите на своите съученички, силата на собственото ѝ обаяние ѝ замая главата. Свикнала да общува с баща си, тя се отнасяше към мъжете свободно и с една приятна лекота, която я правеше особено пленителна.

Когато се върна през лятото на 1844 г. в Сен Мартинсвил, мъжете кръжаха около нея като пчели край зряла ябълка. Андре, горд и снизходителен, не я ограничаваше в нищо. Тя не прекрачи никога границите на благоприличието, но въпреки това беше грабната от непрекъснатата въртележка от излети, разходки с карети, пикници, чайове и балове.

Само за няколко седмици събра цяла градина букети, цял албум сонети за хубостта си и толкова кутии с бонбони и шоколад, че прислужницата ѝ наддаде килограми. Внушителен брой младежи се чувстваха щастливи да притежават нейна ръкавица, носна кърпичка, панделка или цвете от косата ѝ, а се шепнеше, че заради нея е имало поне два дуела. Един мъж се появи с превързана ръка, увиснала много романтично върху черна кърпа през рамото му. Мара позволяваше най-много да ѝ целунат ръка или да я прихванат през кръста на слизане от кон или карета; въпреки това плъзнаха слухове, че била по-снизходителна към мъжете, отколкото е добре за нея, че била много буйна и това нямало да свърши добре.

Нея това не я засягаше. Дори слуховете да бяха стигнали до ушите ѝ, Мара се забавляваше толкова добре, че не се замисляше върху последствията. Една година отлетя, после втора, а тя все не проявяваше желание да има свой дом. Най-после дойде и денят на разплатата.

Денис Мюлхоланд беше сред най-упоритите ѝ обожатели. Беше чувствителен и избухлив младеж, винаги готов да се сбие. Завършил Джеферсъновото военно училище в Мисисипи, той често споменаваеше, че иска да постъпи в армията, която по онова време често участваше в сблъсъци по границата между Съединените щати и Мексико. Денис непрекъснато правеше на Мара предложения за женитба, но тя не беше сигурна, че той ще бъде добър съпруг. Боеше се от неговата раздразнителност и го държеше на разстояние. Денис беше добър танцьор и още по-добър ездач. Обичаше, ако родителите му не са наблизо, да разказва за дуелите, в които бе участвал, а също и да се хвали с посещенията си на скандалната улица „Галатин“ в Ню Орлиънс.

Беше топла нощ в края на май. Мара даваше бал, на който всичко беше издържано в бяло и златно — от украсата на залата, до балните рокли на дамите. Успехът беше огромен. Върволицата чакащи карета изпълваше входната алея чак до улицата. Нощта беше задушна и гореща, във въздуха се носеше тътен на гръмотевици. Гостите се тълпяха в балната зала, където беше задушно и не достигаше въздух. Музикантите бяха изсвирили няколко бързи танца подред и бяха завършили с полка. Мара не пропусна нито един танц и едва дишаше от напрежението, пък и заради силно пристегнатия корсет. Имаше нужда от въздух и си вееше до един прозорец с ветрилото, когато Денис ѝ предложи да се поразходят.

Не беше приятна разходка. Той почти я повлече по пътеката към лятната беседка, която се виждаше сред розариума, малко по-отдалечена от къщата. Още щом влязоха, ѝ направи поредното предложение за женитба, но този път много по-настойчиво. Съдбата му беше решена, той беше влязъл в армията и трябваше да замине, но искаше преди това да я направи своя жена.

Мара се опита да го отвлече с весели забележки. Ядосан, че не гледа сериозно на него, Денис я обгърна с ръце, притисна я към себе си и покри лицето ѝ с целувки. Изпърво тя беше просто изненадана, но

скоро смайването се превърна в истински страх. Отблъсна го, но той не я пусна, а продължи да шепне разпалено за проклетото ѝ кокетство, способно да подлуди един мъж. Миг по-късно тя изгуби съзнание, защото не можа да си поеме въздух и се строполи на пода като някоя от онези бледи дамички, които винаги беше презирала.

Припадъкът продължи не повече от една-две минути, но когато отново отвори очи, още лежеше на пода, а Денис Мюлхоланд, пъхнал ръка под полите, опипваше бедрата ѝ. Твърдеше, че се опитал да разхлаби корсета, но тя не му повярва. Както и баща ѝ, който дотича, преди тя да успее да си оправи роклята.

Андре Дьолакроа беше бесен от гняв, между другото и защото винеше себе си. Повечето момичета на възрастта на Мара бяха вече омъжени, имаха семейства, а той я държеше край себе си и отнемаше надеждата на всеки младеж, който му се виждаше по-нахален. Сега се закле, че нехранимайкото, който се бе осмелил да докосне дъщеря му, да я компрометира толкова безсрамно, трябва да се ожени за нея или да застане на двайсет крачки от неговия пистолет.

Денис нямаше нищо против да се остави да го оженят, но Мара продължи да упорства, да се разхожда напред-назад из къщата и ту да избухва в гняв, ту да умолява. Най-сетне наложи волята си, поне донякъде. Няма да се оженят веднага, само ще се сгодят, бракът ще бъде сключен веднага щом Денис се върне от войната в Мексико. Андре се видя принуден да се съгласи.

Денис замина и въпреки че целуна Мара на сбогуване, погледът му остана мрачен, защото беше разбрал, че тя изобщо не държи на него. Падна убит още в първото си сражение. Всички се учудиха от това колко силно се промени Мара след годежа. Вече не беше някогашното весело същество. После я видяха да носи траур за годеника си. Някои смятаха, че си плаща за лекомислието и си е заслужила да изгуби обичания мъж, а други си спомняха за майката ирландка — знаеше се, че е била от съмнително потекло и с болезнена психика. Но когато изминаха седмици и месеци, а тя ставаше все по-бледа и нещастна, всеобщото любопитство се превърна в съчувствие.

Мара едва ли го забелязваше. Ден след ден седеше до прозореца, вперила поглед навън, често с писмото в ръка, в което Денис ѝ пишеше, че щом тя не го обича, вече му е все едно дали ще живее, или ще умре. Вината и съжалението ѝ тежаха, смазваха я. Обвиняваше си,

че е била толкова безгрижна и егоистична. Никога не се бе увличала сериозно, за да разбере колко дълбоки са били чувствата на други хора към нея и колко лесно е могла да ги накара да вършат неща, за които после горчиво да съжаляват. Да беше знаела, щеше да е по-предпазлива, по-сдържана. Тези размисли бяха похвални, но твърде закъснели.

Уплашен, разстроен от състоянието на дъщеря си, Андре извика на помощ майка си. Баба Елен се залови да оправя нещата. Въпреки възрастта си, беше много жизнена и сърцата. Тя реши, че Мара трябва да я придружи до Франция. Била минала цяла вечност от последното ѝ пътуване до Париж и сега мечтаела отново да го види. Дали ще издържи? Глупости! Да не е някоя изкуфяла бабичка? Двете ще гостуват на роднини, ще ходят на опера, ще вкусят малко култура и преди всичко ще поръчат на модистките да изпъдят черното и лилавото от гардероба на Мара. Времето за траур беше минало, тя трябваше да се върне към живота.

Родерик наблюдаваше чувствата, които преминаваха като трептенето на пламъците по лицето на Мара. Направи рязък жест.

— Имате ли съпруг, който да очаква с трепет вашето завръщане? Или възлюбен?

— Не — отвърна тя потиснато и добави: — Поне така мисля.

— Не знаете, мислите, че не, но нима жена може да се съмнява в собствената си невинност, в това дали е бременна или не, дали е благородна, вярна, щастлива, сигурна и свободна? Не знаете дали ви чакат майка, баща или дете? Сестра? Брат? Свещеник? Вярна прислужница? Кученцето ви? Някой, който ще скърби, ако не се върнете?

— Не бих могла да кажа — баба ѝ не знаеше къде е и какво прави. Баба ѝ, която я беше довела в Европа.

Париж наистина беше такъв, какъвто ѝ обеща Елен — великолепен, красив, изпълнен с безкрайно очарование град. Прие ги далечна братовчедка, възрастна дама с аристократични маниери и връзки, но твърде ограничени средства. Когато Елен и братовчедка ѝ не проследяваха потеклото на някой далечен потомък на семейство Дьолакроа, обикаляха града, прекосявайки безброй пъти мостовете над Сена. Опитваха бонбони в сладкарниците, пиеха кафе или чай в кафенетата по тротоарите, разглеждаха антиките в магазинчета по

левия бряг, къщите, в които са живели прочути личности или хора с лоша слава. С чувство за дълг посетиха Лувъра, минаха през безкрайните зали с картини, възхитени от живописци и скулптори, за които дотогава само бяха чели. Разхождаха се в градината на Тюйлери, отворена за всички, въпреки че дворецът беше официална резиденция на крал Луи Филип.

Но тези приятни разходки свършиха, щом момичетата посетиха веднъж прочутата модистка мадам Палмир. От този ден цялото им време минаваше в проби и обикаляне на магазините по улица Ришельо, където избираха шапки, шалчета, тънки като паяжина ръкавици, копринени корсети и чорапи. Една от най-сполучливите си покупки Мара направи в магазин „Гажлен“, където продавач с тежък английски акцент и невероятното име Уърт ѝ хвърли само един поглед и веднага донесе шал от светлосива вълна, така фино изтъкан, че можеше да се провърви през венчална халка. Бил сякаш създаден за нея, обясни той най-искрено и наистина шалът правеше кожата ѝ да изглежда прозрачна и фина като порцелан и превръщаше очите ѝ в кротки, загадъчни езера.

Когато гардеробът ѝ бе попълнен, Мара и баба ѝ се отдадоха на удоволствия; ходеха на опера или в Комеди франсез, приемаха благосклонно уредени от братовчедката покани за обеда и балове. На един от тях се запознаха с Никола дьо Ланд.

Дьо Ланд беше чиновник при двора, заемаше незначителна длъжност в министерството на външните работи и Мара никога не можа да разбере в какво всъщност се състои работата му. Беше строен, с тъмна коса, носеше късо подстригани бакенбарди и брада. Държането и доброто му възпитание, както и нищо не значещата усмивка издаваха придворен от предишния режим. Той заяви, че е очарован да се запознае с двете дами от Луизиана, преди една от най-скъпоценните френски колонии, предложи услугите си да направи всичко, което му е по силите, за да превърне престоя им в Париж в незабравимо преживяване.

Парижката братовчедка ги предупреди, че въпреки добрите си маниери той е от еснафско потекло, син на нотариус и дъщерята на дребен земевладелец. Всички знаели, че има луди амбиции. Подчертаното съзнание за съсловна принадлежност у братовчедката не

направи на Мара и баба ѝ никакво впечатление, по-скоро обратното, поощри ги, сякаш за компенсация, да се държат още по-мило с него.

По-добре да бяха послушали братовчедката. Дьо Ланд заведе бабата на Мара в едно-две тайни казина из квартали с лоша слава. В радиус от петдесет километра около града беше забранен всякакъв хазарт, но винаги се намираха хора, готови да организират такова вълнуващо прекарване на времето. Изпърво забранената игра беше просто забавна и Елен спечели незначителни суми, но с течение на времето хазартът стана нейна страст. Губеше все повече и повече. Дьо Ланд се обяви за неин банкер, заемаше ѝ големи суми и приемаше вместо пари собственоръчно подписаните ѝ разписки. Всеки път след катастрофална нощ на игралната маса, Елен се заричаше на сутринта повече да не стъпи там, но стъмнеше ли се, отново не я сдържаше. Мара я наблюдаваше със страх, но смяташе баба си за разумна жена, която знае цената на парите си.

После дойде сутринта, когато Никола дьо Ланд дойде да ги посети. Каза, че е ужасен от необходимостта да изрече подобно нещо на една дама, но не бил повече в състояние да плаща дълговете на госпожа Дьолакроа. Тя трябва да му върне парите заедно с лихвите. Убеден бил, че затруднения няма да има, тъй като плантаторите на захарна тръстика в Луизиана, както е известно, разполагат с безчетни богатства. Синът на госпожата положително ще ѝ даде нужните суми, ако тя самата е временно затруднена. Оставало само да се доизясни как да се уреди всичко.

Елен беше смаяна, когато той назова сумата на загубите ѝ. Не можеше да си обясни как е могла да проиграе толкова, без да забележи. Но черно на бяло беше записано и пресметнато, че сумата възлиза на сто хиляди франка. Елен разполагаше с далеч по-малко. А, както добре знаеше, Андре също.

През 1847 година Съединените щати и останалият свят преживяваха икономическа криза. Предишната есен болест по картофите унищожи реколтата в почти цяла Европа, а ранната зима и продължителните дъждове докараха и слаба реколта на жито. Хранителните продукти вече не достигаха и цените експлодираха. Във Франция говореха за „година на скъпия хляб“. И Андре беше засегнат като всички останали; по-точно казано, видя се принуден да заложи следващата реколта, за да им даде пари за пътуването до Европа и за

гардероба на Мара. Така притиснат, щеше да се изправи пред необходимостта да продаде част от акциите си, за да уреди новите дългове, а това изискваше време.

Но Дьо Ланд не желаше да чака. Настояваше да му се плати веднага. В противен случай щял да прибегне към драстични мерки. А те положително нямало да се харесат на госпожата — закани се той.

Елен беше неприятно изненадана от безскрупулното същество, което се бе крило под маската на придворен. Но това не беше нищо в сравнение с изблика на гняв, когато той ѝ предложи с привидно почтителен и разумен тон, в случай че не намери парите, очарователната ѝ внучка да уреди сметката, като му окаже една услуга. Ако госпожата позволи, той ще направи с госпожица Дьолакроа малка разходка с карета, по време на която ще ѝ обясни за какво става дума.

Предложението на Дьо Ланд беше толкова чудовищно и унижително, че Мара втренчи в него неразбиращ поглед. Имало един много неприятен балкански принц — обясни той. За Дьо Ланд и неговите приятели щяло да е от голяма полза, ако тя успее по някакъв начин да се приближи към този царствен благородник, да придобие влияние върху него. За да уреди дълговете на баба си, Мара трябва да прелъсти този неспокоен принц и да стане негова възлюбена.

Тя доста време не можа да намери думи, изпита такъв гняв и безпомощност, че не можеше да проговори.

— Спрете колата! Оставете ме да слеза! — а когато той не я послуша, разлюля звънеца за кочияша.

Дьо Ланд сграбчи китката ѝ толкова здраво, че пръстите му се забиха в месото. Просьска злобно:

— Ваша воля е да не приемате.

— Да, отказвам!

— Прибързано решение и не твърде умно. Преди да ме отблъснете окончателно, трябва да си спомните, че онези, които не си плащат дълговете, стават често жертва на нещастен случай. Кокалите на възрастни дами като баба ви Елен са толкова трошливи. И едно малко падане може да има много болезнени, дори трагични последици.

Леден ужас обзе Мара, дъхът ѝ секна. Тя бавно се отпусна на седалката. Сърцето ѝ туптеше учестено в гърдите, когато проумя въпреки волята си какво ѝ казва мъжът с присвитите черни очи до нея.

А той — помисли си — сякаш се наслаждава на страха ми. Прокара език по пресъхналите си устни.

— Искате да кажете, че ако не изпълня волята ви, ще причините зло на баба?

— Изразихте го простичко, но много сполучливо. Нейната сигурност и доброто ѝ здраве са във ваши ръце, мила Мара. Та ще трябва добре да прецените.

Беше изнудване, отвратителна, гадна принуда, но тя не можеше да ѝ противопостави нищо. Властите — както забеляза язвително Дьо Ланд — едва ли ще се заинтересуват от проблемите на две американки, още повече, че ставаше дума за забранена игра. По всяка вероятност Елен и Мара няма да успеят даже да ги убедят, че той, все пак придворен служител, е направил на млада дама толкова странно предложение. Може да помоли братовчедката аристократка за помощ, но и тази дама не би могла повече от нея самата да предотврати възможен нещастен случай. Бащата на Мара бе далеч, други роднини мъже, които да ги защитят, тук няхаха. Най-добре щеше да е тя да поеме задачата, колкото и неприятна да е тя.

След два дена непоносима нерешителност Мара бе принудена да признае, че той е прав. Не ѝ оставаше нищо, освен да се съгласи с унизителните изисквания на Дьо Ланд.

Невъзможно беше да разкаже на баба си какво ѝ е предложил този човек. Елен би настояла да му откаже и да поемат риска. Това не биваше да става. След скарването с Дьо Ланд старата дама, отдавна прекрачила седемдесетте, изглеждаше състарена с години. Мара никога не я бе възприемала като стара, но сега тя изведнъж стана пред очите ѝ безпомощна, разсеяна, беззащитна. Мара я накара да повярва, че са поискали от нея само да се престори при удобен случай, че флиртува с принца, а после да го склони да се срещне с началника на Дьо Ланд, Франсоа Гизо, министър на външните работи и довереник на крал Луи Филип.

Измисленото предложение предизвика сърдити викове, но в края на краищата Елен се съгласи. Държавническите работи са често много сложни, трудни за разпитане и може би такава услуга съвсем не е толкова малка, колкото изглежда; не е възможно да е незначителна, след като Дьо Ланд е готов да пожертва огромна сума, само и само Мара да се съгласи. Тя, Елен Дьолакроа, почти не се съмнява, че Дьо

Ланд от самото начало е знаел за връзките ѝ с принца. Много се съмняваше дали не я е мъкнал из игралните домове именно с тази цел.

Дьо Ланд ловко придума баба ѝ да поеме ролята на домакиня на един бал в неговия замък, докато през това време Мара изпълнява поръчението му. Той твърде ловко уреди всичко и на нея не ѝ остана нищо друго, освен да му се покори. Подробните инструкции какво трябва да каже и да направи ѝ бяха дадени по време на дългото пътуване до циганския стан, а бруталният край на пътуването само потвърди мнението ѝ за Дьо Ланд.

Не ѝ остана повече време да потъва в миналото, защото сега я обсипаха с въпроси.

— Откъде идваше каретата ви? Какъв цвят беше? С колко коня и кочияши? Какви глупости сте извършили, за да ви изхвърлят навън? Прекалено ревностно или твърде неохотно сътрудничехте? Как са могли да отхвърлят такава красота? „Но къде е гневът? И къде е адът?“

Въпросите издаваха недоверие. Макар да беше естествено, Мара изпита чувството, че се отнасят несправедливо към нея.

— Без съмнение — изрече тя и погледна ядосано принца, защото разпозна цитата, станал пословица, и сега го довърши: — „Там, където и гневът небесен“.

— Значи някои неща си спомняте все пак — каза замислено Родерик.

Мара го погледна в светлосините очи. Не смееше да сведе поглед.

— Изглежда, че е така.

— Какво щастие, защото в противен случай щяхте да сте отново като дете, което едва прохожда, лесно може да бъде излъгано и затова е напълно безпомощно...

— Какво щастие за вас, че не е така.

— О, знам и с удоволствие бих ви полюлял в скута си.

— Нещо опасно при обстоятелствата, които току-що описахте.

— Искате да кажете, че можете да се подмокрите?

Разбира се, че си бе помислила тъкмо това и все пак беше смаяна, че той се хвана за думите ѝ, при това с толкова искрен, заразителен и затова опасен смях. Бяха я предупредили за склонността на принца към словесни двубои. Той искаше да я обърка.

— И какво толкова — заяви равнодушно.

Гласът на принца стана по-мек и по-тих.

— Онзи мъж трябва да е бил идиот.

— Не разбирам.

— Щом ви е изхвърлил.

Мара усети как в гърдите ѝ нещо се свива, но се поколеба да тръгне по толкова явна следа.

— Може да е била и жена.

— Наистина ли го вярвате? Някоя игуменка може би? Не, никоя не би желала да се лиши от толкова нежна и добра стока като вас. Някоя ревнива съперничка? Тя би могла да ви пререже гърлото или да ви напръска със сода каустик по местата, по които тя причинява най-големи щети. Може би роднина, пожелала да опетни доброто ви име? Но защо? За да развали репутацията ви и да ви направи неподходяща за някой достоен годеник? В това отношение мъжете са наистина големи глупци, сякаш една нощ в росната ливада може да е от значение. Как мислите, имам ли право?

— О, моля ви, престанете! — извика тя, олюля се леко и сбърчи чело. От напрежение започна да я боли глава. — Не бива да ми се подигравате.

— Имах по-скоро намерение да ви пратя да си легнете. Повече от всичко ви е необходима почивка.

Наистина ли долови съчувствие в гласа му? Не можеше да е сигурна. Спокойствие и почивка. Той беше прав. Стори ѝ се, че е неспособна повече да мисли. Ако не внимава, може да се издаде с някоя необмислена забележка. Погледна към конските фургони, наредени около огъня, най-вече към един от тях, боядисан в бяло и синьо, и украсен със златни заврънкулки — изглеждаше по-нов и почистван от останалите.

— Къде мога да се наспя? — попита тя и се зави бавно с наметалото.

Чул простичкия ѝ въпрос, Родерик затаи дъх. Изкушението да я отведе в своята кола, в своето легло беше толкова голямо, че не можа да ѝ отговори. Откъде се надигна това внезапно, силно желание да притежава една изкаляна, ранена, безименна жена? Беше хубава, но той често виждаше красиви жени и беше имал не една от тях... Но тази го привличаше неотразимо, може би защото акцентът ѝ, думите, които използваше, бяха като тези на неговата майка и издаваха, че идва

от Луизиана, но жените с тайнствено минало в Париж не бяха никаква рядкост. Не, тук имаше нещо друго, неопределимо, нещо, с което трябваше да внимава. И все пак неговият фургон беше най-сигурното място.

Мара погледна към него и сърцето ѝ се разтуптя, защото на равнодушното му лице се изписа нерешителност. Буйна надежда се надигна в нея, но придружена от смазващия страх да не би той да улесни прекалено задачата ѝ да го прелъсти. Изпитваше непреодолимо желание да протегне ръка, да го докосне, а непогрешим инстинкт ѝ подсказваше, че няма да е грешка. Желанието ставаше все по-силно и тя престана да разбира дали причината е строга пресметливост или повик на плътта. Нямахше значение. Лошото беше, че не можеше да помръдне.

Той скочи на крака и отиде при хората си с гъвкава походка, издаваща добре тренирани мускули. Заповедта му прониза нощния въздух с опасното нехайство на кама. Музиката заглъхна. Мъже и жени заприбираха килими, тенджери, чаши и оръжие, отдалечаваха се от огъня и изчезваха във фургоните или в тъмното. Младо момиче се поклони на Мара, хвана я за ръка и я заведе до синьо-белия фургон. Мара го последва, без да се обърне ни веднъж.

Принцът стоеше сам до лумналите пламъци. Беше навъсен. После се отпусна отново върху единствената оставена купчина килими. Взе мандолината и засвири някаква песен.

Мара тъкмо искаше да се качи във фургона, когато чу мелодията и спря като вкаменена. Прииска ѝ се да се разсмее, да изкрещи, да заплаче, но се накара да върви. Песента, която свиреше принцът, беше и весела, и сладка, унасяща и нежна. Беше приспивна песен.

ГЛАВА ВТОРА

Отвън фургонът на принца беше почти като всички останали, като се изключи може би прясната боя. Но отвътре той се стори на Мара наистина царски и подреден далеч не по цигански. Всичко беше великолепно и скъпо, подбрано грижливо и с усет за разнообразие, изглежда присъщ на този принц.

Лавиците покрай две от стените на фургона се огъваха под тежестта на книги на пет езика, съчинения по философия и изкуство, религия и история, музика и военни науки. Другите две стени бяха със скъпа ламперия и месингови лампи върху нея. Над масата в ъгъла една сабя в богато орнаментирана ножница от месинг и стомана едва се подаваше изпод куп нотни листа. Под масата имаше сандък с музикални инструменти. Поради недостиг на място към нея беше долепено малко бюро.

На бюрото Мара видя мастилница от позлатено стъкло, златна писалка в красива поставка и внимателно подредени листове хартия. Зад бюрото — стол с висок гръб, но имаше и удобно кресло с извити облегалки и табуретка за краката — и двете тапицирани с тъмносиньо кадифе. Подът беше покрит с лъскав паркет, застлан с турски килим от бежова, златиста и синя вълна. Вградени в стената гардероби обрамчваха алкова и леглото в единия край. Завесите пред него се спускаха от позлатено дълго копие, повдигнати от двете страни от широки ленти с пискюли. Върху леглото бяха нахвърляни големи възглавници и една малка за под врата, всичките в калъфи от бежов лен с тъмносиня гарнитура. Бежовите одеяла бяха с красив монограм, а върху тях беше метната завивка от сребърна лисица. Всичко беше колкото практично, толкова и красиво и говореше за богатство.

Момичето, което заведе Мара до фургона, запали лампите, донесе ѝ кана гореща вода, ленени кърпи и парче дъхаш на сандалово дърво сапун. Предложи си услугите да помогне на Мара да си легне. Мара я помоли да ѝ свали роклята и корсета, след което я освободи.

Миг по-късно съжали, че толкова е бързала. Тя нямаше нощница, нищо, с което да спи, освен бельото си.

Всъщност и това не беше важно. Искаше само да я оставят сама и да затвори в тъмното очи пред безкрайните въпроси, размисли и съмнения. Лошото беше, че от мислите си не можеше да се скрие.

Беше издържала първия изпит. Осъзна го постепенно. Едва след като отлитащите минути се бяха превърнали в часове, тя си позволи да го повярва. Беше вече тук, при принца в циганския стан, сред народа, който го тачеше. Дьо Ланд с основание бе предположил, че най-лесно ще се приближи към него далеч от града, тук, където е отпуснат и миролюбиво настроен, където не се меси никаква власт и малко неща могат да отклонят от нея вниманието на принца. Беше събудила любопитството му, беше си спечелила може би и неговата симпатия.

Но това беше съвсем недостатъчно. Навярно е имала възможност да постигне и повече, почти сигурна беше, но я изпусна. Защото цялата ѝ решителност се изпари, когато застана лице с лице срещу него. Това не биваше да се повтаря, не можеше да го допусне, заради баба си. Е да, но пък можеше ли насила да се усмихва и да прелъстява? Как да направи решителната, неминуемата стъпка, как да примамии този мъж в леглото си?

Изведнъж се обърна с рязко движение по гръб и се взря в мрака, прорязан внезапно с оранжеви, идещи отвън отблясъци от огъня. Трябваше да направи тази крачка. Трябваше да се отдаде на принца, да го склони да я вземе със себе си в Париж. Нямаше друг избор. Мислеше за баба си, попаднала в ръцете на Дьо Ланд. Наистина ли в замъка му щеше да има бал, или е било само предлог? Дали са малтретирали Елен? Не ѝ ли е студено? Дават ли ѝ достатъчно храна? Дали къщата, в която я бяха завели, е удобна или е някой полуразрушен замък с подземия, каменни килии, решетки и слама върху пода вместо легло? Беше ли старо благородническо гнездо, заграбено от Дьо Ланд чрез машинациите му?

Във Франция имаше много такива замъци, сменяли от революцията насам собствениците си кажи-речи при всяко ново правителство. Просторните имения и внушителните палати по долината на Лоара бяха особено на мода сред новобогаташите на всеки режим. Един полусрутен замък можеше да им позволи да сложат благородническото „дьо“ пред името си и да се топят на огъня на

стара слава. Но малцина отиваха да живеят в тези замъци. Примамките на столицата и двора на Луи Филип, макар и кухни, си оставаха силни. При това огромните, изложени на ветровете сгради, бяха през зимата леденостудени и неуютни. Тръпки побиха Мара в леглото на принца. Но студът идеше отвътре и дори топлата мека кожа не можеше да я предпази. Тя се взираше в сумрака с пламнали очи.

Събуди я шум, толкова лек, че отначало едва го долови. След миг разбра, че е почнало да вали. Капките трополяха по покрива на фургона, не бяха нито тежки, нито леки, но удряха неспирно, подсилени от време на време от внезапен порив на вятъра. Трябваше да мине време, докато разбере, че не този шум я е събудил, колкото и настойчив да беше. Надигна се на лакът.

— Не бойте се — чу се от тъмното гласът на принца. — Търся си сухо местенце.

Предполагаше се, че си е загубила паметта, но не и разума или смелостта. Отвърна глухо:

— Аз не се страхувам.

— Наистина ли? Не очаквах от вас такова хладнокръвие.

Думите му бяха придружени от тихо шумолене. Не ѝ беше необходимо кой знае какво въображение, за да разбере, че той се съблича в тъмното. Усети как сърцето ѝ заби силно и учестено. Нещо притисна гърдите ѝ, когато проумя, че ѝ се отдава втора възможност. Даде си сметка, че мълчанието продължи много дълго и потърси подходящи думи.

— Вие... вие измокрихте ли се?

— Мокър съм като разплакано бебе, което си няма дойка да го преповие и полюлее — отвърна той със смях.

Намекваше за разговора им преди малко, но тя не се хвана.

— Надявам се, не защото сте се бояли да не ме събудите?

— Като примерен благороден рицар, който предпочита да търпи, вместо да нахлуе в покоите на своята дама? Не съм чак толкова галантен, но конете бяха станали неспокойни.

— Погрижили сте се за тях... като коняр? — тя не можа да прикрие изненадата си.

— Не само. За циганите конете са средство за предвижване, богатство, живот. Особено за това племе, което отглежда и продава породисти коне. Аз също не обичам да вървя пеш.

Мара не се съмняваше, че той има достатъчно слуги, на които може просто да заповяда и повече да няма грижа. Това, че е свършил работата сам, я накара да се замисли. Предполагаше, че е глезен аристократ, един от многото, които изобщо не се интересуват как се чувстват слугите или животните, особено докато това не нарушава спокойствието им. Но моментът не беше подходящ да се замисля върху личността му. Какъв човек е принцът нямаше никакво значение за онова, което тя трябваше да свърши.

— Сигурно... сте премръзнал.

— Да не искате да ми предложите да ме стоплите?

Достатъчно беше да каже да, но толкова откровен въпрос разколеба нейната готовност. Побърза да отговори:

— Давам ви само половината завивка.

Усети леко течение, после чу гласа му над себе си, сякаш беше коленичил до леглото.

— И главата ми няма да почива на вашите гърди като на мека възглавница, няма да суча сладко, нито да подскачам весело, преди да заспя щастлив в прегръдката ви?

— Аз не съм ваша дойка! — гласът ѝ трепереше, но не от страх, а от надигащата се странна, гореща болка в гърдите.

— За щастие — каза той, стана с бързо движение, вдигна завивката и се пхна до нея в леглото.

Тя се дръпна с едва потиснат вик на уплаха, но си даде сметка какво върши и се овладя. Държеше се глупаво. Нервите ѝ бяха така опънати, че за малко да се разплаче от самообвинения. Трябваше да свикне по-добре да се владее, да принуждава тялото си да се подчинява на заповедите на волята. Ако принцът се реши на още един опит, ако протегна ръка да я докосне, не бива и няма да се дърпа. Ще изтърпи всичко и така, с Божията помощ, ще стори необходимото.

Той не помръдваше. Толкова слабо усещаше присъствието му, сякаш беше сама в леглото. Дишането му беше тъй спокойно, че тя не го чуваше. Завивката лежеше неподвижно над двамата — значи той съвсем се е отпуснал. След малко реши, че той има способността тутакси да заспива, защото нито веднъж не се обърна неспокойно. Постепенно и нейните мускули се отпуснаха и тя позволи на очите си да се затворят. Дъждът трополеше по покрива с приспивен,

равномерен ритъм. Усети хлад по голите си рамене, придърпа завивката и се сгуши в топлината ѝ.

Сивата дневна светлина, която се промъкваше в колата, отново я събуди. Отвори неохотно очи. Опита се да се надигне и потисна слаб вик на болка. Всеки мускул я болеше, раменете ѝ бяха схванати и не знаеше дали ще може да ги раздвижи. Въпреки това не споменът, а някакъв странен гъдел в съзнанието ѝ припомни, че не е сама в леглото. Обърна глава и срещна погледа на принца.

Той лежеше на хълбок и я наблюдаваше, подпрял глава на лакът. Завивката се беше смъкнала от гърдите му и тя ги виждаше голи. Меката утринна светлина озаряваше бронзовите, ясно очертани мускули на широките му рамене, позлатяваше гъстите косми. Погледът му беше ясен и възхитен, но беше и съсредоточен, замислен.

Нейната коса се стелеше на тъмни вълни по възглавницата около главата ѝ. Лицето ѝ с красив овал придоби бавно нежния цвят на розова мида, който се плъзна по шията към гърдите, под копринената яка на ризата. Устните ѝ, отворени от изненада, потъмняха от напрежение.

Родерик се наведе към нея. Миглите ѝ се спуснаха като копринени була, за да прикрият очите. Не направи дори опит да се дръпне от него. Стори му се непочтено тъкмо в този миг да прилепи устни към нейните, защото изпитваше не само мъжко желание. Краткият физически контакт беше едно изпитание. Любопитно му беше каква ще е нейната реакция, ще го приеме ли или ще го отблъсне.

Мара лежеше съвсем спокойно, с хладни устни, но чувствителността ѝ беше така изострена, че сякаш усещаше топлината и мекотата, силата и натиска на устата му в най-съкровения дълбини на съществото си. Страхът ѝ изчезна, изместен от почти мъчително, но всъщност приятно чувство. Направи съвсем леко движение и устните ѝ се сляха с неговите. Натискът стана по-силен и тя почувства лекото докосване на неговия език.

В нощта на бала Денис я беше целунал така, беше проникнал в устата ѝ с горещия си език. С този спомен в нея се надигна ужас, тя откъсна устни и вдигна ръка да отблъсне раменете на Родерик.

Той веднага я пусна, но остана да лежи до нея и да я гледа: натъртеното място на рамото ѝ, от което превръзката се беше смъкнала през нощта, тъмните сенки под очите ѝ, нежната, прозрачна кожа,

порозовяла сега от чувства, за които той можеше само да се досеща. Тази жена беше прекрасна енигма, озовала се през нощта сред тях... Подозираше някаква тайна. Тя беше нещо повече от дама, изпаднала в беда и забравила коя е.

Той познаваше като петте си пръста придворните и политическите злословия и интриги на половин Европа. Имаше безпогрешен инстинкт за опасности и му се доверяваше. Знаеше, че най-доброто е да я остави на циганите. Но плахите ѝ опити за сближаване и резките отдръпвания почнаха да го привличат. Нещо в погледа ѝ го примамваше, напомняше му за очите на сърне, подгонено безмилостно от глутница кучета.

— Моля да ме извините — изрече той непринудено. — Не беше честно да използвам нараняването ви.

Колко по-лесно щеше да е, ако беше използвал създалото се положение докрай, тогава всичко щеше да е свършено веднъж и завинаги. Безпомощна усмивка се появи в ъгълчетата на устните ѝ, но веднага изчезна.

— Свикнал сте, предполагам, да се събуждате до жена.

— Не и до такава, която не си знае името, било то професионално или друго.

— Но нали ви обясних...

— Да, много добре си спомням. Но така възникват проблеми, нали? Мога да щракна с пръст или да свирна, ако искам да привлека вниманието ви, но ми се струва неприлично. Всяка нова душа има нужда от име и като едва вчера родено дете сега имате възможност да се оставите отново да ви кръстят, отново да ви създадат. Е, кажете, как бихте искали да се наричате? „Скъпа“ е много семпло, а „скъпа приятелко“ звучи малко двусмислено.

— Прав сте — изгледа го тя гневно, но и уплашено. Не беше негова възлюбена, негова скъпа приятелка, още не и макар да подозираше, че той я закача, за да намали възникналото напрежение, не можеше да е сигурна, че не се е досетил за намеренията ѝ. Бяха я предупредили, че е много проникателен.

— Е, кажете, как желаете да се казвате — Клер или Каролина, Канас или Хлое? Не всеки има възможност да избира.

Мара изпита силна необходимост да назове собственото си име. Но такъв жест не можеше да си позволи.

— Не зная. Наричайте ме както искате.

— Изкушавате ме. Да ви нарека ли Цирцея като езическата вещица, превръщала мъжете в свине? Или Дафне, която се превърнала от любов в лавров храст? Или с името на хубавата и невярна Елена?

— Нищо толкова класическо, моля ви. Но наистина ли ви трябва име? Може би ще си спомня скоро как се казвам.

— Може и да не си спомните.

Колко отвратителна беше тази лъжа. Тя сведе очи:

— Тогава най-добре ще е навярно да ме наричате „Скъпа“, колкото и обикновено да звучи.

— Както обичате. Гладна ли сте?

— Не много.

— Но снощи не хапнахте нищо. Може би сте вечеряла, преди да ви изхвърлят от каретата. Не ви ли тресе?

Той протегна ръка и я сложи на челото ѝ. Необходимо ѝ беше огромно усилие на волята, за да остане да лежи.

— Не едва ли.

— Да, наистина — съгласи се той и отдръпна ръка. — Та с какво да събудим вашия апетит? С езици от чучулиги? Със средиземноморски скакалци и Бакхусово вино, което отваря портите на сърцето?

— О, не — потръпна тя.

— Не бихте ли хапнали тогава малко хляб и козе мляко?

Ако искаше да я помами така с най-проста храна, беше успял. Усмихна се на кимването ѝ, измъкна се с гъвкава елегантност от леглото и почна да се облича. Мара се втренчи смутено в ръцете си. Добре съзнаваше, че лицето ѝ е пламнало. Лежал е абсолютно гол. Подозираше го, но да го знае със сигурност беше по-различно. Цяла нощ този силен, жизнен, енергичен, обгърнат от аурата на благородническата си титла мъж, беше делил леглото си с нея и въпреки това не я бе докоснал. Беше обезкуражаващо, беше извор на чувство за двойна вина. Тя трябваше да стори нещо, за да го възбуди. Но не беше ли ужасно да използва един толкова внимателен към жените човек?

Остана все така потисната от сдържаното му поведение и когато той излезе от фургона. Опитваше се да се убеди, че той я е пожелал; нали рано сутринта се наложи да го отблъсне, или не беше точно така?

Но той се съобрази толкова лесно с нежеланието ѝ. От мъж, който положително е свикнал да получава каквото пожелае, очакваше поне опит да я убеди или пристъп на гняв, сърдита тирада. Такава реакция издава поне уязвена гордост. Или е толкова самоуверен, че не си представя една жена да може да го отблъсне, освен ако има изключителни причини.

Усмихна се леко на мислите си. Не, сигурно е било краткотраен импулс от негова страна, просто защото му беше под ръка. Желанието му е било леко припламване и затова отказът ѝ не го е разсърдил. Това е. Тя не използва шанса, който съдбата ѝ даде в ръцете, а беше малко вероятно той да се върне. Денят беше студен и дъждовен. Мара изяде хляба и шоколада в леглото. Донесе ѝ ги момичето, което ѝ бе прислужвало предишната вечер. Докато тя ядеше, то донесе игла и конец и позакърпи криво-ляво роклята на Мара. Личеше, че не е опитна в шева, но резултатът беше приемлив, а самият жест великодушен. Топлата ѝ благодарност извика лека усмивка на мургавото лице на циганчето, предразположи го да ѝ каже едно-друго. Свитата на принца и повечето цигани напуснали лагера още на заранта, за да потърсят каретата, с която Мара е пътувала и да разпитат всеки, който може да я е видял.

Накарали циганина Лука да разкаже най-подробно какво е видял и чул. Каретата била теглена от четири сиви коня, нямала ескорт — така казал; била толкова нова, че боята ѝ светела дори в тъмното, била последен модел, фенерите не били запалени, та не можел да каже какъв цвят е. Гласът на някакъв мъж прозвучал не злобно, но ядосано подир нея, след като я изхвърлили от колата. Веднага се чуло как хлопва вратичката и каретата препуснала с главоломна бързина. Лука помислил изпърво, че са хвърлили на шосето труп. Но когато тя се надигнала и изпъшкала, видял бялата ѝ рокля да проблясва в тъмното и разбрал, че е жена. Тя се запътила към лагера, затова я оставил да върви. Сторило му се най-правилно принцът да се занимае лично със случая.

Движението, усилията при обличането сякаш пораздвижиха рамото на Мара. Зарадва се, защото вече се боеше да не го е навехнала. Още не можеше да вдига високо ръце, за да се среши, затова позволи на момичето да ѝ сплете плитки и да ги вдигне като корона около главата ѝ.

Като се пооправи що-годе, Мара се поразходи из фургона, гледаше как момичето оправя леглото и събира мръсното бельо на принца. Не знаеше какво да прави, дали е по-добре да излезе и да се опита да разговаря с Родерик, или да остане в колата с надеждата, че той ще дойде при нея. Тя самата би предпочела хората му да са наблизко; някой, който да поддържа разговора. Бяха я обучили на изкуството да бърби часове наред, без да каже нещо съществено, да поставя въпроси, които карат събеседниците да се отпуснат, но през последните няколко години сякаш забрави всичко. Пък и заради престорено загубената си памет, за толкова неща не биваше да говори, в толкова капани можеше лесно да падне. Съзнанието ѝ беше като притъпено, чувстваше се неспособна да бъде остроумна събеседница. Но ако не може да прояви тези умения, има ли смисъл да привлича към себе си вниманието на принца или на друг мъж?

Беше спряло да вали, но сутринта беше облачна и сива. Падината, в която бяха спрели циганите, беше блатиста, заобиколена от скали. От влагата студът ставаше още по-пронизващ. Тя трябваше да се раздвижи, да върши нещо, за да не измръзне до мозъка на костите. В колата Мара се зави в наметалото си и се запита дали да се осмели да запали огън в малката камина в ъгъла. Най-сетне ѝ се стори най-просто да напусне скривалището си и да се постопли на големия лагерен огън.

Демон подскочи радостно към нея, заумилква се в краката ѝ, заизвива не само опашка, но и цялото си тяло, с една дума изненада я с възторжено посрещане. Ближеше протегнатата ѝ ръка, подскачаше високо. Приветстваше я толкова неудържимо, че Мара едва можеше да направи крачка.

Принцът, застанал до огъня, се обърна и изщрака с пръсти.

— Демон, мирно!

Кучето го погледна и провеси опашка, но само миг по-късно отново се вдигна на задни лапи, за да измоли с отворена уста и повесен език пак да го погалят.

— Покорява се на всяка моя дума — изрече иронично Родерик.

Мара се засмя, погледна го и почеса кучето по главата.

— На мен не ми пречи.

— Нарушава се дисциплината.

— Така ли? Но чия?

— Неговата. Някой Божи ден ще хукне подир някой лош човек, който ще му пререже гръкляна.

Мара го погледна ужасена.

— Не може да бъде.

— Не всеки цени живота на човек или звяр.

— Така е — съгласи се потиснато тя. Помисли си за Денис Мюлхоланд, който се беше втурнал в битката, без изобщо да мисли за живота си.

— Какво има? Неприятен спомен?

На Мара ѝ секна дъхът от коварния въпрос, но тя се усмихна.

— Не съм сигурна. Може и така да беше.

Принц Родерик я наблюдаваше с неподвижно лице. Но не отговори, защото в същия миг се приближиха на коне, двамата близнаци Жак и Жаред. И Труде беше с тях. Циганчета, които играеха на топка, се разпищяха и се разбягаха, за да не ги залее калната вода изпод копитата на конете. Демон лаеше, въртеше се в кръг и разлая кучетата на циганите, подир тях и магарето взе да реве, гъските и кокошките се разсъскаха и разкудкудякаха в кафезите под фургоните.

Двамата младежи и момичето се спешиха и се приближиха към принца, за да му докладват. Доколкото могли да установят, след като Мара била изхвърлена близо до циганския стан, каретата препуснала с все сили към Париж. Не било възможно да се различат следите ѝ сред хилядите други. Много жалко, че не са я последвали още през нощта, когато е било възможно да я настигнат, щом хората вътре са толкова важни.

Родерик свъси чело и отвърна само с кимване на последната забележка. Труде, много представителна в бялата си униформа, стрелна вместо него със святкащи очи близнаците, сякаш, за да им каже, че ги смята за двама нахалници, дори ако принцът не мисли така. В държането на Труде имаше нещо почти покровителствено. То привлече вниманието на Мара. Присъствието на жена ѝ се видя още снощи твърде странно, но беше прекалено развълнувана, за да се замисля за това. Сега неволно се запита как ли е попаднала при принца и какво е мястото ѝ около него.

Малката свита на принца не ѝ се виждаше странна. От баба си Елен знаеше доста за принц Ролф, бащата на Родерик, а също и за

мъжете, които са го придружавали преди години в Луизиана. Би се учудила, ако Родерик нямаше свита от свои лични телохранители.

Свитата на Ролф също била от пет души. Баба й често й бе разказвала как се появили на някакъв бал, който тя давала в имението им близо до Сент Мартинсвил, как влезли с точно премерени движения в салона й с униформите си, украсени със златни галони и окичени с ордени, сякаш са на парад. Така се откроявали сред обикновените фермери, толкова бляскава била появата им, че й секнал дъхът, сторило й се, че вижда строен ред пауни, пропъждащи ято гълъби.

Танците спрели за малко, после принц Ролф избрал Анжелин Фортин. Братовчед му Леополд, неговият полубрат Майер, едноокият ветеран Густав и близнаците Оскар и Освалд също си намерили партньорки. Те изтанцували по един танц, след което по знак на принца, се оттеглили, а дамите останали — разочарованите тъжно да въздишат, а онези, които имали честта да бъдат избрани — безутешно да хълцат. Празненството било за Елен същински триумф: домът й бил почетен от присъствието на принц! Тя не подозирала, че същият този принц ще открадне жената, в която бил влюбен нейният син.

Принц Родерик й беше представил първия от свитата си като свой братовчед, Михаел, син на Леополд. Трябва да беше същият Леополд, който е придружавал Ролф в Луизиана. Бяха ли останалите деца на мъжете от първата вярна свита? На Мара й се искаше да попита, но щом се налагаше да крие името и миналото си и нищо да не си спомня, беше невъзможно. Ужасно положение.

Въпреки тази пречка, можа да научи още същия следобед някои подробности. Михаел и италианският граф Естес също се върнаха. Хапнаха за обед набързо приготвена гозба и сух хляб, преглътнаха ги с помощта на малко вино. Станът беше почти пуст; повечето цигани бяха потеглили още преди зазоряване и сега обикаляха наоколо с различни задачи. Родерик тръгна с Михаел и близнаците, но остави Естес и Труде уж да пазят лагера, но, както подозираше Мара, за да я държат под око.

Русата амазонка чистеше коня си. Когато най-сетне свърши, дойде при огъня и се отпусна върху килима. Мара, която беше сресала козината на Демон, вдигна поглед. Естес й правеше компания и я развличаше с истории от пътуването на табора през Италия, но после

се извини и отиде да обиколи лагера. Тя отправи плаха усмивка към другата жена, защото си даваше сметка, че Труде едва ли се радва на необходимостта да я пази.

— Естес ми каза, че циганите са участвали в много сражения из цяла Европа. И вие ли бяхте с тях? Искам да кажа, и вие ли се биете с всички?

— Естес много приказва — гласът на жената звучеше сърдито, но не по мъжки.

— Беше така любезен да ми прави компания.

— Подмазвал се е. Той обича женска компания и не подбира.

Ироничният тон уязви Мара на болно място.

— А вие, както разбирам, не сте особено благосклонна към собствения си пол.

— Доволна съм, когато не ми се налага да слушам непрекъснатото кикотене и бръцолевене за тоалети и деца.

— Тези неща наистина ли не ви интересуват?

— Не.

— Но затова пък ви харесва да убивате — държането на тази жена не можа да възпре Мара.

— Не ми харесва, но мога.

— В такъв случай сте си на мястото.

— Точно така — отвърна безизразно Труде.

— Странно — каза Мара и наведе глава, — това не звучи щастливо.

Труде не побърза с отговора. Но след малко каза:

— Бих ви дала съвет, ако мислех, че ще го последвате.

— Да?

— Вие привлякохте вниманието на Родерик. Събудихте любопитството му, а той най-много обича интелектуалните загадки. Но интересът му ще угасне веднага щом разбере тайната ви. Ако очаквате повече, ще останете разочарована.

— Много... много мило от ваша страна, че ми го казвате — думите бяха двусмислени. Дали нарочно?

— Правя го за ваше добро.

Може и да беше вярно. Но Мара не вярваше. Тъй като принцът не я интересуваше лично, реши, че е излишно да го заявява. Каза спокойно:

— Изглежда добре познавате принц Родерик.

— Познаваме се от пелени.

— Роднини ли сте?

— О не, но баща ми беше дясната ръка на крал Ролф, бащата на Родерик.

— Попитах само заради цвета на косите. Казахте „беше“, трябва ли да заключа, че баща ви не е вече между живите?

— Той загина като воин, в сражение.

— О, съжалявам. Трябва да се гордеете с него. Бил е хубав мъж, предполагам.

Жената беше явно изненадана.

— Не бих казала. Приличаше на бик и беше едноок.

Тези сведения подсказаха на Мара кой е бил бащата на Труде. Беше дъщеря на Густав, най-възрастният от първата свита, мъж, който още в спомените на баба й Елен, още там, в Луизиана, е бил вече ветеран и не в първа младост. Всичко съвпаднаше.

— Значи приличате повече на майка си, нали? И тя ли е била хубава като вас?

— Ласкаете ли ме? Майка ми е била германка, слугиня, едра, руса, с лице на мадона. Починала е още когато съм била бебе, затова баща ми ме е довел в Рутения, където ме е отгледала кралицата.

Жената говореше толкова сериозно, без капчица изящество или хумор, че Мара не можа да устои на изкушението да я позакачи.

— Разбирам. Израсла сте като сестра на Родерик.

— Той си има сестра, принцеса Юлиана.

Отговорът беше бърз и навъсен. Мара прехапа устна, за да не се разсмее. Беше повече от явно, че Труде храни към принца най-нежни чувства. Учуди я, че другите от свитата не го забелязват. Що се отнася до Юлиана, беше чувала, че е приблизително на нейната възраст, но почти беше забравила за съществуването ѝ. Пък и в момента я интересуваше Труде. Трябва да беше към двайсет и седемгодишна, Родерик беше на двайсет и осем.

— Простете любопитството ми — каза Мара. — Но жена в униформа ужасно ме заинтригува.

— Защо? Аз владея сабята или копие то не по-зле от всеки мъж.

— Но в борбата на мъже срещу мъже не сте ли онеправдана?

— Може би — отвърна хладно Труде, — но може и да не съм. Никога не се е стигало дотам.

— Още не сте участвала в сражение?

— Не казвам това. Просто никой мъж не ме е приближавал толкова, че да встъпи в двубой с мен.

Смелото твърдение бе изречено така убедително, че звучеше правдоподобно.

— Доказали сте, значи, уменията си. Малко жени са имали такава възможност.

— Наистина — потвърди Труде и продължи, но някак насила: — Получих тази възможност само защото Родерик е изключителен човек.

— Изключителен?

— О да, наистина изключителен! — възкликна Естес, който се бе приближил достатъчно, за да чуе въпроса. — Две дами, едната тъмнокоса и загадъчна, другата руса и прославена, но и двете красиви. Колко съм щастлив, че мога да бъда сега тук с вас. Изпитвам желание да ви съблазня и двете. Какво ще кажете? Не искате ли да избягаме от този суров климат и да потърсим слънцето на Капри — ние тримата?

— Самонадеяно плашило — каза Труде, стана и се отдалечи.

— Тя не ме обича — оплака се Естес. — А пък аз, жалък червей, се възхищавам на всеки сантиметър от грациозното й тяло.

Шегуваше се, защото Труде беше с цяла глава по-висока от него. Но Мара долови мъка в престорената веселост на италианеца и реши, че казаното прозвуча твърде сериозно, за да е шега.

По здрач циганите се заприбираха полека-лека в лагера. Идваха си по един или по двама, някои от завръщащите се бяха деца на не повече от четири или пет години. Според Естес не било необичайно малки хлапета да се грижат сами за себе си, да просят из селските дворове или да крадат кокошки и гъски, които ловяха с примамка или примка. Много рядко търпяха неуспех. Циганите оставяха навсякъде маркировка, която не се хвърля в очи, малки пирамидки от камъни или клони, които те наричаха пътеводители и които сочеха пътя към племето, независимо дали то беше на постоянен лагер или на път. Тези деца, на които никой не обръщаше внимание, най-лесно събираха информация, която можеше да е от полза за племето.

Мъжете се грижеха за конете, поправяха едно-друго из лагера, а после се просваха върху килимите, нахвърляни около огъня. Жените

кормеха птиците, донесени от децата, хвърляха вътрешностите на очакващите кучета. После пълнеха кокошките и патиците с лук и треви и ги набучваха на шишове над отделен огън. Децата играеха на криеница сред фургоните или удряха с пръчки парцалена топка. Старата цигуларка засвири. Един мъж взе мандолината си, удари струните и след малко още една жена ги придружи на акордеон. Увлечена от музиката, млада жена се отдели от колата, на която се беше облегнала, и затанцува. Косата ѝ, прихваната с панделка на челото, се спускаше като буен черен поток по раменете. Очите ѝ бяха тъмни и в тях се четеше страст. Мека памучна блуза обгръщаше гърдите ѝ, полата се увиваше, дълга и пъстра, около тялото, очертаваше линията на бедрата, оголвайки от време на време коляно или прасец. Тя танцуваше и се въртеше сякаш в транс; ръцете и краката ѝ, стъпалата и китките се движеха в мек, естествен ритъм, сякаш се признаваха в любов на нощта, на мига и сладката неа на музиката.

Вечерта напредваше, но очевидно никой не се замисляше за времето, никой не го забелязваше. Яденето щеше да дойде, когато станеше готово. Ако заплачеше пеленаче, майката веднага му даваше да суче или го хранеше с хляб, накиснат във вино или в козе мляко и с късчета месо, а после го слагаше да спи. По-големите почти заспиваха седешком. Животът е даден, за да се живее. Кой можеше да каже какво ще донесе следващият час? Нека звучи музика! Танцувайте! Пейте! На Мара, която наблюдаваше всичко, това ѝ се стори твърде примамлива философия.

Тя не чу кога се върна принцът. Дали се приближи толкова тихо, или тя изцяло се беше отдала на музиката и танца, не можеше да каже. Допреди миг беше сама, а сега той седеше до нея.

Не му направиха никакво особено посрещане. Присъствието му се приемаше като нещо естествено, сякаш беше един от тях... Това изненада Мара. Беше очаквала някакъв поздрав, някаква проява на уважение. По-късно има възможност да го попита за това — когато печените кокошки и гъски бяха нарязани, парчетата раздадени и лагерът утихна по време на вечерята.

— Аз съм син на болярина — каза той. — Какви почести трябва да ми оказват?

— Не зная, защото нямам представа какво значи да си болярин.

— Там, откъде идвам, боляринът е собственикът, господарят. Това е титлата, с която баща ми владее тези хора.

— Той притежава ли ги?

— Никой не може да притежава циганин; тъкмо в това е била грешката на предишните боляри. Но понеже бащата на моя баща, а преди него и дядо му са се грижили за техните деди и прадеди, не са ги оставяли да гладуват и да ходят в дрипи, давали са им работа, но са ги оставяли свободно да ходят, където си искат, това племе продължава да признава нашите права. То е нещо като спомен за отдавна отминали привилегии и вкоренена лоялност.

— Но ако това племе е, както разбирам, от вашата страна, какво търси то тук, във Франция?

Погледът, който ѝ отпрати беше абсолютно непроницаем.

— Те са скитници, хора извън закона, жертви с гладни сърца, идват и си отиват. Необходима ли е причина?

— Помислих си, че са тука, защото вие сте тук.

— Защо? Вие по тази причина ли сте тук?

Беше улучил целта със смъртоносна точност. Думите му прерязаха гърдите ѝ като с кинжал, но тя беше опознала вече достатъчно добре този мъж и знаеше, че трябва всеки миг да е готова да отблъсне атака. Вече не чувстваше глад. Наведе се към Демон, легнал в краката ѝ, даде му остатъка от гъшето крило. Кучето погледна от крилото към нея, сякаш се съмняваше в щастието си, после изджафка на довякло се мършаво циганско псе и захапа кокала.

Мара се изправи и сви сериозно вежди.

— Защо го казахте? Доколкото разбирам, не съм дошла по собствена воля. Или сте разбрал нещо лошо за мен? Принадлежа ли към жените, готови по всяко време да посетят един мъж?

— Куртизанка с кадифен смях и копринена кожа? Проститутка с протегната ръка? Не вярвам. Но тези жени не се разпознават всякога от пръв поглед, а онези, които се крият зад фасадата на почтеността, са често най-опасните.

— Колко типично за един мъж — осъждате жените, които вършат само онова, което са принудени да вършат.

Той наклони глава:

— Склонна сте да ги защитавате?

Тя разбра, че може да затъне в словесните пясъци и потърси път да се измъкне от тях...

— Не, това не. Оспорвам само правото на мъжете да осъждат жени, принудени да живеят по установени от мъжете правила.

— Още една адвокатка на женските права. Нашата Жорж ще бъде възхитена.

— Кой?

— Жорж Санд, известна също, при това въпреки волята ѝ, още като мадам Дюдеван. Трябва да се запознаете с нея.

Без да ѝ даде време за отговор, той стана. Даде със спокоен, но твърд глас няколко заповеди. Хората от свитата погледнаха към него, някои още държаха храната си в ръце. Никой не помръдна. Циганите наблюдаваха безмълвно сцената.

— Добре ме разбрахте — изрече меко принцът, — освен ако не сте почнали да оглушавате.

В миг забравиха храната и виното. Мъжете наставяха бързо и изчезнаха в различни посоки — и циганите, и свитата на принца. Мара разбра, че ще последва навярно окончателно отпътуване, а не само вечерно разузнаване и ужасен страх изпълни сърцето ѝ. Принцът напуска ли лагера? И кога ще се върне?

— Къде отивате? — попита с пресъхнало гърло.

— Не е ли очевидно?

— За мен — не.

— Следите на каретата, в която сте била, са идвали от Париж и са водели пак натам. Тук не можем да научим нещо повече за вас. Следователно трябва да се приберем в Париж.

— Вие и хората ви, вашата свита?

— Естествено, а също и вие.

— Искате да дойда с вас?

Отблясъците от жаравата превръщаха лицето на принца в непроницаема маска със сини, почти стоманени очи. Отговори ѝ с дълбок, спокоен и странно гальовен глас:

— Желая ви.

ГЛАВА ТРЕТА

Темпото, с което Родерик препусна по шосето за Париж, беше бързо и несъобразено с по-слабите ездачи. Отначало Мара се наслаждаваше на тропота на копитата, шибания вятър в лицето, пулсирането на кръвта в жилите. По свой начин беше доволна, че е сред приближените на принца, сякаш е част от свитата му. Нещо повече, изпитваше известно задоволство, защото беше изпълнила така лесно част от задачата си. Бяха я приели в обкръжението на принца и сега се връщаше с него в Париж. Но тези чувства скоро се изпариха.

Мара яздеше едър кафяв кон, свикнал с тежестта на мъж. Силата му беше сякаш неизчерпаема, но на нея ѝ струваше големи усилия да се оправя с него. Беше добра ездачка, но свикнала с дамско седло; мускулите ѝ не бяха тренирани да язди мъжко, но това беше сега единствената възможност. Когато часовете се натрупаха, прекъсвани само от редки почивки за животните, раненото рамо се обади и болката плъзна към гърба. Разкъсаното ѝ слепоочие пулсираше все по-силно. Болеше я вече цялото тяло, сякаш я бяха били дълго и методично. Все по-силно изпитваше необходимостта да отпочине.

Въпреки всичко не искаше да моли. Личеше, че мъжете около принца и Труде не чувстват никаква умора. Родерик яздеше с лекота, като човек, свикнал да прекарва дълги дни на седлото. Движеше се така слят с коня, че ездата сякаш не му струваше никакви усилия и той можеше да насочи другаде мислите си. Да помоли за почивка и преспиване в лагер би означавало да им бъде в тежест. Другите нямаше да ѝ простят, че ги спира със слабостта си, дори ако проявят учтивост и не го покажат. Може би и принцът ще реши тогава, че е било непростима грешка да я взема със себе си. Тъй или иначе след известно време стана и твърде късно да моли за нещо. Изпитваше сигурното чувство, че ако спре и слезе от коня, никога вече няма да може да продължи. Страхът от подобно унижение я крепеше.

Сивият предутринен здрач обхвана небето. Силуетите на конниците ставаха все по-ясни. Начело яздеше принцът, до него

Михаел.

Следваха Труде и един от близнаците, до Мара яздеше Естес, а вторият близнак беше ариергард. Като улови погледа ѝ, италианецът ѝ се усмихна приятелски, отдаде ѝ чест. От кошница, вързана за седлото, надничаше сънено Демон, пръхтеше и въртеше опашка за поздрав. Когато слабата светлина се засили, можаха да различат тъмния дим от на камините над покривите на Париж.

Приближиха един междуселски път. По него се кандилкаше каруца със зелки, карана от флегматичен селянин, колкото висок, толкова и дебел. Във впряга креташе дърта кранта, с гръб така осеян с белези, че изобщо не реагираше на свистенето на камшика край ушите ѝ. Селянинът ги видя. Не им убегна погледът, който им отправи изпод гъстите вежди и подигравателния присмех на дебелите устни. Явно и не мислеше да спира или да прави път. Вместо това насочи каруцата към шосето и бавно се заклати натам.

Не се чу заповед, никой не каза ни дума, но изведнъж групата премина в галоп. Мъжете се хилеха. Пришпориха конете, хората се наведоха напред и стиснаха по-яко юздите. Конят на Мара реагира на забързването на своя табун, ускори бяг и той. Зачаткаха копита. Разхвърчаха се парчета кал. Ездачите се носеха право срещу каруцата.

Селянинът ги гледаше зяпнал, задържа юздите, и се опита, но вече твърде късно, да спре каручката си. Те се приближаваха все повече. Чуваше се тихо мърморене — ездачите насърчаваха конете си. Демон издаде някакъв звук — нещо средно между вой и ръмжене — и се присви в кошницата. Насрещният вятър пареше в очите. На сияещото лице на Родерик бяха изписани високомерие, радост и стоманена решителност.

Искаха да прескочат каруцата. Урок по възпитание и сериозно предупреждение за селянина, та да знае какви последици може да има глупавият инат. Мара усети как скокът наближава и разбра какъв избор има. Можеше да възпре коня, но само ако успееше да избегне сблъсъка с конника зад себе си, при което и двамата щяха да паднат от седлата. Или да остави всичко на коня и да се моли дано не го е задържала прекалено дълго. Не ѝ остана време да претегли всички за и против, трябваше да остави инстинкта си да решава. Отпусна юздите.

Селянинът изрева и сякаш вятър го издуха от каруцата. Впрегатното му конче се вдигна на задни крака — веднъж, втори път.

Ездитният кон на Михаел съсредоточи сили и скочи. В същия миг Родерик се озърна, въпреки че и неговият жребец се готвеше за скок. Видя отпуснатите юзди на Мара, ръцете ѝ, вкопчени в гривата. Лицето му се вкамени, а после кон и ездач прескочиха във висока дъга каруцата и се озоваха на противоположната страна. Кафявият кон на Мара направи последно усилие, напрегна мускули и скочи.

Тя се озова във въздуха, сякаш върху Пегас. Каруцата, слисаният селянин и коравата земя останаха като че ли далеч под нея. Видя Родерик, вкопчен в гърба на жребеца си, който скачаше, извил шия встрани — толкова рязко беше дръпнал принцът юздите. После почна продължителното падане. Предните крака на кафявия удариха в земята като гръм. Тя изчака да усети болка от сътресението. Но болка нямаше, защото все още бяха във въздуха. Краката ѝ се бяха изхлузили от стремената, наметалото и полата ѝ се развяваха на вятъра.

Изведнъж се блъсна в нещо бяло и кораво. То я удари в челото, накара я да свие глава в раменете, шибна тялото ѝ, изкара въздуха ѝ от гърдите. От устните ѝ се изтръгна вик, на който отвърнаха силно цвилене до нея и тиха ругатня нейде отгоре. Усети как профучава тежко тяло, чу глухия тътен и тропота на останалата част от свитата, прескачаща каруцата.

Някой я обърна. Отново можеше да диша, а когато усети, че ѝ се гади, веднага се запита дали не е било грешка да поема така дълбоко дъх. Преглътна с мъка и отвори очи.

Лежеше в прегръдките на принца, напреки на седлото му. Той беше обърнал коня си, за да види какво е станало със селянина, а тя видя, че всички са се насъбрали около тях... Някои успокояваха конете, а Михаел и един от близнаците помагаха на Естес да стане. Италианецът направи гримаса, защото двамата изтупваха доста грубо прахта от дрехите му, после веднага изкуцука към Мара и принца.

— Мадам — попита боязливо, — наранихте ли се?

Тя успя да поклати отрицателно глава.

— А вие... господине?

— В най-хубавата си възраст бях акробат. Падането за мен е нищо, но за вас — беше лудост да се опитате да скочите.

— Нямах друг избор — тя затвори очи и преглътна, защото пак ѝ се догади.

— Гледай си коня — каза дрезгаво Родерик на графа.

В същия миг чува зад себе си шум. Селянинът се беше съвзел от уплахата и се приближаваше с крясъци и псувни към тях. С аристократичните си идиотщини му били прекатурили каруцата и попилели зелките му в калта. Настояваше незабавно да му ги платят.

— Невъзпитан, неучтив, немит, на всичкото отгоре и нафукан — обясни Родерик, докато го гледаше от коня. — Предимството, приятелю, принадлежи на онзи, който си го извоюва. Ти причини неприятности на себе си и на дамата. Наистина ли държиш да си получиш заслуженото?

Заканата в тихо изречените думи беше очевидна. Селянинът пребледня и заотстъпва, мърморейки извинения. С треперещи ръце разпрегна кончето и се покатери на гърба му. Тлъстите му бедра подскачаха върху широкия гръб на коня, препуснал в галоп.

Мара изслуша разговора неподвижна и със затворени очи. Чу как другите се размърдаха, как отведоха назад коня ѝ, останал здрав и читав. Усети как Родерик поохлаби прегръдката, за да я погледне.

— Как сте всъщност?

Тя вдигна очи и го погледна.

— Уверявам ви, че няма да повърна — изрече толкова ясно, колкото ѝ беше възможно през стиснатите зъби.

Родерик видя решимостта в погледа ѝ, упорито вирнатата брадичка, а на лицето ѝ сянката на уплаха не от болката или страха, изживени току-що, а от вероятността да се изложи. Нещо в гърдите му се сви, странно чувство, каквото не бе изпитвал; за сметка на това реакцията на друга част от плътта му, предизвикана от топлото, меко тяло в неговия skut, му беше твърде добре позната. Потокът резки думи, който му служеше често като щит, изведнъж секна.

— Разбира се, че няма.

Мара долови непоколебимата убеденост в гласа му, напрежението ѝ намаля. Чувството, че ѝ става лошо, поотслабна. Осъзна силата на ръцете, които я придържаха, коравите мускули на бедрата, върху които лежеше. Сега видя, че очите му с цвета на море са потъмнели от загриженост. Сведе объркана поглед и го задържа върху червеното петно на бялата му куртка.

— Аз, аз май съм ви изцапала с кръв. Моля да ме извините.

— Не се извинявайте. Раната на челото ви пак се е отворила. Това нямаше да се случи, ако не бях толкова глупав.

Слаба усмивка се появи на устните ѝ.

— Звучи странно от вашите уста.

— Защо? Оставил ли съм впечатлението, че съм толкова горд, та не мога да си призная грешка?

— Не, не, просто никога не грешите.

Родерик изведнъж млъкна. Дълъг миг сякаш и не дишаше. Тя отвори отново очи. Той я наблюдаваше и на лицето му бяха изписани толкова мъчителни съмнения, че Мара се надигна и макар и с мъка, седна.

Той я прихвана по-яко.

— Труде! Коняк!

Жената затърси със сериозно лице из седлото, измъкна сребърна манерка. Отвори капачката и му я подаде. Родерик я пое и я приближи към устните на Мара.

Тя дръпна глава.

— Няма нужда да ме съживявате.

— Помага срещу болките и други неприятности. Приемете го като лекарство.

Отворът на манерката отново се долепи до устните ѝ. Тя отпи внимателно, но в същия миг принцът вдигна високо манерката и беше принудена да поеме няколко дълбоки глътки. Парещият алкохол ѝ спря дъха, пламна в стомаха ѝ. Когато отново можеше да говори, изхълца:

— Ще ме напиете.

— Толкова лошо ли ще е? — попита той тихо и отново надигна манерката.

Не, не беше. И тя се понесе върху конячен облак към Париж. Въздействието на алкохола беше засилено от изтощението ѝ, това ѝ помогна да забрави всичко. Почти не усети как стигнаха до жилището на принца, как влязоха в двора и как я внесоха в къщата. Но когато Родерик я сложи върху мекото легло, тя се събуди и му се усмихна, пияна за сън.

— Домакинството ми е ергенско, но все ще ви намеря прислужничка. Ако ли не, Труде ще се погрижи за вас.

— Много сте любезен — измърмори тя.

— Внимавайте. Не бяхте права да допускате, че не греша, но не бива и да ми приписвате незаслужено премного добродетели.

— Никакви ли нямате? В такъв случай бих могла да ви прелъстя.

В очите му искреше смях.

— Искате разрешение от мен, или сте любопитна да чуете мнението ми? Първото ви давам, без да се замислям; второто гласи несъмнено „да“.

— Може и да не останете доволен.

— Но защо?

Тя откри, че миглите му са със златни крайчета, прикриващи като светла барикада мислите му. Въпреки това долови нещо, което събуди тревога в обърканото ѝ съзнание и веднага я накара да внимава. Лицето ѝ вече не сияеше. Тя дръпна ръката си и я отпусна.

— Мъжете — така са ми казвали — предпочитали да бъдат ловци.

— Както някои жени искат да бъдат дивеча?

— Аз не — побърза да отговори.

— Нима очаквате по тази причина да възпра инстинктите си и радостно и предано да изчакам кога ще ми надвиете?

— Не, не бихте могли.

— Аз ли не бих могъл? Ще е ново за мен.

Той сякаш я предизвикваше на двубой, но с това замъглено от коняка съзнание не можеше да е сигурна. Ако беше предизвикателство, не беше в състояние веднага да го приеме. Позволи си леко да изпъшка, прикрила уста с длан.

— Добре. Утре.

— Слънцето изгрява, вече е утре.

— Ще трябва да потърпите.

Той я отпусна внимателно върху възглавниците, покри я с чаршафа и одеялото. Гласът му леко трепереше, може би от радост, когато отговори:

— Как да търпя толкова време?

Тази част на града, в която беше домът на рутенското кралско семейство, се наричаше Маре. С разрастването на града някогашното благо било пресушавано къс по къс и застроявано. Тъй като беше недалеч от стария дворец Лувър и от Тюйлери, с течение на времето се бе превърнала в твърде представителен и аристократичен район с множество красиви къщи, подобни на дворци. Залезът настъпил, когато по времето на Луи XIV аристократите били принудени да се преместят с краля във Версай; революцията ускорила упадъка. Но

когато Наполеон заживял като крал в Тюйлери, големите къщи отново оживели, а собствениците им продължили да ги обитават и след завръщането на Бурбоните и на Орлеанистите. Сега районът представляваше своеобразна смесица от бедняшки къщурки и богати резиденции, в които аристократите живееха в най-тясна близост с потомците на санкюлотите, а към тях се прибавяха художници и поети, заели мансардите в квартала.

Резиденцията на принца, наричана кратко „Дом на Рутения“, беше изградена от същия бледозлатист камък, от който са и повечето къщи в града. С времето пушекът от безбройните комини беше боядисал камъка в черно и сега той изглеждаше не по-малко помръкнал и бледен от цялата столица. Масивна порта от ковано желязо с герба на Рутения преграждаше постлания с калдъръм двор пред навеса за карета — най-големият от четирите двора, заключени между образуващите правоъгълник сгради.

Постройките обграждаха от четири страни дворовете, наричани за по удобно според четирите посоки на света. Най-големият, този при входа, беше южният. Архитектурата внушаваше чувство за простор, въпреки че отвън се виждаше само една глуха фасада. Обширните последователни дворове позволяваха през високите прозорци с пъстри стъкла в оловни рамки в стаите да прониква много въздух и светлина. Само входният двор беше съобразен с практически нужди и застлан с калдъръм; въпрочем, и тук се издигаше статуя на Диана, а над входната врата имаше барелеф, с четирите годишни времена. Другите дворове бяха засадени с грижливо подстригани вечнозелени храсти, образуващи сложен геометричен мотив. Когато човек минаваше от стая в стая, виждаше все простор и зеленина. През лятото цъфтящи дървета, цветя и трева добавяха багри към картината, но сега, в късния ноември, тук имаше само тъмnozелени храсти, прекопани лехи и няколко празни вази.

В очите на Мара този дом беше същински палат. Както бе разбрала от достоверен източник, стаите били близо седемдесет. Откъм южния двор и парадния вход се намираше централната галерия, дълго помещение, от което почваше официалната стълба, водеща към салоните за приеми в лявото крило. Вдясно бяха покоите на принца, включващи няколко преддверия, салони и други помещения. Следваха парадните стаи на крал Ролф и кралица Анжелин, събрани около

източния двор. Около северния и източния двор бяха групирани чудесни овални или кръгли салони, там беше и дългата галерия, служеща понякога за спортни игри или за танци. Следваха още салони, преддверия, спални и гардеробни. На Мара отредиха анфилада от салон, спалня и гардеробна. Стълбището в края водеше към кухните в партера. Долу бяха и стаите на прислугата, складовете, помещенията за каретите и конюшните.

Това беше несъмнено една огромна и впечатляваща резиденция, но мебелите и тапетите, емайлираните вази и кристалните полилеи изглеждаха запуснати и вехти, макар да личеше, че са скъпи и от най-високо качество. Явно никой не си беше направил труда да приспособи приличната на огромна кутия сграда към изискванията на новото време; докато в много парижки къщи вече горяха газени лампи, тук още използваха свещи. В тъмните кътчета на стаите лежаха съкровища, покрити с отколешен прах, остатъци от счупени мебели. Прозорците трябваше да се измият, от таваните да се смъкне прахта и мръсотията на отминали десетилетия. Нито една от огромните камини в къщата не теглеше както трябва, а слугите в кухнята бяха толкова бавни, че яденето се сервираше на масата полуизстинало. В предния двор се търкаляше конски тор, на улицата пред кухненската врата се издигаха камари боклук, към които беше по-добре да не поглежда човек. В някои крила се носеше непобедима воня на неизпразнени нощни гърнета; в други миризмата не можеше да се определи, но беше пак така отвратителна.

Препоръчаха на Мара да поостане в леглото. По необходимост тя последва два дена този съвет, още два дена ѝ бяха необходими, за да събере сили, но на четвъртия се разбунтува. Яденето, което ѝ сервираха, беше несмилаемо; момичето, което го носеше — същинска повлекана. От чаршафите на леглото веднага я лъхна мухъл, те очевидно отдавна не бяха сменяни. Гънките на завесите и лекъосаното, полусляпо огледало на стената тънеха в прах, а по килима пред леглото имаше толкова кал, че можеха да се садят цветя. Беше ѝ забранено, очевидно, да посреща гости, защото никой не дойде да я види. Погнусата, но и скуката и чувството, че скъпоценно време се губи на вятъра, я накараха най-сетне да напусне стаята си.

Не беше виждала Родерик от първата сутрин тук. В подсъзнанието си пазеше смътния спомен за разговора им в деня,

когато пристигнаха в Париж. Боеше се да не би конякът, изпит на гладен стомах, добавен към изтощението и болките, да ѝ е развързал езика. За съжаление, не можеше да си спомни добре за какво бяха говорили. Наистина беше изгубила паметта си. Не допускаше да е била прекалено откровена, в противен случай нямаше да е все още в дома на принца. Но не беше изключено да е казала нещо, което да го е накарало да я изолира и да се усъмни в толкова удобната ѝ амнезия.

Беше се питала неведнъж, дали принцът не я напи нарочно. Подобна тактика, изглежда, можеше да се очаква от него. Разбира се, веднага го освободи от подозрението, че е искал по този начин да я прелъсти — мъж с неговата външност и титла не се нуждаеше от подобни средства. Но бе разбрала, че не му е чужда и известна безскрупулност и е готов да събере и по по-необичаен път необходимата информация, стига положението да го изисква. Тази мисъл пробуди в нея чувството на болезнена ранимост.

Мара предполагаше, че Родерик използва и по-обикновени методи да се осведомява. През кратките часове, откакто стана и се поозърна, в къщата се вля безкраен поток посетители. В официалното рутенско представителство идваха мъже със сериозния и наперен вид на държавници и финансисти, дами в кожени палта, понесли шлейфове на копринени рокли и оставящи след себе си облаци скъп парфюм. Такива посетители бяха ясни и ги приемаха в големия салон при официалния вход. Но къде хлътваха писателите с изцапани с мастило пръсти, художниците с широки вратовръзки според модата на романтизма, уличните метачи, рибарите, файтонджиите, лакеите в черни фракове и скромните шивачки в евтини сиви рокли, наричани заради тях гризетки? Какви ли услуги можеха да правят тези хора, освен да разкажат едно-друго на Родерик? А той защо държи толкова на информацията, която му носят, ако не от желание да реши нейната загадка?

Дали не си въобразяваше, че е чак толкова важна? Съмнително беше мъж като принца да си дава толкова труд, за да открие коя е тя. Не можеше да се ласкае и с илюзията, че го е пленила. Беше събудила само любопитството му. Може и да е имало кратък миг, в който го е привличала, но много скоро усети от негова страна само гняв и яд. Нямаше чувството, че от толкова слаба реакция може да пламне голяма страст.

Не беше сигурна и дали мечтае за такава страст. Инструкциите бяха да оплете Родерик, да го накара да я заведе в Париж и да я остави да живее в дома му. Очакванията бяха, че за да го постигне, ще се види принудена да сподели леглото му. Но това не стана. Не ѝ обясниха на каква цел служи присъствието ѝ, освен, че е средството, което ще позволи на Дьо Ланд да забърка принца в интригите на тази страна. Беше напълно възможно тя да постигне целта си и без да стане истински интимна с принца.

Но имаше ли разлика? Макар да бе израснала под крилото на близките си, Мара беше реалистка. Не беше толкова глупава да вярва, че ще се измъкне невредима от тази авантюра. В Париж я познаваха малцина; но имаше все пак достатъчно хора, с които се беше срещала и които щяха да я познаят. Ако останеше достатъчно дълго при Родерик, рано или късно щеше да срещне човек, който да я познае и да си направи съответните изводи.

Това можеше да се случи, след като си е свършила работата. Много се надяваше — заради баба си — че ще стане именно така. Но ако стане по-рано, ако се разбере, че е в Париж, а не, както вярва братовчедката, с баба си в провинцията, тогава щеше да избухне страхотен скандал. Въпреки космополитичния си вид, Париж беше в някои отношения подчертано провинциален. Привидната благопристойност трябваше да се спазва. Някои се възмущаваха от буржоазния морал, който се утвърди с победата на средната класа в революцията и ставаше все по-строг. Но от това нямаше полза. Жена, която ще иска да запази добрата си репутация, не биваше да живее под един покрив с мъж, особено с човек като принца.

Ако новината се пръсне, тя бързо ще стигне и до Ню Орлиънс. Мара не искаше дори да си представя какво ще направи или ще си помисли тогава нейният баща. Какво ще стане после с нея самата, къде и как ще живее, след като изпълни задачата си — предпочиташе да не мисли за това. Важното беше, че тогава баба ѝ ще е на сигурно място и само това имаше значение.

Мара надникна в официалните салони, прекоси и главната галерия над южния вход, когато чу лай. Сигурно беше Демон, но лаят идваше сякаш по отдалеч. Като във всяка голяма къща, акустиката беше навсякъде различна. На някои места хората можеха да крещят, но гласовете им нямаше да стигнат по-далеч от съседната стая, докато

другаде тихо шепнене беше достатъчно, за да се чуе по целия по-горен етаж. Отначало помисли, че кучето може да е в стаите на Родерик. В тази част от сградата още не беше влизала, но знаеше, че стаите на свитата са в същото крило, около източния двор. Само Труде беше настанена някъде близо до Мара. Кучето беше навярно при господаря си, при Естес, защото рядко се отделяше от него. А графът беше по всяка вероятност с останалите мъже от свитата.

Откакто пристигнаха, Мара не беше разговаряла с тях... Те изглежда непрекъснато изпълняваха някакви заповеди на Родерик, които ги отвеждаха в различни райони на града. Затова все сновяха нагоре-надолу. Но мъжете умееха и не по-малко успешно да се разтоварват. Често ходеха на боеве с петли или стърчаха на срещи по борба, в театрите или на чашка в задната стая на някой ресторант. Е, все трябва и да си почиват, мислеше си Мара, но още не беше разбрала кога и къде.

Не тръгна, разбира се, да търси хората на Родерик. Правеше обиколка на двореца, за да се ориентира добре в него и да проумее защо е в такова окаяно състояние.

Стигна до заключението, че са възможни две причини. Или нямаха достатъчно пари, за да плащат на необходимата прислуга, която да се грижи за къщата, или нямаше кой да ръководи слугите и да следи да си вършат добре работата. Подозираше, че е по-скоро второто, защото непрекъснато се натъкваше на групички или на отделни мъже в ливреи, както и на жени, които си бърбреха в коридорите, пиеха в кухнята, караха се или си правеха кефа зад вратите на стаите за гости. Щяха да са необходими огромни усилия, за да се сложи просторната сграда в ред, но при вида на толкова мръсотия и такова нахалство от несклопните слуги тя се чувстваше изкусена да си опита късмета.

Отново чу лая. Извърна глава и се послуша. Високият, възбуден лай сега беше придружен от силни удари и тропот, съпътствани от време на време и от някое възклицание. Шумът не идваше откъм източното, а от северното крило. Мара вдигна поли, прекоси бързо галерията, сви вляво в едно преддверие, през което стигна до редица спални и гардеробни, после зави надясно и прекоси още един просторен салон, преди да завие още веднъж надясно и да се озове в друга дълга галерия.

Помещението с прозорци от двете страни и по една камина на всяка от тесните стени, беше толкова топло и светло, колкото изобщо беше възможно в такъв студен и сив ден. В полилеите под тавана горяха свещи и ръждясалите свещници хвърляха сребристи отблясъци. Дълъг, протрит, но все още хубав ръчно тъкан килим с класически фигури в тъмносиньо, червено и златно на бежов фон, покриваше красивия паркет. Той беше единствената мебелировка в залата. Високият таван беше разделен на фасетки и украсен с тежки гипсови орнаменти и позлатени корнизи, тъй че се образуваха редици от четириъгълни повърхности. Те бяха изрисувани със сцени от живота на богинята Диана и издържани в цветовете на килима. Украсата на тавана бе потъмняла от натрупания прах, но багрите грееха все още топли и непокътнати. В средата, точно под една от сцените, представляваща Диана и Купидон, се издигаше човешка пирамида.

Долният ѝ ред се състоеше от Михаел, Жак и Жаред, които се опираха на ръце и колене. Над тях също опрени на ръце и колене, бяха Труде и циганинът Лука. Над тях двамата се беше изправил Естес, който полагаше всички усилия да запази равновесие, докато останалите се олюляваха назад-напред, явно, за да го съборят. Естес правеше всичко възможно, за да придума Демон да се качи при него и да увенчае пирамидата, но песът, оголил зъби в кучешка усмивка, се държеше на безопасно разстояние.

Във въздуха се носеха оплаквания от остри колене, кокалести рамене и огромни, лакоми хипопотами, придружени от пъшкане, сумтене и тихи ругатни. Имаше и смях, придружаващ атмосферата на всеобщо удоволствие и добро приятелство. Мара спря с ръце на хълбоците и не можа да не се разсмее.

— И какво значи всичко това? — попита.

Михаел мигновено извърна глава. Щом я зърна, лицето му пламна и той понечи инстинктивно да се изправи. Лука загуби с вик равновесие. Труде се хлъзна и изруга. После пирамидата се превърна в кълбо от преплетени тела. Естес падна на краката си, вдигна ръце и подскочи високо, Труде и Лука се плъзнаха по гръб. Михаел, Жаред и Жак се претърколиха през глава. Изведнъж и шестимата застанаха пред нея с широко разперени ръце и крака. И ѝ се поклониха дълбоко, като един човек. Демон не искаше да остане по-назад, изправи се на задни крака и замарширува в кръг.

— О, чудесно, чудесно! — изръкопляска Мара.

Естес събра крака. С все още разперени ръце се обърна към останалите:

— Да опитаме ли още веднъж?

— Не! — отвърнаха те в хор.

Естес сви рамене и се поклони.

— Е, в такъв случай, представлението свърши.

— Представление — как не — каза Жаред и раздвижи мускулите на раменете и гърба си.

— Е, тогава демонстрация на изкуството на правилното падане, една изключително важна дисциплина.

— Наистина — потвърди със съжаление Мара. — Струва ми се, че вече го споменахте веднъж. Смятате ли, че бих могла да го усвоя?

— Нищо по-лесно. Веднага щом се оправите.

— Аз съм напълно здрава.

— Никакво главоболие?

— Не.

— А раменете?

— Още са леко схванати, но навярно ще се отпуснат по-бързо, ако ги движа.

— Ами тогава напред! — възкликна италианският граф. Обгърна с поглед тъничката ѝ фигура и се навъси.

— Какво има?

— Хм, възниква един проблем... Нали разбирате...

— Опитва се да ви каже — намеси се Труде и пристъпи напред,

— че с вашите фусты няма да е лесно.

Мара кимна бавно.

— Да, ясно.

— Имате ли панталон? — попита с надежда Естес.

— Нямам нищо, освен тази рокля.

— О!

Хората от свитата се спогледаха, после отново се обърнаха към Мара. Погледнаха и Труде, но тя поклати глава.

— Моите ще са ѝ широки.

— А моите прекалено тесни — изрече със съжаление Естес.

— Моите твърде дълги — каза Михаел.

Лука се ухили, обелвайки снежнобели зъби.

— Аз имам само един чифт, който би подходжал за дама, но в момента съм с него, понеже дойдох в Париж само за да се видя с Родерик. Но ако трябва, готов съм да...

— Няма да се наложи — изгледа го презрително Труде.

— Нашите са много широки — заявиха близнаците.

Труде ги погледна, присвила устни.

— Може и да не са. Човек често се лъже, що се отнася до ханша на една дама; по напълно естествени причини ние сме по-широки в бедрата, отколкото изглежда на пръв поглед.

— И все пак не ми се вярва — каза Естес.

— Ами панталоните на Родерик? — попита Михаел.

Естес поклати тъжно глава.

— Много са дълги.

Като по команда всички се обърнаха към Михаел.

— Ножица. Кой има ножица?

Но Мара не скъси панталона, който ѝ донесоха; тя само нави крачолите до коленете. Ризата, с която също ѝ услужиха, увисна от раменете ѝ, но тя нави ръкавите до над лактите. На яката нямаше копчета, затова я върза с панделка от бельото си и я напъха в панталона. Събу високите обувки, но остави чорапите от плътна бяла коприна, колкото и да се бяха протрили. Сега имаше чувството, че е що-годе подходящо облечена. Въпреки това не ѝ беше лесно да излезе по чорапи от салончето, в което се преоблече, сякаш щеше да се покаже пред хората по долни гащи и по корсет.

Започнаха с обикновени премятания презглава върху килима, търкаляха се като навити стоножки през цялата зала. Естес, пъргав като маймуна и също толкова забавен, ѝ показва как трябва да се отпуска при падане. Напрегнати мускули и крайници водят до наранявания, твърдеше той; трябва да се отпусне и да запази посоката на падането, да се подчини на движението, докато то свърши, а не да се опитва да го възпре или рязко да го прекъсне. От превъртанията презглава Мара мина към свободно падане и циганско колело, докато останалите мереха галерията в двете посоки с добре пресметнати скокове. Движеха се толкова бързо и с такава сила, сякаш бяха от гъвкава стомана.

Времето минаваше и Мара постепенно преодоля първоначалната несигурност. Усещаше, че мускулите ѝ умеят да изпълняват

светкавично заповедите на мозъка.

Отначало раменете я наболяваха, но сега всичко бе минало. Косата ѝ се освободи от хлабавия кок, на който я върза заранта. Сега хвърчеше край лицето ѝ, лепнеше от потта, избила от телесното напрежение. Упражненията бяха толкова бързи, че не намери време да я пооправи.

— Сега ще ви научим как да падате винаги на краката си, също като котките — заяви Естес. — Ще направим стоящата пирамида, ние седмината.

Михаел и близнаците отново поеха задачата да бъдат основата. Без да престава да говори за хватки с ръце и опори с крака, за изкуството да се покатериш по човек, Естес вече се беше настанил върху раменете на Михаел. Труде изкачи другата страна и се озова върху раменете на Жаред, а Лука стъпи върху раменете застаналия в средата Жак. Долните придържаха глезените на застаналите върху тях, преплитаха ръце със съседите си и се опитваха с леки движения да пазят равновесие.

— Елате, Скъпа, трябва да се изкачите на върха. Хайде, по-смело!

Никога няма да успея, каза си Мара, като погледна нагоре, там, където трябваше да се озове, толкова близо до изрисувания висок таван. Но в същия миг се засили няколко крачки и се закатери, опря се на нечие коляно, ръка, на нечие рамо, изпъшка, напрегна се, изсумтя от напрежение. Най-сетне коленичи на раменете на Лука и вкопчи яко пръсти във врата му.

— Хайде, хоп! — извика циганинът.

— Спокойно, ангеле мой! — възкликна Естес, когато тя разтвори пръсти и веднага загреба усилено с ръце, за да се задържи върху накланящата се, олюляваща се човешка пирамида.

— Ще си строша врата и наистина ще стана ангел — заяви примирено Мара.

— В никакъв случай!

Гласът на италианеца звучи по-весело, отколкото е уместно — реши тя.

— Ще видите.

— Имайте ми доверие, малката ми. Сложете ръката си върху главата на Лука. А сега се изправете бързо и опрете крак на рамото му.

Добре. Спокойно. А сега откъснете пръсти от косата му.

— Много благодаря — обади се Лука.

— Спокойно. Още по-високо, малката, още по-високо. Обърнете се. Сложете и втория крак на другото му рамо. Ръцете на кръста. Ето така!

Мускулите на краката ѝ пламтяха, трепереха от напрежението. Сърцето ѝ туптеше силно в гърдите. Въздухът изпълваше остро и болезнено дробовете ѝ. Ръцете ѝ бяха здраво свити в юмруци, пръстите на краката конвулсивно стиснати. Но тя беше горе, тя успя.

Всички ликуваха. Виковете на възхищение се изтръгваха от искрени сърца, бяха похвала за смелостта ѝ, мъжко признание, че е жена и то привлекателна. Триумфът беше толкова всеобщ и шумен, че не чуха как вратата се отвори.

— Чудесно представление и поучителна гледка, но къде е поздравът, подобаващ за гост, къде е загрижеността за една ранена дама?

Родерик стоеше, висок и изправен, на вратата, заедно с някакъв гражданин, който приличаше на кокошка. В гласа на принца звучеше ледената студенина на плаващ айсберг.

— Опала! — извика Естес.

Демон излая, после седна с изплезен език и завъртя очаквателно опашка.

Пирамидата се разпадна. Допреди миг беше непоклатима и спокойна под краката на Мара, но още в следващия между нея и коравия паркет остана само въздух. Тя издиша, както я бяха учили, отпусна се и се завъртя в дадения случай напред. Веднага я подхвана яка мрежа от ръце. Трупата я задържа за миг с весел смях, докато си поеме дъх. После я вдигнаха високо и я подхвърлиха напред, така че да стъпи на крака.

Естес се обърна с елегантен жест към Родерик.

— Нали виждате, принце! Дамата беше в пълна безопасност сред нас, като пеленаче в скута на майка си, повярвайте, дори в по-голяма безопасност, отколкото сама е предполагала.

Но принцът беше явно ядосан. Не каза нищо, но то си личеше по вдигнатите рамене, по каменното лице. Той се обърна към Мара, изгледа навъсено разчорлената ѝ коса и странния ѝ костюм,

зачервените мокри бузи, издаващи сега срам и загриженост за добрата ѝ репутация и сменили триумфа и възторга от победата.

— Великолепно! — мъжът до Родерик пристъпи напред, хвана ръката на Естес и силно я раздруса. — Беше наистина чудесно; такава овладяност, такава сила и гъвкавост! С удоволствие бих опитал и аз, но не ме бива за акробатика, след като си хапвам добре от вкусните неща, които ни предлага животът.

— Прехвалихте ни, господине — наведе глава Естес, за да благодари за комплимента. Тонът му беше учтив.

— Съвсем не, уверявам ви, аз не бих се опитал — каза мъжът и докосна закръгленото си коремче. — Но съм чувал, че моят баща, офицер в армията на Наполеон, е могъл, както си е на седлото, да се хване за железен лост и само със силата на мускулестите си бедра да вдигне коня във въздуха.

— Невероятно! — отвори Естес широко очи.

— Да, да.

— Извинете ме, Алекс — каза Родерик, — не исках да ви бавя. Познавате свитата ми, но позволете да ви представя дамата, с която искахте да се запознаете, госпожица Инкогнито. Скъпа, известният писател Александър Дюма.

— Благодаря ви за приятелските думи, Родерик. Госпожице, очарован съм. Принцът ми разказа вашата история. Каква деликатна тайна, чудесен материал за роман — непременно трябва да го използвам.

— Боя се, че би се получила кратка и тъжна история, господине.

— О, не! — заяви той с широк жест — стига да съумея да се справя.

— Може и да сте прав — съгласи се тя. Усмихна се на учтивостта и сърдечния нрав на този мъж. Той беше колкото висок, толкова и широк, към средата на четиридесетте и някак подчертано красив. Фракът и панталонът бяха по последната мода, но жилетката, изопнатата върху широката снага, беше от главозамайващ яркочервен брокат със златни нишки. Имаше тъмноруса коса, много къдрава, по слепоочията вече побеляла. Очите му бяха сини, а цветът на кожата като кафе с мляко, приготвено като за деца с повече мляко и по-малко кафе. Всички знаеха, че баба му е била негърка, робиня в източноиндийската плантация на неговия дядо и че връзката на

двамата може да е била, а може и да не е била узаконена. В Ню Орлиънс това щеше да е причина за срам; но тук в Париж това го правеше само по-интересен.

— За мен е голяма чест да се запозная с вас — добави Мара. — Много харесвам историческите ви романи и най-вече „Тримата мускетари“.

— Помните книгата ми, въпреки че сте забравила толкова по-важни неща? Но това е чудесно. Мозъкът е нещо наистина странно, нали? Той самоволно решава какво иска да помни.

— Сигурно е така, но съм щастлива, че мога да ви го кажа: от всичко, което сте писал, най-много обичам тази книга и „Граф Монте Кристо“. Истински шедьоври — Мара винаги четеше много през дългите лета в Луизиана, но докато носеше траура за Денис, се научи особено да цени книгите като възможност да остава сама със себе си.

— От всичко, което съм писал! Добре казано. Бих си пожелал Френската Академия да е съгласна с вас. Тези хора си въобразяват, че силният ми творчески импулс им дава основание да ме пренебрегват, мене и скъпия ми приятел Балзак, който страда от същото — прекалено голяма леснина с думите.

Естес пристъпи напред и изщрака с пръсти.

— Ей толкова давам за Академията. За вас ще си спомнят, господине, и когато онези, които ви забраняват достъпа в нея, ще са отдавна забравени.

— Но какво ще кажете за господин Юго, който също произвежда романи като на конвейер? — попита с усмивка Мара. — Той е член на Академията, ако се не лъжа.

Дюма сви рамене.

— Ах, да, и при Виктор дебитът на думи е смайващ, макар, естествено, и по-малък от моя. Но и великият Юго трябваше четири — четири пъти да се кандидатира, докато най-сетне го приеха, и дори тогава благодарение на застъпничеството на покойния Орлеански херцог.

— Било е значи политическа победа?

— Точно така, госпожице. Но Виктор смята себе си и за политик. Той има вече значителен принос в областта на поезията, драмата, романа, финансите и будоарите. За него политиката е едно от последните бойни полета, очакващи победите му.

Стори й се, че със своята непосредственост и неприкритост този човек предразполага към по-голяма откровеност.

— А какво ще кажете за себе си, господине? Имате ли и вие амбиции в тази насока?

Той се разсмя високо.

— Пред мен има още много бойни полета, на които мога да се сражавам. Всъщност бих желал само едно: да съм толкова богат, че да мога да пиша каквото си искам и освен това да довърша къщата си. Бяхте всички толкова мили и добри с мен. Ще ми доставите голямо удоволствие, ако ми гостувате веднага щом къщата бъде готова. Тогава ще ядем, ще пием, ще си приказваме и ще честваме моето прекрасно чудовище.

— Строите си къща?

— По-скоро паметник — каза принцът.

— Паметник на историята и на мелодрамата, на всичко, което е, според мен, красиво. Къщата ще стане нещо изключително и главозамайващо. Някои ще кажат, че е грозна, но много неща в нея ще очароват.

— Като собственика ли? — попита Родерик.

— Един ден, скъпи приятелю, някой ще забие в гърба ви голям нож или ще отреже бързия ви език.

— Някой ден ще харчите за любовните си приключения повече, отколкото ще печелите с перото и тогава ще ви изпъдят заради дългове от този град. Но няма да е още този следобед — Родерик обхвана с поглед помещението. — Бих ви предложил стол, Алекс, но както виждам, тук няма такъв. Дали да не минем всички в салона?

Принцът отстъпи встрани, за да мине гостът пръв. Подкани с движение и останалите да напуснат галерията. Родерик докосна циганина по лакътя — подкани го да изостане. В погледа, който му отправи, нямаше изненада. Сякаш принцът отдавна беше забелязал присъствието му, но чак сега намираше за добре да му отдели внимание.

Когато в галерията останаха само тъмнокосият циганин, Мара и той, принцът каза:

— Искаш да влезеш в свитата, Лука, така ли?

— Ако вие го пожелаете — отвърна циганинът, но държането му беше почти отбранително, сякаш очакваше да го отблъснат и сякаш бе

готов да покаже веднага, че изобщо не е засегнат.

— Не решавам сам. И другите трябва да са съгласни.

— Искате да кажете, хората ви?

— Такъв е редът. А те са много взискателни — принцът говореше спокойно, но гласът му звучеше предупреждаващо.

— Ще се опитам да се покажа достоен, Ваше височество.

— Имаше нещо да ми кажеш?

Циганинът се поколеба, сякаш искаше нещо да добави. После наведе потвърждаващо тъмнокосата си глава.

— Както заповядахте, моето племе вече е на стан край Монтрый, извън градските стени на Париж. Очакват заповедите ви.

— Нека пият, пеят, ядат и танцуват, но да стоят по-надалеч от града. Нали разбираш?

— Никаква просия, никакви кражби, никакви жени, никакви размени на коне. Разбрах.

— Чудесно. Ще ни правиш ли компания?

Очите на циганина изведнъж просветнаха влажно. Вместо отговор леко и рязко се поклони, после изправи рамене и вирна глава, преди да последва останалите.

— А вие, Скъпа?

Мара беше изостанала с надеждата незабелязано да изчезне. Представа нямаше дали ще е добре дошла на това събиране, но не ѝ се оставаше. Едно е да се търкаля с трупата по пода по панталон и раздърпана риза, съвсем друго да седи в този вид в салона с толкова прочут гост.

— Не мисля. Аз, аз наистина трябва да се преоблека.

— Не е необходимо. Вече ви видяхме в този вид, ще ви изтърпим още малко.

— Бих предпочела да не седя с вас, докато приличам на момче, навлякло дрехите на баща си.

Усмивка заигра на устните му и проникна в погледа.

— Няма такава опасност.

Прониза я неприятно подозрение. Погледна към гърдите си, следвайки пътя на стопления му поглед. Панделката, с която беше вързала широката дреха без копчета, се беше развързала и сега ризата беше отворена до корема. Виждаха се корсажа и меките, бели хълмчета

на гърдите, които се подаваха над ивицата дантели. Бързо се извърна и прихвана ризата с ръка.

— Ще се наложи все пак да ме извините: Може би ще се присъединя по-късно.

— Скъпа!

Каза го тихо, но въпреки това заповеднически. Тя спря и погледна през рамо.

— Непременно елате. В противен случай ще ви се наложи да ми дадете точна сметка за причините, поради които не сте дошла.

— Как така? Та аз от няколко дена не съм ви виждала; сигурно няма основание тъкмо днес да присъствам.

— Аз настоявам да дойдете. Това е достатъчно основание.

— Арогантно отношение, трябва да призная.

— Но мое. Имате ли причини да избягвате нашето общество?

— Може би съм уморена.

— Не бих се учудил много. Наистина ли сте уморена?

Тя усети, че главоболието ѝ се връща, но се колебаеше дали да го изтъкне като повод и да не се покори на заповедта му. Не гимнастиката беше причината, а напрежението, което ѝ струваше да разговаря с него.

— Да си кажа право... гардеробът ми е твърде ограничен. И не ми позволява да участвам в толкова официални разговори.

— Една от темите, по които трябва да поговорим.

Означаваше ли това, че са много? Перспективата беше застрашаваща. Мара се съсредоточи в подхванатия разговор.

— Не искам от вас нищо такова.

— Наистина ли? Но аз настоявам докато сте под моя покрив, да не изглеждате като нещастно, бедно, дрипаво, изпоцапано с пепел сираче. Не бих искал някой да помисли, че съм способен да оставя в подобно състояние жена, която издържам.

— Вие не ме издържате! — възрази тя гневно.

— Нима? Вие сте тук и по прастар закон всяка жена, приютена под покрива на престолонаследник на Рутения, се ползва от неговата закрила.

— Не съм го искала.

Възражението му последва бързо и неумолимо:

— Значи ли това, че сте тук против волята си?

— Но... но какво общо има това? Аз загубих паметта си, затова не зная къде е мястото ми, къде бих предпочела да съм.

— Точно така. Но моят гост чака. Надявам се скоро пак да ви видя, а после ще поговорим.

Мара стоя още дълго, след като другите изчезнаха. В съзнанието ѝ цареше мъчителна тревога. Възможно ли беше той нарочно да подхранва страха и гнева ѝ с надежда да изтръгне необмислена реакция, издайнически отговор? Мисълта не ѝ хареса, но в държането му имаше нещо странно, сякаш подлагаше предпазливо, но целенасочено съпротивата ѝ на проверка. Знаеше, че е способен да приложи такава тактика. Не беше изключено да я е оставил досега на мира само защото беше много отпаднала. А сега, след като се убеди, че е здрава и читава, е решил, че вече може да я подложи на разпит.

И какво от това? Той е опасен човек, въоръжен с интелигентност и жизненост, самодоволен, изкушен от бляскавата и пронизваща сила на думите. В спомените на Елен такъв е бил и баща му. И все пак беше само човек, някакъв си принц на незначителна балканска страна на ръба на Средна Европа. Беше смешно да гледаш как всички скачат след една само прошепната от него дума, как свеждат глави само като вдигне вежди.

Тя няма да му позволи да я обърка. Може би нямаше морално право да е тук, може би представлява дори опасност за него, но това съвсем не му дава право да ѝ заповядва или да се държи толкова високомерно. Сега се налага да е колкото може по-близо до него, но не бива да търпи всичко, което му скимне. Не, не бива!

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Когато Мара се появи половин час по-късно в салона, от свитата и от господин Дюма нямаше и следа. Принцът седеше сам пред камината с огромен мраморен корниз и златната му глава се открояваше на фона на тъмносиньото копринено кадифе на креслото. Беше се загледал в пламъците, опънал обувия си в ботуш крак към огъня и с чаша вино в ръка.

Навън следобедът преминаваше в ранна вечер, още по-неуютна заради облачното небе. На масата в средата на просторния салон няколко свещи горяха с мътен, колеблив пламък. Те осветяваха малък кръг, а ъглите оставаха в сянка. В сумрака Мара можа да различи гоблените по стените, фриза от антични фигури, изсечен в мрамора над камината, персийския килим с красиви шарки на сини и златни цветя, освен това няколко скрина, канапета и кресла в стил Луи XV. Прахът и мръсотията бяха милостиво скрити от тъмнината.

Мара реши, че Родерик изобщо не е забелязал присъствието ѝ, но когато спря сред стаята, той стана и се приближи към нея. Погледът му се плъзна по измачканата бяла копринена рокля, която ѝ се наложи отново да облече, но не направи никаква забележка. Приблужи се към скрин, на който беше сложена табла с вино, напълни отново своята чаша, после наля и на нея и пристъпи да ѝ я подаде.

— Седнете, моля.

Тонът не търпеше възражения. Не беше топъл, но не беше и заповеднически. Направи крачка, за да поеме виното. От другата страна на камината имаше още едно кресло. Тя седна предпазливо на крайчеца му.

Той не се върна веднага на мястото си, а остана да стои с гръб към камината. Гледаше я с потъмнял поглед, сякаш избираше сред няколко възможности. Протегна ръка и докосна наранената, покрита със засъхнала кръв кожа на слепоочието ѝ. Когато тя се дръпна, свъси чело и веднага свали ръка.

— Чудо на лекарското изкуство. Много бързо се възстановихте след нещастния случай.

— Нямаше нищо сериозно.

— Освен незначителна загуба на паметта. Не си представям, че бихте останали сред нас, ако си я бяхте възвърнали, от което заключавам, че още не сте.

Не се ли промъкваше в гласа му лека ирония? Не беше сигурна.

— Не.

— По всяка вероятност никой не е съобщил на властите за изчезването на жена, отговаряща на вашето описание. И по улиците не се чува нищо за подобен случай.

— Разбирам — виното в чашата ѝ беше рубиненочервено. Тя наблюдаваше как цветът му се променя, докато върти чашата между пръстите си.

— Изглежда ви се налага да останете с нас.

— Да ми се налага?

— Освен ако не знаете къде да отидете.

Тя поклати бавно глава.

— Съжалявам, че... ви причинявам толкова неприятности.

— Никакви неприятности. Но си казах, че бихте могли да си припечелвате издръжката.

Беше сигурна, че е употребил съзнателно израза, срещу който тя се разбунтува преди време. Вдигна очи към него и придаде каменен израз на лицето си, за да не издаде то страха, преминал по жилите ѝ.

— Какво искате да кажете?

Родерик наблюдаваше как руменината покрива бавно бузите ѝ с петна и много му се искаше да знае какво мисли тя сега и какво очаква от него. Спомня ли си разговора им през онази нощ, когато пристигнаха в Париж? Ако си спомня, значи умело го прикрива; не беше улавял кокетни погледи, никакво смущение, като се изключи това от раздърпаните ѝ дрехи преди малко. Ако е забравила разговора, това почти би го убедило, че амнезията ѝ не е престорена. Почти.

— Моят иконом е добър човек, трудно мога да си представя по-лоялен и предан слуга. Сарус е тук откакто се помня, беше камердинер и иконом на баща ми. Неговият баща, дядо му и прадядо му са служили на предците ми като крепостни, а после и като свободни хора. Разказвам ви всичко това, за да разберете защо не мога чисто и просто

да го уволня, въпреки че не си върши вече работата, както навярно сте забелязала. Стар е. Наистина не става дума за немарливост: причината е в годините. Зрението на Сарус е отслабнало, не може да работи като едно време, с мъка излиза от стаята си в моето крило. Но целият му живот мина в служба на баща ми и мен, за него ще е смърт, ако сложа млад човек на мястото му.

Родерик помълча малко и продължи замислено:

— Има един-единствен изход, който той може би ще приеме, без да има чувството, че някой оспорва ранга му. Но за тази цел трябва да поверя домакинството си на жена.

— Смятате, че трябва да назначите икономка?

— Някоя дърта повлекана, която ще си пъха носа навсякъде и ще натяква на Сарус, че нищо не върши? Не, мисля за жена, която той би приел заради връзката ѝ с мен. Разбира се, веднага би признал правата на съпругата ми, но би приел и моята възлюбена, ако аз настоя, а тя прояви достатъчно такт.

Предложението, което така добре съответстваше на задачата ѝ, събуди защитните ѝ инстинкти.

— Искате да кажете...

Той вдигна вежда и лукав смях озари лицето му, докато я наблюдаваше как търси подходящи думи.

— В никакъв случай. Искам само да създам видимост, освен ако вие не предпочитате реалността.

Това не беше необходимо, наистина не, не сега. Освен това Мара имаше чувството, че е опасно да навлиза, в каквито и да е подробности, свързани с необичайното му предложение.

— Не, но...

— Помислих си, че не ви е приятно аз да ви издържам и бихте предпочела да се грижите сама за прехраната си. Ако съм се лъгал, трябва само да кажете и целият разговор ще бъде забравен.

Гласът му беше мек като кадифе. Съмненията ѝ растяха, но не виждаше възможност да избегне отговора, който той очакваше. Нали трябваше и занапред да живее под един покрив с него.

— Не ми харесва да съм зависима от вас, но това, което предложихте е толкова необичайно.

— В Париж има много жени, които водят домакинството на мъже. Тези ангажименти често са непостоянни.

— Не виждам как ще убедите иконома си, че аз..., че аз наистина имам това право.

— Оставете това на мен.

В гласа му отново прозвуча лека подигравка. Правилно ли беше да я нарече именно така? Не беше ли само подчертано самочувствие.

— Признавам, че имате нужда от човек, който да ръководи прислугата ви — каза тя бавно. — Но как ви мина през ума, че аз съм подходяща? Не знаете нищо за способностите ми.

— Едва ли са по-малки от тези на Сарус.

— Прислугата ви може и да не поиска да ми се подчинява.

— Тогава всички ще бъдат уволнени и ще назнача други, по-послушни.

Тя се взря внимателно в изразителните черти на лицето му, видя спокойствието и упоритата целенасоченост в очите му. Разгневена от възмутителната му самоувереност, от собствената си пълна безпомощност, каза дрезгаво:

— Понеже намирате начин да отблъснете всяко мое възражение, очевидно е, че ще трябва да приема.

— Само ако желаете. Не ви насилвам, моля ви само да ми помогнете да реша един проблем.

— Не исках да кажа, че вие... — подхвана тя, но млъкна, защото съобрази, че е немислимо да му обясни какви ограничения са й наложени. — С удоволствие ще ви помогна с всичко, което е по силите ми.

— Великодушно предложение, с което няма да злоупотребя. Първото, което трябва да направите, е да се снабдите с дрехи, отговарящи на положението ви.

— Това няма да отнеме много време — каза тя примирено. — Положително имате доставчик, който ви снабдява с обичайните сива рокля, престилка и боне.

— Не! — възражението дойде веднага и не търпеше противоречие.

— Едва ли ще е трудно да се намери такъв. Достатъчно е да попитате слугините.

— Нарочно се правите, че не ме разбирате, поне така ми се струва. Ще го кажа по-ясно. Не желая да сте облечена като прислужница.

— Но какво трябва да е моето облекло? — попита тя потиснато.
— Нима искате да се натруфя, да нося рюшчета и полупрозрачен газ, сатен, шлейфове и дискретни дантелени воали? Като проститутка?

Той се засмя и гласът му стана гальовен.

— Каква развинтена фантазия, скъпа моя. Не, разбира се. Ще извикаме мадам Палмир.

— Не!

— Защо трябва да възразявате срещу помощта на най-прочутата модистка в Париж?

Ето че капанът се оказа там, където най-малко го бе очаквала. И тя се хвана с отворени очи. Мадам Палмир ѝ беше ушила роклята, която носеше и още цяла дузина. Модистката щеше да я познае от пръв поглед.

— Цените ѝ са прекалено високи за обикновена икономка.

— Обикновена ли? Не забравяйте, моля ви, какво е положението ми, а също, че за Сарус трябва да бъдете нещо повече от обикновена икономка. Той разбира от тия неща и в миналото често е придружавал дами при модистката.

— Не ме интересува какво са носили другите ви жени, аз ще се задоволя само с най-необходимото.

— Колко дребнави и еснафски възражения. Питам се — защо ли? Не сте една от многото. Пък и доста време мина, откакто бях развличан за последен път от скъпо платените интриги на една куртизанка.

— Не съм ревнива, ако намеквате за това.

В очите му проблесна признание за способността ѝ бързо да схваща.

— Е, за малко да повярвам, че е така. И тъй, спираме се на мадам Палмир.

Тя вдигна упорито брадичка.

— Предпочитам сама да шия роклите си.

— Като чудесното някога произведение, която носите в момента?

Гласът му беше леко ироничен, но не зъл. Въпреки това започна да прозира в него и интуицията ѝ подсказа да бъде по-скромна. Тя сбърчи чело и огледа роклята си.

— Едва ли. Но съм сигурна, че добре владее иглата и конеца.

Родерик я гледаше изпитателно, позволяваше на погледа си да се спира на косата ѝ, която беше пуснала в бързината на неравни, но очарователни къдрици. После погледът му се плъзна по чистата линия на брадичката. Беше си отпочинала добре, но все още беше разстроена и той го знаеше.

— Ще ви остава много малко време да използвате знанията си. Освен това умението ви може да е достатъчно за ежедневните ви рокли, но не и за официалните тоалети за приемите.

— Няма да имам случай да присъствам на такива.

— Значи ще останете напълно в сянка, ще се криете засрамено и плахо в стаята си? И как искате тогава да разберете един ден коя сте?

— Ами ако съм някоя, която ще е по-добре да не виждат в дома ви? Не, предпочитам да живея с надеждата, че един ден ще си спомня.

— А кога ще стане това? След няколко седмици, след месец или година? Не може вечно да се криете.

— За кратко време мога.

Той беше разочарован. Даваше си сметка, че това е причината за растящия му гняв; опитваше се да го прикрива, въпреки че усещаше как се надига в него. Беше си въобразил, че ще почне може би да разбира по-добре тази жена, която познаваше единствено като Скъпа, или че тя ще му се довери. Надяваше се, че ако загубата на паметта не е престорена, ще я накара със силата на волята да си я възвърне. Не стана нито едното, нито другото. Мисълта, че тя лежи под същия покрив в леглото си, го занимаваше непрекъснато през последните няколко дена, докато се оправяше с огромната, насъбрала се през отсъствието му поща и възстановяваше занемарени контакти. Интересуваше се как върви оздравяването ѝ, защото с нетърпение очакваше деня, в който състоянието ѝ ще му позволи да продължи да я разпитва. Това, че продължаваше да му се изплъзва, го правеше неспокоен и недоволен. Разбираше, че са налице всички симптоми на смазващ царски гняв и това му носеше мрачно задоволство.

— В такъв случай правете каквото знаете. Настоявам само да сте пристойно облечена и понеже очевидно ви липсват средства, отговорността лежи върху мен. Необходимото за тази къща — храна, вино и всичко останало, можете да купувате, където и както желаете; казвайте просто да ми изпращат сметките. Същото важи и за дрехите

ви. Но аз си запазвам правото да решавам какви платове и кройки са най-подходящи.

— Ще се опитам да не ви разочаровам.

— По-добре ще е да се опитате да ми харесате.

С това разговорът около назначаването ѝ, ако можеше да се нарече така, приключи. Тя остави с ледена усмивка недопитото вино и стана.

— По-добре за кого?

— О, за мене, разбира се — отвърна той. — Че за кого другиго?

— Добър ден, госпожице. Името ми е Уърт. С какво мога да ви бъда полезен?

Беше рисковано да отиде отново в „Гажлен“, магазина за платове на улица „Ришельо“, който бе посещавала с баба си. Но ѝ се стори невъзможно някой да си спомни за отделна клиентка, след като толкова хора са минали междувременно през магазина. Тогава тя купи само един шал, а не голяма поръчка, като да речем за зестра или погребение. Наистина нямаше причина някой от продавачите да я е запомнил, а знаеше, че тук ще намери толкова качествена стока, че и принцът ще остане доволен.

Наистина не ѝ провървя, как може да привлече вниманието на същия млад англичанин, който ѝ продаде тогава шала. Изкушаваше се да се обърне на пети и да излезе от магазина, но щеше да е неучтиво спрямо човек, който ѝ беше услужвал, пък и на придружаващия я Лука щеше да му се стори странно.

Отначало реши, че циганинът е дошъл от чист алтруизъм с нея, предполагайки, че няма да се чувства сигурна сама по улиците. Но постепенно, докато търсеха прясно месо и обикаляха безброй сладкарнички, където тя опитваше най-хубавите торти и мармалади, а после избираха възможно най-пресния зеленчук на открития пазар в халите, на Мара ѝ ставаше все по-ясно, че Лука всъщност скучае. Положително би предпочел да е със свитата, потеглила към Монмартър на някаква експедиция, чиято цел не ѝ обясниха. Сега подозираше, че единственото, което е могло да му попречи, е изрична заповед. Усещаше, че той се чувствана някои места по-зле, отколкото на други, а най-зле тук, в магазина за платове, където един от

продавачите изгледа с подозрение облеклото му, обещата и мидата амulet, а после изсумтя достатъчно високо, преди да се извърне.

Лука не даде да се разбере, че е забелязал. Той се облегна на една мраморна колона и се загледа с отегчение и пренебрежение в червения персийски килим, тапицираните с дамаска стени, окачените на вериги кристални полилеи, които се отразяваха във високите огледала, в цветята от парници и тезгясите от махагон.

— Добър ден — отвърна Мара на учтивия поздрав, а после обясни, че ѝ трябват платове за няколко ежедневни рокли. Беше решила, че четири ще са ѝ достатъчни. Едната ще ушие колкото може по-бързо, за да докаже сръчността си и за да има най-сетне какво да сложи, освен бялата копринена рокля, която криеше сега под пелерината си. По-късно ще се опита да я украси с дантели и панделки, а скъсаното майсторски ще закърпи. Така ще има и вечерна рокля, ако ѝ потрябва.

Уърт кимна разбиращо.

— Бихте ли ме последвала, госпожице? Но аз ви познавам, нали? О да, вие сте дамата със сивия шал. Много се радвам отново да ви видя.

Дали Лука чу? Не можеше да е сигурна, въпреки че бяха доста далеч от него. Кой можеше да предположи, че продавачът ще си я спомни? Слава Богу, че поне не изтърси името ѝ, навярно защото не го знаеше. Тя беше просто една клиентка, от тези, които отнасят покупката си, вместо да поръчат да им ги доставят.

Англичанинът почна да вади топове изпод един тезгях. Той работеше с удоволствие, този младеж около двайсетте, а платовете държеше в ръцете си така, сякаш бяха нещо скъпоценно и живо.

Като видя извадените светли платове, Мара го възпря:

— Не, не, трябваше веднага да ви кажа. Имам нужда от нещо практично, може би в сиво или в кафяво.

— Както обичате, госпожице — отвърна той. Изведнъж английският му акцент стана по-забележим. Сбърчил чело, той вдигна на тезгяха два тежки топа в желаните цветове.

Мара нямаше време да се замисля дали продавачът е съгласен с избора ѝ. Опипа платовете един след друг. Бяха от мека вълна, стегнати, гладки като коприна. Въпреки това се поколеба, докосваше ту единия, ту другия топ, колебаеше се. Преди да дойде във Франция,

толкова дълго бе носила тъжни цветове. И сега изгледите не бяха много окуражаващи.

— Ще позволите ли да ви предложи нещо, госпожице?

Тя въздъхна и кимна в знак на съгласие.

— Този цвят тука няма да ви стои добре, ще прави лицето ви бледо. Сивото е по-подходящо. Но най-добре ще е да вземете от този — той пое един топ в наситено тъмночервено, което изглеждаше в гънките почти лилаво и раздипли плата на тезгяха.

— Платът е чудесен, но едва ли подхожда за дреха, в която се наглеждат слуги.

— А защо не? И при такава работа човек трябва да изглежда не по-зле, отколкото на театър или на чай. Пък и този цвят добре носи петна. Освен това ще подчертае безукорната чистота и съвършенство на кожата ви.

Говореше толкова сериозно, че думите му изобщо не звучаха като комплимент.

— Много сте любезен — каза Мара.

— Просто е така — каза той простиичко.

Тя взе от бургундското червено, спря се и на едно хубаво тъмносиньо и едно наситенозелено, към което добави и сивия плат. Сега стоеше и измисляше модела на роклите, за да знае от кой плат колко да вземе. Не биваше да купува малко, защото модата изискваше да има толкова плисета и ленти, рюшове, розетки и шлейфове, че понякога само за украсата отиваше плат колкото за самата рокля. Изрече го на висок глас.

— Това е самата истина, госпожице, какво разсипничество! Освен това прекалената украса привлича погледите по-скоро върху роклята, отколкото върху онази, която я носи. Що се отнася до вас, това положително би било грешка. Приличате на мадона от Рафаел. Излъчвате лекота, естественост, но с лек примес на страст. Вие нямате нужда от допълнителна украса.

Беше наистина необикновен продавач. Мара вече се изкушаваше да го попита има ли представа как трябва да изглежда една дамска рокля, но премълча. Той просто иска да увеличи продажбите, за да го направят управител. Тогава единственото му задължение ще е да носи костюм по мярка и да нарежда на продавачите какво да правят.

— Имам нужда и от няколко метра бяла батиста или смес от памук и коприна — каза тя.

— Разбира се, госпожице. Тази заран получихме пратка с изключително добро качество. Веднага ще ви я покажа.

Беше очевидно, че такъв плат е предназначен за бельо. Но обясненията на Уърт бяха учтиви и изобщо не проличаваше да си дава сметка за това. Напълно възможно беше много скоро да стане управител, навярно още преди да навърши тридесетте.

По-леките платове бяха в друго отделение на магазина. Когато младият англичанин отиде да ги донесе, до Мара се изправи мъж, който дотогава беше стоял зад нея.

— Изглеждате много добре, госпожице Дьолакроа.

Тя се обърна бързо, с широко отворени очи и видя висок, слаб, облечен в черно мъж, който приличаше на сатана. Беше Дьо Ланд, мъжът, който я изблъска неотдавна от каретата си. Още докато го осъзнаваше, си даде сметка, че Лука е зяпнал в тях... Циганинът се изправи, отдели се от мраморната колона и зачака да види дали ще ѝ трябва защита от мъжа, който явно ѝ досаждаше.

— Виждам, че имате телохранител — измърмори Дьо Ланд. — Отпратете го.

— Но как?

— Вие сте умна млада дама. Измислете предлог.

Той не изчака тя да се подчини, а се отдалечи, като се престори, че отива към щанда с чадъри.

Мара се обърна отново към тезгяха, попипа плата, който още лежеше там, сякаш се колебаеше. Прехапа устна и затърси трескаво изход. За миг реши да извика високо, да накара Лука да прогони Дьо Ланд, а после да се довери на Родерик, който ще намери баба ѝ и ще я освободи. Рискът беше твърде голям. Изведнъж ѝ хрумна нещо. Тя се обърна и отиде при циганина.

— Пазаруването е уморително нещо, нали? — попита го с измъчена усмивка. — Не мисля, че ще издържа пеш до резиденцията. Бихте ли извикали, моля, файтон?

— Разбира се — наведе глава Лука, но преди да тръгне, хвърли мрачен поглед към мъжа на щанда с чадъри.

— Вие сте наистина много талантива съзаклятничка — чу тя миг по-късно гласа на Дьо Ланд зад гърба си. — Изборът ми беше

добър.

Тя се обърна към него.

— Какво обичате?

— О, колко високомерно! Не трябва да забравяте в какво положение се намирате и вие, и любимата ви баба — мъжът сложи пръст на мустаците си и ги превърна в тънка черна линия, която минаваше от двете страни на устните му до тясна остра брадичка. Смахът му беше студен.

Мара го изгледа. Изпитваше неукротима омраза, примесена със смразяващ ужас. Дьо Ланд беше красив, но по някакъв мрачен, дяволски начин, а той и нарочно подчертаваше това впечатление с черното си облекло, с грижливо подстриганите мустаци и брада. През краткото време на тяхното познанство тя стигна до заключението, че е ужасен интригант и се има за нов Макиавели. Но това самомнение не го правеше по-малко опасен...

Той кимна кратко и със задоволство, защото тя прие мълчаливо напомнянето.

— И така, поздравявам ви с бързата победа над принца. Не вярвах, че успеете толкова лесно.

— Поздравленията ви са преждевременни. Живея с него под един покрив и нищо повече.

— Какво разочарование. Но това трябва да се промени.

Гласът му беше студен, думите премерени. Всяко недоразумение беше изключено. Тя вдигна брадичка.

— Не виждам необходимост.

— Така ли? Ще ви обясня още веднъж. Този мъж, този принц трябва в най-скоро време да е във ваша власт. Единственият начин да спечелите влияние е да станете колкото се може по-интимна с него.

— Но това е безумие — изхълца тя тихо и стисна силно ръце. — Той не е от мъжете, които позволяват на жена да има влияние върху него, независимо колко интимна е връзката им.

— Всички мъже се вслушват в думите на своите любими, особено когато връзката е нова, а жената умна.

— Не искате да разберете. Принцът подозира нещо. Не вярва, че съм си загубила паметта, абсолютно съм сигурна. Боя се, че ме доведе в Париж само за да ме надзирава. Не, няма да успея.

— Трябва да направите всичко, за да успеете. Ще можете, ако преодолеете девическия си свян и глупавите си извинения. Уверявам ви, че е така, защото и аз изпитвам влечение към вас.

Тя му хвърли отвратен поглед.

— Не мога да го направя, не, не мога.

— Трябва да съберете сили — гласът му беше рязък, а бледите му бузи се изчервиха задето тя така явно пренебрегна комплимента му. — След около две седмици принцът трябва да отиде на един бал у графиня дьо Босир. Вашата задача е да осигурите присъствието му. Знаете какви ще са последиците, ако не успеете.

— Но как, аз няма да мога...

— Той ще получи покана. Вие ще се погрижите да я приеме.

— Може и без това да реши да отиде. Може да не се наложи аз да се намесвам.

— Но е възможно и да се откаже. Принц Родерик е известен с това, че е много капризен и крайно предпазлив политик, особено когато става дума дали да удостои домакинята на един бал с присъствието си. А той трябва да бъде на този бал. Осланям се на вас.

— Значи става дума за политика? — попита Мара.

Дьо Ланд се направи, че не е чул въпроса.

— Освен това ще се погрижите принцът да се появи навреме на нужното място. По-късно ще вляза във връзка с вас, за да ви съобща къде и кога.

— Но как мога да уредя всичко това, след като аз няма да присъствам?

— Ще присъствате. Един мъж винаги може да заведе любимата си на такъв прием, стига да пожелае.

— Ами ако някой ме познае?

— Дотогава това вече няма да е от значение.

— За вас и вашите планове може би не, но за мен...

— Не е важно. Залогът тук е много по-висок от добрата ви репутация, мила моя.

— Как? Какво сте намислил? Защо трябва да доведе принца на този бал?

— Не е нито необходимо, нито препоръчително да знаете. Достатъчно е да сте наясно какво ще сполети мадам Елен и вас, ако не следвате точно инструкциите ми.

— Но аз...

— Достатъчно. И не забравяйте какво съм ви казал. Имате само две седмици на разположение. Използвайте ги добре.

Продавачът по име Уърт се върна. Дьо Ланд се поклони, усмихна се учтиво, сякаш беше й пожелал само приятен ден, после се обърна и се отдалечи.

Ръцете й трепереха, цялото й тяло се тресеше. С огромно усилие на волята успя да довърши покупките си. Докато обясни къде да занесат платовете, Лука се върна с наетия файтон. Стори й се, че Уърт я погледна учудено, когато написа адреса на резиденцията на Рутения, но какво значение имаше. Тя се обърна и позволи на циганина да я изведе от магазина.

Поток от карета с всевъзможни форми и конструкции, а също файтони, товарни фургони и ръчни колички се носеха по тесните парижки улици. Коларите псуваха, камшиците плющяха, цвилеха коне, хора крещяха от прозорчетата на каретите, ругаеха кочияшите или пътниците от други карета. Обкованите с желязо колела дрънчаха по неравния калдъръм. Техният файтон така подскачаше, че Мара трябваше непрекъснато да се вкопчва в облегалката; напредваха толкова бавно, че непрекъснато ги настигаха пешеходци, които се провираха невъзмутимо между колите.

Вместо да седне до Мара, Лука се настани до файтонджията. Най-сетне сама и ненаблюдавана, тя потъна в мислите си. Каква причина имаше Дьо Ланд да държи толкова на присъствието на принца на бал, даван от графиня дьо Босир, жена от провинциалната аристокрация? Единственото възможно обяснение беше някакво разчистване на сметки. Иначе просто не би имало смисъл. Дьо Ланд спомена за политика, но това й се видя невъзможно като причина. Французинът беше служител в администрацията на Луи Филип — един принц от Орлеанската династия. Значи Дьо Ланд е по всяка вероятност Орлеанист, подкрепящ монархията от личен интерес. Принцът беше наследник на рутенския трон и затова несъмнено привърженик на същата форма на управление.

Мара почти не се интересуваше от политика, най-малко от френската. Но баба Елен от години беше в течение на разните революции и най-вече на всички свързани с тях заплетени скандали. „Това, което са способни да измислят мъжките мозъци, е същинско

театро — казваше Елен — позите и постановките им, аргументите, с които отстояват понякога една или друга идея, са толкова смехотворни, че сякаш гледаш панаирджийски куклен театър.“ Баба ѝ често ѝ четеше статии от вестници и списания, като ги придружаваше с духовити коментари, затова Мара имаше доста добра обща представа за политическата реалност.

От тридесетина години, след падането на империята на Наполеон, Бурбоните бяха отново на власт в лицето на Луи XVIII, брат на обезглавения през 1793 година Луи XVI и чичо на младия, починал в Тампъл Луи XVII. Както бе казал Наполеон, Бурбоните нищо не бяха забравили и нищо не бяха научили. Даже Луи XVIII, мъдър крал, дал на народа си конституция, е бил човек студен и пресметлив. Вече в по-напреднала възраст, и той почнал да твърди, че дадената му от Бога власт стои над правата на народа. Последвал го Шарл X, добър и честен човек, но още по-склонен към абсолютизъм. След шестгодишно управление неспособността на Шарл да прави компромиси и да проумее настъпилите във Франция промени довели до революция и до неговото абдикиране в полза на племенника му, граф дьо Шамбор.

През този период страната имала временно правителство, на което му дошло до гуша от Бурбоните. Тронът бил обявен за вакантен и след държавен преврат, станал известен като Юлската революция, короната получил Орлеанският принц, потомък на аристократ, детронирал Бурбоните. Но той бил обявен не за крал на Франция, а за „по Божия милост и народна воля крал на французите“. Такъв си бе останал и досега.

Седемнадесетте години царуване на Луи Филип не бяха лесни. Легитимистите, които искаха да върнат на трона Бурбоните, гледаха на Луи Филип като на узурпатор и го презираха като син на цареубиеца Филип Егалите. Социалистите искаха нова република, правителство, което да представлява народа без намесата на краля. Реформистите искаха да прокарат в Асамблеята промени, които да лишат Луи Филип от някои права и да го превърнат в конституционен монарх като английския. Освен това имаше и бонапартисти, убедени, че Франция никога не е преживявала по-славни времена и никога не е напредвала така бързо, както по времето на император Наполеон. Откакто през 1840 година останките на Наполеон бяха пренесени от остров Света Елена в Париж и погребани в Дома на инвалидите, редом с още шест

саркофага, нов тласък получиха и усилията на трона да бъде възкачен племенникът на великия французин. Шарл Луи Наполеон беше третото дете на Луи, брат на императора и крал на Холандия, която управляваше заедно с Ортанс дьо Боарне, дъщерята на Жозефина.

Луи Филип бе получил трона с подкрепата на средната класа. Той никога не забрави тази помощ, стана дори крал на буржоазията, когото често виждаха в тъмно палто и шапка, с чадър под мишницата по улиците, в ресторантите и кафенетата. Живееше скромно, навик от времето на изгнанието, когато често бе гладувал. По време на по-дълъг престой в Луизиана беше придобил и американския навик рано да става и много да работи. Казваха, че кралят ставал в зори, сам си палел огъня и работел до закуска на писалището си. Това допадаше на буржоазията, но го правеше подозрителен за онези, които смятаха, че един крал трябва да се държи като крал.

Средната класа беше най-голямата и най-влиятелната, защото беше заможна и имаше голямо мнозинство в Асамблеята. Въпреки това беше погрешно тя да използва правата и силата си за сметка на аристокрацията и на обикновения народ. В най-горните, както и в най-долните слоеве на обществото се ковяха заговори, особено ревностно сред радикалите, които се застъпваха за правата на работниците.

През последните години имаше няколко покушения върху живота на краля, а това на Джузепе Фиеши беше подготвено с помощта на „адска машина“, направена от двайсет и пет едновременно стрелящи пушки. Кралят и синовете му останаха невредими, но осемнадесет души загинаха. Фиеши и другите съзаклятници бяха изпратени на гилотината. Луи Наполеон — племенникът на Бонапарт — се опита на два пъти да вдигне народно въстание. При последния опит беше арестуван и осъден на доживотен затвор в крепостта Хам и едва преди година бе успял, преоблечен като работник, да избяга в Англия.

Като повечето френски креолки в Луизиана, Елен беше веща в проследяването на роднински връзки, затова се ориентираше добре и в сложната генеалогия на главните фигури в съвременните борби за френския трон. За нея съперничеството беше кавга между крадци за един откраднат трон.

„Луи Филип — заявяваше тя — няма никакво право да седи на него. Защото той е в края на краищата правнук на австрийска принцеса

и италиански кардинал, а не Бурбон. Който познава по-старата история, не е забравил, че вторият син на Ана Австрийска, съпругата на Луи XIII, не е потомък на краля, а на кардинал Мазарини. Що се отнася до Шарл Луи Наполеон, неговата майка Ортанс дьо Боарне се бе противопоставяла с всички сили срещу брак с тъпия му чичо и беше заявила на всеуслушание, че няма да легне в леглото му. Първият ѝ син може и да беше законен, но що се отнася до третия, Шарл Луи, всеобщо беше убеждението, че той е плод на връзката ѝ с прочут холандски адмирал. Впрочем Ортанс е имала по онова време толкова много любовници, че не е изключено тя самата да не е била в състояние да посочи бащата. А що се отнася до по-старата бурбонска линия, единствено призната от легитимистите за кралска, нейната синя кръв беше вече толкова разводнена, че беше трудно да се изброят отделните примеси.“

Какво ли щеше да каже баба Елен, ако знаеше над какво си блъска сега главата нейната внучка? Дали историята, в която беше забъркана Мара, щеше да ѝ се види толкова забавна като приключенията на видните личности?

Тя трябваше да съблазни принца. Беше неизбежно. С колебанията и сдържаността си изгуби вече прекалено много време. Допускаше, че е могла отдавна да приключи с това, ако беше проявила малко повече смелост.

Две седмици. Имаше на разположение две седмици, за да примаме принца в леглото си. Но не беше достатъчно да стане негова любовница, трябваше и така да го омагьоса, че драговошно да изпълнява желанията ѝ. Лек флирт, кратка връзка нямаше да са достатъчни. Тя трябваше да заплени този изключителен мъж, така че с радост да изпълнява всеки неин каприз, всяко нейно желание.

Но как можеше да постигне това? Как?

ГЛАВА ПЕТА

След като направи покупките, Мара поръча още същия следобед да бъде събран целият персонал на резиденцията на Рутения. Лука, който беше свободен, се случи в салона до голямата галерия за тренировки на свитата, когато тя прати една слугиня да извика и прислугата от долния етаж. Той не каза нищо, но когато слугите изпълниха помещението, остави парчето дърво, което дялкаше и застана зад стола на Мара.

Седнала зад бюрото, което използваше сега за работата си, тя му беше благодарна за този жест на подкрепа. Беше водила няколко години домакинството на баща си, бе надзиравала доставките на храна и всичко останало, наглеждала робините, докато те перяха и чистеха. Но то беше нещо съвсем различно от това да заповядваш на френски слуги, които се придържат към прастарата традиция да изкарват по нещо странично от положението си и вярват така непоколебимо в своята незаменимост, че се държат едва ли не високомерно, убедени в републиканския лозунг, че всички хора са равни. Трябваше да е много строга, ако не искаше да я стъпчат.

Представиха ѝ се два̀йсет души слуги. Според домовата книга, в която бяха вписани имената и заплатите им, имаше готвачка, четири слугини и две помощнички, четирима лакеи, един градинар, един помощник-градинар, един кочияш и двама мъже, чието задължение беше да изнасят и изхвърлят боклука. Мара дълго седя неподвижно, оглеждайки групата. Не беше особено представителна. Жените не носеха бонета, а престилките им бяха сиви и омазнени. Жилетките и саката на мъжете също бяха занемарени и явно се носеха и на улицата. Всички изглеждаха размъкнати и намръщени, явно загрижени само за спокойствието си и настроени зле към всякакви промени.

Тя ги преброи набързо и погледна още веднъж в домовата книга. После пак вдигна очи и попита:

— Къде е жената, която се води като готвачка?

Хората се размърдаха неспокойно и си смигнаха скришом. Най-сетне един от лакеите отговори:

— Госпожа готвачката каза, че не е обикновена слугиня, а майсторка. Тя рече, че няма да допусне да я командва някаква... някаква, дето не е стопанка тук. Който иска да говори с нея, рече, да отидел при нея в кухнята.

— Разбирам — изрече спокойно и тихо Мара. — Вие ще отидете сега при госпожата и ще ѝ кажете, че искам да поговоря с нея след половин час тук, на четири очи. Ако не дойде, може да се смята за уволнена. Така, някой друг да не приема заповеди от мен?

Настъпи тишина. Никой не приказваше, никой не помръдваше. Мара изчака няколко секунди, после кимна на лакея, който трябваше да предаде думите ѝ на готвачката. Той се поклони и побърза да излезе.

— От тук нататък в рутенската резиденция ще станат някои промени. Първата се отнася до облеклото. За вас са поръчани нови ливреи, престилки и бонета, които ще пристигнат още тази седмица. Докато сте на работа, всички ще носите това облекло, без каквито и да било изключения. Видът ви трябва да подобава на слуги в дом, който е и резиденция на рутенското правителство. Държа да сте чисти и спретнати, а гостите да могат да ви разпознават като персонал на дома. Изразих ли се достатъчно ясно?

Мара видя как няколко глави кимнаха утвърдително, погледна пак списъка в ръката си и продължи. Обяви още цял ред промени относно държането на слугите, чистотата и отговорността за възложената работа, после се залови веднага да определи конкретните задължения на всяка жена и всеки мъж. Тъкмо привърши, когато вратата се отвори със сила и се блъсна в стената.

През стаята измарширува едра жена с широко лице и с тиган в ръка. Тя се огледа и като видя Мара, се устреми към нея, сякаш искаше да я бие. Лука пристъпи крачка напред. Жената видя тъмното му, спокойно лице и веднага спря, въпреки че гласът ѝ продължаваше да трепери от гняв.

— С какво право ми пращате подобно предупреждение? Никога не са ме обиждали по такъв начин! Толкова мъже, да... да, и то от най-богатите, ме молят да се преместя при тях и да им готвя. Аз нямам конкуренция, аз правя изкуство. Парите, които вземам, са много повече

от онези, които никаквица като вас може да спечели за няколко години с лежане по гръб.

Мара стана.

— Така ли? Е, значи явно са ви надценили.

Хладнокръвният коментар накара гневният поток от думи изведнъж да секне. Лицето на готвачката стана кървавочервено.

— С удоволствие ще напусна тази къща. Ще разберете вие коя съм! Пък принцът, като научи, че ме е изгубил заради вас, веднага ще ви изхвърли.

— Както желаете. Бъдете сигурна, че е малко вероятно да забележат липсата ви.

— Подлагате на съмнение способностите ми?

— Твърдите ли, че обедите и вечерите, които се сервират в тази къща, ги доказват?

Жената зяпна широко, после затвори уста. Бавно отпусна тигана, който размахваше.

— Аз съм ангажирана от иконома на принца. Само той може да ме уволни.

Още звучеше войнствено, но тонът беше приглушен. Мара разбра, че е спечелила.

— Никой няма да ви уволнява, ако ястията, които се поднасят на принца, са на равнището на вашето изкуство. Убедена съм, че за да запазите доброто си име, това ще се превърне за вас във вътрешна необходимост.

— Разбира се.

Жената не можеше да отговори друго, но думите ѝ прозвучаха искрено.

— Добре. Надявам се, че ще използвате таланта си, за да съставяте менюта, които да се запомнят. Ако ги записвате на едно листче и ми ги носите всяка заран, ще можем да ги обсъждаме.

— Но този дом е ужасен! Един влиза, друг излиза. Как мога да дам най-доброто от себе си, след като разбирам едва в последния момент дали трябва да готвя за четирима или за цяла дузина гости?

— Ще се опитам да ви предупреждавам навреме. Въпреки това трябва да предвидите по-щедри порции, за да стигат и за непредвидени гости.

Готвачката стисна устни и кимна.

— А пък покупките...

— Тях ще предоставя най-вече на вас — заяви тутакси Мара и добави: — От време на време и аз ще купувам някои продукти, които трябва да се доставят всеки ден съвсем пресни. Ще преглеждаме, разбира се, заедно сметките, преди да ги плащаме.

— Естествено — съгласи се жената и макар гласът ѝ да беше грубичък, в него се прокрадваше и неволна почит.

В големите домакинства беше обичайно готвачът да получава известен процент от доставчиците, на които възлага поръчките. Това се толерираше, докато не се стигаше дотам господарите да получават лоша храна срещу скъпо заплащане. На готвачката ѝ стана ясно, че Мара има намерение да наблюдава и тази страна на домакинството. Качеството на месото и карантията, на млякото, маслото и яйцата положително щеше да се подобри.

— Винарската изба ми се струва добре снабдена. Икономът на принца се е погрижил, нали? Той ще продължи да го прави. Няма да се налага бутилките да се броят всеки ден, но ще направим инвентарен списък и редовно ще го проверяваме.

Готвачката погледна крадешком към лакеите. Те избегнаха погледа ѝ, загледани в ръцете си или право пред себе си. Едно слугинче потисна нервен смях и едва успя да го прикрие с кашлица.

Мара изчака малко и веднага премина към следващата точка в списъка си. Беше очевидно, че са я разбрали.

Следващите два дена бяха изпълнени с трескава работа. Слугите бяха разделени на групи от по трима или петима. Задачите им бяха поставени от сутринта и те ги изпълняваха до късно вечерта. Откъдето и да минеше човек, натъкваше се на сунгери и парцали, четки и стълби, сапун или лак за мебели. Беше невъзможно да се качиш или слезеш по стълбище, без да срещнеш жена с кофа вода. Тежките завеси по прозорците и леглата бяха изтупани и стаите тънеха в кълба прах. Възглавниците на креслата и канапетата бяха изчеткани и избърсани, съставени бяха пълни списъци на предметите, които трябваше да бъдат поправени или заменени.

Миеха каменните стъпала с лимонов разтвор, ръсеха килимите с чаени листа, които изсмукват мръсотията от тъканта, сваляха с дълги четки от пера прахта от украсените с фрески тавани, преди внимателно да ги изчеткат. Дървените части се миеха със смес от мека сапунена

луга, пясък и бира; мебелите се чистеха с оцет, ленено семе и ракия; месинговите свещници и другите метални предмети се лъскаха с терпентин. От паркета и мраморните подове изстъргваха наслоената мръсотия и петната, мажеха ги с пчелен восък и ги лъскаха, докато светнат.

Прозорците се миеха и търкаха до блясък, а също и огледалата, стъклата на часовниците, вазите и мраморните бюстове; измиха и шестнадесетте хиляди кристални чаши, порцелановия сервиз от три хиляди и шестстотин парчета. Лъснаха и среброто, от най-малките лъжички за кафе до най-големия нож за дивеч, от подставките за ножове до огромния самовар, с който поднасяха чая.

В задния двор извариха в огромни казани ленените кърпи, пожълтели и хванали мухъл от времето, а също и безброй салфетки, покривки за маса и други неща с неопределено предназначение. След това изчеткаха с вряща сапунена вода и калдъръма в задния двор, докато взе да вдига пара, след което отмиха с чиста вода мръсотията, трупана с десетилетия. Подрязаха краищата на храстите, изскубаха всяка тревичка под тях, а накрая наториха добре градината и я покриха със ситно нарязано сено.

Работата започна в общите помещения, но скоро обхвана и покоите на принца и стаите на свитата му. Родерик и хората му изчезваха в зори и се връщаха едва с падането на нощта, когато суматохата стихваше. Свикнаха, преди да седнат, да опипват всеки стол, да не би да е мокър и да прокарат бързо пръст по масата, за да се уверят, че не лепне от политура. Движеха се на пръсти по прясно навосъчения паркет и можеше да ги види човек как избърсват с ръкав отпечатъците от пръстите си върху блестящ месинг или сребро. Въпреки тези първоначални неудобства всички високо хвалеха очертаващите се подобрения.

Мара даваше нарежданията и надзираваше групите, обикаляше методично помещенията, които в момента се почистваха. Но по-голямата част от времето си прекарваше в шиене. Прие помощта на едно от слугинчетата, Лила, което ѝ каза, че преди е била шивачка. Заедно нахвърляха моделите на четири рокли с кажи-речи средновековна кройка. Гранатово червената беше с правоъгълно деколте, удължена талия и буфон ръкави с разреза на китките, лактите и раменете. Копринени дантели украсяваха деколтето и цепките на

ръкавите. Тъмносинята рокля беше със същата кройка, а от цепките на ръкавите се подаваше гранатовочервена подплата. Ивица в същия плат повтаряше и крайчеца на полата. Сивата и зелената рокля не се отличаваха много от първите две. Моделът не беше сложен и работата напредваше бързо; въпреки това Мара и Лила шиеха до среднощ. От крепона Мара си скрои четири чифта ризи и гащички, а от батистата — нощница с подобна кройка.

Най-сетне къщата беше чиста, поне най-важните помещения; храната стана по-добра, по-вкусна и менюто по-разнообразно. Роклите и бельото бяха готови и висяха изгладени в гардероба. Прелъстяването можеше да започне.

Доволният мъж е по-податлив. Мара вярваше в тази теория. Чувала беше май баба си да го казва, но не беше съвсем сигурна. Все пак мислеше, че Родерик ще бъде по-склонен да реагира на примамките ѝ сред чистотата, която бе постигнала и ще се чувства по-добре след доброто ядене, което пак тя беше осигурила.

За това сигурно щяха да допринесат и по-живите цветове на новите ѝ рокли, елегантното ѝ бельо и дълбокото деколте, откриващо гърдите. Беше спестила от парите за домакинството колкото за шишенце парфюм „Герлен“, от който имаше намерение добре да се възползва. Поръча да ѝ приготвят вечерта баня с гореща вода и обясни на Лила каква фризура да ѝ направи. Всичко това трябваше да помогне.

Нещо в нея се бунтуваше, ужасено от толкова грижливо обмисления и циничен план. Оказа се, че е не по-малко пресметлива от онези дами на нощта, наводнили Париж. Но каква беше целта ѝ? На опасност беше изложен животът на нейната баба. Налагаше се да действа. Незабавно.

Можеше да се убеждава колкото си ще, че изминалите два дена са били необходими за подготовка. Но не беше изключено и да са били излишно отлагане. Тя се страхуваше. Толкова искаше да слезе по стълбите, да прекоси двора и да изтича на улицата, за да не се върне никога вече. Какво ли не би дала, за да може да отиде при принца и да му каже:

— Името ми е Мара, Мари Анжелин Дьолакроа. Моля да ми простите, че се вмъкнах тук с лъжа, простете, но сега искам да си ида у дома.

Какво ли ще каже Родерик? Дали ще побеснее от яд? Възмутен? Изпълнен с презрение? Ще се радва ли, че се отървава от нея, или ще съжалява задето си отива? Нямаше никакво значение, разбира се, но въпреки това би искала да знае.

Есенният здрач се спуска толкова бързо. Мара надникна за последен път в кухнята да провери как напредва менюто, което съставиха с готвачката. Кожата на пилетата беше станала златистокафява; телешкото къкреше във винения сос; лангустите — едри и възрозови, изпълваха въздуха с аромата си. Кристалните купички бяха пълни със сладкиши и кремове, крем карамелът се доваряваше на ръба на огромната желязна печка — гордост на приземния етаж. Готвачката в сива рокля, белоснежна престилка и с високо боне в косата, ѝ демонстрира гордо всички блюда. Мара не пожали комплименти, но буцата в стомаха ѝ беше толкова тежка, че ястията не събудиха апетита ѝ, сякаш бяха от въглища и пепел.

Най-сетне приготовленията привършиха. Беше се изкъпала, фризура беше готова, беше облякла новото бельо и червената рокля. Лила разпери върху леглото новата нощница. Стаята ухаеше на парфюм с мирис на цветя. Беше си сложила от него на шията, между гърдите, в свивките на лактите и китките. Погледна се за последен път в огледалото. Роклята ѝ стоеше добре и падаше на елегантни гънки над фустите, цветът ѝ обагреше лицето в нежно розово. Въпреки това Мара изглеждаше пребледняла.

— Госпожицата е много хубава.

— Благодаря, Лила. Ти свърши чудесна работа.

Мара се дръпна от огледалото и спря нерешително наред стаята. Погледна към леглото в алкова със спуснати от двете страни светлорозови завеси, гардероба с резбовани врати, бялата мраморна камина с позлатени антични статуетки, тапетите и обуюсоновия килим на цветя. Имаше чувството, че никога не ги е виждала, сякаш всичко, включително и тя самата, ѝ е чуждо. Дали не страдеше наистина от някакъв вид загуба на паметта? Сякаш Мари Анжелин, момичето, което беше флиртувало с Денис Мюлхоланд и оплакало смъртта му, се беше превърнало в друг човек.

— Нещо не е наред ли, госпожице?

Мара се опомни и забеляза, че е стиснала така силно ръце, че пръстите ѝ са побелели. Отпусна ги с известно усилие и се накара да

се усмихне.

— Не, не, всичко е наред. Няма нищо.

Свитата я посрещна с възторг и я обсипа с шумни комплименти. Придружиха я до трапезарията: влезе, хванала под ръка Жаред и Жак, Естес вървеше пръв, Михаел и Лука бяха ариергардът. Родерик, който изобщо не държеше на етикета, вървеше последен заедно с Труде.

Вечерята има огромен успех. Ястията бяха вкусни, вината, поднесени към всяко от тях — отлични. Вдигнаха наздравица за готвачката, после за способностите на Мара като икономка, за организаторския ѝ талант и за хубостта ѝ. Пиха за мъжа, който я беше изхвърлил от каретата си и я беше довел по този начин при тях; пиха за Франция, страната, където я намериха, за регента ѝ Луи Филип. После, за равновесие и за да докажат любовта си към отечеството, пиха и за Рутения и нейния могъщ крал Ролф. Мара яде малко, но трябваше да пие за всичко, което свитата смяташе достойно за тост. Притеснението ѝ взе да отслабва.

Тази вечер не чакаха гости. След като изядоха и последното късче кекс, глътнаха и последната лъжичка крем, отидоха да си пият кафето не в салона за приеми, а в друг, в крилото на крал Ролф. Беше по-малък, но достатъчно просторен, за да има по една камина в двата му края и три маси със столове около тях... Свитата се раздели, едни почнаха да хвърлят зарове, които те наричаха ашици, други седнаха пред дъските за шах. Родерик отиде до пианото и засвири. След кратко колебание Мара се настани в едно кресло пред камината в противоположния край на залата. Не беше идвала с другите тук и въпреки присъствието на Труде, погълната сега от зарчетата, Мара се почувства притеснена като сама жена сред толкова мъже.

Поднесоха кафето в сребърния сервиз, донесоха и чиния сладки, фруктиера с плодове и сложиха всичко пред Мара. Тя наля кафе на Родерик и Лука му го занесе. Принцът свиреше тиха мелодия, Мара позна моцартовата вариация върху унгарска народна песен. Останалите си взеха сами кафето и докато го пиеха, приятелски се дразнеха и закачаха.

Мара разчиташе, че като си изпият кафето, хората от свитата ще се разотидат. Но те останаха. Въпреки желанието ѝ да се освободи от тях, продължиха игрите си. Тя ги наблюдаваше и се опитваше да

измисли как да отвлече принца изпод носа на такава голяма компания, жадна за забавления. Не, невъзможно беше.

Хвърли поглед към Родерик. Светлината на свещите върху пианото превръщаха косата му в разтопено злато. Тя падаше върху високите му славянски скули и оставяше очите му в сянка. Отблясъци играеха по русите косъмчета на ръцете му, сянката от пръстите му върху клавишите ги правеше да изглеждат още по-дълги и фини, отколкото бяха в действителност. Той продължаваше да свири, сякаш изобщо не възприемаше какво става наоколо. Но Мара имаше основание да смята, че това впечатление е измамно. Той вдигаше от време на време глава и тези кратки погледи бяха зорки и проницателни.

Мара се чудеше как да остане насаме с принца. Можеше да измисли поръчение за един човек от свитата, дори може би за двама, но нищо, което да ги отдалечи за по-дълго. Ако се опита да се отърве от цялата свита наведнъж, принцът сигурно ще си тръгне с останалите. С надежда очакваше признаци на умора, но всички бяха бодри като да беше сутрин. Но след като измина половин, а после и цял час, тя забрави всяка предпазливост.

Стана и отиде при играчите на зарове.

— Какви сте домоседи тази вечер — надникна тя през рамото на Естес, за да види зарчетата на масата. — Няма ли балове днес, нещо интересно в операта или в „Комеди Франсез“? Някоя нова пиеса от господин Дюма? Той ги произвежда в такова изобилие.

До нея Михаел вдигна глава от шахматната дъска.

— Ако се не лъжа, последната му пиеса се нарича „Рицарят от Мезон Руж“ и се играе в неговия исторически театър на булевард „Дю Тампл“.

— Сигурна бях, че не може да няма премиера.

— Пиесите му могат да ви накарат да се засмеете един-два пъти и няколко пъти да изкрещите от ужас — нищо повече — коментарът беше на Труде, а по широкото ѝ лице Мара прочете известно любопитство.

— Е да, знаей, че те трогват само нежните любовни сцени — обади се Жак.

— Това важи по-скоро за тебе — отвърна му спокойно Труде. — Аз обичам дуелите със сабя. В наше време човек почти няма повод да

извади сабя.

— Не си избрала добре страната — каза Естес.

— По-скоро столетието. С удоволствие бих била един от мускетарите на Дюма.

— Не тъгувай, богиньо моя. И нашият девиз е: „един за всички, всички за един“.

И италианският граф направи широк жест с ръка.

— Наистина ли?

— Съмняваш ли се?

— Струва ми се, че напоследък и твоето внимание, както и на останалите, е обсебено от една жена, една икономка, която се фука с новите си рокли и едва не се пръска от гордост само защото е извършила смехотворния подвиг да почисти този огромен обор и да го подреди.

Коментарът не беше предназначен за всички уши. Труде го каза на Естес, но в разговорите бяха настъпили изведнъж няколко паузи и всяка нейна дума се чу ясно и отчетливо. Настъпи притеснена тишина. На Труде ѝ пламнаха ушите.

— Ако сме предани на една икономка — отвърна бавно Естес — причината е, може би, че е по-благовъзпитана.

— Но аз не исках... — заоправдава се Труде.

Сега заговори Родерик и думите му пронизаха напрегнатата атмосфера.

— За тази вечер сте свободни. Смятам, че притегателната сила на „Рицаря от Мезон Руж“ от Дюма трябва да бъде проверена. Какво ще кажете за това предложение, мои храбри момчета?

Въпреки учтивата форма това беше заповед. Само за секунда всички изразиха съгласие.

— Ще дойдете ли с нас, госпожице? — обърна се Естес към Мара.

— Аз... мисля, че не. Много съм уморена.

— А вие, принце?

Мара затаи дъх.

— В момента не се чувствам привлечен от крясъци и дуели. Друг път.

Естес се почеса със закачлива гримаса по главата.

— Забравяте любовните сцени.

— Друг път.

Малко по-късно всички бяха излезли. Останал беше само Лука. Циганинът изчака вратата да се затвори след свитата и стъпките на ботушите да заглъхнат в коридора. После се поклони пред Родерик.

— Моля да ми разрешите да спя тази нощ навън, Ваше височество.

Принцът завърши пиесата, която свиреше, вдигна ръце от пианото и стана.

— Миризмата на сапун е доста силна, признавам, но наистина ли е толкова нетърпима за теб?

Циганинът поклати глава.

— Имам нужда да виждам над себе си широкото небе.

— Изпитваш нужда или просто искаш? Някои желания могат и трябва да бъдат потискани.

— Аз съм циганин, необходимо ми е.

Родерик кимна кратко.

— Добре.

Лука се обърна към Мара и обясни най-сериозно:

— С това в никакъв случай не бих искал да обидя вашето гостоприемство и вашия дом, госпожице.

— Той не е мой — отвърна тя спокойно.

— Но вие сте домакинята тук. За нас жените са като земята. Земята е наша майка, наше отечество, както и жената. Навярно не се изразявам добре, но тъй като сте жена, вие сте домът, където се храним и намираме отмора. Това няма нищо общо със собствеността, свързано е с битието.

— Изразихте го по чудесен начин, Лука, благодаря ви. Приятни сънища.

Когато Лука излезе, Мара стана от креслото. Върху таблата сложена между него и камината, имаше още кафе. Тя се приближи, вдигна каната и я докосна.

— Струва ми се, че още е горещо. Искате ли още една чашка? — попита тя през рамо.

— Не, благодаря.

Гласът му прозвуча отблизо. Тя остави нервно сребърната кана и тя издрънча върху таблата. Взе си поръсена със захар курабийка и отхапа от нея. Беше сочна, но устата ѝ беше пресъхнала и Мара се

закашля, докато се опитваше да преглътне. Остави втората половина в чинийката.

Какво трябваше да направи сега? Да се приближи към принца? Не можеше чисто и просто да му се обеси на врата, но защо пък не? Има жени, способни да застанат пред един мъж и да го молят да ги люби, но тя не беше от тях... Сигурно има и по-деликатен начин. Междувременно мълчанието ставаше все по-нетърпимо.

— Сигурна ли сте, че не искате да идете тази вечер на театър? — попита Родерик. — Или не помните къде сте си оставили, заедно с името, диамантите и театралния бинокъл?

Изглежда не бе обърнал внимание на неприязнената забележка на Труде по неин адрес. Това й хареса.

— Не, толкова сериозни причини нямам. Просто не ми се ходи.

— Свършихте за кратко време много работа, може би прекалено много.

— Не сте ли доволен?

— Как мога да не съм? Та вие сътворихте чудеса. Толкова е чисто! Но още не съм станал плантатор, използващ робски труд.

Тя се обърна към него. Беше застанал с гръб към огъня. Колко едър изглеждаше в бялата си униформа, колко по-висок беше от нея.

— Нещо не е ли както трябва? Може би ви се ходи на театър? Не бива да оставате заради мен.

Бяха само думи на учтивост, въпреки това очакваше със затаен дъх отговора му.

— Напротив, всичко е наред.

Не би могла да каже какво всъщност очакваше, но въпреки това думите му я ядосаха.

— Преди малко Лука успя да ви убеди с аргумента, че е циганин. Може би трябва да кажа, че аз също имам едно-единствено основание — това, че съм жена.

— Не мога да приема вашия аргумент. На ваше място повечето жени щяха да са вече на път към театъра.

— Не съм като повечето жени.

Какво искаше да каже? Тя не се съмняваше, че думите му имат по-дълбок смисъл, но не можеше да си позволи тъкмо сега да се замисля над тях... Беше все пак по-приятно да води тук с него словесен двубой, а не да търси начин как да го съблазни. Знаеше, че не

може да избегне неминуемото, но не можеше и да устои на импулса, който я подтикваше да подклажда по всеки възможен начин разговора.

— Лука беше странен тази вечер, но циганите са си поначало странно племе.

— Бездомници, скитници, които нощуват под открито небе, баячки и измамници, проклинани от всички? Човек може много добре да ги разбере, ако проумее, че от хилядолетия ги гонят от едно място на друго. Те нямат друго отечество, освен майката земя, не желаят да имат собственост и не зачитат чуждата, в езика им дори няма такава дума, както, впрочем, и дума за дълг. Но това още не е чудно, след като непрекъснато са им отнемали и малкото, което са притежавали, отново и отново са ги принуждавали да продължат пътя си, бездомни, голи и гладни. Така дългът е означавал за тях само подчинение на един господар или позволение да умрат заради чужда държава.

— Откъде идват, откъде са тръгнали? Знаете ли?

— Корените на техния език, наречен „кало“, са индийски. Някъде по времето на Александър Велики са били прокудени от земите и от страната си. Те не са индуси. Религията им е била най-древната човешка религия. Върховната им богиня е Майката Земя, а неин символ — седефената морска раковина. Живеели са в матриархат. Враговете им се придържали към патриархата и се чувствали застрашени от циганската религия. Затова почнали да твърдят, че циганите са малоценни същества, които стоят по-ниско от тях, по-ниско дори от животните и затова нямат никакви законни права. Циганите избягали в Македония, където се присъединили към полковете на Александър Велики в победоносните им походи. Така се пръснали из целия свят.

— Хората ги смятат за романтични скитници — каза Мара — а всъщност са достойни за съжаление.

— Да и не. Те си намират работа като пастири, прекупвачи на коне, кочияши или ковачи. Често ги малтретират и убиват, прогонват ги все по-надалеч и така ги превръщат в изпечени мошеници, проститутки и крадци на деца, защото и те искат да живеят. Но те са запазили огромната си любов към живота, към музиката, песните и танците, с които изразяват тази любов. В Европа са от около осемстотин години, от близо петстотин в Западна Европа. Тук ги смятат за езичници, защото не се интересуват особено от

християнството. Наричат ги почитатели на Луната и горски пазачи на Диана, в миналото са ги изгаряли на кладбища като еретици. Те не знаят какво е отечество. Но сега всъщност вече и не искат да имат отечество и затова са по-свободни от вас или от мен.

— Изглежда много ги обичате.

— В Рутения има цигани, откакто тя съществува — той топло се усмихна. — Освен това единият ми дядо беше руски княз, когото те наричаха Златния вълк. Баща ми наследи това име. Старият княз обичаше сраженията, виното и циганките. Оженил се е за дъщерята на рутенски крал, но разказват, че успял да вмъкне в детската стая сина на възлюбената си циганка и го направил по този начин свой наследник и бъдещ крал.

— Чувствате се кръвно свързан с тях?

— Най-често в дни, когато мисля, че ще стана един ден крал, особено ми натежава.

— С удоволствие бихте забравил задълженията си и бихте станал скитник?

— Защо не? Кого ще интересува след сто години какво съм правил днес?

— Може би вашите деца?

— Ужасни, сополиви хлапета, които правят само бели. Все още си спомням достатъчно добре собственото си детство, за да изпитвам към тях симпатии, каквито те очевидно не заслужават.

Неговите синове щяха да са високи и горди, дъщерите му с ангелски лица, златни къдри и свенливи, сладки усмивки. В такъв късен час щяха да идват при него в дългите си бели нощници, за да получат целувките му за лека нощ. Мара с мъка можеше да пропъди тази представа, обзе я внезапен, отдавна неизпитван страх, че може да е наследила налудничавостта на майка си.

Връзката с Рутения ще донесе нещастие. Бяха ли думите на майка ѝ прокоба? Споменът я разстрои.

— Вие имате задължения — каза тихо. — Вие сте принц, независимо от това дали ви харесва или не. Има неща, които трябва да направите, които ние всички трябва да правим.

— Отвратително, но е така.

В огъня изпращаха съчки и изчезнаха в лумналите пламъци. Порив на вятъра разлюля тежките завеси. Навън вятърът виеше над

покрива и разкъсваше струите на водоскоците. В къщата беше тихо; слугите си бяха легнали или се бяха събрали в топлата кухня. Дългите пусти коридори около салона сякаш кънтяха.

Необясним подтик накара Мара да вземе ябълка от фруктиерата. Тя беше червена, сочна и хладна. Сребърният нож лежеше до фруктиерата и тя го взе с другата ръка.

— Искате ли да си разделим една ябълка?

Родерик погледна нея, плода с цвета на роклята ѝ, нежната извивка на бузите, тъмната сянка, която хвърляха върху тях миглите ѝ. Бледата кожа на лицето ѝ, отсенена от цвета на роклята и този прав светъл път в черната ѝ коса събуждаха у него странна нежност. Дося му се да вземе ножа от ръката ѝ, преди да се е порязала, да я накара да го гледа без уплахата, която винаги се излъчваше от нея. Каза почти спонтанно, за да прикрие мислите си:

— Според циганския обичай момичето замеря с ябълка своя избраник. Ябълката е символ на сърцето.

Плодът за малко щеше да излети от шепата ѝ. Не беше решила съзнателно да я хвърли. Успя за миг да я задържи, но в следващия тя вече лежеше в неговата ръка. Пръстите му здраво я сграбчиха. Погледът му беше внимателен, но почти сияещ, ала гласът му беше тих, когато попита:

— Стана ли най-сетне утре?

Тя отвърна на погледа му. Сивите ѝ очи бяха широко отворени, изпълнени с учудване от собствената ѝ смелост и от възбуда: Лицето ѝ пламна, стопли я, прогони бледността.

— Утре ли?

— Разговор, който водихме преди време, обещание, което ми дадохте.

— Не помня...

— Но аз да.

Той пристъпи към нея с ябълката в едната ръка, а с другата ѝ взе ножа. С бързо движение разреза плода и ѝ подаде половината. Каза с дълбок глас:

— Аз ям от вас, вие ядете от мен. Ние сме трапезата.

Звучеше като ритуал или като заклинание. Мара вдигна бавно ябълката към устата си и отхапа малко. Принцът също отхапа от своята половинка, сдъвка бавно и сложи останалото на масата. После хвана

ръката ѝ, помогна ѝ да стане и я прегърна. Тя дойде доброволно и лесно в прегръдката му, готова едва ли не да се засмее, защото дългото чакане бе свършило, но беше и уплашена от силата на тази прегръдка и решителността на принца. Преглътна конвулсивно. Адамовата му ябълка потрепери, когато и той направи същото.

Той докосна устните ѝ с лека като перце, но палеща целувка. Държеше я здраво, но не много плътно до себе си. Тя усещаше копчетата на униформата му и силните удари на сърцето му до гърдите си. Бедрата му притискаха силно плътните ѝ фусты. Тя се раздвояваше между желанието да се долепи по-силно към него и подтика да се дръпне, преди да е станало твърде късно. Но не направи нито едното, нито другото и остана неподвижна.

Без да го осъзнава, устните ѝ се разтвориха. Тя обви ръце около врата му, изпита удоволствие, усещайки под ръцете си дебелия плат на униформата му и топлината на неговата кожа. Той миришеше на колосан лен, на сапун и чиста мъжественост. Имаше вкус на вино и кафе, и на ябълка. Беше прекрасен и главозамайващ аромат. Устните му бяха топли и нежни, движеха се леко и търсещо. Той прокара връхчето на езика си по кадифената повърхност на устните ѝ, погъделичка я и проникна във влажната, чувствителна вътрешност.

Бавно, но сигурно, прегръдката му ставаше все по-силна, натискът на устата му все по-властен. Тя реагира, като се притисна към него. Езикът му докосваше нейния с възбуждаща горещина и тя откликваше на докосванията му, връщаше му милувките. С нарастването на чувствената наслада сетивата ѝ сякаш се изостряха. Никога не бе изпитвала нещо подобно. Откритието, че може да намери удоволствие в това прелъстяване, я шокираше. Въпреки това ѝ се стори като подарък, като награда за дългото чакане.

Устните му докосваха бузите ѝ, очите, челото; сега той изследваше чувствителната вдлъбнатинка под ухото ѝ и нервите ѝ потрепераха от допира на езика му. Тя зарови пръсти в късите, копринени къдрици над шията му, дъхът ѝ се учести. Кръвта препускаше през жилите ѝ, стана ѝ горещо. Ръцете ѝ сякаш безкрайно отмаляха, а някъде дълбоко в тялото ѝ се породиха вихър, придружен от чувство за тежест.

Той обсипа брадичката ѝ с горещи целувки, продължи надолу по грациозната извивка на шията чак до трапчинката под гърлото. Наведе

се, а тя легна в прегръдката му. Той притисна лице и жадни устни към меките бели хълмчета на гърдите ѝ, приповдигнати от корсета. Вдишваше опияняващият дъх на нейния парфюм и сладкия аромат на тялото ѝ, дишаше все по-дълбоко и по-тежко.

— Скъпа — шепнеше той, обхванал с една ръка гърдите ѝ, а после впи устните си в нейните в силна и жадна целувка.

Отвън долетяха стъпки. Вратата рязко се отвори и някаква жена нахлу шумно в стаята. Родерик се отдръпна от Мара, но продължи да я държи здраво в прегръдката си, докато се извъръщаше с гневно лице към нахалника. Жената замря.

Носеше пътнически костюм от скъпо морскосиньо кадифе, който стоеше като излят на високата ѝ елегантна фигура. Шапчица с развяващо се кремаво перо завършваше високата прическа на платиненорусата ѝ коса. Носеше огромен маншон от бобър. До нея ситнеше един пекинез, който, щом зърна Родерик, тутакси потърси подслон сред полите на господарката си.

— Мили ми братко — възкликна дамата със смях в ясния глас, — ако си решил да се забавляваш в салона, трябваше поне да заключиш вратата.

ГЛАВА ШЕСТА

Родерик охлаби прегръдката. Гласът му беше примирен и снизходителен, когато каза:

— Мила Юлиана, кажи веднага, че стражарите са по петите ти; това би допълнило нахлуването ти.

— Само един разгневен баща и един надут прусак, никой друг. Но как ме посрещаш само, а аз идвам от толкова далече!

— Ти какво очакваше — тамбури, дайрета и танцуващи мечки? Боя се, че едва ли ще ти намерим. Позволи ми да ти представя жената до мен. Наричаме я Скъпа по липса на друго име. Мила моя, това е сестра ми Юлиана.

Двете жени си кимнаха. Юлиана вдигна вежда.

— Прелестна е, наистина прелестна. Но какво ще каже татко, ако разбере, че си се настанил тук с приятелката си?

— Тя не е моя приятелка, сестричке, не ми е любовница; тя е дама и има чудесен слух, ако би пожелала нещо да я попиташ.

Юлиана пристъпи припряно напред с усмивка, молеща за прошка. Протегна ръка на Мара.

— Неучтива ли бях? Моля да ме извините. От изненадата е.

Разговорът даде на Мара възможност да се поокопити.

— Ни най-малко. Ако съм разбрала добре, напуснали сте родината си? Или ви търси нечий друг баща?

В отговор се разнесе лек, радостен смях.

— О, харесвате ми! Не, не някой гневен татко, чийто син съм прелъстила. Избягах, измъкнах се посред нощ от заключената си стая, заблудих всичките си преследвачи, за да дойда при брат си. Не е ли романтично?

— И това заедно с лаещото куче, половин дузина куфари и най-елегантния ти костюм — допълни Родерик.

— Не ми е най-елегантният — възрази Юлиана и бързо се огледа. — Но не е лош, наистина.

— Сигурна ли си, че скъпият ни татко не е оставил нарочно вратата отворена?

Юлиана го изглежда сърдито.

— Да не би да допускаш, че ме е пуснал да замина?

— Но ти си тук, нали? В противен случай едва ли щеше да преминеш рутенската граница.

— Хм, наистина можеше да ме спре! Но защо... защо?

— Допускам, че отговорът е свързан с прусака.

— С Арвин? Татко е влюбен в този човек! Той ходи с него на лов с кучета и соколи, черпи го с бонбони и с най-доброто ни вино, обсипва го с комплименти. С една дума, държи се с него като със зет, сякаш е готов да предложи на принца най-голямата си скъпоценност — мен!

— И това сигурно ти се е видяло прекалено, нали?

— Точно така.

— А може би кралят, тоя хитър болярин, всъщност изобщо не възнамерява да даде своето, хм, най-голямо съкровище, но да не иска и да отблъсква грубо прусака?

— Тогава защо трябваше да ми държи проповед за моите задължения като дъщеря и да ми говори за радостта да стана майка на плешиви прусачета?

— Плешиви ли? — попита развеселен Родерик. — Твоят прусак плешив ли е?

— Или с бръсната глава, не можах да разбера. Освен това е огромен — каза разсеяно Юлиана и намръщи чело, замислена върху проблемите си. — Да вървят по дяволите всички мъже и държавническите им игрички! Татко можеше просто да ми обясни това!

— И да те накара да се заинатиш? Да решиш, че нежеланието му да даде дъщеря си на пруски благородник не е проява на бащинска загриженост, а по-скоро на склонността на Прусия да поглъща по-малки държави? Не е могъл да рискува ти да почнеш да насърчаваш гологлавия просто от инат.

— Не съм чак толкова глупава!

— Не, но не можеш да отречеш, че си, за съжаление, ужасно лекомислена.

— Точно същото — възрази злорадо сестрата, — същото казва татко и за теб.

— Наистина ли? — попита той тихо.

Мара усети, че започва епична караница между брат и сестра, затова бързо се намеси.

— Ако съм разбрала добре, Юлиана, вашият прусак навярно е по петите ви?

— Арвин не е особено умен, но е упорит. Ако разбере къде съм, ще ме последва.

— А като се имат предвид навиците ти... — подхвана Родерик.

— Придружиха ме само двама конници и двама лакеи, и камериерката ми, разбира се, и един мъж, който караше колата с багажа.

— Трябвало е да сложиш звънчета на каретата или да натовариш глашатай да обявява пристигането ти — забеляза Родерик.

Юлиана пое дъх, за да му отговори, но премълча. Вниманието ѝ привлече шум откъм отворената врата. Влезе намръщеният Лука. Пекинезът се разлая и се зарови още по-дълбоко във фустите на Юлиана. Девойката се наведе, вдигна кучето и го смъмри:

— Кротко, Софи, стой мирна!

Циганинът се обърна към Мара, пренебрегвайки демонстративно Юлиана.

— По заповед на дамата багажът ѝ е разтоварен и внесен в къщата. Но имаме проблем със стаите.

— Какъв? — попита Мара.

Лука заби смутен поглед в пода.

— Доколкото зная, когато е в Париж дамата живее в стаите, в които е госпожицата, та по този начин...

— Да, разбирам — въздъхна облекчено Мара. — В такъв случай ще пренесем нещата ми в друга стая.

Юлиана побърза да се намеси:

— В това крило има и други стаи, на мен навсякъде ми е добре, стига да имам възглавница, на която да си сложа главата.

— Какво благородство! — поклати глава Родерик. — Просто щях да се трогна, ако не знаех, че възглавницата трябва да е с копринена калъфка, а тя, по възможност, с бродиран монограм.

Без да обръща внимание на коментара му, Мара каза:

— Не бих искала да заемам мястото ви.

— Още една благородна дама — обърна се Родерик към Лука.

— Нито аз вашето — възпротиви се решително Юлиана.

— Но, уверявам ви...

— Кажете на глупавата ми слугиня — обърна се Юлиана към Лука, — да не се чуди, а да занесе нещата ми в първата подходяща стая.

Лука се поклони съвсем леко.

— Ще извикам лакей, който да предаде заповедта ви.

— Сега пък благородство по цигански — измърмори Родерик.

— О! — възкликна Юлиана и хвърли продължителен, замислен поглед към високия тъмнокос мъж, който беше пренебрегнал така леко нарежданията ѝ. — Домът ти е доста странен, Родерик — заяви тя. — Любовница, която не е такава, гост, който е опънал палатката си посред двора!

— Да не забравяме и една сестра, на която непрекъснато трябва да се напомня за добрите обноски — и той побърза да представи циганина на сестра си.

Юлиана подаде ръка на Лука.

— Затъпяла съм от дългия път. Ще приемете ли извиненията ми?

Усмивката ѝ беше топла и приятелска, в държанието ѝ нямаше никакво високомерие. Лука повдигна ръката ѝ до устните си, погледна я в ясните сини очи и лицето му изведнъж просветна, сякаш беше избягнал тежък удар.

— От все сърце, Ваше височество — отвърна той.

На Мара едва сега ѝ просветна пред очите — та младата жена, която беше разговаряла така доверчиво и непринудено с нея, беше принцеса. А тя сигурно трябваше да направи реверанс, докато ги представяха една на друга. Но беше вече твърде късно.

Юлиана продължаваше да разговаря с циганина.

— Мога ли да ви помоля да ме придружите до стаите ми? Не че се боя от крадци из коридорите тук, но е ужасно тъмно. Вятърът е изгасил половината от свещите, пък и както във всички стари къщи, били са запалени навярно само половината.

— На вашите услуги — каза Лука и се поклони с цялата елегантност, на която беше способен.

— Но не допускате да ви заповядват? — хвърли му тя приятелски поглед изпод миглите си.

— Никой не може да ми заповядва.

— О, много категорично твърдение. Възхищавам се на мъже със силна воля.

Двамата бяха вече до вратата. Родерик извика подире им:

— Момент, моля! — И каза приглушено на Мара: — Ако прусакът внезапно се изтърси, ще имаме късмет, ако не се наложи да му измъкваме циганки нож от гърба.

Мара се съгласи с него, но с мислите си беше единствено при Родерик, който вдигна ръката ѝ към устните си и целуна нежно дланта ѝ.

— Тъй или иначе — продължи той, — струва ми се, че загубихте вашия покорен слуга. Съжалявате ли?

— Не мисля, че беше такъв.

Лука и Юлиана ги чакаха, приказваха си и се смееха, без изобщо да виждат нещо около себе си.

— Е, почти. Той много обича жените, нашият Лука. И в това отношение не е единствен, аз също съм привлечен по-силно, отколкото е добре за вас.

— Но защо?

Той продължаваше да стиска силно и топло ръката ѝ. Топъл беше и блясъкът в очите му. Щеше да я отпрати, Мара чувстваше това.

— У вас има невинност, от която не бива да ви лишавам. Ще ме намразите, ако си възвърнете паметта и откриете, че сте обичана годеница или съпруга.

Той не искаше да я задържи за себе си, защото вярваше, че тя не знае коя е, но ако му каже истината, ще я отпрати на мига. В това положение имаше някаква ужасна ирония, но на нея не ѝ беше до смях.

— Лъжете се — беше всичко, което можа да каже.

— По-добре да се лъжа, отколкото после цял живот да съжалявам — тя искаше да възрази, но той повиши глас: — Скъпа ще ви придружи. Тя отива да си легне.

Свитата скучаеше. Миналата нощ, след театъра, бяха наели два кабриолета и си устройха надбягване по Пон Ньоф, докато четирите

дами, техни спътнички за вечерта, не закрещяха от страх. После поканиха на чашка двама французи от личната гвардия на крал Луи Филип и успяха да научат всичко, което телохранителите знаеха за навиците, предпочитанията и намеренията на френския крал. Присъствието на Юлиана, която познаваха откакто беше напуснала детската стая, приповдигна за известно време настроението, но понеже тя тръгна веднага след закуска да обикаля парижките магазини, вече нямаше какво да ги поразвлече.

Налягаха по пода в дългата галерия, където се бяха упражнявали в падане. Дори акробатиката бе изгубила притегателната си сила, най-вече защото Мара отказа със смях да продължи обучението си и заяви, че има много работа. Сутринта, преди да се залови да шие до камината, тя им изпрати табла с кафе и ябълков пай, но не можа да измисли с какво още би могла да посмекчи мъчителната им скука.

— Онова, от което имаме нужда — заяви със сериозно лице Михаел, загледан в пламъците на огромната камина — е една истинска война. Не непременно голяма, може и по-малка, но с две-три хубави сражения.

Естес въздъхна.

— Да, и няколко села, които да нападнем, по възможност пълни с хубави момичета.

— Е, поне що-годе хубави — додаде Жаред.

— Достатъчно е да не са грозни — съгласи се с него Жак.

— Не момичета, а нежни скучаещи жени. Още помня, веднъж като бяхме в Холандия...

— Кхм — изкашля се многозначително Михаел.

Естес хвърли крадешком поглед към Мара, наведе глава и не довърши разказа си.

— В Полша и в Парма бушуват въстания, във Венеция и Виена има размирици, в Берлин, Милано и Рим — протести — заяви навъсено Труде. — Защо трябва тъкмо сега да киснем в Париж, след като из цяла Европа кипят чудесни малки революции?

— Да, в Париж! — въздъхнаха те като един и въздишката им не беше само иронична.

— Развличал съм се и по-добре — каза замислено Естес, — даже когато лежах в лазарета зад един четвъртокласен бардак в забравено от Бога хърватско село. Четвъртостепенен? Хъм, съмнявам се дали

можеше да се нарече и така. Жените в този публичен дом бяха толкова грозни, че си криеха лицата с неназоваемото бельо и със забрадките си...

— Ахм — прекъсна го отново Михаел.

— Защо не хвърлите едни зарове? — предложи им тактично Мара.

— Никой от нас не притежава вещ, която да може да бъде разиграна — каза Жаред.

Жак се претърколи така, че сега лежеше по корем в нозете ѝ и я гледаше.

— Бихме могли обаче да определим награда, една целувка, да речем...

— Чудесно, братле, чудесно! — извика Жаред и се надигна на лакът с внезапно пробуден интерес.

— Съжалявам — отсече късо Мара. Тя оправи възела в края на края и го отрязва.

— Много обичам да играя на ашици — заяви Михаел, — и в същото време да го наблюдавам как мести пешките по шахматната дъска, сякаш...

Този път цялата свита се закашля.

— Оплаквания ли чувам? — попита приятелски Родерик откъм вратата, през която беше влязъл почти безшумно. — Колко несправедливо, ако някой трябва да страда заради мен от потискаща скука. Какво ви е необходимо, за да ви носи службата при мен отново радост?

— Бог да ни е на помощ! — прошепна Естес и това беше най-искрена молитва.

— Жаред, ще ти доставя ли удоволствие, ако те помоля да ни донесеш бързо рапирите?

— Пресвета Богородичке! — измърмори Жак, стана и си отупа ръцете о панталона, а брат му хукна да изпълни желанието на Родерик. Останалите размениха многозначителни погледи и бавно се занадигаха.

Рапирите бяха донесени. Те бяха с дълги, тесни остриета, гравирани с източни мотиви, а ножниците бяха от сребро или месинг. Бяха гъвкави и смъртоносни, без предпазители на върха, каквито се използват обикновено при упражнения. Свитата никога не ги слагаше.

Хората съблякоха върхни дрехи и ботуши, навиха ръкави до над лактите. След това се изправиха по двама един срещу друг, без каквото и да било прикритие за лице или тяло.

— Само до първата капка кръв. Удряйте сигурно, но леко.

Сякаш някой издуха апатията от залата. Сега въздухът беше изпълнен с напрежение, любопитно предвкушване и непоколебима решителност. Всички знаеха, че в разгара на боя всичко може да се случи, от малки до големи наранявания, от сериозни рани и осакатявания до смърт. Мара седеше като прикована. Не искаше да я сметнат за страхливка, но не беше сигурна, че ще може да гледа.

Най-странен беше начинът, по който образуваха двойките. Братовчедът на Родерик — Михаел се изправи срещу Жаред, другият близък, Жак, имаше за противник Естес, така че за Труде остана принцът. Не тя беше направила избора, не беше и случайност, а изрична заповед на Родерик.

Какво ли имаше на ум? Ще й позволи ли, като рицар, да му нанесе лека рана? Едва ли беше възможно. Мара наблюдаваше тази жена и знаеше, че всички в свитата я третират като равна. Но дори ако той го стори, би ли се решила Труде да се възползва, като се има предвид какво изпитва, поне според Мара, към принца си? Или Труде беше толкова опитна във фехтовката, че по-скоро тя представляваше опасност за Родерик? Нищо чудно, тази жена беше изненадващо силна, с яки китки. Но ако се съди по дочутите коментари, Родерик ги превъзхожда всички до един, затова Мара реши, че тъкмо като негова противничка Труде може да е най-спокойна. Но как би могъл той да се брани, без да я нарани? И как можеше да допусне тя да го победи и въпреки това да си запази уважението на подчинените си? Как да победи Труде, без да я нарани?

— Готови?

— Готови — прозвуча в хор отговорът.

— Салют! — след като рапирите бяха вдигнати като една, а после отново свалени, принцът продължи: — Нашата Скъпа ще даде сигнала за началото.

Мара онемя от изненада. Не мислеше, че изобщо е забелязал присъствието ѝ. Когато осъзна, че всички са застанали мирно и чакат, взе тежката ленена кърпа, която кърпеше в момента, и я вдигна с пръсти пред себе си.

— En garde — каза тя и пусна кърпата да падне. Рапирите се сблъскаха една в друга, зазвънтяха, задраскаха, заотскачаха. Движенията бяха отмерени като в балет и създаваха впечатлението, че не изискват никакво напрежение. Въпреки това само след няколко минути капки пот избиха по лицата, а тежкото дишане заглуши тихия шум от напредващи или отскачащи стъпки. Но всички участници в тази смъртоносна игра бяха добре тренирани. Всички се движеха с изключителна прецизност, огъваха и отпускаха мускули в хиляди трудни движения и сложни маневри. Мара никога не бе разбирала ясно отколкото в този миг, в който ги видя застанали един срещу друг, че са едно цяло, обучени и предназначени да се бият заедно.

Бяха се съсредоточили изцяло върху просветващите върхове на рапирите и движенията на противника. След известно време напрежението поотслабна, заменено от увереност в собствените възможности и от нарастващото удоволствие. Добре пресметнат удар се парираше със смях, а контраударът се нанасяше с ухилена физиономия. Чуха се цветисти ругатни. Дуелите станаха по-смели и по-зрелищни. Остриетата се срещаха със своеобразен, равномерен ритъм, звучаха навремени дори мелодично, за да иззвънтят после изведнъж във финта или като недовършен рипост.

Сивкава светлина проникваше през леко оцветените прозорци. Тя правеше призрачно бледи лицата на сражаващите се, хвърляше променливи жълти, лилави и розови сенки върху дрехите им. На тази светлина цялата сцена изглеждаше недействителна, сякаш всички участници бяха само безкръвни сенки на самите себе си или пришълци от други, по-кръвожадни времена. В сумрака искрите, които излитаха от сблъскващите се рапири, бяха светлооранжеви.

Жак нападна и отново се отдръпна. Естес издаде висок и театрален вик на ужас и се хвана за ръката.

— Улучен от дете! Какъв срам, какво безчестие!

— Нарочно ми позволи да те нараня, дърти безсрамнико — оплака се Жак, — само защото се надяваше, че скъпата ни госпожица ще те превърже с носната си кърпа.

— Ти ме рани не само в ръката, но и дълбоко в сърцето! Как можа изобщо да си помислиш подобно нещо?

— Познавам си те.

— Много бих искал да си вдигна рапирата и да ти дам един добър урок.

— Вече е късно — отвърна злорадо Жак. — Аз пръв те раних и сега край.

Но за останалите крайт още не беше дошъл. Те продължаваха да се бият, докато Мара наистина превързваше с кърпата си ръката на италианеца. Раната беше дълбока, но не опасна. Естес се фукаше сега пред противника си с вниманието, което му оказваше Мара и се разхождаше гордо с кърпата около ръката, сякаш беше отличие или доказателство за благоволение. Естес обикаляше полесражението, коментираше хапливо изкуството на другите като зрител от ложата си. Това не само че не ядосваше сражаващите се, а тъкмо обратното, сякаш насърчаваше войнствеността им, правеше ги още по-съсредоточени и напрегнати. При отворената врата се насъбраха зяпачи. Звънтенето на рапирите беше привлякло слугите. Те си шепнеха тихичко, разменяха коментари и ръкопляскаха след особено сполучлива атака. Мара нямаше да се учуди, ако разбереше, че са били сключени и облози.

Михаел и Жаред бяха почти равностойни противници. Рапирите им синкаво просветваха, плъзгаха се една о друга, звънтяха, изкънтяха. Изведнъж Жаред нападна. Михаел парира с квинта и премина в рипоста. Жаред се дръпна, но при това движение острието на Михаел му поряза ръката. Жаред изруга, но без яд и изтърва рапирата си.

Мара беше толкова заета с раната на Жаред, че не можа да проследи края на двубоя между Труде и Родерик. С крайчеца на окото видя остриетата да разсичат въздуха, после Труде изведнъж замря с отпусната рапира, вперила поглед в принца. Държеше се с една ръка за бузата.

Мара пристъпи бързо напред, а Родерик се отдръпна. Но преди тя да успее да се приближи към Труде, младата жена отпусна бавно ръка и погледна кръвта по пръстите си. Раната беше малка, същинска драскотина, която нямаше да остави дори белег, въпреки това Труде беше преbledняла като платно и се олюляваше несигурно. Тя вдигна очите си с цвят на лешник и погледна Родерик.

— Никога не вършите нещо без причина — каза тя толкова тихо, че едва ли някой друг можа да я чуе. — Но защо?

— Поразмисли! — препоръча ѝ той.

— Бих предпочела да не го правя — отвърна тя със студен, но развълнуван глас.

— Твоя воля.

На вратата слугите се дръпнаха като пред висока вълна и се пръснаха бързо да си гледат работата. Юлиана нахлу така бурно в залата, че розовите ѝ поли се завъртяха във вихър, а перата по розовата ѝ шапчица се разлюляха.

— Къде, къде са разбойниците? Чух шума от битката, още щом влязох в къщата и побързах да дойда на бойното поле. Нима успяхте вече да ги пропъдите?

— Нямаше никакви разбойници — обясни кратко Родерик.

— Никакви разбойници? Ами тогава крадци, нехранимайковци, насилници или убийци? Все трябва да е имало причина за такова кръвопролитие! — гласът ѝ беше рязък и иронията едва прикриваше гнева ѝ. Ядът ѝ сигурно беше нараснал, след като бе разбрала, че тревогите ѝ са напразни.

Забележката на Михаел не беше никак умна:

— Беше само лек срещу скуката.

— Лечение, което може да стане и редовно, нали? Допускам, че ако някой от вас се оплаче от главобол, останалите ще са готови да му отрежат главата!

— Ти заприличваш вече и на баба Яга — обади се Родерик, за да изтегли човека си от огневата линия. — Само че не всички мъже обичат старите моми. Сигурна ли си, че твоят прусак ще те последва?

— Остави Арвин на мира!

— С удоволствие, въпреки че се налага да предвидим какво въздействие ще има появата или изчезването му върху твоя темперамент.

— Изглежда не само аз съм станала цинична. Ако знаех, че толкова ще се докачиш, щях да затворя снощи вратата зад тебе и любимката ти и тихо и мирно да изчезна.

— Съжалявам, че не го направи — отвърна невъзмутимо Родерик, — или още по-добре изобщо да не беше идвала.

— Ако целта ти е да ме накараш да се чувствам зле тук, признавам, че успехът ти е пълен. Само че няма да имаш полза — заключи гневно Юлиана. — Аз съм тук и тук ще остана!

Мара не дочака продължението на кавгата. Тя си събра шева, заобиколи свитата и изчезна от стаята. Имаше чувството, че Родерик я проследява с поглед, но дори да беше така, не направи опит да я спре.

От думите им тя заключи, че принцът съжалява, задето Юлиана им бе попречила снощи. Щеше ли да предпочете пламъкът на мига да не беше угаснал, ако можеше да направи, вече с бистра глава, следващите стъпки? За себе си беше сигурна, че е така. Беше на крачка от възможността да изпълни твърде лесно задачата си. Колко странно. Още след случилото се с Денис Мюлхоланд започна да подозира, че е по-прелъстителна, отколкото предполага, това беше доказало и държането на Родерик. Въпреки това беше изненадана, че снощи необходимостта да му се отдаде съвсем не ѝ беше неприятна, напротив, беше ѝ се сторила естествена и почти неизбежна. Чувството, което изпита в обятията му, нежността на целувките му, кипналата ѝ кръв едва не я ужасиха. Беше се примирила с мисълта да съблазни този мъж, но не бе очаквала, че ще изпита удоволствие.

Чувстваше се почти измамена, толкова беше разочарована, че не постигна целта си. Опитваше се да се убеди, че реагира така бурно само от страх, защото знае, че е изгубила скъпоценно време. Но си вярваше само наполовина. Беше ѝ все едно. Оставаха ѝ само единадесет дена. Всяка минута беше скъпоценна.

Мара тъкмо беше влязла в стаята си и някой почука на вратата. Каза „да“ и Юлиана влезе. Русото момиче застана колебливо на прага, прехапало устни.

— Можете спокойно да ме изпъдите. Няма да ви се сърдя. Бях груба с вас, но не беше нарочно. Боя се, че в нашето семейство сме свикнали да говорим прекалено открито и каквото ни мине през ума, веднага ни е на езика. Това има понякога и последствия.

— Влезте, моля.

— Благодаря.

Тя се завъртя с широко разперени поли и затвори внимателно вратата зад себе си.

— Размислих тази заран — каза Мара. — Вие навярно бихте желали да ръководите лично домакинството на брат си. Искате ли да поговорим за това?

— Не, за Бога! Представа нямам от домакинство — изглежда я смаяно Юлиана.

— Не бих искала да ви отнемам нито привилегиите, нито стаите.

— Аз пък ви моля да останете. Като си спомня как изглеждаше къщата при последното ми идване тук, трябва да призная, че сте направили чудо. През ум не ми минава да ви се меся.

— В такъв случай... с какво мога да съм ви полезна? Другото момиче сви рамене.

— Не зная. Дойдох при вас просто така. Искях само да ви кажа, че не съм имала намерение да ви обиждам. Искях само да дам малък урок на брат си. Той наистина прекалено много си въобразява.

— Винаги ли се карате? — Мара я заведе в съседния салон и ѝ посочи кресло.

Юлиана седна, въздъхна, посегна да си свали шапката и я захвърли на пода.

— Невинаги, но често.

Мара често се беше питала хубаво ли е да имаш брат или сестра. Представяше си как ще си играят заедно, как ще застават единни срещу враждебната действителност, но не беше и помисляла, че могат да се карат. Отвори уста да го каже, но успя навреме да спре, разбрала, че темата е опасна за човек, който не си спомня нищо за миналото си.

— Родерик се караше кажи-речи с всички, с изключение на майка ни. Мама мрази кавгите и затова никога не се намесва в тях, за разлика от всички нас. Но ако някой прекали, тогава става и сразява противника с едно-единствено изречение.

— Направи ми впечатление твърде своеобразният начин, по който се изразява Родерик, отчасти и вие — обясни сухо Мара.

Юлиана направи гримаса.

— Наследили сме го от татко; опитвам се да се сдържам, но Родерик и това не прави. Да можеше да ги чуете, когато са заедно. Или по-добре да не ги чувате. Ако са на различно мнение, присъстващите трябва да внимават да не пострадат и те от езика им. Мама винаги заставаше между двамата. Не съм сигурна, но ми се струва, че Родерик напусна Рутения, защото тези разправии ѝ причиняваха мъка.

Юлиана говореше за Анжелин, кралицата на Рутения, кръстницата на Мара. А Мара се чудеше как да научи колкото се може повече за нея.

— Значи Родерик и баща му не се понасят?

— Не бих се изразила така. И двамата са затворени, затова е трудно да се каже какво става помежду им. Не е изключено баща ни да е прогонил Родерик от Рутения, защото предпочита брат ми да е самостоятелен и сам да се разпорежда с живота си. По същия начин са постъпили навремето с него, когато е бил на възрастта на Родерик.

— Звучи жестоко — навъси се Мара.

— Да, но резултатът е добър. Родерик се сражава много храбро. Той и свитата му внушават страх и ужас на половината европейски дворове.

— Ужас?

— Наричат ги „Отрядът на смъртта“. Не знаехте ли?

Мара поклати отрицателно глава. Усети се някак успокоена, но не би могла да каже защо.

— Но какво правят те?

— Сражават се, предполагам. Озовават се всякога там, където ще бъде най-трудно. Чувала съм, че са помагали при формирането на специални отряди към различни кралски дворове. В наше време кралете са непрекъснато заплашени от атентати. Всеки трябва да се брани както може.

— Не разбирам защо тогава хората се страхуват от тях, след като те обучават защитници на кралете и семействата им?

— Причината е в начина, по който го правят. Те са не само боен отряд, те проникват в една или друга държава, събират информация, сприятеляват се с различни политически дейци, за да разберат откъде ще дойде най-голямата опасност. Някои твърдят, че благодарение на тази тактика за тях е еднакво лесно да свалят или да запазят едно правителство. Случвало се е Родерик да реши, че е по-добре опозицията да поеме властта. Нещо като да пуснеш вълка през задната врата, за да сплашиш хищниците пред предната. От там и името им.

— Отрядът на смъртта — прошепна Мара и потрепери. След малко някой почука на вратата.

— Влез — вдигна очи Мара.

Влезе Труде.

— Прощавайте за безпокойството, госпожице, но се запитах дали...

Като видя Юлиана, жената рязко млъкна и силното ѝ тяло сякаш се вцепени. Юлиана повдигна вежди, но веднага стана.

— Не се тревожете за мен, тъкмо исках да си вървя.

— Не, не, останете — каза Мара. Тя не бе имала време да поразпита за Анжелин. — Може би Труде ще се присъедини към нас? Можем да си поръчаме горещ шоколад и бисквити и да си побъбрим по женски.

— Аз нямам време — каза сдържано Труде. — Исихах само да потърся лекарство за раната си. Естес ми каза да ви питам — за да не ми остане белег, нали разбирате?

— Боя се, че нямам нищо подходящо — подхвана Мара.

— Но аз имам — каза Юлиана, — при това нещо много ефикасно. Ако дойдете с мен, ще ви го намеря.

— Ако не е много нахално от моя страна...

— И таз добра! Ние, жените, трябва да си помагаме. Само като си представя, че Родерик е могъл да ви рани по лицето! Можел е да улучи и ръката ви, ако беше поискал, нали? Не си представях, че може да е толкова непредпазлив.

— Не беше непредпазлив — гласът на Труде звучеше натъртено, сякаш насила изговаряше думите.

— Нима искате да кажете, че го е направил нарочно?

— Беше ми за урок, защото казах, че госпожица Скъпа е високомерна.

— О, не! — възкликна Мара и стана. — Това не е възможно!

— Вие не го познавате.

Тези думи трябваше да ѝ напомнят, че е нов човек сред тях... Но в тях имаше и горчива ирония, насочена може би не към Мара, а към самата Труде.

— Ако е вярно, искам да ви помоля за прошка.

— Няма причина вие да ми искате прошка. Направи го не заради вас, а за мое добро.

— Няма значение — намеси се енергично Юлиана, — каквито и да са били съображенията му, ние трябва да поправим стореното. Елате с мен.

Двете жени излязоха. Мара се залови отново да кърпи, но макар иглата ѝ да не преставаше да се движи, тя не можеше да забрави думите на Труде. Нима Родерик я бе ранил по лицето за наказание? Ако е така, беше ли го сторил по причините, които посочи Труде, като предупреждение да не говори за високомерието на други жени, без да

включва и себе си в това число? Или беше ѝ дал заслуженото, задето бе накарала Мара да се чувства неудобно? Едно наказание за обидата, която принцът в момента само се бе престорил, че не е чул? Беше объркана при мисълта, че един мъж може да действа толкова хладнокръвно. И тя трябваше да стане любовница на мъж, способен на това, а сигурно и на още по-лоши неща.

Отрядът на смъртта. Що за свита беше това всъщност и какъв човек е предводителят ѝ? Тя смяташе Родерик за един разглезен принц, красив, интелигентен и с музикална дарба, но общо взето твърде безличен млад мъж. Сега имаше чувството, че колкото повече научава за него, толкова по-малко знае и го разбира.

Срещна Родерик в дългия коридор, когато по-късно вечерта се запъти към залите за приеми. Той идваше от апартамента си и я зърна в широкия коридор, по който беше тръгнала, вместо да мине през стаите на Труде и Юлиана в същото крило. Щом го видя, тя спря и се възря изпитателно в лицето му. Той ѝ предложи ръка. Тя прие и вървя няколко мига до него, преди да заговори развълнувано.

— Може ли да ви попитам нещо?

Той ѝ хвърли недоверчив поглед, но кимна мълчаливо.

— Нарочно ли наранихте Труде в лицето?

— Тя така ли мисли?

— Вие най-добре знаете.

Той въздъхна леко.

— Труде е прекрасен воин. Подобна смелост и преданост може да е полезна, но я кара да забравя, че е жена.

— Нищо чудно, след като толкова рядко се държат с нея като с жена. Ние винаги се виждаме такива, каквито сме в очите на другите.

— Значи трябва да се вглеждаме по-внимателно.

— Това ли беше причината? Искяхте да ѝ напомните, че тя също е жена, и не по-малко суетна?

— Искях да ѝ напомня, че има и други неща на този свят, освен да си член на свитата ми.

— Имам чувството, че тя го знае.

— Значи смятате, че има сърце? Освен това исках тя да престане да ме смята за романтичен герой. В наше време някои мъже с удоволствие се представят за неразбрани, измъчени поетични души, но аз не съм от тях... Аз съм човек, който трябва да си върши работата, а

мога да го правя най-добре, като не съм обвързан. Освен това в свитата ми има място само за хора, за които е важна групата, а не само един човек.

— Боите се, че може заради вас да изложи останалите на опасност? Но откъде може да дойде тази опасност?

Бяха ли думите му предупреждение и към нея? Искаше ли да ѝ каже по свой начин, че няма време да се впуска в истории с жени?

— Ако знаехме, щяхме да я неутрализираме и тогава тя вече нямаше да е опасност.

— Но защо? Защо трябваше да... да се...

— Да се намесвам ли? Аз отговарям за Труде, както и за всички останали, а сега и за вас. Всичко, което би се случило с вас, ще бъде приписано на мен.

— Кой би могъл да ви упрекне?

— Аз самият.

Гласът му беше категоричен. По този въпрос той не търпеше възражения. Но тя се реши да възрази.

— Въпреки всичко смятам, че Труде получи прекалено суров урок.

— Тя си е извлякла поука. Освен това така може да позволи на вас и на Юлиана да я утешавате. Не се съмнявам, че сте я успокоили, смекчили сте и болките и страховете ѝ.

— Юлиана го стори.

— Детето, изглежда, е порасло в мое отсъствие, щом е в състояние да изпитва съчувствие към толкова затворен човек като Труде.

— Какво искате да кажете — че е прекалено твърда или прекалено мека?

— Още една защитничка, но не се учудвам. Искях да я накарам да се позамисли по кой път да поеме. Нищо повече.

Бяха стигнали преддверието, което водеше към салона и съседната трапезария. Един лакей им отвори вратата и те влязоха.

— Предполагам, че сте успели — каза приглушено Мара.

— И то напълно, както става ясно. Как иначе да възпирам хората си?

Тя му хвърли бърз критичен поглед. Сините му очи бяха приковани към лицето ѝ. Но тя нямаше повече време да поставя

въпроси, защото се появи Юлиана, а до нея и Труде, в бяла, напъхана в панталона риза с жабо от фина дантела.

Какво искаше да каже Родерик? Наистина ли прочете в един кратък миг по лицето му съжаление заедно с осъжда постъпката му, въпреки че бе предизвикал съзнателно такова неодобрение? Съжаляваше ли за онова, което беше, според него, необходима дистанция между тях? Или беше зърнал в същия миг Труде в копринената ѝ риза и беше съжалил, че добър негов войник почва да се размеква? Но нали сам беше предизвикал, и то напълно съзнателно, това връщане към женствеността? Изобилието от възможни отговори така я обърка, че се отказа да разсъждава повече на тази тема.

Тази вечер Мара се опита още веднъж да откъсне принца от останалите. Но не успя. Веднага след изобилната вечеря той подгони всички навън от дома. Писателят Виктор Юго имаше литературен салон в една къща наблизо, на площад „Роял“. Беше изпратил на Родерик бележка, с която канеше него и толкова хора от свитата му, колкото пожелае да доведе. Щели да се насладят на стимулиращото присъствие на неколцина от най-умните и най-свободомислещи мъже в Париж.

— Свободомислещи ли? — иронизираше Юлиана. — Юго е просто човек на живота!

— А ти си старомодно добродетелна, сестричке, това е болест, от която отслабват и тялото, и духът. Или си готова да отречеш величието на един мъж само защото поддържа три семейства, които живеят почти едно до друго?

— Никой мъж няма нужда от две любовници и една законна съпруга. И е неприлично, че Юго е събрал колекцията си на толкова ограничено пространство. Как могат трите жени да понасят това съседство заради удобствата на един мъж?

— Ех, неговото мото неслучайно гласи:

„Ego Hugo“

— На мен то ми звучи потресаващо.

— А на мен смехотворно.

— На великите мъже могат да се простят много смешни неща. Като шарените жилетки на Дюма, например.

— Например! Разправят, че имал цяла зоологическа градина, между другото и една питомна кобра на име Сгурта, струваща петнайсет хиляди франка, освен това цял батальон любовници, които се сменят с честотата на кралската гвардия пред двореца и които старият фавн споделя със своя син.

Родерик не продължи кавгата. Той пхна ръката на сестра си под едната си мишница, ръката на Мара под другата и тръгна напред с призива:

— Напред, деца мои!

ГЛАВА СЕДМА

Хората не бяха много, но висок смях и оживени разговори изпълваха помещението. Гостите стояха на групички, спореха и жестикулираха със съсредоточени лица. Госпожа Юго сновеше между гостите, представяше ги един на друг и насочваше слугите, които поднасяха сирена, вино и пастети. Настанен в удобно кресло до камината, Виктор Юго също беше събрал няколко души около себе си. Мъже и жени се бяха разположили върху килима в нозете му.

Салонът беше продълговат и просторен, стените тапицирани с червен плат, с ръчно изрисувани ориенталски мотиви. Мебелите бяха тъмни, тежки, с дърворезба, тапицирани с плюш. Имаше и няколко широки канапета в модерен стил. Газените лампи на тавана съскаха и пращяха в черния железен полилей с млечнобели, кръгли стъклени абажури. Пердетата, които ги отделяха от нощта навън, и покривките по многобройните масички бяха с дебели копринени ресни.

Мара беше застанала с Естес и Михаел в един ъгъл. Радваше се на присъствието на мъжете, които ѝ показваха търпеливо гостите, обясняваха ѝ кой какъв е. Чувстваше се доста притеснено в толкова интелектуално обкръжение. Всички бяха така уверени в себе си и своите идеи, така готови да смажат всяко възражение. Никога не им липсваше необходимата дума или елегантен израз. Теории и сложни идеологии хвърчаха сякаш на игра из въздуха. Тук бяха събрани все известни хора, но тя не познаваше нито един от тях...

— Не се притеснявайте, госпожице — успокои я Естес, когато тя го сподели с него и с Михаел. — Повечето от тук присъстващите не разбират и една десета от онова, което разправя другата половина, но те всички, без изключение, се правят на големи познавачи. Какво да се прави, такъв е светът!

Мара позна Александър Дюма, облякъл една от ужасните си жилетки. Тази беше на отровнозелени и жълти райета. Кръглото му лице сияеше от радост, той поглъщаше дебели резени сирене без хляб и говореше за новата си постановка на „Хамлет“. Близо до него, но не

сред неговите слушатели, стоеше жена някъде в началото на четиридесетте, облечена в скромна черна вълнена рокля с остро деколте и богата пола с прави гънки. Наметката ѝ беше на сиви и черни райета. Бяха ѝ показали вече тази дама на улицата, още през първите ѝ дни в Париж. Родерик също беше споменавал за нея.

— Това не е ли госпожа Дюдеван, която подписва книгите си с псевдонима Жорж Санд? — попита Мара тихо.

Михаел проследи погледа ѝ и кимна.

— Тази вечер е много скучно облечена. От време на време облича мъжки дрехи.

— За вас двамата това не е нещо необичайно, нали? — каза Мара. — Труде също е винаги с панталон.

— Труде си е Труде — сви рамене Михаел.

Родерик може би наистина имаше право, може би беше време Труде да осъзнае, че е жена, но в този миг Естес ѝ каза нещо и я отвлече от мислите ѝ.

— Предполагам, че госпожа Дюдеван още оплаква раздялата си с композитора Шопен. Имали са големи разправии около сватбата на нейната дъщеря и той я напуснал. Раздялата е, изглежда, окончателна.

— Чувах, че Шопен бил болен — каза Михаел.

— Той има туберкулоза — отвърна Естес. — Хората обвиняват госпожа Дюдеван, понеже го завела преди няколко години на остров Майорка, където се заразил.

— Това едва ли е справедливо — каза Мара. — Тя не го е принуждавала да отиде.

— Тя е много силна личност, освен това е с шест или седем години по-възрастна от него.

— Какво значение има това?

— Много голямо, както ще установите, след като се запознаете с нея. Елате насам! — италианецът я хвана за ръката и двамата си проправиха път през тълпата от гости.

— Не, почакайте! — извика Мара, но той не ѝ обърна внимание. Миг по-късно той я представи на Аврора Дюдеван.

— Как сте, мила? — изрече писателката, а после се обърна с благожелателна усмивка към мъжа до нея. — Позволете да ви запозная с моя приятел Балзак.

Човекът до нея беше на средна възраст. Не беше висок, но с тежката си фигура, голяма глава, дебела шия и масивни рамене правеше много внушително впечатление. Лицето му беше зачервено, носът — широк и дебел, а зъбите под рошавите мустаци — пожълтели.

— Радвам се да се запозная с вас, господине. Чела съм книгите ви.

— Наистина ли? И кои? — думите бяха като изстреляни с пистолет.

— „Дядо Горио“, разбира се, няколко тома от „Човешката комедия“, но не всички. Да пишеш, е, изглежда, много особено прекарване на времето, но също така изисква смелост.

— Той не знае граници нито в работата, нито в яденето, нали така? — каза госпожа Дюдеван.

— Писателят не бива да разочарова онези, които вярват в него — поклати тъжно глава Балзак. — Търговците имат неприятния навик да очакват един човек да има достатъчно пари, за да посреща желанията си. Но това не е възможно.

— Вие двамата с Дюма — каза примирително Аврора Дюдеван — вие печелите пари, които сякаш бликат от пачите ви пера, но и двамата ще трябва да сте щастливи, ако не ви хвърлят един ден в общ гроб за бедняци.

— Между нас казано, Юго е в същото положение.

— Виктор има голям късмет с жените си, те са за него не само безплатни секретарки, които преписват съчиненията, водят кореспонденцията му, но умеят и да влагат изгодно парите му.

— Всеки случай съпругата му, изглежда, здраво стиска кесията с парите.

— Силна личност е тази госпожа Адел.

— И притежава достатъчно разум, за да не го държи прекалено изкъсо.

— Да. Както чувам, престанала е да се оплаква, че той я пренебрегва. Извлякла си е очевидно поука от случая Праслен.

Разменените многозначителни погледи събудиха любопитството на Мара и тя попита:

— Случаят Праслен ли?

Жорж Санд или още мадам Дюдеван й обясни.

— Преди няколко месеца, в края на август, принц Праслен уби съпругата си. Намушкал я е с нож, а после смазал главата ѝ със свещник, докато тя спяла в дома им на улица Фобур Сент Оноре. За мотивите за това убийство плъзнаха злокобни слухове. Едни разправяха, че принцът бил влюбен в госпожица Делюзи, гувернантката на неговите деца. А що се отнася до принцесата, тя била развратила децата им, понеже като малка била поверена изцяло на своята гувернантка, почитателка на остров Лесбос. Някои твърдяха, че принцът бил студен, затворен човек, който просто е полудял, докато други уверяваха, че емоционалното и сексуално надмощие на принцесата станало причина за лудостта на кроткия ѝ съпруг. Само едно беше сигурно: оженили са се по любов и известно време са живели добре, като за тринайсет години са им се родили девет деца. Но постепенно се стигнало до разгорещени кавги и отделни спални.

— Тази трагедия е само последната от цяла поредица разкрития за други налудничави постъпки сред висшата класа в тази страна. Малко по-рано граф Мортие се опита да убие децата си; принц д'Екмюл прободете в пристъп на гняв любовницата си с кинжал, френският посланик в Неапол си преряза гърлото с бръснач, а пазителят на печата Мартин дю Нор, забъркан в неморална история, се самоуби. Хората имат вече чувството, че зад благопристойната фасада на правителството на Луи Филип се шири развала, която трябва да се изчисти, дори ако цената е главата на регента.

— Никога няма да забравя как се възмущаваха хората, които се бяха насъбрали пред дома, в който Праслен е извършил убийството. Не личеше да съчувстват на принцесата, която лежеше мъртва в една от стаите, не бяха всъщност и истински разгневени срещу принца, който беше изпил отрова и го бяха откарали в полицията. Но всички крещяха в един глас: Долу Луи Филип! Смърт на краля!

— Сякаш щеше да се върне терорът.

— Това съвсем не е изключено — каза Естес.

— Може би трябва да си пожелаем още един подобен скандал, та кралят да се вслуша в повика за реформи? — каза Балзак.

— Или да предизвикаме скандал? — предложи Аврора Дюдеван. Групата говореше толкова сериозно, че на Мара ѝ полазиха тръпки по гърба. Беше изслушала благовъзпитано всичко, въпреки че скоро си

спомни — нейната баба ѝ бе разказала за случая Праслен. Сега отново ѝ направи впечатление началото на разговора и попита:

— Но какво общо има това с господин Юго?

— Този случай му направи такова силно впечатление — отвърна Балзак, — че добрата му съпруга се уплаши. Не съм сигурен, но, боя се, че той тъкмо това е целял. Трудно е да се каже доколко самовлюбеността на Юго е поза и доколко е искрена.

— Его Hugo — спомни си усмихнато Мара и погледна към Юго, който проповядваше нещо на хората в краката му и размахваше патетично ръце.

— Точно така. Той е бил огромно и грозно бебе, но дори сега, когато е вече представителен мъж, често се държи сякаш още е в пелени.

— Но той е велик човек, голям писател — каза Естес.

— Разбира се — госпожа Дюдеван сви рамене. — Кой друг би могъл да напише книга за един гърбушко и една катедрала и да повлияе по този начин върху архитектурата на цяло столетие, без да споменавам, че тъкмо той спаси Парижката Света Богородица от пълна разруха.

— Не виждам никъде мадам Жулиет, а съм слушал толкова за нейната хубост. Казват, че двете с госпожа Юго се разбирали много добре — докато го казваше, Естес не преставаше да се озърта с надежда.

— Не тя, а другата му любовница, мадам Леони, ходи на гости на Адела Юго. Юго и Леони бяха спипани на местопребыванието от съпруга на Леони и, както знаете, той полежа заради нея в затвора.

— О да, чухме и за тази лудория.

— Кой ли не е чул? Но, както каза тогава Ламартин: Франция е толерантна, човек може да възкръсне дори от едно канапе.

— Французите продължават въпреки всичко да купуват книгите му — забеляза Мара.

— Дори повече отпреди. Повече, отколкото заслужава един толкова неверен човек.

— Недейте така, Аврора — опита се да я успокои Балзак. Естес повдигна вежди.

— От вас ли го чувам, скъпа моя?

— Намеквате, че и аз съм невярна?

По челото на италианеца избиха капчици пот.

— И на сън не съм го помислял. Но толкова неща стигат до ушите ни, че...

— Мъжете са големи клюкарки! Аз винаги съм вярвала във верността, проповядвала съм я, придържала съм се към нея и съм я изисквала. Някои хора се оказаха недорасли за този идеал, аз също не правя изключение. Въпреки това не съм изпитвала угризения на съвестта, възприемала съм погрешните си стъпки почти като съдба, защото съм ги правила, следвайки един инстинктивен идеализъм, който ме е подтиквал да пренебрегвам несъвършеното в търсене на съвършеното.

— Вие не признавате тайнството на брака, нали? — попита Мара, окуражена от откровеността на тази жена.

— Почти, защото се освободих от съпруг, за когото бях не повече от робиня. Не. Здравият човешки разум и човещината не допускат една жена да е принудена да остава с мъж, който я отвращава. Жените трябва да са свободни, както и мъжете, да обичат, когото искат. Но не е любов, а чист разврат да прелиташ весело от дом в дом, както го прави Виктор, да любиш в един ден три различни жени, че и някоя и друга актриса отгоре.

— В негова защита — намеси се Балзак — нека ви напомня за скандалната връзка на жена му със Сент Бьов. Според мен, откакто научи за нея, той вече не си прави никакви илюзии относно любовта.

— Това не е оправдание.

— Но да му слага рога с един от най-злостните му критици! Мъжете си затварят очите за много неща, но толкова чудовищна изневяра не може нито да се забрави, нито да се прости.

Измама. Темата не беше приятна за Мара. Тя още не смееше да се замисли какво би сторил Родерик, ако се увери, че го е измамила. Отначало си мислеше, че няма нищо да ѝ се случи, но се лъжеше. Сега с удоволствие предпочете да насочи вниманието си към един мъж със странно наметало — тъмнокафяво, поръбено и украсено със златни ширити, а на гърба с качулка с пискюл. Създаваше впечатление за нещо огромно, тъмно и мрачно.

— Кой е мъжът със странното наметало?

— С бурнуса? Това е Дьолакроа, художникът. Великолепна фигура, нали? Донесе бурнуса от пътуването си до Алжир. В наше

време толкова хора пътуват до тази част на света, че това се превръща постепенно в мода.

Дьолакроа, който, доколкото Мара знаеше, не ѝ беше роднина, стоеше до входната врата. През нея тъкмо влизаше един мъж и подаваше на слугинята шапката и бастуна си. И той беше висок и тъмнокос, но с тънки мустаци и тясна брадичка. Погледът му зашари нетърпеливо из салона. Очите на Дьо Ланд срещнаха тези на Мара и той ѝ заповяда с бързо движение на главата да дойде при него.

Нервите на Мара се изпънаха като струни на цигулка. Присъствието на Дьо Ланд тук свидетелстваше, че следи всяка нейна стъпка. Знаеше ли, че не е изпълнила желанието му? Как ще реагира на това?

Тя се откъсна с огромно неудоволствие от групата, с която стоеше, но нямаше начин да го направи незабелязано.

— Моля да ме извините — каза в първия удобен момент — струва ми се, че принцеса Юлиана би желала да отида при нея.

Мара прекоси помещението, размени няколко думи с принцесата, с която изкоментираха весело присъстващите и се запромъква между гостите към Дьо Ланд. Той си беше избрал наблюдателен пост, прикрит зад плачеща върба, голяма керамична ваза и рицарски доспехи с пуснато забрало. Мара с мъка задържа протоколната усмивка, когато спря пред него, но заговори направо:

— Какво искате?

— Прелестна сте. Продавачът беше прав, тъмните цветове ви стоят добре.

— Едва ли сте тук, за да ми правите комплименти.

— Не, но започвам да се питам дали не сбърках, като не се залових лично да ви преподавам изкуството, как, хм, как да се изразя? Изкуството да се спечели предаността на един мъж.

— Принцът е изключително проникателен. Той не бива да ни вижда заедно, защото знае, че не си спомням за никакви приятели. Повтарям — какво обичате?

Погледът му беше продължителен и студен, после той кимна разбиращо.

— На своя бал графиня дьо Босир ще бъде почетена с присъствието на Негово величество краля. Луи Филип ще дойде точно в десет часа. Ваша задача е не само да се погрижите принцът също да е

там, но и да стои близо до входа, през който ще минат кралят и свитата му. Разбрахте ли ме?

— Близо до входа? Къде по-точно? Нямам представа от къщата и разположението на стаите.

— Няма значение. Той трябва да се намира в десет часа близо до главния вход.

— Десет. Главният вход. Как е баба ми?

— Все още доста добре.

Дьо Ланд кимна за поздрав и изчезна. Мина малко време, преди Мара да проумее, че появата на Родерик го е накарала да избяга. Принцът се запъти право към нея. Той се усмихваше, но това не я заблуди.

— Да не би аз, а и всички ние така да сме ви изоставили, че да трябва да се шмугвате в храсталака и да разговаряте с непознати?

Мара вирна брадичка.

— Да се шмугвам?

— Или трябваше да кажа — да се скриете?

— Можех ли да предположа, че е подозрително в литературен салон като този човек да се разговори с някой от гостите. Трябваше да ме предупредите.

— Щях да го направя, ако мислех, че е необходимо.

— Какво очаквахте от мен? Да не се отлепвам от вас? Останах с впечатлението, че искахте да ме предупредите да не се приближавам твърде към вас.

Той присви очи.

— И това ви засегна?

Беше грешка, разбира се, да се впуска в словесен дуел с него. Наистина се чувстваше уязвена от това, че той така лесно дръпва юздите на желанието си, че успя така елегантно да отблъсне авансите й. Но не беше ли по-добре поне временно да си признае и така да го отклони от въпроси, свързани с Дьо Ланд.

Тя сведе мигли.

— Никоя жена не приема лесно мисълта, че е напълно прозрачна.

— Наистина ли?

Веселите пламъчета, подхранени от приятен спомен, които се появиха в очите му, я разтревожиха.

— Не си представям това да е приятно и за един мъж.

— Зависи от мъжа, както и от жената.

Той протегна ръка, вдигна забралото на рицарските доспехи и го пусна отново шумно да падне.

Тя изпита изведнъж чувството, че той е притеснен, че би желал да не е произнасял тези думи. А това означаваше, че съжaliaва. Но защо ще съжaliaва, освен ако не изпитваше искрени чувства? Преди да успее да си продължи мисълта, той я попита:

— Запознахте ли се с Ламартин? Той има лице на аристократ и душа на касапин. Един поет, станал политик. Те са най-опасните.

Нейната баба и по-възрастната ѝ френска братовчедка неистово проклинаха Алфонс дьо Ламартин задето е радикал. Причина бяха речите му в Националното събрание и осъщественото през последните няколко години издание на осемтомното му съчинение „История на жирондинците“, в което той прославяше правата на пролетариата. Двете дами го бяха обявили за предател на своята класа, за страхливец, който се опитва да събори възможно най-стабилното и миролюбиво правителство, управлявало Франция през последните сто години. Наричаха го и глупак, защото беше отказал титлата посланик, с която Луи Филип се бе опитал да го откъсне от ролята му на реформатор.

Родерик беше прав, Ламартин наистина имаше аристократична външност. Изправен и слаб, той беше с тясно интелигентно лице и светлокестенява коса, посребрена на слепоочията. Мара се убеди, че е ненатрапчиво остроумен. Беше отмора да разговаряш с него, особено след напрегнатия диалог с Дьо Ланд и с Родерик и след напоените с омраза забележки и скандални изобличения на останалите.

Енергична жена в главозамайваща виненочервена копринена рокля на точки с безкрайно дълъг шлейф се опита да привлече вниманието на Родерик. Но той слушаше само с половин ухо какво му бърбри, а очите му бяха приковани към жената в тъмносиньо, която наричаше Скъпа. Червенината отстъпваше бавно от бузите ѝ, а смехът ѝ отново бе станал лек и естествен, без сянка на страх или вина. Докато я гледаше, странна болка изпълваше гърдите му, защото в негово присъствие тя беше винаги нащрек. Въпреки това гънчиците и сенките, които светлината на газените лампи рисуваха върху овала на нейното лице, чистотата на кожата и мекото сиво на очите, подчертано от цвета на роклята, ѝ придаваха някаква своеобразна красота. С всеки изминал ден тя го очароваше все повече, не само със загубеното

минало и загадката, която носеше, но и с още нещо неизказано, което долавяше в нея.

Би предпочел да не докосва тайната ѝ, да я изчака да си възвърне от само себе си паметта или да му довери онова, което криеше от него. Един-два пъти му мина през ума, че ще е най-доволен, ако не стане нито едното, нито другото. Възвръщането на паметта ѝ би означавало, че ще го напусне, за да се върне откъдето е дошла. А криеше ли нещо, значи беше дошла с цел, за която предпочиташе нищо да не научи.

И все пак, *трябваше да разбере*. Твърде много беше поставено на карта, та да може да си позволи донкихотството да подслонява под покрива си жена, която иска да го измами. Лука му беше посочил Дьо Ланд и го беше идентифицирал с мъжа, заговорил Скъпа в магазина за платове. Едва ли беше съвпадение, че и тази вечер разговаря с нея. Дьо Ланд беше добре познат не само като чиновник във външното министерство, но и като човек на живота, като напаст за малките шивачки, наричани гризетки. Ако поразчорлят дейността на този човек през последните месеци, може би ще открият нещо. Ако поиска да го открие.

Погледна към Лука. Циганинът посочи бързо с глава към вратата, с което искаше да каже, че Дьо Ланд е напуснал салона. Родерик кимна бавно с безизразно лице. Лука изчезна тихо и безшумно като сянка след французина.

Когато гостите почнаха да се разотиват, беше вече късно. Застанали на площад „Роял“, видяха, че е завалял сняг. Той се стелеше изобилно и равномерно, покриваше калдъръма и образуваше златни кълба светлина около пламъците на газените фенери по улицата. От време на време порив на вятъра завъртваше снежинките, караше ги да танцуват, захвърляше ги срещу водосточните тръби и стволите на голите дървета в парка, образуващ средата на площада.

— Колко е хубаво! — възкликна Мара и протегна ръце да улови кристалните снежинки. В южна Луизиана, където живееше, сняг падаше най-много на пет години веднъж и то толкова тънък и немошен, че тутакси се стопяваше, още щом докоснеше земята.

Естес сумтеше и трепереше в униформената си куртка.

— Хубаво ли? Ами!

— Внимавайте с този калдъръм — предупреди Жаред, хвана Мара под ръка и бързо обгърна талията ѝ, когато тя за малко не се

подхлъзна.

— Къде е Лука? — озърна се Юлиана.

— Има работа — отвърна Родерик и думите му прозвучаха ледено.

Жак се наведе, вдигна шепа сняг и направи снежна топка. Погледът му срещна този на принца. Веднага хвърли топката и отупа ръкавиците си с подчертана невинност.

— Оохо — измърмори тихо Жаред.

Погледна Родерик и нещо в израза му го накара да отдръпне ръка и да я премести под лакътя на Мара. Стигнаха мълчаливо до резиденцията на Рутения.

Да не би Родерик да ревнуваше? Този въпрос тормозеше Мара, докато Лила разкопчаваше роклята ѝ преди сън. Припомняше си мига, в който дойде при нея след разговора ѝ с Дьо Ланд, премисли всяка негова дума, анализираше израза на лицето му. След това повтори същото и със случилото се на площад „Роял“. Върна се към деня, в който той я свари да прави акробатични упражнения в прегръдките на хората от свитата. Беше ли възможно наистина да я желае, но да е принуден да се бори с привличането? Може би тази съпротива бе трудна за него, затова тази вечер загуби самообладание?

Не беше сигурна. Да, тя навярно го привлича, той положително изпитваше от време на време и по-силно желание, но все ѝ се струваше, че за колебанията му има сериозни причини. Можеше да ѝ разказва колкото си ще, че предпочита да ѝ спести по-късно разочарование, защото няма време да се занимава с жени, но тя беше сигурна, че причината е по-дълбока. Той се пази от нея. Все повече се убеждаваше в това.

Лила ѝ подаде нощницата от тънка батиста и Мара вдигна покорно двете си ръце, за да може момичето да ѝ я облече. Лила разпусна косата ѝ, подаде ѝ четката, после отиде да оправи леглото. Със застинало лице и без изобщо да забелязва присъствието на слугинята, Мара прокара четката през косата си.

В случая с Денис, помисли си тя, тъкмо физическата ѝ близост, докосването до нейното тяло го накараха да се забрави. Когато лежеше в прегръдките му и Родерик не устоя. Тя престана да си блъска главата над въпроса какви усложнения ще произтекат от близостта им. Ако не беше пристигнала Юлиана, щеше да го съблазни. Сега щеше да е вече

любовница на принца и всички тези мъчителни съмнения щяха отдавна да са ѝ зад гърба.

Не мечтаеше да му стане любовница, нямаше никакво желание да го забърква в афери, но искаше това непоносимо очакване, страхът пред предстоящото, най-сетне да свършат. Ще изпита облекчение и ако бъде разкрита, и ако се озове най-сетне в леглото му.

Мара замря така, с четката в ръка и разпилени по гърба коси. А какво ще стане, ако тя просто отиде и легне при него, докато той спи? Ще бъдат ли достатъчни нейното присъствие, женственото ѝ тяло и топлина, за да го накарат още веднъж да забрави всяка предпазливост?

При тази мисъл сърцето ѝ учестено заби. Ръцете ѝ почнаха да треперят и тя бързо остави четката. Ще се реши ли? След като видя как постъпи той с Труде, след мрачното му настроение тази вечер... би ли поела такъв риск?

— Нещо не е наред ли, госпожице?

— Не, не, няма нищо, Лила — отвърна тя и се накара да се усмихне. — Свободна сте.

Вратата се затвори след слугинята. Мара изчака стъпките на момичето да се отдалечат. Когато всичко утихна, тя повдигна полите на нощницата си и излезе от спалнята. Не си позволи да се замисли нито за секунда върху плана си, нито да се уплаши още повече.

Подовите на дългите, празни помещения, през които трябваше да стигне до крилото на Родерик, бяха студени под босите ѝ крака. Хладният въздух се промъкваше под нощницата, увиваше се около коленете и бедрата ѝ. Повечето свещи бяха вече изгорели и тя вървеше в мрак, прорязан само тук-там от петно светлина. Зад високите прозорци се простираше тъмната и кадифено тиха снежна нощ. Единственото, което виждаше, беше бледия си силует, който се отразяваше от време на време разкривен в оловните стъкла.

Стигна до центъра на сградата, където коридорите образуваха Андреевски кръст и отделяха един от друг четирите вътрешни двора. Пред нея бе малкото преддверие, водещо към крилото на принца около източния двор. Вляво имаше врата, през която се минаваше за спалните на свитата. Коридорът направо водеше към частния салон на принца и по-нататък към неговата спалня и малката му гардеробна. От другата страна имаше малка стая с отрупано с книги и книжа бюро в средата. Зад тези стаи, в крилото, долепено с десния си ъгъл към

покоите на принца, бяха апартаментите, които обитаваха родителите му, когато посещаваха Париж. Мара се поколеба само миг, за да провери дали няма стража. И понеже не видя и не чу нищо, натисна тежката месингова дръжка и бутна вратата. Вече беше в частния му салон.

Тук цареше пълен мрак. Трябваше да се движи предпазливо. Като дете цяла година беше слушала куп страхотии за индианците, които се преселваха от южните щати в западните. Заедно с няколко негърчета играха седмици наред на индианци, криеха се из храстите в градината и се промъкваха в къщата, за да изненадат възрастните с внезапни нападения. Тогава се научи да върви боса и съвсем безшумно, да се движи предпазливо и леко и да заобикаля всичко, което би могло да издаде звук. Сега, в задушаващата тишина на стаята, ѝ се стори естествено да се довери на детските си умения.

Заобиколи маса, канапе, кресло, табуретка за крака. От обиколките из къщата си спомняше къде е вратата за спалнята и само след няколко мига крайчетата на пръстите ѝ напипаха най-напред вратата, а после и дръжката. Натисна я, побутна тежката врата и се вмъкна вътре.

В стаята не се чуваше нито звук: нито леко хъркане, нито дълбокото, равномерно дишане на спящ човек. Толкова спокойно ли спеше или не беше в стаята и може би работеше в съседното помещение? Но оттам не проникваше никаква светлина.

Леглото на принца, както и нейното, се намираше върху нещо като подиум. Украшеният с дърворезба и позлатен цокъл беше много широк и висок. Въпреки че сега не се виждаше, тя знаеше, че възглавето се издига високо към тавана и завършва с полубалдахин. А таблата в горния край е украсена с позлатена дърворезба, представляваща короната и герба на Рутения. От двете страни се спускат прихванати с копринени шнулове копринени завеси. Трябва да внимава да не докосне завесите, защото това може да изтръгне от съня мъж с бдителността на Родерик.

Пръстите на крака ѝ докоснаха подиума. Тя се качи с един крак, бавно пренесе тежестта си на него, преди да вдигне и другия. Все още нито звук. Осмели се да пристъпи напред и крайчецът на нощницата ѝ се плъзна по чаршафите. С много леко движение определи къде са завесите, после се наведе с простряна напред ръка.

Стоманена хватка сграбчи китката ѝ и я дръпна напред. Тя изгуби равновесие и се просна напреки на леглото. Вик на ужас заседна в гърлото ѝ. Косата ѝ се прилепи около лицето като копринено платно и в следващия миг тя се преобърна. Лежеше по гръб върху дюшека и някаква тежест се стовари върху нея, притисна гърдите ѝ, здраво я прикова. Кораво бедро притискаше коляното ѝ. Стоманени пръсти уловиха и другата ѝ ръка и я вдигнаха над главата.

— Ухаеща и мила, по-хубава от бляна на мюсюлманин за рая, защо сте тук, за да ме отведете в този рай, или просто за да ме убиеете?

— Какво... си... въобразявате? — едва можа да произнесе, толкова силно беше притиснал гърдите ѝ.

Тежестта изчезна, ръцете ѝ бяха вече свободни.

— Да си позволя ли едно предположение?

Мара си пое дълбоко дъх и преглътна, защото в гърлото ѝ беше заседнала огромна буца, а изпитваше истеричното желание да се смее. Да, наистина беше в леглото му.

— Вие... вие можете да ме претърсите за оръжие, ако желаете.

Той мълчеше напрегнато. После изръмжа:

— Интересно предложение.

Пулсиращата топлина на тялото му го издаваше, че лъже. Силата му говореше за невероятно самообладание, ръководено от стоманена воля, потискаща всяка телесна слабост. Тя събра всяка частица от собствената си воля и успя да накара ръката си да е много спокойна, докато прокарваше пръсти по гърдите му. Мускулите под мекото руно бяха корави и жилави. Благодарна за прикритието на тъмнината, в която той не виждаше как пламти лицето ѝ, Мара остави пръстите си да се разхождат по плоската повърхност на корема му, следвайки спускащата се надолу окосмена пътечка.

Той си пое дъх и улови ръката ѝ. В същия миг обхвана с другата нейното лице, а устата му се приближи към нейната. Беше огнена целувка, цялата гняв и с мъка сдържана страст, опустошаващо, неумолимо желание да я обладае. Невъздържано и безмилостно устните вече пиеха сладостта на нейните устни. Езикът му се плъзна в нежната вътрешност на устата ѝ, за да я опознае, преплете се с нейния език и проникна със силен тласък още по-дълбоко.

Сърцето на Мара биеше учестено в гърдите. Кръвта туптеше в слепоочията и ускори бяга си в жилите ѝ. Лекият ѝ вик издаваше

страх, или гняв, или наслада.

Той рязко се отдръпна и пое дълбоко въздух.

— Вие не сте курвичка, не сте проститутка, не сте продавачка на тайни наслади, сладка моя Скъпа. *Какво правите тук?*

— Не ме ли... не ме ли желаете?

Сега се чувстваше като проститутка и със застрашителна яснота разбра, че той точно това цели.

— Дали ви желая? Но какво общо има това сега?

Тя се сви под сдържания бяс на думите му.

— Аз, аз исках само да съм близо до вас. Толкова лошо ли е това?

Той се дръпна от нея и скочи от леглото. Веднага просветна жълтият пламък на сярна пръчица и замириса на развалени яйца и на борина. Окъпан в жълто сияние, Родерик запали свещта в сребърния свещник на нощната масичка, а после угаси кибритчето.

Пламъкът на свещта танцуваше, пръскаше лъчите си към тъмните ъгли на стаята и хвърляше неспокойната си светлина върху Мара, която лежеше, опряна на един лакът, в постелята му. Две ярки искри проблясваха в очите ѝ, светлината очертаваше меките извивки и вдлъбнатини на тялото ѝ под прозрачната тъкан на нощницата, проблясваше върху стройните ѝ крака и глезени, там, където крайчецът на плата се беше повдигнал. Родерик я гледаше втренчено и добре си даваше сметка за лудото желание, което се надигаше от дълбините на съществуването му и нямаше нищо общо с незадоволената страст в слабините. Колко горда беше и сега, с повдигната брадичка над високата дантелена яка, подчертаваща чистотата на лицето — но наред с това в погледа ѝ имаше нещо изплъзващо се, нещо унижено. При мисълта, че причината е той, усети как и в него се надига срам. Но с рязко движение на главата отпъди това чувство.

— Въпросът е само — изрече той меко — дали ще е добре?

— През ум не ми е минавало, че може да сте пуритан — тя сякаш не можеше да откъсне очи от прекрасната голота на тялото над нея.

След целувката му устата ѝ беше червена и подпухнала и сякаш жадуваше по-мека ласка.

— Но не ме смятате, надявам се, за глупак.

Не, наистина не беше глупак. Мара се чувстваше изиграна, сякаш се мъчеше да направи нещо в ситуация, която вече не можеше

да овладее. Усети тръпка на ужас, после втора. Само мисълта за баба й Елен — толкова крехка и толкова жизнелюбива и за бързо отлитащото време, което й беше дадено, я подтикнаха да не се оставя.

— Вие накарахте Сарус да повярва, че съм ваша любовница, свитата ви също се съобразява с това предположение. Какво значение би имало вече?

— Но аз зная, че не сте ми любовница. Това е разликата.

Не беше ли наистина глупак? Причини, които на ярката дневна светлина изглеждаха толкова убедителни, звучаха много по-малко убедително на треперливата светлина на самотната свещ върху нощното шкафче. Подозренията му за предателство изобщо не бяха отслабвали и не беше вероятно това да стане сега. Ако тя не държи на честта си, защо трябва да го прави той? Но тъкмо тази привидна лекомисленост, добавена към очевидната й неопитност, го смущаваха най-много, дори повече от вероятността да е подслонил предателка.

— Но мога много лесно да стана — думите бяха тихи и прозвучаха почти умоляващо. Тя протегна ръка.

Златистите му вежди се присвиха, той намръщи чело, но взе пръстите й, които видимо трепереха.

— Една трепереща от студ дама, която плахо умолява, изпълнена с ледена всеотдайност. Как бих могъл да устоя?

Той пусна ръката й, наведе се над нея, пхна ръце под тялото й и я вдигна към гърдите си. Завъртя се така, че косите й се обвиха като тъмна завеса около нея, занесе я с твърди стъпки от спалнята в частния си салон, а от там в преддверието. Там беше светло, защото Михаел стоеше, само по униформен панталон, пред вратата към спалните на свитата. Сарус с белязано от възрастта и умората руско-татарско лице, се беше изправил до братовчеда на Родерик. Изглежда двамата бяха чули нещо, навярно достатъчно, за да се събудят.

Мара затвори очи и си пожела земята да я погълне. Мъчителни сълзи на отчаяние напиреха зад клепачите й. За миг беше повярвала, че Родерик иска да я прегърне, да я стопли в леглото си. Луда ли беше? Сега тази надежда угасна. Когато прекосиха преддверието и се озоваха в коридора към другото крило, тя разбра, че я носи към нейната спалня.

— Мога да вървя — каза сподавено.

Той не отговори.

Пътят беше дълъг. Мара имаше време да се увери в силата на неговите ръце и да чуе учестените удари на сърцето си. Кожата ѝ сякаш пареше на местата, които, разделени само от тънкия плат на нощницата, бяха притиснати към него. Сигурна. Тя се чувстваше сигурна. Но наред с това ѝ беше непоносимо ясно, че той е мъж, че е принц. Родерик от Рутения. Сега бяха толкова близо един до друг, толкова близо. Испита непреодолимото желание да се обърне, да склучи ръце около врата му и да се притисне към него. Така силно искаше, с настойчивост, която нямаше нищо общо с получените инструкции, искаше да я забелязва, да реагира на нея като на жена.

Изгледите за физическа близост избледняха, усети досада, бързо последвана от гняв. Арогантен, нафукан тип, привидната му грижовност беше всъщност обида. Как си позволяваше да я отблъсне с такава лекота? Пожелаваше му един ден да съжалява, от все сърце му го пожелаваше, та макар и само за да си върне загубената гордост. Но как би могла да го постигне? Та той изглеждаше неуязвим.

Той блъсна вратата на спалнята и на светлината на свещника върху масата отиде право към нейното легло. Сложи я върху него и отстъпи назад. Мара се надигна бързо на колене и протегна ръце да го прегърне през раменете. Усети ги, топли и силни под ръцете си, мускулите му поддадоха, изненадани, че не оказват никаква съпротива. В един кратък миг тя отвърна на погледа на кобалтовосините му очи със сериозен, предизвикателен поглед. После допря устни до неговите, погали копринената им, красиво оформена повърхност, заопипва с връхчето на езика ъгълчетата, чувствената линия, в която се събираха. Той се наведе и топлите му устни сами се разтвориха. Триумфираща и преливаща от непознато чувство, тя плъзна ръце по раменете му, склучи ги зад врата му, задълбочавайки целувката.

Някаква сметка ли я накара да се дръпне, или се усъмни в собствената си смелост? Някакво едва забележимо негово движение ли я обърка или непреодолимото желание да е по-близо до него? Не би могла да каже, но тя го пусна и се дръпна.

— Лека нощ — прошепна.

Една секунда той я гледаше с непроницаемо лице. После се обърна с меко, гъвкаво и овладяно движение и излезе от спалнята.

Мара се строполи в леглото, закри лицето си с ръце, отпусна чело до коленете. Какво да прави сега? Трябваше да си каже истината

— можеше никога вече да не стигне до леглото на принца. Какво ще стане с баба ѝ, ако тя не успее? Как ще постъпи Дьо Ланд?

Тези въпроси бяха мъчително сериозни и болезнени, но имаше още един, който кръжеше непрестанно в мозъка ѝ. Как ще погледне утре сутринта Родерик в очите?

Чувстваше се наранена и смазана, и толкова изтощена, сякаш бе водила отчаяна битка. Гърдите я боляха, устните пламтяха, гордостта ѝ беше уязвена. Мечтаеше с еднаква сила за отмъщение и забрава, за освобождение от унижението, което я терзаше.

И все пак в известен смисъл изпитваше и облекчение. Като имаше предвид как се държи Родерик с хората от свитата, когато е недоволен, сега си даваше сметка, че се бе отървала почти невредима. Нещо повече, беше избягнала последната си капитулация — физическата. Имаше всички основания да изпита облекчение.

Самодисциплината на принца беше за нея откровение. Беше предположила несъзнателно, навярно въз основа на опита си с Денис, че мъжете в края на краищата губят самообладание, че са подвластни на своите страсти. Родерик беше я пожелал. Не си призна, но беше очевидно. Въпреки това се въздържа. Каквато и да беше причината, беше се откъснал от нея; лесно можеше да я има, но я беше отдалечил от леглото си, от апартаментите си, от близостта си. Въпреки нейната податливост, въпреки нейните докосвания, дори въпреки молбите ѝ, все едно дали с мъка или с лекота, той беше проявил воля да я отпрати.

Мара седна в леглото и отметна коси. Преценяваше учудена държанието на Родерик и си спомняше последния път, когато се беше озовала насаме с мъж. Постепенно ѝ стана ясно, че през онази нощ Денис Мюлхоланд беше изгубил всяко самообладание. Не успя да се вземе в ръце, като момченце, останало само в сладкарница. Случайно му се бе отдал случай да задоволи страстта си и беше посегнал с две ръце към Мара. Не помисли нито секунда за нея. Било му е все едно, че тя е в затруднено положение, че едва си поема дъх, просто се бе опитал да уталожи за нейна сметка апетита си. Тя с пълно право беше побесняла от гняв онази нощ, с право беше отказала да се омъжи за него. Той го беше разбрал. Смъртта му не промени нищо.

Изведнъж усети сякаш плътна пелена ѝ пада от очите. Тя нямаше вина. Денис Мюлхоланд не беше загинал заради нея. Тя не беше съблазнителка, която го е раздразнила до краен предел и по този начин

го е предизвикала да я докара до безчестието, станало по-късно причина да потърси смъртта. Виновна беше собствената му слабост, както е бил негов и изборът дали да се овладее, или да омърси с докосванията си нейната чистота.

Как е могла да мисли друго? Може би защото баща ѝ и Денис настояваха да се омъжи, сякаш искаха да я накажат за сторен грях? Може би се е разкайвала за миг на слабост, или обществото е очаквало от нея тя да поеме вината върху себе си? Сигурно са изиграли ролята си и религиозните поучения от детството, в които още в разказа за рая вината за безволието на Адам беше приписано на Ева?

Каквато и да беше причината, трябваше да се появи един балкански принц, за да прозре тя заблуждението си. Трябваше да му е благодарна поне за това. Щеше да ѝ е много по-лесно, разбира се, ако можеше да не го види никога вече.

Утрото доведе Юлианиния прусак. Беше вече близо единадесет, когато Сарус, облечен в стегната униформа, доста сходна с тази на свитата, дойде при Мара в салона, където тя обсъждаше с готвачката менюто за деня. Той се поклони сковано и ѝ подаде върху сребърна табла една визитна картичка.

— Какво има? — попита тя, взе картичката и я прочете с учудване. Името, предшествано от дълга редица титли, не ѝ говореше нищо.

— Това е престолонаследникът, госпожице.

— Но той положително не иска да види мен. Предайте картичката му на принц Родерик.

— Принцът и Лука обсъждат заедно нещо. Имам строга заповед в никакъв случай да не ги безпокоя.

— В такъв случай престолонаследникът ще трябва да почака...

— Прусакът е... нетърпелив.

— Прусакът ли? О! — Мара прочете още веднъж картичката, после вдигна очи. — Защо не предупредите принцеса Юлиана за пристигането му?

— Принцесата още не е станала.

— Той положително ще изчака тя да стане и да благоволи да го приеме.

Сарус се колебаеше. От притеснение набръчканото му лице се сви още повече.

— Той не е свикнал да го карат да чака. Може да тръгне да търси принцеса Юлиана, пък ако го направи, тя...

— Да, мога да си представя — каза бързо Мара. Юлиана няма да е доволна и ще накара цял свят да го разбере. Домашният скандал трябваше на всяка цена да бъде избягнат. — Добре тогава, идвам веднага.

Когато влезе след малко в приемната, прусакът стоеше до прозореца, втренчил поглед в покрития със сняг калдъръм на парадния двор. Чул стъпките ѝ, той се обърна, чукна токове и се поклони.

— Моля да ме извините, госпожице, че ви откъсвам от заниманията ви.

— Ни най-малко — Мара направи бърз реверанс, а после му посочи канапето с покана да седне. Беше едър, добре сложен, но вече доста позакръглен. Беше някъде към края на тридесетте, носеше дълги руси мустаци, контрастиращи с абсолютно гладката, бръсната повърхност на черепа. — Донесоха ли ви нещо да се освежите? Чудесно! С какво бих могла да ви бъда полезна?

Прусакът се изкашля.

— Въпросът е малко деликатен.

Той не продължи и за да му помогне, Мара каза:

— Става дума за принцеса Юлиана, предполагам?

— Точно така. Очарователно създание. Нейният баща ми позволи да я ухажвам.

— Така ли?

Беше недодялан, но очевидно много почтен човек, а също и пресметлив.

— Тя е млада и невъздържана и не знае какво иска.

Мара, която започваше да се държи като придворна дама, веднага си каза, че такова описание едва ли подхожда за онази Юлиана, която тя беше опознала. Но не отвърна нищо, само му кимна насърчаващо.

— С две думи, тя избяга от мен. Тука ли е?

— Сарус не ви ли каза? Да, тя гостува на брат си.

— О, това е добра новина. Мога ли да я видя?

— Сарус очакваше молбата ви и отиде да провери дали принцесата си е в къщи.

— Аз трябва да я видя!

Държането му малко стряскаше и най-вече защото лицето му стана тутакси тъмночервено. Кръвоносните съдове на врата му щяха всеки миг да се спукат. Тя не си представяше какво щеше да прави, ако той скочеше и почнеше да претърсва къщата.

— Отдавна ли познавате Юлиана? — попита тя с надежда да отвлече вниманието му. *Къде е това момиче? Къде е Родерик? Който и да е.* Не можеше да повярва, че вече не е минал някой от свитата и не е зърнал плешивия прусак. *Или се бяха събрали всички при Родерик?*

— Запознахме се в Рутения, в двореца. Оттогава минаха два месеца.

Някой чукаше на входната врата под прозорците. Отнякъде се обаждаше Демон, отвърщаше му пискливият лай на Юлианиния пекинез. Тя можеше всеки миг да се появи.

— Това не е ли кученцето на Юлиана? Само то може да е. А тя не ходи никъде без него.

— Ние сме в Париж, Ваше височество. Тук не всякога е удобно да водиш и кученцето си.

Къде ли се бави Сарус? Не можеше ли поне да дойде да съобщи дали Юлиана ще приеме госта си, или е поръчала да я извинят? Мара търсеше отчаяно тема, която да го отвлече и попита:

— Надявам се, че снегът не е затруднил много пътуването ви?

— Нищо страшно. Не бях изненадан, че спря още на другата сутрин. Препусках без почивка цялата нощ.

В този миг една слугиня отвори вратата.

— Господата Александър Дюма, баща и син.

Преди новите гости да влязат, дотича Демон с изплезен език и стържещи нокти, последван от Софи, кученцето на Юлиана, повлякло украсената си със скъпоценни камъни каиша. Двете животни заобиколиха канапетото, плъзнаха се по паркета и спряха, защото видяха престолонаследника и веднага му близнаха ръката. Александър Дюма-баща влезе съвсем не принудено в салона, без изобщо да обръща внимание на тупурдията. Следваше го млад мъж с къдрава кестенява коса и светлосини очи, с леко меланхоличен израз на лицето.

— Госпожице Инкогнито, желая ви добро утро! — извика Дюма. — Довел съм ви моя син, който настоя да се запознае с една толкова прелестна млада дама. Надявам се, че не ви притесняваме?

Мара представи Дюма-баща на престолонаследника, въпреки че не беше сигурна дали новите гости чуха името му сред високото скимтене и плътния лай на възбудените кучета. Тя се скара сърдито, но безрезултатно на Демон, а когато заповяда на слугинята да изведе двете животни, те го възприеха като нова игра и почнаха да се крият под столовете. Сред възторжения им лай на вратата се появиха Естес и Жаред. Те също се присъединиха към гонитбата. Дюма-баща явно се наслаждаваше на сцената, седна до Мара и хвана ръката ѝ.

Тя му се усмихна разсеяно и веднага се извърна, за да извика:

— Внимавайте, вазата! — защото финия майсенски порцелан се олюляваше заплашително върху клатещата се масичка. Пекинезът се промуши между краката на Дюма-син, който се наведе и се опита да хване влаещата се каишка. В същия миг и престолонаследникът посегна към нея. Двамата мъже удариха доста шумно глави. Дюма-син се дръпна назад и настъпи Софи. Пекинезът изскимтя. Дюма протегна крак и настъпи каишката, но тя веднага му се изплъзна, защото престолонаследникът я дърпаше силно. Дюма загуби равновесие, разпери ръце във въздуха, а после се приземи пред Мара на колене. Демон тъкмо се зададе откъм края на канапето, преследван от Естес и Жаред, направи гигантски скок и се озова на гърба на Дюма. Младият мъж сви глава и тя попадна в скута на Мара. Демон тутакси скочи в сигурната ѝ прегръдка и се опита да я близне по лицето.

Мара се закашля, за да прикрие смеха, опита се да отблъсне кучето, а Дюма-баща, престолонаследникът и Естес се струпяха и тримата край нея.

В същия миг откъм вратата долетя гласът на Родерик. Тонът му беше леден и пренебрежителен.

— Чудесно празненство, макар и малко да прилича на цирк. Може ли да се присъединя?

ГЛАВА ОСМА

Беше ден с много гости, едни идваха, други си отиваха. Юлиана се появи изневиделица след брат си в салона и поздрави Арвин, пруския престолонаследник, със сияеща, възможно най-мила усмивка. Нескритата ѝ радост, че го вижда отново, пропъди и последното облаче от лицето му, още повече след не дотам сърдечния поздрав на Родерик. Преди Арвин да дойде на себе си, тя вече го беше придумала да се разхождат из заснежения Париж. Двамата Дюма се сбогуваха преди обeda, но обещаха, по настояване на принца, да се върнат за вечеря. Вратата тъкмо се затвори зад тях и се отвори отново, за да влязат един академик, един политик с подчертано републикански възгледи и една бърлива стара графиня, легитимистка до дъното на душата, която отстояваше пламенно позициите си. Триото остана за обед и за малко не се сби над печеното. След обeda наминаха разни дами и господа от двора на Луи Филип и се оплакаха от скука. В момента животът им беше по-скупчен от обикновено, защото мадам Аделаида, сестрата на краля, беше болна. Рутенската резиденция била единственото място, където човек със сигурност можел да се поразвлече, да води остроумни разговори, без да диша мирис на лекарства. Заедно с графинята, политика и академика, които се бяха оттеглили междувременно в окопите си, всички седнаха да играят на карти.

След обяд към тях се присъедини и Теофил Готие, журналист от „Ла Прес“ и поет. Той им прочете откъс от най-новата си творба, фрагмент, описващ пътуването му из страна, чието име Мара не запомни. Но стиховете бяха хубави и всички възторжено изръкопляскаха. Готие се оплака, че сега всички пътуват и описват пътешествията си, или поне се канят да го направят. Скоро щяло да има само книги за друга страни, но не и за Франция. Един възрастен мъж, който се бе появил междувременно в салона, заяви, че той прави изключение. Обикаля от години цяла Франция, разглежда стари постройките и ги описва.

— Но само в научни статии — възрази му Готие. — Най-прочутата ви новела разказва за едно испанско цвете на име Кармен!

Родерик, който се беше изтегнал пред камината с чаша вино в ръка, вдигна високо вежди.

— Тези научни статии допринесоха за запазването на много паметници на архитектурата из цяла Франция. Назначаването на Мериме за инспектор по културните паметници беше едно от най-важните решения на Юлската монархия.

Проспер Мериме се поклони благодарно за комплиментата, но един от придворните възрази:

— Звучи, сякаш не очаквате нищо повече от Луи Филип. Но той е още жив.

— Абсолютно сте прав — каза Родерик, вдигна чаша и се загледа в искрящото вино. — Моля за извинение.

Мара му хвърли бърз поглед. В момента тя участваше в старомодната игра бриск. Спомни си за наставленията на Дьо Ланд. Тя трябва да направи така, че Родерик да е близо до краля. А където е Родерик, там е и свитата му. Можеше ли това да има нещо общо с факта, че хората му са известни и като „Отряд на смъртта“? Не беше ли замислено покушение срещу краля? Но ако е така и ако Родерик трябва да участва, защо се налага тя да се погрижи принцът да се озове на определено място? И защо мъж от министерство на Луи Филип, зависим от благоволенieto на краля, ще играе някаква роля във всичко това? Не виждаше смисъла. И все пак причина трябваше да има. В противен случай тя нямаше да е тук, в резиденцията на Рутения.

Родерик беше ненадминат домакин, той умееше да направи всичко, за да прекарат гостите му приятно, увеличаше ги в разговори, които искряха и блестяха като фойерверки. Имаше дарбата да внушава на всеки, че е добре дошъл, но в неговото лично присъствие нямаше нищо успокояващо. Напротив, около него се създаваше сгъстена, напрегната атмосфера, но сякаш това само изостряше словесните дуели и явно никой не се канеше да си тръгва, защото всеки се боеше да не изпусне нещо вълнуващо.

Мара забеляза, че този ден напрежението нараства и заради лошото му настроение. Дори да не беше го усетила сама, фактът, че свитата се движеше на пръсти, щеше да я предупреди. Гласът му се намесваше в разговорите като плющене на камшик, блестящата

логика, с която сразяваше опонента, привидно мекия тон и сериозния израз, с които насърчаваше всеки, който се опитваше глупаво да му възрази, всичко въздействаше силно. Не по-малко обезпокояваща беше и подчертаната му галантност към дамите, на които се усмихваше така дръзко, че една се обеси на ръката му и притисна със светнали очи гърдите си към неговите, а друга почваше да се хили нервно, щом той погледнеше към нея.

Юлиана се прибра най-сетне от разходката с принца, наблюдава известно време брат си, а после хвърли бърз поглед и към Мара.

— Ако не внимава, скоро ще получи кинжал в гърба — каза ѝ тя. — Или ще лежи под масата, защото пие наред вино и коняк. Никога не се напива, освен когато е много уязвен или бесен от гняв. Питам се какво ли го е ядосало толкова? Човек би могъл да се закълне, че е нещастно влюбен.

— Едва ли — отсече кратко Мара.

— Не? Колко интересно.

Какво знаеше Юлиана за случилото се миналата нощ? Изразителното ѝ лице не издаваше нищо. Мара не вярваше Сарус или Михаел да са раздрънкали какво са видели, но кой можеше да знае дали наблизко не е имало слуги и дали не са слухтели от стаите си. Освен това, не можеше да се предвиди какво ли си е помислил скрит наблюдател, видял принца да я носи на ръце в спалнята ѝ. Сцената можеше да означава много неща.

Но беше ли се разгневил Родерик още тогава? Може би малко, но всеки случай не беше така бесен като днес.

— Причината трябва да е друга — каза тихо.

— Какво например?

— Представа нямам.

През целия ден не беше разменила дума с Родерик, нито той я беше заговарял. Бъркотията с кучетата ѝ помогна да понесе присъствието му по-лесно, отколкото очакваше. Притесни се, че той я свари обкръжена от мъже и видя младия Дюма, сврял лице в скута ѝ, но възмущението от глупавата му реакция даже ѝ помогна. Вдъхна ѝ сигурност и пълното му равнодушие, сякаш миналата нощ изобщо нищо не се беше случило.

Въпреки това беше ѝ почти непоносимо да прекара целия ден в една стая с него. Беше сигурна, че той го вижда, но изобщо не го

интересуват чувствата ѝ. Сякаш за да я накаже, остана до края и я наблюдаваше, вместо да се оттегли, както обикновено, за да се посвети на задълженията си. Да, тя е свръхчувствителна, да, личи ѝ, че е притеснена, но неговата реакция е положително плод на фантазията ѝ.

Падна здрач и най-сетне стана време за вечеря. Двайсет и осем души насядаха около масата, включително и двамата Дюма, баща и син. Храната беше изобилна и великолепно приготвена, виното се лееше. Мара сложи парче телешко в чинията и си каза, че трябва да похвали готвачката за майсторството и добрата организация.

Гласовете бяха високи и весели. Но на нея ѝ действаха като драскане с нокти по стъкло. Усещаше как зад челото ѝ се надига мигренозна болка, признак, че денят е бил напрегнат. Повече от всичко си пожелаваше да е вече в тихата си стая, да се оттегли при първа възможност.

Тъкмо излизаха от трапезарията, когато Сарус се приближи и докосна Родерик по рамото. Принцът наведе глава, за да чуе прошепнатите думи, след това се извини с елегантен жест и обеща да се присъедини по-късно отново към гостите си.

Гласовете тутакси се снишиха, макар да останаха оживени. Тук всеки познаваше всеки. Бяха се разделили на малки групи, но повечето се трупяха около Юлиана, изтегната удобно върху канапето в средата на салона. Прусакът, който се беше върнал за вечеря, се беше надвесил над нея, а Дюма баща ѝ пееше дитирамби за нейната красота и се мъчеше с всички сили да я убеди да се откаже от живота си на принцеса и да стане актриса.

Сред малцината, останали сами, беше Лука. Облегнал рамене о рамката на един прозорец, той следваше с тъмен поглед всяко нейно движение, всяка промяна в лицето ѝ. Ако се вярва на Родерик, в жилите на Юлиана течеше циганска кръв и тя откликваше може би на нямото му възхищение. Във всеки случай принцесата го забелязваше, защото поглеждаше от време на време към Лука и тогава на устните ѝ се появяваше тайнствена усмивка.

И Мара се откъсна от гостите, но Дюма-син дойде при нея и застана редом до една от камините. Той сложи ръка върху мраморния плот и се облегна като отметна полите на фрака си, за да пъхне другата в джоба.

— Както чувам, госпожице Инкогнито, станала сте любовница на принц Родерик. Вярно ли е?

— Какъв безсрамен въпрос! — отвърна тя и се постара гласът ѝ да прозвучи равнодушно.

— Щом не отричате, значи е така. Исках само да ви предпазя, животът на една куртизанка, тъй наречения галантен живот не е нито толкова лек, нито толкова интересен, колкото може да изглежда на пръв поглед.

Каза го напълно сериозно и беше навярно много доброжелателно настроен, но тя нямаше настроение за лекции по морал.

— Бяхте откровен, затова няма да се изненадате, ако ви кажа, че подобен съвет звучи странно в устата на един мъж, за когото се приказва, че от години споделя възлюбените си със своя баща.

Той сви рамене.

— Вярно е, че имах някога привилегията да намирам любовници на баща си и да доизносвам обувките му. Отказах се и от двете.

— Виж ти! — забеляза тя учтиво и се озърна за възможност да се оттегли.

— Нямам никакво право да разговарям така с вас, зная, но вие много ми напомняте отдавнашна позната. Наричаха я Мари Дюплеси, но истинското ѝ име беше Алфонсин Плеси.

— Какво?

— Тя почина неотдавна от туберкулоза. Беше на двайсет и три.

— Бил сте... близък с нея?

Болка се изписа на лицето му.

— Ако искате да знаете дали е била моя любовница — не, не беше. Ние се обичахме, но аз не можех да си позволя да я издържам. Тя ме остави, стана любовница на други мъже, превърна се в бижуто на Париж. Но животът сред камелии, диаманти и кожи не трае дълго. С възрастта тези жени стават все по-алчни и страхливи или ги отнася някоя болест. Не заслужавате такава участ, както не я заслужаваше и Алфонсин. Трябва де се върнете, откъдето сте дошла, да станете отново селянка, монахиня, да доживеете старини, само не това.

Мара го погледна мрачно.

— Бих го сторила — каза тя, — стига да можех. А сега ще ви помоля да ме извините.

Тя избяга от него и не спря, докато не излезе от салона. Думите на Дюма-син продължаваха да кълтят в ушите ѝ. Нямаше нужда да ги чуе, за да знае какъв риск беше поела; съзнаваше го от първия ден. Навън, в коридора, тя се облегна на стената и затвори очи. Какво ще стане с нея, ако се разчуе за връзката ѝ с принца? Дори ако и баба ѝ, и тя разкажат истината, кой ще им повярва? Звучеше толкова неправдоподобно.

Не си правеше илюзии. Скоро щеше да стане известна навсякъде като любовницата на принца. Когато новината стигне и в Ню Орлиънс, ще започнат да я преследват многозначителните погледи и кикотенето зад ветрилата. Ще вярват, че е направила фаталната стъпка, от която предпазват всяка млада жена. Разбира се, някои ще твърдят, че не са очаквали друго — баща ѝ толкова я беше разглезил, а тя се беше държала направо неприлично.

Какво друго я чакаше, освен да остане в Париж и да заживее като такава, за каквато вече я имаха? Когато напускаше Луизиана и през ум не ѝ минаваше, че съдбата ѝ е отредила да стане куртизанка, да води галантен живот, за да се харесва на мъжете.

Изглежда, нямаше изход. Без никаква вина се оказа затънала в блато от лъжи и измами. Беше станала тяхна пленница.

Мара се откъсна от стената и се запъти към стаите си. Стълбището над входа имаше прозорци от двете страни и бе леденостудено. Тя обгърна гърдите си с ръце и забърза. Когато стигна до мястото, където коридорите се кръстосваха, сви наляво и прекоси три рядко използвани стаи до салона и дългата галерия, където свитата прекарваше по-голямата част от времето си. Сви още веднъж вляво, за да стигне стаите и стълбището за слугите, откъдето можеше да се мине за нейните стаи над западния двор.

Вратата към преддверието тъкмо се затвори, когато тя приближи. Реши, че влязъл някой слуга, изпратен по работа. Натисна дръжката и влезе.

Родерик се извърна мълниеносно, наведе се и измъкна с бързо, стремително движение кинжала от пояса си. Тя спря като прикована и с мъка потисна вика си. Той руга невъздържано и дълго. От сянката зад него пристъпи още един мъж.

— Представете ме, скъпи принце. Дама, способна да посрещне така спокойно измъкнатия ви кинжал и да не вика, положително е не

по-малко дискретна, отколкото хубава.

Беше Шарл Луи Наполеон, принц Луи Наполеон, ако трябваше човек да се обърне към него с истинската му титла, племенникът на Наполеон и престолонаследник на Франция по линия на Бонапарт. Значи с него разговаря Родерик още от вечерята. Мара му протегна ръка и направи реверанс, когато той се наведе да я целуне. Той не пусна пръстите ѝ, държеше ги леко стиснати и я оглеждаше. Тя го погледна пак така открито и се опита да си представи какво ли обмислят двамата с Родерик. Този мъж не беше особено привлекателен, среден на ръст, с тесни рамене и рядка кестенява, леко къдрава коса. Мустаците и малката му брадичка бяха грижливо подстригани, носеше тъмнокафяв фрак и светлокафява жилетка, черен панталон. Най-изразителни бяха очите му, тъмни, воднисти, засенчени, сякаш искаше да скрие мислите си, но в тях се четеше спокойна решителност.

— Много се радвам... Наричат ви Скъпа, нали?

— Не знаех, че сте във Франция, Ваше височество.

— Никой не знае. Продължавам да съм тук персона нон грата, вече много години, затова се измъквам през задните врати. Този страх от мен би могъл даже да ме ласкае, ако не водеше до толкова усложнения.

С крайчеца на окото тя видя бързото, решително движение, с което Родерик пхна кинжала в ножицата. Той ги наблюдаваше мрачно.

— В такъв случай вие сте в опасност — каза тя на Луи Наполеон.
— Не бива повече да ви задържам.

— Да — въздъхна той със съжаление. — Но рискът щеше несъмнено да си струва, ако бяхте го сторила.

Беше галантен и без съмнение имаше око за хубави жени. Но говореше с толкова очарователна сдържаност, че човек не се чувстваше застрашен. Колко лесно може да внуши на една жена да не се пази от него, помисли си Мара.

— Позволете да ви пожелая добър път — усмихна му се тя.

— Да, налага се. Колко жалко.

Родерик ги наблюдаваше. Колко бавно върна кинжала в ножицата. Наистина не можеше да допусне кръвта на бонапартисткия престолонаследник да бъде пролята пред неговата врата. Със

саркастичен хумор си призна какво още го беше развълнувало — ревност. Как успя тази жена толкова бързо да го покори? Как може да се случи, след като се беше въоръжил с цинизъм и недоверие? Но въпросът как вече не беше важен. Той позволи на една безименна жена да му влезе под кожата, да се промъкне в сърцето му. Трябва да я изтръгне от там, защото тя вече не е безименна.

Мара — помисли си той, сякаш опитваше мислено вкуса на това име и го сравняваше с живата жена, а когато тя му хвърли бърз и тревожен поглед, се запита дали не го е изрекъл на глас. Не, тя чакаше само той да се намеси, трябваше да влезе в ролята си на домакин и да изпрати госта през входа за прислугата. Посочи безмълвно пътя на Луи Наполеон и го последва бързо по стълбите надолу.

Мара не си легна. Разхождаше се из стаята и се опитваше да проумее какво става наоколо ѝ. Родерик беше принц, престолонаследник и би трябвало да е заинтересуван монархията да се задържи в Европа като форма на управление. Освен това беше трениран боец, имаше опит в защитата на кралски персони, но също и в отстраняването им. През дома му минаваха радикални републиканци, членове на френското кралско семейство, легитимисти, които искаха да видят в лицето на граф дьо Шамбор Бурбоните отново на трона, а ето че видя сега и Луи Наполеон, надеждата на бонапартистите. Родерик не беше предан на никого от тях, приятел с никого от тях, но въпреки това непрекъснато събираше информация за всички. Защо?

Скоро щеше да има бал, на който трябваше да присъства и крал Луи Филип. При влизането на краля Родерик трябваше да е там, и то на определено място. Защо?

Защо? Този въпрос я подлудяваше.

Ако се окаже по някакво чудо в състояние да изиграе възложената ѝ роля, ако Родерик наистина се озове в уреченото време на уреченото място, за онова, което щеше да се случи, ще има вина и тя. Умираще от тревога.

Но ако той не отиде, ако не се случи нищо, тогава щяха да ранят нейната баба, може би дори да я убият. Тази заплаха тегнеше непрекъснато над нея.

Беше минал навярно час, когато Юлиана почука на вратата, после широко я отвори и се втурна в стаята.

— Чудесно, още сте облечена. Елате! По-бързо!

- Но какво има?
- Решиха да се надбягват!
- Кой?
- Свитата, разбира се. По Сена. Вземете си наметалото.
- Изглежда всички са полудели! — възкликна Мара.
- Или поне пияни, предполагам.

Последните думи долетяха неясно, защото Юлиана беше вече излязла и сега тичаше по коридора. Мара се поколеба само за миг. После грабна наметалото от гардероба и изтича след нея.

Нощта беше студена, а улиците заледени под мръсния, полуразтопен сняг, който блестеше на светлината на фенерите като лента от черни диаманти. Увити в кожи, със закопчани вълнени палта, гостите ту се подхлъзваха, ту се препъваха, но бързаха всички към спрелите пред къщата карети. Някои от кочияшите бяха разпрегнали конете и ги разхождаха по улицата, за да не премръзнат и не се разболеят. Затова гостите се сместиха в малкото карети, готови за краткия път до брега на реката. Отначало бяха още възбудени и разгорещени от виното, но пътуването през студените тъмните улици, през Площада на Бастилията с извисяващата се в среднощното небе колона, до там, където Аустерлицкият мост описваше дъга над Сена, поохлади ентусиазма им. В края на краищата взеха да проклинат непредсказуемия си домакин, въпреки че продължаваха да се смеят и да клатят смаяно глави. Човек никога не знаеше какво ще измисли този път Родерик — темпераментът му може да се сравни с живак, не е ли тъй? Нищо общо с безличните и сковани досадници от френския двор!

Не бяха се уговаряли за целта на състезанието. Идеята беше възникнала, изглежда, от спор за пътувания с лодка по река Елба, но дали беше бас, предизвикателство, или просто хвалба, никой не можеше да каже. Кавга явно не бе имало, но въпреки това мъжете се разделиха на две команди, едната начело с принца, другата — с прусака.

Сена е жизнената артерия на Париж, най-важния път за хора и товари. По зелено-кафявите ѝ води се пренася по-голямата част от стоките, било с товарни корабчета или гемии с издути търбуси, но най-често с тесни плоскодънни лодки с остър нос, които лесно преминаваха под сводовете на многобройните мостове. Караше ги обикновено един гребец на кърмата, понякога към него се

присъединяваше и втори на носа. Бяха собственост на лодкари, чиито дядовци и бащи вече си бяха изкарвали прехраната с такива плавателни съдове. За през нощта ги навързваха на цели флотилии покрай реката и най-вече по кейовете в горното ѝ течение, където спираха новодошлите. Родерик и свитата му бяха избързали напред, за да събудят спящите собственици, да се спазарят и наемат четири лодки.

Лодките чакаха под моста. Всяка имаше по едно гребло на носа и едно на кърмата. Теглиха жребий, за да съставят отборите. Прусакът и Естес се паднаха в първия, заедно с Михаел и Труде. Родерик, Жаред и Лука — във втория. Трябваше да преминат най-напред близо две мили без завои до двата острова — Сен Луи и Сите. Там лодките щяха да се разделят. Първият отбор трябваше продължи по десния ръкав на реката, вторият — по левия. След островите щяха да продължат отново заедно до Кралския мост. Победител ще бъде отборът, който пръв стигне до този последен мост.

Събра се цяла тълпа. Пъргави врабци прехвърчаха между лодките и стените на кейовете. Под моста три гризетки късаха цветя и панделки от шапчиците си и ги хвърляше на Жак и Жаред. Близнаците флиртуваха с пълна пара и се закичваха с тези доказателства за благосклонност. И Естес не се лиши от това удоволствие. Останалите не обърнаха внимание на хубавките шивачки.

Юлиана изскочи от каретата и изтича до парапета на моста.

— Родерик! — извика тя към мъжете, насъбрани долу край олюляващите се лодки. — Искам да дойда с теб!

— С риск да се озовеш във влажните прегръдки на Сена? Целта не е особено привлекателна. Нашият многоуважаван баща не би одобрил и то с право — силният му, ясен и спокоен глас стигна до тях... Лицето му беше бледо на светлината на фенерите, окачени на всеки нос, но очите му святкаха дори прекалено силно. Явно не беше трезвен.

— Но татко не е тук.

— Неопровержим аргумент. Но какво ще кажеш за допълнителния товар?

— Ако лодките трябва да са еднакво натоварени, Скъпа може да се присъедини към другия отбор.

— Еднаква тежест за двата отбора. Ще видим коя от дамите първа ще помоли за милост.

Положително не аз, помисли си Мара. Беше изнервена и уморена. Ако не беше доловила пренебрежителните интонации в гласа му, щеше може би да се откаже. Водата под моста течеше в нощта, черна и бърза, цялата във въртопи, вълни и синджири от мехурчета въздух, издаващи опасни подводни течения. Състезателният отрязък пред тях беше тук-там слабо осветен от фенери и газени лампи, прехвърлящи пътеки през широката река, но това правеше ветровития мрак между тях още по-заплашителен. От водата се вдигаше мазна, възкисела миризма на застояла тиня. Лодките се удряха в основите на моста, чуваше се как скърцат веслата, с които гребците с мъка ги задържаха на място. Надяваше се куражът ѝ да не я изостави, но никак не я привличаше перспективата да участва в това среднощно надбягване.

— Нали чухте? Можем да отидем с тях... Хайде! — извика Юлиана. Тя хвана Мара за ръка и я повлече към стълбите, които водеха надолу към пътеката под моста.

Докараха лодките до брега. Юлиана се качи при брат си, а Мара — при прусака. Двете седнаха в средата, за да бъде тежестта разпределена равномерно. Лодките отново заеха стартова позиция под моста.

Настъпи тишина. Лодките се олюляваха над вълните, студения вятър свистеше около каменните подпори на моста. Водата бълбукаше и сякаш се кикотеше. Лицата на мъжете бяха призрачни на матовата светлина на фенерите. Михаел и Труде изглеждаха изпълнени със съзнание за дълг и мрачна решителност. Естес, седнал до принца, сякаш се беше присвил от студа, но и той явно беше готов на всичко. Що се отнася до престолонаследника, той беше само нетърпелив. Лука и Жак се бяха поуспокоили; Жаред също беше съсредоточил цялото си внимание върху предстоящата задача. Родерик издаде тихо една-две команди и сега седеше отпуснат и самоуверен, вгълбен и абсолютно невъзмутим в лодката си. Всички чакаха.

Над тях припламна оранжева светлина — някой беше запалил факла. Гласът на Дюма-баща се издигна за изискана реч, чиито думи бяха отнесени от нощния вятър. След това факлата беше хвърлена с драматичен жест през перилата на моста. Тя полетя, като пръскаше

искри и съскаше и тутакси угасна във водата. Лодките изхвърчаха изпод тъмната сянка на моста. Състезанието започна.

Като пуснати на свобода тежко плискащи китове, като изприпкали от конюшната на лятна ливада коне, лодките запориха водата на Сена, тласкани от силни гърбове и яки мускули. Пенестите бразди се носеха надолу по течението към набеязаната цел. Веслата скърцаха, стенеха, потъваха във водата и хвърляха пръски в лицата. Реката бълбукаше и бучеше. Мъжете крещяха победоносно и бързаха, бързаха, изпъваха ремъците, с които бяха вързани. Зад тях откъм моста долитахше ликуването на гостите и постепенно заглъхваше, колкото повече се отдалечаваха.

Двете лодки хвърчаха една до друга и никоя не отстъпваше, а гребците разпенваха водата. От време на време ту едната, ту другата се откъсваше малко напред, на един мах разстояние. Вятърът плющеше в наметалата на гребците, рошеше косите им. Вдигнати високо, пръските падаха като дъжд върху разгорещените лица и се смесваха с росата на потта.

Виковете замлъкнаха. По двете успоредни на реката улици сега се виждаха бързо препускащите каляски, с които гостите се опитваха да не изостават от лодките. Мъжете размахваха през прозорците шапките си, други се бяха качили на каприите, за да виждат по-добре и да насърчават гребците.

Беше наистина увлекателно състезание. Лицето на прусака, седнал на носа на Марината лодка, издаваше навъсената решителност на булдог. Естес правеше гримаса при всяко замахване с греблото, но поддържаше същото неумолимо темпо като престолонаследника. На светлината на фенера лицето на Родерик беше и безумно радостно и страшно съсредоточено. Той си пое дъх и запя предизвикателна моряшка песен с отсечен ритъм. Жаред, Жак и Лука, които бяха в неговата команда, я възприеха като боен призив и загребаха на равномерни и силни тласъци.

Не след дълго лодките се разделиха, за да свият в двата ръкава. Парижката Света Богородица с наклонените опорни пиластри се издигаше пред тях като прастар, огромен каменен паяк. Лодките минаха покрай катедралата и изведнъж нощта притихна, защото вятърът се укроти между високите каменни сгради. Отляво кеят се издигаше стръмно и колкото повече се стесняваше реката, толкова

стената му ставаше по-висока. Над него стърчаха високите парижки къщи с тъмни, слепи прозорци и затворени магазини с пуснати рулетки на приземните етажи.

Навлязоха в миришещ на мухъл, катраненочерен каменен тунел и олюляващия се фенер на носа разля върху водата жълтата си светлина. Мъжете гребяха с изпъкнали на врата сухожилия, дишаха дълбоко и тежко и вече не можеха да мислят за друго, освен за следващия удар с веслото, следващата глътка въздух, за приближаващата лека извивка на реката.

На пейката си Мара търсеше опора при всяко равномерно дръпване на веслата, присвиваше очи, за да види нещо пред себе си. Мислите ѝ бяха при другите, които плуваха край противоположния бряг на острова, покрай десния бряг. Измъчваха я съмнения. Навярно вече никой не можеше да си спомни как се стигна до това надпреварване, но тя би заложила мило и драго, че един го знае много добре. Трезвен или пиан, Родерик не правеше нищо случайно. Ако се спускаше сега като луд по Сена, за това имаше определена причина. Но каква? Какво беше замислил?

Пред тях изникнаха сиви парцали мъгла. Те се носеха над водата, въртяха се, снишиха се, когато минаха през тях... Прииждаха плътно един след друг, плениха светлината на носовия фенер и паднаха най-сетне като мръсна, плътна завеса. Мъглата ги обгърна отвсякъде, притъпяваше всички шумове, отпращаше света някъде много надалеч. Когато минаха край носа на остров Сите, мъглата вече лежеше като меко покривало над широката река и желязната плетеница на Моста на изкуствата отгоре. Като чайка с огнени очи прелетя през нея командата на Родерик, с цяла дължина преднина.

Прусакът изруга и лодката, в която беше Мара, подскочи напред: Разстоянието между тях и водещата лодка почна да се скъсява. Те задминаха лодката на Михаел и Труде, после се изравниха и с първата. Един безкраен миг трите лодки плуваха успоредно, после вторият съд с хората на Родерик, тази — в която бяха Лука и Жак — бавно изостана. Мостът на изкуствата прелетя над тях... Увлечени от течението и разпаленото съперничество, двете водещи лодки постепенно се приближиха. Пред тях се издигаше Кралският мост — каменна стена, пробита от пет обвити в мъгла арки. Там чакаха в дълга

редица каляските с гостите, избързали напред, за да проследят края на състезанието.

Шлепът дойде от дясно. Той се носеше по течението, напредваше, трмава и огромен, право към тях... На палубата нямаше никой; шлепът се беше откъснал от котвата си. Арвин го задмина отляво, насочвайки лодката с кърмовото гребло.

Те можеха да минат покрай шлепа, но за Родерик вече не оставаше място. Прусакът не пожела да се отдалечи достатъчно от шлепа, за да могат две лодки да минат покрай него, той упорито не се отклони от курса си. Искаше да принуди Родерик да го пусне да мине, за да избегне сблъсъка с шлепа, но дори в този случай само отчаяна маневра можеше да предотврати удара.

— Уважаеми господине — извика Родерик и думите му изкънтяха ясно над водата, — тъй като съм принуден да избирам между две неприятни възможности, въртя се като игла без магнит. Предоставям избора на вас, Арвин.

Той дори не погледна към другите, а залегна още по-усърдно над веслото, докато лодката му, лесно управляема, не се насочи към тази на прусака. Миг по-късно престолонаследникът Арвин трябваше да избира дали да увеличи разстоянието до шлепа и да даде предимство на принца на Рутения, или да го блъсне.

Решението взе Естес. Той седеше на носа и ругаеше, прозрял маневрата на престолонаследника. Италианецът отклони с веслото си носа на лодката. С разкривено от гняв лице Арвин реагира, насочвайки с кърмовото весло лодката в противоположната посока, но противниците бяха вече минали през отвора, направен от Естес. Жаред и Юлиана ликуваха, Родерик пръхтеше и пееше тихо.

За нещастие рязкото противодействие на прусака беше избутало лодката на Мара напърно на течението. Реката я подхвана, завъртя я и удари носа ѝ о шлепа. Дървената лодка изпращя. Дъските ѝ се строшиха със звука на счупено яйце и лодката се озова наполовина под шлепа. Водата заливаше фалшбордовете, пълнеше лодката и тя се устреми надолу като увехнал лист по водосточна тръба, фенерът изсъска и угасна. Мара скочи, когато водата вече ѝ стигаше почти до коленете и миг по-късно полетя в реката с главата напред.

Студено, студено. Водата ѝ спря дъха, вдигна нагоре наметалото и полите на роклята и те заплуваха край нея като усукан мъртвешки

саван. Потъваше все по-дълбоко и по-дълбоко, после се завъртя, все така неспособна да направи някакво движение. Дробовете ѝ пламнаха, съзнанието ѝ се освободи с вик на ужас от вцепенението си, после тя започна да рита и се опита да освободи ръце от усукания, напоен с вода плат. Главата ѝ се подаде на повърхността, тя пое, кашляйки, въздух, отвори най-сетне очи. Течението я беше отвлякло под шлепа до противоположния му борд.

Тя не знаеше да плува. Можеше да се задържи няколко кратки мига над водата, ако рита с все сили и гребе с ръце, но знаеше, че силите ѝ няма да стигнат за дълго, най-вече защото тежките мокри дрехи я дърпаха надолу. Реката я влечеше като тресчица, като отломка от корабокрушение. Не можеше да види къде са другите, но знаеше, че трябва да са малко зад нея. Нямаше сили да се озърне, не можеше да се надява, че ще я спасят, поне не преди да измъкнат престолонаследника Арвин и Естес.

Пред нея беше мостът. Гостите на принца крещяха и викаха нещо отгоре. Дали са я видели? Не знаеше, беше тъмно, а реката широка. Но подпората на една от арките сега се приближаваше към нея.

Тя се блъсна в нея с ужасна сила. Остра болка проряза дясната половина на тялото ѝ, но тя протегна ръце да се хване за камъка. Изтръпналите ѝ пръсти се плъзгаха по обвитата с хлъзгав мърмор опора. Ноктите ѝ се изпочупиха, когато се опита да се хване за нея и да се вдигне по-високо. Изведнъж напипа грапав камък. Пръстите се вкопчиха и я задържаха. Хриптеше, все още наполовина във водата, чуваше дрезгавата си мъчителна кашлица.

Нямаше да се задържи дълго. Беше толкова тежка, дрехите ѝ бяха толкова напоени с вода, че реката я притегляше, а връхчетата на пръстите ѝ вече изтръпваха. Имаше странното усещане, че краката и стъпалата ѝ са топли и осъзна с ужас какво означава това — тялото ѝ започваше бавно да замръзва в ледената вода. Под моста беше тъмно, още по-тъмно, отколкото по реката. Още малко и ще се пусне, ще потъне в пълния мрак. Продължаваше да се държи упорито за камъка, боеше се да се отпусне дори за миг, висеше на нокти, долепила буза о слузестия камък и затворила очи.

Нещо изплиска до нея. Повесмо от мъглата премина край лицето ѝ, тялото ѝ се разтрепери сякаш от топла болка. Някой я прегърна през

кръста, пое тежестта от ръцете ѝ, но тя все не ги откопчваше от камъка.

— Отпуснете се, опрете се на мен — ѝ прошепна Родерик в ухото и я прегърна с едната ръка.

— Не!

— Това гордост ли е или страх? Чуйте ме добре, скъпа моя и запомнете добре: никоя съдба не е толкова страшна, колкото смъртта, никоя. И за мен няма нищо по-лошо от това да ви загубя, преди да съм ви опознал.

Двамата висяха неподвижни в студената вода, притиснали изтръпналите си тела. После Родерик извърна лице. Свирна късо и силно.

Чу се плисък и скърцане на весла, една лодка се приближи към тях... Принцът пое със силно, енергично движение тежестта на Мара и тя му се покори с въздишка. Един миг той я задържа така, после я извлякоха от водата. Яки ръце я обгърнаха, издърпаха я грубо, но умело през фалшборда. Малката лодка се олюля, когато Родерик се прехвърли и той в нея, после и двамата паднаха на дъното и сега лежаха в локва, която миришеше на водорасли и на риба, покрити с униформата на Родерик, а Лука и Жак гребяха към брега.

Една карета вече ги чакаше и Родерик качи Мара на ръце. На вратичката той спря за миг и се обърна към гостите си, които го бяха наобиколили, крещяха възбудено и го засипваха с въпроси. На лицето му бяха изписани умора и преживян страх, когато каза:

— Вечерта свърши. Свободни сте.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Обратният път с каретите до резиденцията беше студен, неприятен и безкраен. Мара се беше свила в мокрите си дрехи, зъзнеше със стиснати зъби и се опитваше да не се притиска твърде в рамото на Родерик, който я крепеше. Струваше ѝ се нередно да поема неговата топлина, неговите грижи. Не беше редно и да му натрапва присъствието си, въпреки че това не му беше неприятно. Беше готова да се вкопчи в него, да сподели с него малкото топлина в тялото си, стига той да имаше нужда от нея, но той нямаше нужда. Дали от силния коняк, от напрежението при гребането, или след усилията да я намери във водата, Родерик само дето не вдигаше пара — така се беше загреял. Водата се стичаше от косата му, капеше от златните му къдри, които отмяташе с пръсти, от носа и брадичката му. Той сякаш изобщо не я забелязваше.

— Какво... какво стана с Естес и с престолонаследника Арвин?
— попита тя.

— Идват зад нас с Михаел и с Труде, които ги измъкнаха от водата. Естес не спира да бърби. Той лесно се възбужда. Арвин не проронва ни дума.

— Надявам се, надявам се, че сте доволен.

Той я погледна.

— Трябва ли да съм?

— Като птиче през май, тра-ла-ла. Нали вие принудихте престолонаследника да... да покаже слабостта си, хъса си на всяка цена да спечели.

— Но трябва да признаете, че ако не беше тази му слабост, ако беше достатъчно галантен да даде джентълменски на моя тим равен шанс, сега той щеше да е в по-изгодна позиция като човек, предпочел да приеме поражение, но не и да изложи на опасност здравето на своята възлюбена и нейния брат...

— Това с шлепа вие ли го измислихте?

— За такъв ли интригант ме мислите? Наистина ли смятате, че е възможно?

— Тъкмо това се мъча да си изясня — беше ѝ все по-трудно да произнесе нещо през тракащите зъби. Тя притисна по-силно ръце към тялото си.

— Какво бихте предпочела — мъж, който умее да се възползва от благоприятния момент, или такъв, който го претегля?

— Какво общо имат тук моите предпочитания?

— Не сте се замислила. Аз ви оставих да се качите в лодката на Арвин.

Тя го погледна, опита се да различи лицето му в тъмната сянка, осветена само от външния фенер на каретата.

— Още един изпит, при това двоен? Кажете ми: издържах ли го?

— Убеден съм, че не сте оръдие на Арвин.

— Вярвахте ли го?

— Появихте се много скоро един след друг — сякаш се оправда той.

— Не вярвам изобщо да сте си го помисляли.

— Наистина ли?

Така беше, но тя виждаше с безмилостна яснота, че въпреки привидния му хумор, нещо го измъчва. Попита:

— Приличам ли на прусачка?

— Не, а гневът ви е, изглежда, толкова силен, че вече не приличате и на извадено от водата коте, нито звучите така.

Бяха стигнали входа на резиденцията. Той скочи от каретата и ѝ помогна да слезе. Въпреки че беше отговорил с лекота, и сякаш между другото, тя не се остави да я заблуди. Не беше хвърлил необоснованото обвинение, за да подклажда гнева ѝ. Това не можеше в никакъв случай да е причината.

Почти бе очаквала той да я внесе в къщата. Вместо това Родерик мина напред и тя чу спокойните му, но резки разпореждания, докато изкачваше бавно стъпалата към коридора над входа, оставяйки мокра диря върху мрамора. Тя се запъти към стаите си, но при Андреевския кръст ѝ препречиха пътя.

— Както всяка вечер, и сега в гардеробната ме очаква гореща баня — каза Родерик. — Сарус тъкмо долива гореща вода. Отстъпвам ви я.

Мисълта за гореща баня беше като балсам. Но тя се изправи гордо.

— Много мило от ваша страна, но ще почакам, докато ми приготвят баня в моята стая.

— Не мога да го допусна. Бъдете благоразумна.

— Аз съм самото благоразумие. Но вие не понасяте присъствието ми във вашите апартаменти, затова не бих искала да ви го натрапвам излишно.

Другите също бяха пристигнали; по калдъръма на предния двор скърцаха колела, чуха се гласове.

— Харесва ли ви да ви разнасят като чувал с брашно? — попита Родерик с мек, почти нежен глас. — Ще се наложи да го направя, но първо бих искал да зная дали наистина ви харесва.

— Не говорете глупости.

— Тогава елате с мен в гардеробната ми.

В гласа му звучеше онази спокойна непреклонност, която вече беше чувала и с която се обръщаше към свитата, за да преодолее нечие колебание или да отстрани предизвикателство. Щеше да е детинщина да му противоречи от инат. Беше ѝ съвсем ясно, че ако е решил по някаква причина да я има в стаята си, ще я занесе дотам. Дори да не знаеше дали мотивите му са чисто алтруистични, пак щеше да е грешка, ако изтърве възможност да изпълни задачата, пред която я бяха изправили. Освен това отново се беше разтреперила цялата от студ.

— Е, д-добре — каза тя, вирна въпреки предателското треперене глава и влезе в стаята, която водеше към покоите му.

Гардеробната беше тясно помещение, което можеше да бъде бързо затоплено. Огънят вече пращеше и съскаше в печката. Ваната беше седяща, от покрита с порцелан мед, с изрисувани по ръба гирлянди от бръшлян и с висока облегалка. Дебели турски пешкири лежаха приготвени върху един стол, а в кристалната купичка на ръба на ваната имаше парче сандалов сапун. На друг стол беше метната тъмносиня хавлия с бели маншети, с избродирана на джоба корона. Висок свещник с шест свещи осветяваше стаичката.

От полите на наметалото ѝ сякаш заваля пороен дъжд, докато чакаше принцът да я остави сама. Но той затвори вратата след себе си и се приближи към нея. Спря съвсем близо и я огледа замислено. Учудена, с червени кръгове от изтощение под очите, тя впери поглед в

лицето му. Той протегна съвсем спокойно ръка, разкопча наметалото и пусна тежката прогизнала дреха да падне на пода, след това затърси в косата ѝ последните останали фуркети.

— Но какво правите?

— Помагам ви.

— Лила ще ми помогне, ако пратите да я повикат.

— Ще стане по-бързо, ако аз го направя.

Гласът му беше толкова мил, пък и топлината от огъня парализираше волята ѝ. Успя все пак да бъде хаплива, когато каза:

— Едва ли.

— Съмнявате се в опита им?

— Във вашите подбуди.

— О, те са най-очевидните — той прокара разперени пръсти през черната коприна на косата ѝ, разпиля я по раменете ѝ, после я хвана за ръката, за да я обърне към себе си. Усети пръстите му по копчетата на роклята. Трябваше да му заповяда да спре. Някакъв вътрешен глас ѝ го подсказваше. Щеше да го направи, ако можеше да събере сили. Не го разбираше и не можеше да му вярва. Беше сложен човек, непроницаем и неразбираем. Беше научила толкова малко за него, но дори то ѝ вдъхваше страх. Сега трепереше не само от студ.

Той разкопчаваше роклята с добре премерени, сигурни движения. Прокарваше кадифени тънки пръсти по гръбначния ѝ стълб, но кожата ѝ сега беше толкова свръхчувствителна, че всяко докосване сякаш я пробождаше. Стоеше неподвижно, навела с неволна грация глава, докато не усети лекото придръпване, с което той се залови да развързва корсета.

Тя се сви, опита се да се дръпне от него, но той обви със силна ръка талията ѝ, охлаби с мълниеносна бързина връзките на корсета и на фустите. Чак тогава я пусна. Тя тутакси се отскубна.

Прочел възмущението в погледа ѝ, той каза:

— Непостоянство, твоето име е жена. Или само съм сънувал сладката съблазън преди две нощи?

— Тогава решихте, че не ви привличам. Защо сега?

— Лъжете се, и тогава ви желаех.

Преди две нощи нещо го бе възпряло. Сега вече не. Какво се беше променило междувременно? Мара цялата настръхна от предположението, което ѝ мина през ума. Дали е научил нещо?

Далечно почукване долетя откъм вратата на спалнята, съседна с гардеробната. Родерик погледна натам. Доброжелателно и уверено каза:

— Това трябва да е Сарус. Излизам за малко да уговоря нещо с него. Когато се върна, вече да сте във ваната, или ще ви съблека чисто гола и собственоръчно ще ви напъхам в нея.

Заканата беше сериозна. Нямаше основания да се съмнява. За миг се поколеба между гордостта и страха, между нуждата от топлина и строгата повеля да спечели доверието на този мъж. Впрочем нямаше избор. Бързо хвърли прогизналите дрехи и прекрачи от мократа купчина в горещата вода на ваната. Трепереше като от опарване, докато се потапяше бавно, докато водата покри раменете ѝ. Мократа ѝ коса се разпиля като ветрило над водата, образува черен копринен воал над белите полукълба на гърдите ѝ. Обгърна тялото си с ръце, затвори очи и наведе глава. Едва сега, потопена в горещата вода, разбираше колко е премръзнала, но вътрешният студ продължаваше да надделява.

— Вземете, изпийте това.

Тя вдигна очи. Родерик беше застанал над нея. Под едната мишница носеше сгънати пешкири, в другата ръка сребърна табличка. Там имаше две сребърни чаши с някаква течност, от която се вдигаха спирали пара.

— Какво е това? — миришеше на алкохол.

— Това знаят само Сарус и боговете. Изпийте го.

Мисълта за нещо топло беше примамлива. Мара пое една от чашките и я поднесе към устните си. Отпи и веднага се закашля, защото течността беше толкова силна, че ѝ секна дъхът. Родерик се беше отдръпнал. Нямаше къде да остави чашката, без да стане и да покаже голотата си.

— Вкусно е — каза задъхано. — Сарус навярно е смесил всички ракии на този свят, подсладил ги е и ги е кипнал.

— Доста точно описание на моряшки пунш.

— Махнете го, моля ви — подаде му тя чашката.

— След като я пресушите.

Мина ѝ през ум да запокити чашката, но после обърна очи към огъня. Алкохолът щеше да се превърне в чудесен висок пламък.

— Тогава ще остане моят — каза той, сякаш беше прочел мислите ѝ. — Вие имате по-голяма нужда от него, отколкото аз.

— Ако искате отново да ме разгневите, за да се сгрея, постигнахте целта си.

Той гледаше зачервеното ѝ лице и видя припламващия гняв в сивите ѝ зеници.

— Какъв късмет, пък аз исках само да пропъдя зимната хрема.

— Така ли? А после? — тя отпи предпазливо още веднъж.

— После исках да взема една вана, ако се решите, разбира се, да я освободите.

Това не беше отговор. Тя отпи още веднъж, докато размисляше върху думите му, отпусната върху високата облегалка. Топлината плъзна от стомаха към ръцете и краката. Яките възли на напрежението започнаха да се отпускат. Беше уморена, страшно уморена. Мозъкът ѝ вече не работеше, отказваше да се занимае с въпроса защо Родерик е променил отношението си към нея. Вече не ѝ се струваше важно. Той се беше раздвижил и стоеше сега някъде зад гърба ѝ. Стори ѝ се, че слага дърва в огъня. Пламъците пращяха и съскаха, изпълваха стаята със светлина. Въздухът беше изпълнен с плътен дим и миризма на свещи, смесени с аромата на сандалово дърво от стопилия се сапун в купичката.

Протегна ръка да вземе сапуна, отпи още глътка от пунша и започна да се плакне. Обливаше се с гореща вода, за да измие сапунената пяна, изми и речната вода от косата си. Водата във ваната беше изстинала и тя побърза да се увие в пешкир и да излезе от нея.

Родерик я наблюдаваше, облегнат на камината; гледаше потоците вода, които просветваха на светлината на огъня и се спускаха по тесния ѝ гръб и по краката; любуваше се на косата, прилепнала като тъмна копринена вълна по седефената кожа на бедрата. Не вярваше тя да е забравила за присъствието му, но навярно го е възприела като неминуемо и е решила да го пренебрегне. Мисълта не беше приятна, но даваше предимства.

Той пресуши чашата с пунша, остави я, после взе един пешкир и го разгъна срещу огъня. Когато Мара си изсуши косата, пристъпи към нея и я загърна с топлата кърпа.

— Благодаря — каза тя тихо и равнодушно. Но не го погледна. Той не отвърна, обърна се и смъкна ботушите, разкопчавайки едновременно панталона. Вперила поглед в пламъците, Мара го чу как влезе във ваната и почна да се къпе. Тя се отпусна бавно и предпазливо

на един стол до огъня и се залови да разчесва с пръсти косата си, за да изсъхне по-бързо. Не се обърна, когато след дълги минути чу как Родерик стана и почна да се разтрива енергично с кърпата, която тя беше пуснала да падне. Но се сви цялата, когато той се отпусна на коляно до нея и събра в шепа плътната завеса на топлата ѝ коса.

— Вече е достатъчно суха — каза той.

— За какво? — попита тя с буца в гърлото.

— За моите цели.

Той стана с гъвкаво и силно движение, вдигна я от стола със същата лекота, с която беше вдигнал преди малко хавлията си. Мара затаи дъх, когато той се насочи с нея към вратата и влезе в спалнята. И там гореше огън, който осветяваше и най-тъмните ъгълчета. Той проблясваше в позлатената корона на герба над възглавето и осветяваше яркobelите кадифени и копринени завеси, които се спускаха от балдахина. Широкото легло беше оправено. Родерик я положи, все още завита в пешкира, върху мекия матрак и се пхна до нея. Покри и двамата с меката пухена завивка, а после се подпря на лакът, за да я огледа с равнодушен поглед.

— Защо? — прошепна тя въпроса, който я терзаше. Устните ѝ бяха сухи.

— Аз съм придворен шут на Господа, същество, съставено само от любопитство и жертвоготовност. Каква друга причина може да има?

— Много причини — промърмори тя.

— Може би по-късно, но не тази нощ. Спете сега, Скъпа.

Когато Мара се събуди, бледото зимно слънце се промъкваше между пердетата и осветяваше стаята. Огънят в мраморната камина се беше превърнал в черна пепел, в спалнята беше студено. Постелята, в която лежеше, беше топла, но тя бе сама сред нейното великолепие и кралска величавост.

Тя седна. Косата ѝ беше разчорлена и тя я отметна с едно движение върху раменете. Протегна ръка да докосне хладния чаршаф, върху който беше лежал Родерик. Завивката падна и тя усети изведнъж голотата си, изпита чувството, че е загубила нещо. В същия миг се усети и ужасно притеснена. Беше прекарала нощта в леглото на принца и нищо не се беше случило. Какво ставаше с нея, защо беше все още недокосната? Да, беше му благодарна, защото не бързаше да

се покори на съдбата си. Въпреки това беше достатъчно жена, за да се почувства уязвена, че той така лесно пренебрегва очарованието ѝ.

Откъм салона долетя лек шум. Мара притегли бързо завивката. Миг по-късно вратата се отвори. Лиляна влезе плавно в стаята. Държеше в ръка кана горещ шоколад и чиния с хлебчета, носеше и изпраното ѝ бельо, а също и гранатовата рокля. Момичето сложи таблата върху коленете на Мара и се обърна да остави дрехите.

Мара се запита откъде момичето знае къде да я намери, но беше всеизвестно, че слугите знаят всичко. С организаторския си талант Родерик положително се бе погрижил да ѝ бъдат донесени закуската и чистите дрехи.

— Къде е принцът? — попита тя.

— Той излезе, госпожице. Не зная къде отиде.

Явно не ѝ оставаше нищо друго, освен да си изпие шоколада, да изяде хлебчетата и да се залови за ежедневната си работа, сякаш нищо не се е случило. Вече съвсем не беше сигурна, че нещо въобще се е случило.

Облечена и с коса, прилично прибрана на възел, Мара излезе от спалнята. По пътя през салона спря за малко, видя остатъците от закуската на Родерик и сутрешната му поща, сред която три изчетени вестника и купчина покани. Сред тях Мара зърна и дебел, тежък плик. Прибледи се и го измъкна за крайчеца от купчината. Както и очакваше, това беше поканата от графиня дьо Босир. Повече от очевидно беше, че Родерик няма намерение да я приеме.

Трябваше да предприеме нещо. Тази мисъл не ѝ даде мира нито сутринта, нито следобеда. Не биваше повече да се разсейва. Новината, че пруският престолонаследник е напуснал с кихавица и хрема Париж, почти не я засегна. Лудориите на Юлиана, която беше препускала, придружена от Лука, цели часове през Булонския лес, я оставиха напълно равнодушна. Кризата в кухнята, предизвикана от факта, че вместо поръчаното телешко бяха доставили по-голямо количество карантия, я отвлече само за малко. Появата на някакъв тип с голям вързоп, който настоя да види Сарус, а после изчезна за цели два часа с икономата в покоите на Родерик, предизвика в нея само леко недоволство. Когато вечерта премина в нощ, тя си задаваше един-единствен въпрос — къде е отишъл Родерик и какво ще прави, когато се върне.

Първото, което той направи, беше да проведе дълъг разговор със сестра си зад затворени врати, след което Юлиана изхвърча бледа и със стиснати устни от стаята му. Но се извини на Лука, че дълго време е очаквала от него да бъде единственият ѝ защитник. След това Родерик съобщи на кухненския персонал, че иска да бъде сервирана вечеря за двама в неговата спалня. И най-сетне изпрати да извикат Мара.

Сърцето ѝ се разтуптя, когато ѝ предадоха поканата му. Беше ли настъпил мигът? За щастие, вече се бе изкъпала и вдигнала косата си в нова висока фризура, от която по гърба ѝ се спускаше поток къдрици. Би искала да може да сложи нещо по-хубаво, някоя от предишните си прекрасните рокли. Тази, която носеше, ѝ стоеше добре, но не можеше да го изненада, принцът я беше виждал вече няколко пъти с нея.

Нямаше смисъл да се вайка. Нито да предвижда събитията, като си мисли за чудесното бродирано бельо, което ѝ бяха ушили калугерките в Ню Орлиънс. Родерик искаше може би само да има компания за вечеря.

Блюдата бяха сервирани в салона върху масичка пред камината. От двете ѝ страни имаше два стола. Пламъците танцуваха във винените чаши, отразяваха се, златисточервени, в среброто. Родерик чакаше до масата, скръстил ръце на гърба и леко разкراчен. Униформата му беше безукорна, ослепителнобяла, на гърдите му бяха кръстосани тюркоазни ленти със златни нишки. Косата му беше влажна, падаше на лъскави къдрици над челото, сякаш току-що бе излязъл от банята. Посрещна я със замислен поглед.

— Казах на Сарус, че ще се обслужим сами — обясни той, докато я настаняваше да седне. — Смущава ли ви това?

— Ни най-малко.

Тя му хвърли бърз поглед. Изведнъж осъзна колко сами са в това крило. Другите бяха в трапезарията далеч от тук. Дори ако извика за помощ, сигурно никой няма да дойде. Тя не значеше нищо за тях, беше една жена без име, а мъжът до нея беше техният принц. Обзе я странен ужас и изведнъж си спомни много живо как беше лежала, увита в хавлия, в прегръдките му. Запита се отново, както вече толкова пъти, дали не е наследила нещо от способностите на майка си да чете мисли. В този миг това ѝ беше неприятно.

Родерик забеляза краткото издайническо треперене и беше доволен. Тази жена може да не беше невинна и лишена от фалш, но

поне нямаше навика да остава насаме с мъж. Желанието, което бе изпитал миналата нощ и с което едва успя да се справи — да я вкара насила в леглото си и да я задържи там, докато не си признае всичко, докато не каже коя е и какво иска — това желание нямаше да осъществи и днес. Защото беше продиктувано по-скоро от изпитаното разочарование и от пламенното му желание да я има, а не от разумно решение. Имаше и други, по-изтънчени методи да постигне същата цел. Щяха да му отнемат може би повече време, но той не бързаше.

Мара. Мари Анжелин Дьолакроа, на гости във Франция, живее при своя братовчедка. В приятелски отношения с Дьо Ланд, амбициозен и не особено верен мъж. Само това му беше докладвал Лука предишния ден. Причината за появата ѝ при него беше доста прозрачна. Положително не беше просто съвпадение, че Мара е кръщелничка на неговата майка. Дьо Ланд е искал да използва това роднинство. Но целта на цялата тази комедия, произтичаща от връзката ѝ с неговия дом, не му беше ясна, не проумяваше и защо Мара се е съгласила да я играе. Но скоро това положение щеше да се промени.

Мара ядеше и пиеше, но ястията, които поглъщаше, можеха със същия успех да са отвратителни, а превъзходното вино — най-обикновено и евтино. Не знаеше за какво да говори с мъжа срещу нея. А той сякаш беше другаде с мислите си. Въпреки това усещаше, че не му отбягва нито едно нейно движение. Това беше тревожно.

Родерик привърши вечерята си и хвърли салфетката върху масата. Мара хапна още малко, но скоро и тя остави вилницата. Родерик мило ѝ се усмихна.

— Ядохте много малко.

— Не бях гладна.

— Добре ли сте? Никакви последици от... премеждието?

— Не, абсолютно нищо.

— Е, добре — той стана и ѝ подаде ръка. — Елате, искам нещо да ви покажа.

Ръката му беше топла и силна. Водеше я към вратата на спалнята, отвори я и я въведе. Тя пристъпи няколко крачки и застина, широко отворила очи.

Стоплен от силно пламтящ огън, въздухът в стаята беше напоен с миризмата на пармски виолетки. Тъмносините цветя изпълваха цялото

помещение: в малки вази върху камината, с листа от папрат в сребърни филигранни съдове, пръснати по пода. Но най-много бяха букетчетата, забодени по новите завеси от лилава коприна над леглото и по кремавото копринено покривало. Върху един стол беше праметната дантелена нощница, тънка и прозрачна като паяжина. Украсен с дантели пенъоар, на който беше избродиран нейният монограм, беше сложен до меката възглавница, а върху него лежеше синя кадифена кутия във формата на мида с емблемата на Восен, най-скъпия парижки бижутер. Кутията беше отворена, вътре върху възглавничка от бяло кадифе искреше диамантена гарнитура от огърлица, гривна и обеци.

Мара се обърна рязко и погледна Родерик.

— Какво значи това?

— Наивността, дори престорената, вече не е на мода. Не е ли ясно, че това е идеалният декор за едно съблазняване.

— Вашето или моето? След всичко, което се случи между нас, трябва да задам този въпрос.

— Чието предпочитате — отвърна той с невинен и безкрайно мил смях.

Тя преглътна мъчително.

— Мислех, че сте твърдо решен да ми устоите и то за мое добро.

— Саможертвата е очарователен лукс, който не ми се предлага често. Промених решението си.

— Непостоянство, твоето име е мъж.

Беше реванш и то по-сполучлив, отколкото бе очаквал. Въпреки това съмненията й му допадаха, защото доказваха, че е равностойна противничка, но думите й го ядосаха. Отдавна не беше се колебал толкова дълго как да се справи с дадена ситуация или пък жена.

— Аз ви желая — каза той и погледът му не се скри зад крайчетата на златните мигли, защото казваше истината. — Може ли да има по-добра причина?

Тя също го желаше, но болката, съпътстваща това желание, беше като нож, който се забиваше дълбоко в нея. Въпреки това изпитваше най-вече съжаление. Беше оценила високо скрупулите му, безмилостното му самообладание. А той го бе загубил.

— Очаквам вашето решение.

Да прелъсти или да бъде прелъстена. Имаше ли друг избор? Не виждаше такъв. Можеше, разбира се, да се довери на великодушието

на принца, да го помоли да спаси баба ѝ. Беше сигурна, че ще я разбере, но не и че ще предприеме нещо. Едва ли сигурността на една възрастна дама ще означава за него повече от отмъщението срещу разобличен враг. Родерик носеше огромна отговорност и зад заговора против него се криеше много повече, отколкото ѝ бяха позволили да разбере.

Не вярваше той да упражни над нея физическо насилие, ако тя предпочете сега да се отдръпне, но и в това не можеше да е сигурна. Изглеждаше така категорично решен, че не можеше да е сигурна в нищо. А съществуваше и Дьо Ланд, който вече я заплаши. Определените дни скоро щяха да свършат, балът приближаваше все повече. Тя трябваше да действа.

Нужно бе само да пристъпи към него, да протегне ръце и всичко щеше да е свършено. Нещо я възпря. Не беше страх или физическо отблъскване, нито неудоволствие или дори свян, макар да изпитваше всички тези чувства. Беше изисканата учтивост на принца — фина смес от изящество и сила — и подчертаното му самообладание през последните няколко дни. Очевадно и сегашната сцена бе добре обмислена. Мара нямаше доверие нито в себе си, нито в него, но най-вече се съмняваше в собствената си способност да му устои. Даваше си ясна сметка, че макар да предоставя на нея решението, съвсем не е толкова равнодушен, колкото се представя. Родерик наистина възнамеряваше да я прелъсти. Въпросът беше защо, защо? И можеше ли да му попречи? Можеше ли вместо това тя да го омагьоса?

Той не изчака отговора, а се приближи към леглото и взе кадифената кутия. Сложи я на нощното шкафче и извади фантастичното колие с тежки, блестящи диаманти.

Тя отстъпи назад.

— Не, моли ви, недейте.

— Боите ли се?

Тихият отговор прозвуча несигурно.

Той сложи колието на шията ѝ и го закопча.

— Ако се боите, ако се колебаете дали да се решите, най-доброто е да пренебрегнете страха и да живеете — каза той и тя усети дъха му на слепоочието си.

— Как бих могла тогава да се боя от собствената си решителност?

Колието лежеше, студено и тежко, на гърдите ѝ. Дали искаше да я подкупи? И така да беше, не можеше да си позволи да се окаже обезоръжена. Беше близо до него, толкова близо. Ако се обърне, ще се озове в прегръдките му. Беше крайно време да направи точно това. Но как би могла? Той беше принц и олицетворяваше властта и бляскавото съвършенство на тази титла. Всичко това, заедно с пълното покорство, в което държеше и хората си, и самия себе си, му създаваха ореол на безсмъртие. Въпреки смелите думи тя всъщност се боеше. Не беше само обичайният страх от физическата близост. Боеше се, че близостта му ще я завладее не само физически, но и духовно. И без съмнение ще я промени. Не беше изключено да бъде унищожена — като робиня, отдала се на непознат древен бог.

Имаше само един начин да надвие този неоснователен страх. Вдървена като фигура от стенен часовник, тя се обърна на пети, докосна с връхчетата на пръстите си колосаната бяла куртка и се наведе напред.

Гръдният му кош изведнъж се изпълни с поетия дълбоко въздух. Той я хвана за лактите и я привлече към себе си. Тя го погледна и веднага се почувства пленена от синия огън в очите му. Щом зърна пламъците в тях, разбра, че колкото и царствен да е, желанието му е напълно човешко.

Родерик наведе златокъдрата си глава и пълните му, меки устни докоснаха нейните, помамеха ги нежно. Без да мисли, тя се притисна по-плътено към него. Ръцете му се плъзнаха от лактите ѝ нагоре, обхванаха гърба ѝ, привлякоха я към него, а целувката ставаше все по-интимна. Сърцето ѝ блъскаше в гърдите, а кръвта туптеше все по-силно в жилите ѝ. С мъка си поемаше дъх. Устните ѝ се сляха с неговите, съединиха се в едно, а под бельото, под топлата тежест на диамантеното колие, гърдите ѝ напираха неудържимо. Устните му бяха така мъчително сладки, така безкрайно примамливи. Тя вдигна още по-нагоре ръце, събра ги на тила му, зарови пръсти в гъстите, гъвкави къдрици, по-дълги на врата. Не можеше да мисли вече за друго, освен за съвършената и неочаквана наслада на мига.

Пръстите му откриха кукичките на роклята на гърба ѝ. Разкопча ги с лек звън една след друга. Тя леко потрепери от страх, но го потисна и предпочете да се съсредоточи върху играта на мускулите по гърба му, под униформения кител, който след миг също беше свален.

Искаше да докосне голата му кожа. Желанието беше шокиращо, но тя не можеше да го отрече. Провря ръка между двете тела и се залови с опипваща предпазливост да развързва шнуровите на жилетката му.

Муселин върху батиста, вълна върху лен, дрехите им политаха една след друга и падаха с бавен, въздишащ шепот на пода. Буфон ръкави върху изгладени плисета, меко нагънати, здраво колосани, те се трупаха една над друга, една през друга. Най-сетне застанаха голи един пред друг, окъпани в светлината на огъня и свещите, с блестящи тела и със сетива, омаяни от аромата на теменужките, от незадоволена страст и изострена чувственост.

— Ах, Скъпа, ти си мечтата на всеки доверчив мъж. Да не даде Господ да се пробудя — каза той и угаси с връхчетата на пръстите пламъците на свещите.

Кой кого прелъстяваше? И имаше ли значение? Имаше, разбира се, но далеч не толкова важно, колкото пулсиращия прилив на желанието, който вече я отнасяше. Мара първа пристъпи към леглото, сложи коляно сред пръснатите цветя, отпусна се сред виолетките на копринената завивка, покриваща мекия като пух матрак. Родерик дойде при нея, повдигна се на лакът и сложи ръка върху корема ѝ. Дългите му, корави от боя със саби пръсти обгърнаха с лекота тънката ѝ талия. Той се взираше в лицето ѝ, издаващо на треперливата светлина на огъня едва сдържана страст, после се наведе, задържа погледа ѝ колкото можеше по-дълго и целуна пъпката на гърдата, заблиза я с грапавия си горещ език, пое я в нежно смучещата си уста. Покри с целувки възбуденото, втвърдено връхче, после и другото, за да повтори и с него същия ритуал. Прокара език по долчинката между гърдите ѝ, отмести звънтящия бижутериен шедьовър около врата ѝ, за да опита с език ямичката под него. Близна пулса, който туптеше лудо в сънната ѝ артерия и силата му сякаш го омая, после покри с целувки и мекото очертание на брадичката ѝ. Отново пое устата ѝ, преброди с език влажната ѝ кухина и в същото време сложи, все така властно и внимателно, ръката си върху малкото хълмче между нейните бедра.

Тя затаи дъх, усетила докосването му. Но нямаше причини за тревога, той беше напълно спокоен, като се изключи предпазливото леко притискане и бавното придвижване на един-единствен пръст. Обзе я неизпитвана магия, когато пръстът се заизвива като спирала, навлизайки все по-дълбоко в нея. Бедрата ѝ се движеха въпреки волята

й, притискаха се към неговата ръка и той започна бавно и нежно да я гали.

Беше смаяна и дори малко уплашена от чувствата, които изпитваше. След миг вече я изгаряше вътрешен огън, беше напрегната, но като музикално звучаща струна и сякаш изпълнена от преливаща чувственост. Стори й се невъзможно това да е все още нейното тяло и да изпитва такова удоволствие, когато вършеше нещо нередно. Със затворени очи и неовладян лек вик в гърлото тя се обърна към него. Той продължаваше да я гали неуморно с опитни пръсти, докато коремните й мускули се свиха, а устата му превърна връхчетата на гърдите й в напращели от очакване пъпки.

Сладостта я заливаше на вълни. Мислеше, че няма да издържи повече, но те прииждаха отново и отново. Пръстите му станаха целенасочени, потънаха по-дълбоко между бедрата й. Опипваха внимателно, навлизаха бавно, палещо.

Изведнъж той замря. С отдалечено ъгълче от съзнанието си Мара разбра, че е открил стената на нейната девственост, останалото след грубите напъни на Денис Мюлхоланд. Това не биваше да промени нищо, защото в този миг вече не значеше нищо за нея самата. Плъзна бързо ръка по китката му, притисна отново ръката му към тялото си и се прилепи към него, понесена от екстаза на желанието и страстта.

— Не спирай — прошепна тя, — моля те, недей.

Плътта й беше влажна и гореща навсякъде, където я беше докосвал. Той проникна дълбоко, галеше, изчакваше, притискаше внимателно, докато тя почна да стене и да мята глава върху възглавницата. Мара се топеше, тяло и съзнание й бяха меки като восък на свещ. Желанието да го поеме целия стана безумно силно. Тя копнееше да притисне дълбочините и извивките на тялото си към него все по-силно и по-силно, сякаш можеше по този начин да го превърне в част от себе си.

Мускулите на ръката му потрепериха и тя разбра какво усилие му струва да продължи да бъде нежен, да следи нейните реакции и да прояви способността си да се съобразява с другия. Не го правеше само заради нея, то беше просто неделима част от него, въпреки това му беше благодарна.

Той проникна съвсем бавно в нея, усети с коравата си сила колко е тясна, притисна я към себе си, когато тя затаи дъх, защото той

минаваше през тясната врата. Пламтящата болка престана почти веднага, след като се появи. Когато тя се отпусна и издиша въздуха от гърдите си, той почна да се движи в нея с отколешния прастар ритъм. Тя се притискаше към него, прегръщаше го, отдадена на очарованието. Позлатена от огъня, безпределна и прекрасна, магията обгърна и двамата и ги изпрати на пътешествие към безкрайността.

Огънят мъждукаше в черни или тъмночервени въглени. В стаята ставаше постепенно все по-хладно, въпреки това Родерик още не я завиваше. Облегнат на възглавниците, той съзерцаваше жената, която спеше изтощена до него. Беше се надявал да я разбере, след като я притежава в леглото си. Но остана излъган. Нейният аромат и нейният вкус се бяха вмъкнали като екзотичен опият в ноздрите и в устата му, кожата му сякаш носеше отпечатъка от нейните докосвания. Беше се насладил на прегръдките ѝ, на желанието ѝ през последните няколко часа отново, и отново да му се отдава. Въпреки това тя му убягваше. Той все още не беше доволен. И това никак не му харесваше.

Една невинна изкусителка. Кой би могъл да предположи? Все още не можеше да повярва, въпреки доказателствата, които сам бе открил. Съзнанието, че е първият, че му беше направила доброволно този подарък, пробуждаше в него странно чувство. Беше поласкан, засрамен и възхитен, но изпитваше и някакво недоверие. За това трябва да имаше причина. В противен случай то нямаше смисъл.

Той зърна сиянието на диамантите по колието, което ѝ беше подарил, виждаше как слабата светлинка се отразява в тях... Беше приказно красиво върху голата ѝ кожа, но и някак грубо, кораво и прекалено лъскаво. Не беше ѝ избрал най-подходящия подарък. Беше сбъркал и в желанието си да наруши с много великолепие равновесието ѝ, но се бе надявал, че ще може по този начин да научи нещо. Вместо това сега беше още по-объркан. Защо бе приела подаръка? Защо не го запокити в лицето му, както почти бе очаквал?

Изруга тихичко. Позволяваше ѝ прекалена власт над себе си. Трябваше да внимава.

Мара се раздвижи, отвори очи. Седна в леглото и впери очи в тъмния силует до себе си.

— Някои ценят девствеността си повече, други по-малко, въпреки това съм любопитен. Защо не ми го казахте?

— Аз... аз не вярвах, че това ще промени нещо.

— Мислехте, че ще го пренебрегна?

— Да, разбира се. Нали не си записвате подобни неща в някой тефтер?

— Това, което казахте току-що — прошепна той тихо, — беше недостойно за вас.

— Въпросът е, според мен, реторичен — тя се извърна, дръпна одеялото и се зави.

— Кой знае, нали може един хубав ден да се озова пред някой разгневен годеник или баща.

— Струва ми се доста неправдоподобно — думите бяха приглушени. Тя помисли за миг за баща си, който беше някъде далеч, в Луизиана. Той не можеше да ѝ помогне, поне не сега.

Уклончивият отговор събуди гнева му. Той протегна ръка, хвана я за лакътя и привлече топлото голо тяло към себе си.

— Защо? — искаше да знае, стиснал зъби. — Защо?

— Не зная — проплака тя. — Откъде мога да зная. Лудост е да ме питате.

Гневът му се изпари така бързо, както беше пламнал. Той я пусна и сега тя лежеше в скута му. Една виолетка се беше заплела в косата ѝ. Той освободи цветето от тъмните кичури, повъртя го в пръстите си, погали с него нежната повърхност на устните ѝ. Каза замислено:

— Може и да съм луд, може би наистина съм луд.

После се наведе и смачка с устни виолетката върху нейните устни.

ГЛАВА ДЕСЕТА

Мара се разхождаше из главната галерия. Бледото зимно слънце, проникващо през оцветените в пастелни тонове стъкла, хвърляше върху нея нежнорозови и небесносини отблясъци. Беше сама. Родерик бе повикан на аудиенция в двореца. Свитата се беше разпиляла да изпълнява поръчения. Не очакваха гости. Би трябвало да се чувства облекчена, да се радва, че има няколко минути за себе си, вместо това се чувстваше изоставена.

Всъщност наистина ѝ трябваше време за размисъл. Вече можеше да пристъпи към изпълнението на плана. Беше постигнала поставената цел и трябваше да използва произтичащите от това предимства. Лошото беше, че се усещаше неспособна да се съсредоточи върху необходимото.

Досега почти не се беше замисляла как ще убеди Родерик да отиде на бала на графиня дьо Босир. Задачата да го прелъсти беше толкова важна, че не бе мислила за онова, което ще последва. Сега виждаше, че трудностите ще са големи. Въпреки уверенията на Дьо Ланд, че Родерик щял да стане много податлив веднага щом превземе леглото му, тя не вярваше, че сега има по-голямо влияние върху него, отколкото преди. Принцът я желаше — след изминалата нощ едва ли можеше да има съмнение, но беше смешно да се мисли, че ще ѝ позволи да насочва постъпките му.

Мисълта, че трябва да накара по някакъв начин Родерик да се подчинява на волята ѝ, че трябва да използва с тази цел случилото се между тях, не ѝ даваше мира. Караше я да се смята за проститутка. Имаше чувството, че ще предаде не него, а най-доброто в самата себе си.

Нощта с Родерик беше откровение. Не беше и помисляла, че е способна на такова самоотдаване, на толкова силни изживявания. Откритието беше същински подарък, който би стъпкала в калта, ако реши да използва пробудилите се чувства, за да го манипулира.

Но нямаше друг избор. Не можеше да се изплъзне. Сигурността и здравето на баба й зависеха от това. Трябваше да го направи.

Но как да насочи разговора към бала, за който всъщност не би трябвало да знае нищо. Под какъв предлог да придума принца да дойде? Как да направи така, че да я вземе, въпреки че няма официален ранг и не е спомената в поканата? Лесно му беше на Дьо Ланд да приказва за публични изяви, на които мъж с неговото положение можел да заведе и любовницата си. Според нея френското общество очаква дори от непредсказуемия рутенски принц по-голяма дискретност, щом става дума за прием, на който ще присъства и Луи Филип.

От нерешими проблеми я заболя глава. Какво да направи? Нямаше ли да е най-добре да изчака подходящ момент, може би след любовен акт и да заговори мечтателно за бляскавите приеми и балове, за които е чувала, но за които няма спомен. Трябваше ли да го моли нежно за честта да бъде заведена от един истински принц?

Не, не беше способна на такова нещо.

Дали не можеше уж случайно да намекне, че на голям бал някой може да я познае и така да реши загадката на живота й? Да, това бе добра възможност, защото беше и истина. Но можеше ли да го стори, без да се изчерви от собствената си постъпка? Без да пробуди подозренията на Родерик? Съмняваше се.

Някой удари камбанката на входа. Мара се скри бързо в стаята си в края на коридора и видя как едно слугинче избърза по стълбата надолу да отвори вратата на посетителя. Няколко минути по-късно то застана пред нея.

— Дошъл е господин Балзак, госпожице Скъпа. Казах му, че принцът не си е у дома, но той настоява да разговаря с вас. Поканих го в салона.

Мара благодари на момичето, приглади с ръка косата си и се върна през коридора към приемната, където я очакваше писателят. Един лакей й отвори двукрилата врата и тя му благодари с усмивка, преди да влезе. Балзак стоеше в противоположния край на помещението, с гръб към огъня в камината. Беше си взел портокал от фруктиерата на масата и го беше захапал необелен, сякаш беше ябълка.

— А, госпожице, простете, че няма да ви целуна ръка — каза той с широк жест и гениална усмивка, — но съм малко лепкав.

— Нямахте ли ножче за плодове? Съжалявам. Веднага ще кажа да донесат:

— Не, не, моля ви! Няма нужда. Всички хубави неща на този свят имат горчив привкус и трудно се преглъщат.

— Да, навярно...

— Е, това е само моя теория. Приятелят ми Юго изяжда понякога омарите заедно с черупката, виждал съм го със собствените си очи. Каква челюст има този човек и какви зъби! Фантастика! — той отхапа втори голям къс от портокала и задъвка с удоволствие семките.

— Както обичате — каза Мара и се запъти към канапетото. — Сигурна съм, че принцът ще съжалява, че е пропуснал посещението ви.

— Обаятелен човек е този принц и чудесен събеседник, но още по-приятно е човек да гледа вас, госпожице.

Беше просто галантност и Мара не правеше грешката да съзира зад нея нещо повече. Попита върху какво работи сега писателя и заслуша с интерес разказа му за герои, които не желаят да му се подчиняват, за безсънни нощи и кръвожадни издатели. Зад грубата, недодялана външност се крие много чувствителен човек, помисли си тя. Беше чела някои от романите му и беше учудена от това колко добре разбира той жените. Сега му го каза.

— Колко мило от ваша страна. Колко мило. Те идват при мене, тези жени, за които пиша, посещават ме като страстни нощни видения. Жените се отдават на страстта, наречена любов. Те не са самовлюбени като мъжете, затова могат да променят себе си, съдбата си, тялото си чрез любовта. На този свят стойност имат не нещата, направени от мъжете, а само семейството, което жената създава с безкрайната си любов.

— Странно е да чуеш това от един мъж.

— Всички мъже, които имат очи, за да виждат, знаят това — каза той протичко. — Не е ли бракът само опит на мъжете да овладеят любовта за собствените си цели и потребности?

— Да — съгласи се тя, после изведнъж ѝ хрумна нещо и продължи: — Господин Балзак, вие познавате добре Париж и парижани. Как мислите, би ли могъл принцът да заведе любовницата си, да речем на бала на графиня дьо Босир?

— Защо трябва да присъствате на приема? Ще бъде безумно скучно.

— Питам ви най-сериозно.

— Аха! — кимна той, пхна в устата си последното парче портокал и си избърса ръцете с носната кърпа, приближи се и седна до нея. — За съжаление това не е моят кръг. Имам, разбира се, приятели сред аристократите, но не се движа в техните среди. Разочарована ли сте?

Тя не отговори на въпроса му.

— Но вие пишете и за тях, както и за най-бедните хора в Париж. Не може да не знаете кое е възможно и позволено.

— Сигурното е, че аристократите си позволяват по-големи волности, отколкото буржоазията, скучната средна класа, която живее в постоянен страх какво щели да кажат за нея.

— Това не е отговор — каза тя със спокоен поглед и най-сериозно.

Той въздъхна.

— Вие сте трудна жена. Да, предполагам, че принцът може да ви заведе, ако пожелае. Не сте куртизанка, известна на целия град. Винаги може да ви представи за далечна роднина, ако се наложи, например, да бъдете представена на краля.

— Опазил ме Господ! — възкликна искрено Мара.

— Има такъв риск — Балзак сви масивните си рамене. — Но защо се обръщате с този проблем към мен? Защо не попитате чисто и просто принца?

— Исках да разбера най-напред дали изобщо е възможно, преди да го занимавам с това.

Балзак взе ръката ѝ и я поднесе към устните си.

— Не се съмнявам, че няма да му дотежи нито една ваша молба, госпожице. Как би могъл?

— О, много лесно — отвърна тя сухо.

— Страхувате се от него? — попита Балзак и свъси вежди.

— Не, не. Но понякога е трудно да молиш за нещо, особено когато е важно за теб. Не сте ли съгласен?

Беше казала твърде много, осъзна го късно. Дано няма последици.

— Не бихте искали да събудите подозрението, че подарявате благоволения си... срещу привилегии.

— Знаех, че ще ме разберете — каза тя привидно весело. Но преди той да продължи, смени бързо темата.

Говориха за куп неща и времето летеше. Хората от свитата се прибираха един след друг, прибра се и Юлиана, облечена в елегантен костюм за езда. Върху горнището от черно кадифе беше защит сив кръст в стила на сиво-черните мускетари на Луи XVI. Отдолу се подаваше червен жакет, а шапката напомняше шлем с пера. С Юлиана се появиха и двама поети, чиито имена в бъркотията Мара не можа да запомни и някакъв навъсен барон, който я преследваше като пес, хукнал подир много тлъст кокал. Не след дълго се появи и Родерик. Той се усмихна на Мара през салона и я поздрави, вдигайки чашата, която му поднесе един слуга.

Мара ни най-малко не се притесни от това, че той не се опита да дойде при нея. Не беше го виждала от рано сутринта; тя още спеше, когато е станал. Представа нямаше какво да му каже, когато застанат отново един срещу друг.

Чувстваше се някак променена, откакто бе прекарала нощта с него. Всичко ѝ се бе сторило толкова правилно, толкова истинско и различно от ужасните и болезнени изпитания, за които беше дочувала случайно като дете и от невъздържания начин, по който я бе наградил на времето Денис. И все пак знаеше, че е станала някак по-различна и сякаш дамгосана. Тази нощ беше станала любовница на принца. Мнозина отдавна го подозираха, но сега вече беше реалност. Любовница. Никога не беше допускала, че е възможно.

Прииждаха все повече гости, докато ѝ се стори, че салонът вече няма да може да ги побере. Мара се стараеше да не занемарява задълженията си на икономка и домакиня, следеше да има достатъчно освежителни напитки и се разхождаше бавно през салона. Юлиана също се присъединяваше ту към една, ту към друга група и бърбеше, демонстрирайки неуморно кралска учтивост. Същото правеше и Родерик.

След известно време гостите почнаха да се разотиват, като по магичен сигнал, защото времето за сутрешни посещения бе минало. Сбогува се и Балзак, последван от поетите и от графа. Свитата се

оттегли в своята галерия. Само Юлиана още беше в салона, когато Родерик се отпусна на канапето до Мара.

— Осведомиха ме — каза той, — че повече от всичко на света желаете да отидете на бала на графинята.

Тя му хвърли бърз поглед и издайническа руменина заля бузите ѝ. Още не се беше подготвила, изобщо не беше готова.

— Аз... аз предполагам, че господин Балзак е побързал да ме издаде.

— Да, бе така любезен. Беше убеден, че ще се зарадвам да науча как мога да ви доставя удоволствие.

— Но е сбъркал, естествено.

— Защо мислите? И поетите, и крадците понякога казват истината. По една случайност той не сбърка, въпреки че намирам малко странно, че ми се наложи да изслушам проповед за чувствителността на жените и задължението на мъжете да изпълняват съкровенията им желания. Не по-малко странно е, според мен, да научавам за желанията ви от него — Родерик се облегна, протегна дългите си крака и скръсти ръце на корема. — Защо не ми го казахте сама?

— Аз... изобщо нямах представа дали е възможно.

— Така мисли и Оноре. Въпросът е какво ви привлича толкова на този бал?

Тя направи безпомощен жест.

— Ще бъде гала прием.

Юлиана се присъедини към тях, оправи костюма си за езда и седна.

— Защо да не иска да иде? Там ще бъдат и кралят, и всички, които в Париж имат име и сан. Освен това откакто си измъкнал Скъпа от канавката край пътя, тя непрекъснато работи за теб. Разбира се, че иска и да се позабавлява.

— Наистина много съжалявам — хвърли Родерик продължителен поглед на сестра си. — Съжалявам, че Луи Филип уреди миналата година сватбата на принц дьо Монпансие с престолонаследничката Мария Луиза. Монпансие щеше да е най-подходящата партия за теб. Парижкият граф е много млад, едва седемгодишен, но той е престолонаследник и това е известна компенсация. Трябва да поговоря с баща ни за подходящ кандидат за

теб. Откакто Арвин замина, нямаш постоянно занимание и непрекъснато се бъркаш в неща, които не те засягат.

Юлиана вдигна високо вежди.

— На твоє място щях да съм по-предпазлива и да не подхващам с татко разговори за женитби. Може да му скимне да се огледа и за подходяща принцеса.

— Този дамоклев меч вече хвана ръжда. Той разполага с дълъг списък на възможни кандидатки, започнат още когато дойката ме е представила на присъстващото общество като ревящо червенокосо дете.

— Може и да си успявал да избягваш досега от съдбата на принцовете — брак без любов, — но забавеното не е и забравено. Както и малкият граф на Париж, ти също си престолонаследник.

— Загрижеността ти ме трогва. А сега можеш ли да си отидеш, за да поприказвам спокойно със Скъпа?

— За да можеш спокойно да я убедиш, че тя в никакъв случай не може да отиде на бал, нали? Да ти кажа ли нещо? аз също бих желала да се позабавлявам и да потанцувам. Вие всички тук сте ужасно скучни.

— Наистина ли сме чак толкова скучни? — попита меко Родерик.

Юлиана го погледна ужасена.

— Не исках да те ядосам, не, не. Но ми се струва, че на Скъпа няма да ѝ е излишно да промени малко обстановката и кой знае? Може би ще откриете там човек, способен да идентифицира загадъчната дама?

— Кое то би било много добре — каза брат ѝ с равен глас.

— Не зная дали разбрахте — обърна се Юлиана към Мара, — но това беше капитулация. Та какво ще сложим на този бал? Трябва бързо да решим и да хукнем по модистки, ако искаме тоалетите ни да са готови навреме.

Оказа се прекалено лесно. Мара си мислеше, че ще трябва да приложи всички хитрости, на които е способна, да измисля аргументи и дори да моли. Вместо това принцът даде почти веднага съгласието си. Тъкмо това искаше, тъкмо това ѝ трябваше; това беше най-важната ѝ цел. Но изпитваше странна неудовлетвореност, защото го бе постигнала прекалено лесно.

Не беше в стила на Родерик да променя толкова бързо решението си. Нали нямаше намерение да приема поканата за този бал! Не допускаше, че изпълнява желанието ѝ само заради няколкото прегръдки или заради аргументите на сестра му. В такъв случай какво цели?

Опита се да се убеди, че той нищо не цели и че представата ѝ за него като за мъж със сатанински интелект е чисто въображение. Нищо не помагаше. Не я напускаше съмнението, че вместо да помами принца в капан, сама е попаднала в неговия.

Обикалянето на магазините се увенча с успех. Мара се боеше Юлиана да не настоя да отидат при мадам Палмир. Затова помоли да се отбият най-напред при Гажлен, а щом пристъпи прага на магазина за платове, веднага се обърна към продавача на име Уърт. Искаше да се посъветва с него за плата и цвѳта, но най-вече Юлиана да чуе неговите възражения срещу претрупаните дрехи.

Уърт не я разочарова. Той донесе едно тежко, плътно морскосиньо кадифе, което правеше кожата на Юлиана прозрачна и чиста като най-фин порцелан, придаваше на очите ѝ невероятна дълбочина и сияние. Скицира ѝ рокля с удължена талия, която великолепно подчертаваше царствената ѝ осанка и съвършенството на фигурата ѝ, без да ги скрива под рюшове и розетки, под дантели или лехи от изкуствени цвѳта.

На Мара препоръча тънък копринен крепдешин с лек розов оттенък в гънките, предложи ѝ модел със сложно набран корсаж, който да прави талията ѝ още по-тънка от нейните шестдесет сантиметра. Освен това им даде адреса на модистка, някогашна гризетка, способна да ушие безупречно скъпите платове, но не толкова претоварена, че да има опасност да не свърши роклите навреме. По настояване на Юлиана той ѝ продаде няколко пера от фламинго, които можеше да боядиса в подходящ цвят и да украси с тях шапчицата си. Но Мара успя да я убеди, че има нужда само от една-две розови пъпки в тъмната коса. Когато англичанинът с очарователния акцент се сбогува с тях с дълбок поклон, Юлиана заяви, че той е просто чудесен и се закле, че пак ще го посетят.

Върнаха се при каретата и Юлиана заповяда да я откарат при един прочут майстор на бални обувки.

— Знаете ли, трябваше да вземем и Труде — заяви изведнъж сестрата на Родерик.

— Искате да кажете...

— Искам да кажа, че е време да престане да играе ролята на мъж. Под униформата ѝ се крие женско тяло и тупти женско сърце. Сигурна съм, че не би искала да отиде на бала в панталон.

— Кой знае. Труде е доста непредвидима — отвърна Мара.

— Тя не е много откровена, признавам, а най-малко с вас, по понятни причини.

— Искате да кажете, защото споделям сега спалнята на вашия брат — попита Мара, решила да погледне реалността в очите.

— Ами да — заяви припряно Юлиана. — Тя следва Родерик по петите откакто се помни, а той го допуска, защото я обича и не иска да я нарани, а освен това и защото му е полезна. Но ако тя си позволи да бъде жена, ще разбере може би, че на този свят има и други мъже.

— Възможно. Но какво би променило това?

— Няма никога да разберем, ако не намерим начин да ѝ помогнем.

— За тази цел е необходимо голямо умение да убеждаваш — каза Мара.

— Аз го притежавам — заяви протичко Юлиана.

— Наистина. Още не съм ви благодарила, задето склонихте брат си да ни заведе и двете на бала.

— Мислите, че го направи заради мен? — Юлиана поклати глава и на устните ѝ заигра усмивка. — Колко скромна жена сте вие, Скъпа.

Мара ѝ хвърли бърз поглед.

— Неприятно ли ви е, че съм любовница на вашия брат?

— Да ми е неприятно? Но защо? В никакъв случай, вие се държите добре с него. Никога не съм го виждал толкова увлечен. Получавал е всичко толкова лесно — той е хубав, интелигентен, силен, много даровит, от добър произход е, разполага с огромно богатство. Има всецяло предани родители, а баща му, въпреки че е малко разочарован, продължава да се грижи за него. Имал е много жени, които почти или изобщо не се съпротивляваха на желанията му и бяха толкова прозрачни, че и едно дете можеше да отгатне подбудите им. За разлика от тях вие му се изплъзвате. Вие нямате минало, нямате бъдеще, само настояще. Той не може да ви разбере, не може да отгатне

мислите ви и това го привлича. Ще бъде жалко ако си възвърнете паметта.

Искаше ли Юлиана да намекне, че тя ще изгуби привлекателността си за Родерик, ако разбере коя е? Нямаше значение, нали и без това скоро щеше да го напусне — веднага след бала. Въпреки всичко тази мисъл прободеше болезнено сърцето ѝ.

Труде отказа да облече бална рокля. С цяла глава по-висока от Юлиана, тя заяви:

— Аз съм от свитата. Нямам нужда да се прикривам зад някаква си рокля.

— Да се прикривате ли? — възкликна гневно Юлиана. — Няма да се прикривате, а само ще покажете, че сте жена.

— С или без рокля, аз съм си жена.

— Да, но...

— Моля ви, престанете да настоявате, принцесо.

Каза го Естес. Той се беше озовал в края на коридора, където Юлиана и Мара бяха довели Труде.

— В такъв случай убедете я вие — обърна се Юлиана към италианеца. — Тя не си представя какво изпуска, като не танцува, никога не флиртува, нито се уговаря с обожател за следващия бал.

— Всичко това ни най-малко не ме привлича — заяви хладно Труде.

— Е, в такъв случай значи сте престанала да бъдете истинска жена. А моят брат ще трябва да отговори на някои въпроси.

— Вината не е негова. Не всички жени искат да им се възхищават, не всички копнеят за влюбени погледи.

— Откъде знаете, след като никога не сте го изживявала?

— Зная. Щастлива съм там, където съм.

— Нищичко не разбирате.

— Простете, принцесо — подхвана отново Естес. Тясното му лице под брадата беше сериозно. — Как не разбирате. Някои жени имат по-различни нужди и други неща ги задоволяват.

— Освен това — каза Труде, — едва ли ще съм полезна на принца, ако се опаковам в куп фусты.

— Ако правите всичко това заради него...

— Това не жертва, а мой дълг спрямо принц Родерик и спрямо свитата. Те разчитат на мен.

Труде се гордее с това, че е необходима, помисли си Мара. И това ѝ е достатъчно, поне засега. Освен това Труде си бе спечелила защитник. Валкирията и италианският граф стояха сега един до друг и тихичко си приказваха. Мара и Юлиана напуснаха помещението.

Времето продължаваше да е сиво, мрачно и студено. Валеше дъжд, понякога и град. Въпреки това парадът на посетителите нямаше край: прочути и съмнителни, важни и неизвестни. Вечер двадесет до тридесет души седяха около масата в трапезарията и оставаха често до късно през нощта. Но след като си отидеа и вратата се заключеше след тях, Родерик се оттегляше в покоите си и вземаше със себе си и Мара. В спалнята му се събираха все повече нейни вещи и тя постепенно свикваше да се облича и съблича пред него, да приема ласките му и да ляга до него в огромното кралско легло. Започна да вярва, че той търси при нея не само плътска наслада, но и си почива в нейно присъствие от работата и задълженията, които му отнемаха всяка свободна минута.

Всеки път ѝ разказваше по нещо за себе си и тя вече си представяше светлорусото бебе, което е бил, лудия палавник, който е вършел всичко напук на строгия си баща и всеки път е бил защищаван от майка си, кротката и добра Анжелин. Виждаше пред себе си планините и гористите долини на Рутения, бързите ледени потоци, селцата и заобиколените със стени градове със стари мостове, по чиито перила стоят статуи на светци и някогашни крале и кралици.

От време на време той се опитваше да я изненада с въпрос за нейното минало, за детството ѝ. Но тя беше свикнала вече да се измъква с мълчалива усмивка, а нерядко ѝ се струваше, че наистина няма минало, достойно да бъде помнено. Струваше ѝ се, че от край време живее тук, в резиденцията на Рутения с принца и неговата свита. Сякаш винаги е спала гола в прегръдките на Родерик и винаги ще спи. Беше опасно да се отдава на такива чувства, знаеше го, но беше безсилна да се възпре.

Най-сетне настъпи вечерта на бала. Предишният ден бяха донесли тоалетите, които Мара и Юлиана си бяха поръчали. Роклята на Мара висеше в гардероба в стаята на Родерик. Бельото ѝ също беше приготвено, заедно с копринените чорапи и белите сатенени бални обувки, украсени с перли. Изкъпа се рано, за да може косата ѝ да изсъхне. Лила ѝ беше направила маникюр. Би трябвало сега да си

почине в някой фотьойл в спалнята на Родерик. Вместо това седеше пред огъня, вперила поглед в пламъците и се опитваше да не мисли.

Наближаваше решаващата нощ. Беше дошъл моментът на изпитанието, когато трябваше да изпълни повелите на Дьо Ланд. Беше изиграла ролята си. Задачата ѝ щеше да е изпълнена в момента, в който ще пристъпи под ръка с Родерик, прага на резиденцията на графиня дьо Босир. Какво щеше да стане след това вече не зависеше от нея. Но мъчително силно искаше да знае какво ще стане. Не беше изключено Родерик да бъде публично изобличен, въпреки че нямаше представа как би могло да стане. Мислеше и за възможност за атентат или за неговото арестуване и обвинение като водач на „Отрядът на смъртта“, та дори и за затвор и смъртно наказание.

Опитваше се да си внуши, че всичко ще свърши добре, че най-неочаквано ще му бъдат оказани почести, ще го наградят, или ще опипат почвата за негов бъдещ брак, с оглед на бъдещо споразумение между Франция и Рутения. Последното беше малко вероятно. Дъщерите на Луи Филип бяха вече омъжени, а племенничките му още в пелени. Що се отнася до почестите и наградите, за тази цел кралят щеше просто да го покани в Тюйлери.

Не, не можеше да намери причинна връзка. Ужасът пред това, което предстоеше, я накара да потрепери. Протегна ръце към пламъците в камината и не се учуди, като видя, че треперят.

Вратата зад нея се отвори и Мара чу меките, равномерни стъпки на Родерик.

— Размишлявате на тъмно? Безсмислено занимание, но някои хора го вършат с удоволствие.

Мара вдигна очи и погледна към прозореца. Беше се стъмнило. Тя стана и се обърна към него.

— Чаках да стане най-сетне време да се облека за бала.

— Имам чувството, че не се радвате много. Ако искате можете и да не отидете.

Изкушението беше много силно. Ако просто си останеха вкъщи, нищо нямаше да му се случи. Той щеше да е извън опасност. За разлика от нейната баба.

— Юлиана ще е недоволна — каза тя и се накара да се усмихне.

— Ще го преживее.

Щеше ли да остане жив след тази нощ? Това беше причината за безумния ѝ страх. Тя трябваше да отиде на този бал, той също, но може би всичко щеше да има добър край, ако тя го предпази. Пристъпи напред и сложи ръка на рамото му.

— Родерик — каза тя, но тутакси млъкна.

— Кажете ми какво ви е на сърцето — настоя той. Гласът му звучеше решително и настойчиво.

Тя го гледаше с широко отворени очи. Той беше толкова жизнен, така зареден с енергия, дори когато просто стоеше така, наклонил глава към нея. Мисълта, че ще отиде неподготвен на този бал ѝ беше непоносима, но как да го предупреди? Не можеше да измисли. Ако почне да му обяснява, че трябва да се пази, нямаше да ѝ остане нищо друго, освен да му открие всичко. Рискът беше прекалено голям. Беше невъзможно.

— Не, няма нищо — каза тя, плъзна пръсти по ръкава му и се извърна.

Той я наблюдаваше, гледаше тъмните ѝ копринени мигли, виждаше как светлината от огъня се пречупва в черните, блестящи вълни на разпиляната ѝ по гърба коса, а тя вече се отдалечаваше от него. Сърцето му се сви от разочарованието. За един кратък миг повярва, че тя има доверие в него и ще му каже всичко. Беше поне сигурен, че тя изпитва желанието да го направи.

Все пак това доказваше нещо. Настъпваше решаващата нощ. От мига, в който тя спомена за пръв път за този бал, Родерик вече го подозираше. Не можеше да каже какво събуди тревогата му. Може би някакво седмо чувство или беше забелязал колко напрегната беше тогава Мара, сякаш този бал има за нея огромно значение. Както и да е. Планът му беше вече готов. Беше се опитал да предвиди какво би могло евентуално да се случи и вярваше, че е успял. Повече не можеше да направи.

Въпреки това изпитваше неудържимо желание да провери по някакъв начин подозренията си, да я накара да бъде откровена. Пристъпи към нея, сложи ръка на рамото ѝ.

— Кажете, наистина ли сте добре?

— Но да, разбира се, може би съм малко нервна, но не бих искала в никакъв случай да изпусна такава блестяща възможност.

Рицарската ѝ смелост го изпълни с гняв против онова, което я подтикваше да постъпи така, каквото и да беше то. Той искаше силно да я прегърне и да я задържи. Щом осъзна желанието си, разбра ужасен, че колкото и да е загрижен за нея, най-много се страхува да не я изгуби. А той искаше да я задържи само за себе си до онзи далечен и непредсказуем ден, в който магията между тях ще угасне. А това ще е възможно, ако сега, тази нощ, избяга заедно с нея. Ще се съгласи ли да дойде с него? Да стане негова жена и да скита с него като циганска царица? Ще го последва ли в Рутения, за да стане там перлата на царските палати? Ако не пожелае, остава му възможността да я принуди насила. Със сила ще може да я задържи. И вече няма да има значение дали един ден ще му открие по собствено желание коя е и какво всъщност иска от него. Родерик дори не искаше и да узнае тайната ѝ, ако срещу това трябваше да загуби Мара.

Не, той не може да я отвлече, нито да изчезне. Още не. Имаше още много работа, твърде много беше поставено на карта. Но можеше да я има сега, за последен път, преди тя да се облече за проклетия бал. Жалко подобие на близостта, за която копнееше, но и щеше да му донесе някакво странно удовлетворение.

— Не се притеснявайте — каза той. — Вие ще блестите като звезда сред мътни планети, ще се движите като лебед сред ято гъски с присъщата ви горда и естествена грация.

— Ласкаете ме.

— Невъзможно е — прошепна той, хвана я за ръката и я обърна към себе си. Сложи ръката ѝ на рамото си и я прегърна през кръста.

— Напротив, и ми се струва, че преследвате определена цел — тя отметна глава и го погледна предизвикателно.

— Ще я постигна ли? — поиска той да знае, без да откъсва поглед от очарователната извивка на устните ѝ.

За последен път. Желанието да лежи до него, да го усети още веднъж в себе си, беше болезнено и толкова силно, сякаш беше открила току-що извора на безкрайно мъчение. Тя се облегна на него. С уста само на сантиметър от неговата, прошепна:

— Да, ще я постигнете. Убедена съм.

Когато Лила и Сарус се появиха, за да ги облекат за бала, двамата вече седяха пред огъня, Мара в ежедневната си рокля, Родерик в униформата си. Докато ставаха, размениха многозначителен поглед и позволиха на слугите да свалят навлечените преди малко дрехи.

Усмивката бързо изчезна от лицето на Мара, когато се скри Лила в гардеробната. Идеше ѝ да се разплаче. Не беше ли смешно, че изпитва такива чувства? Би трябвало да е щастлива, защото този ужасен епизод скоро ще приключи и ще може да се откаже от извоюваното с измама положение в този дом, ще може да се изтръгне и от ноктите на Дьо Ланд. Какво ще стане с принца едва ли има значение. Тя ще се върне още при първа възможност в Луизиана — взе това решение през последните няколко часа. А там ще се оттегли в плантацията на баща си, разбира се ако той приеме отново опозорената си дъщеря. Дните ще минават един след друг в самота и светът ще я забрави, ще го забрави и тя. Да, така ще направи, та ако ще това да е нейната съдба до края на дните ѝ.

Да, така щеше да стане. Когато започна всичко, Мара не знаеше какво я очаква, не се замисляше сериозно какво значи да е любовница на принца. Не си представяше какво значи да лежи в неговите прегръдки, да се събужда сутрин до него, да се радва на грижите му, на магията на неговата любов. Това щеше да ѝ липсва, знаеше го отсега. С някакви дълбоки, най-съкровени кътчета на съществуването си щеше да копнее за него.

Знаеше, че това е лудост. Би трябвало да изпитва облекчение при мисълта, че принудителната необходимост да се отдава на тези прегръдки скоро ще изчезне. Трябваше да е безкрайно щастлива, че напрегнатият маскарад скоро ще отmine и ще може да се върне към предишния си живот. Но нещата не бяха толкова прости. Родерик и свитата му вече имаха значение за нея, тя се замисляше над по-нататъшната им съдба. Болно ѝ беше да се разделя с тях със съзнанието, че това е завинаги. Да, по-болезнено, отколкото си бе представяла.

Фризурата ѝ беше най-сетне готова. Блестящите къдрици бяха вдигнати високо над челото, спускаха се като водопад от високата гръцка прическа, а над дясното ѝ ухо бяха забодени две малки и съвършени, току-що напъпили рози. Носеше копринени чорапи и бални пантофки. Облече през глава бялата рокля с розови оттенъци, а

Ли́ла я закопча на гърба с редицата перлени копченца и оправи полите над многобройните фусти, подплатени със специална тъкан от конски косъм. Дълги, елегантни ръкавици покриваха ръцете на Мара до лактите.

— Ще сложите ли бижута, госпожице? — попита Ли́ла. Мара знаеше, че са излишни, но Родерик ѝ беше подарил диаманти и навярно очакваше тя да ги носи. Кимна утвърдително.

— Много сте хубава — прошепна Ли́ла, когато колието, обещите и гривната се озоваха на местата си, и отстъпи назад, за да провери резултата от усилията си. — Никоя дама няма да може да се мери с вас.

Мара благодари на момичето, направи ѝ заслужен комплимент за сполучливата фризура и отстъпи крачка назад, докато слугинята чукаше на вратата на спалнята и я отваряше пред нея.

Родерик се обърна от мястото си пред огъня, където стоеше, вперил очи в пламъците. Той веднага скочи, взе ръката ѝ, вдигна я към устните си и направи лек почтителен поклон.

— Бийте камбани и барабани, тя е вече тук!

— Забавих ли се? — попита объркана Мара.

— Вие сте самата красота! Великолепна и безупречна.

Тя се усмихна и обгърна с поглед красивата униформа, която седеше като излята на широките му рамене и подчертаваше дългите, мускулести крака. Ордени на гърдите му блестяха, както и меките златни вълни на косата му.

— Великолепният сте, по-скоро, вие.

Той ѝ се усмихна безкрайно нежно и поклати глава, после каза:

— Имам само едно възражение, или може би две.

Ли́ла намръщи чело и пристъпи почти войнствено крачка напред.

— Какво има, Ваше височество?

Родерик погледна към Сарус, който пристъпи напред с кадифена кутия в едната и вързопче в другата ръка. Стари́ят камердинер отвори кутията, в която имаше гарнитура от нежнорозови перли; колието се закопчаваше с огромна перла в бароков обков. До двуредната огърлица лежаха обеци и двуредна гривна.

— Като изкупление на вина — каза спокойно Родерик, — ако ма позволите да поправа някак проявената преди време липса на вина.

Беше неоценим подарък. Перли с толкова рядък цвят, така подбрани по големина и блясък предполагаха дългогодишно търсене,

докато бъдат намерени и събрани. Те се размиваха пред очите на Мара и тя преглътна с мъка, преди да може да погледне отново принца.

— Не беше необходимо.

— За мене, да.

Той направи заповеднически жест към момичето. Лила откопча диамантеното колие на шията на Мара и отстъпи назад. Родерик вдигна перлената огърлица от коприненото ѝ ложе и я сложи на раменете на Мара. С точни движения махна обеците от ушите ѝ, гривната от ръката в ръкавица, хвърли ги встрани като евтини стъклени украшения и сложи на тяхно място перлите. Без да спира, пое от Сарус вързопчето, изтърси го и след миг държеше в ръце хермелинено наметало. Прехвърли го през раменете ѝ и го закопча на гърдите със скритата закопчалка.

— Прекалено... прекалено великодушен сте — каза потиснато Мара. Не можа да се накара да го погледне, така я измъчваше нечистата ѝ съвест и болката. Вместо това прикова поглед в синята лента на ордена, препасана през гърдите му.

— Просто съм честолюбив. Харесва ми да ви видя покрита с перли, които сам съм избрал. Ако бях великодушен, щях да ви дам възможност да възразите, че ви натрапвам своя вкус. Ако бях великодушен, отдавна да съм ви пуснал да си отидете или да съм...

Изведнъж млъкна. Беше рано да разкрива прекалено много. За малко да ѝ каже, че би свалил от нея товара на задачата ѝ — ако беше наистина великодушен. Щеше да я принуди да признае, че никога не си е губила паметта, да я накара да изкаже защо е при него. Така щеше да ѝ спести и тази последна стъпка, необходимостта да се покорява на желанията му и да живее в непрекъснат страх, че ще бъде разобличена. Не го направи, защото противоречеше на неговия кодекс на честта. Сега беше твърде късно да сложи всичко на място. Да, той наистина беше честолюбив.

— Ела — каза той и я хвана под ръка. — Вече ни чакат.

Свитата беше наобиколила огъня в салона, някои се разхождаха нервно напред-назад. Не смееха да седнат, за да не измачкат парадните си униформи със златни галони на кителите и турскосини кантове на панталоните. И Юлиана беше вече там. Красива като богиня в морскосинята си рокля, с пера в косите, от които изглеждаше още по-висока, и малка корона от диаманти и сапфири върху вдигнатите

високо къдрици, която я правеше още по-величествена. Помещението беше сякаш претъпкано с бели униформи. Мина малко време преди Мара да разбере защо е така.

— Лука! — възкликна тя. — Колко добре изглеждате!

— Най-сетне и аз съм член на свитата — обясни той с поклон, в който беше събрана цялата му гордост.

Униформата стоеше като излята на гъвкавото му тяло, а от уважение към предстоящото официално събитие беше махнал дори обещата от ухото си. Но в тъмните му очи премина сянка, когато погледна принца, а после отново Мара.

— Само той ни липсваше — измърмори с престорен гняв Естес. — Пладнешки разбойник с дълги пръсти и остър нож.

Лука изобщо не реагира на обидата.

— Ще свикнеш да цениш талантите ми, когато почнеш да гладуваш, принуден да живееш от ден за ден, а пък аз ще ти нося ядене.

— Крадени кокошки? Мислиш ли, че ще ги ядем?

— Заедно с перушината.

— Включително и краката, както вече е ставало — добави Родерик. — Тръгваме ли?

Зад учтивото предложение се криеше заповед. Лука хвана под ръка Юлиана, наметнала самуреното си палто, останалите се увиха в пелерините и всички излязоха в най-добро настроение от къщата. Качиха Мара и Юлиана в каретата. Принцът и останалите яхнаха конете. Слугите, които ги бяха държали, отстъпиха назад, кочияшът изплющя с камшика и всички се изсипаха през широко отворената порта от ковано желязо на павираната улица. Зад тях се издигаше резиденцията на Рутения с осветени прозорци и разлюлени от студения северен вятър факли на входа. Очакваха ги тъмните, неосветени улици на тази стара част на града. И балът.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Градската къща на графиня дьо Босир на улица „Д’Ейлау“, в спокойната северозападна част на Париж, се издигаше твърде внушителна в здрача. Беше голяма, но построена в твърде консервативен стил. Същият мансарден покрив, същите италиански закръглени прозорци, същият златист пясъчник и същата масивна входна врата като на хиляди други къщи.

Вътре ги очакваше просторно антре с масивни патинирани колони, които се издигаха от карирания черно-бял паркет към сводест таван, украсен с класическа алегорична сцена в модерните цветове — зелено, синьо и кайсиево. Две извити мраморни стълби водеха към галерия, обикаляща вътрешната част на фойето. Там, където двете стълби се срещаха на първия етаж, имаше позлатена двукрила врата, широко отворена, за да пропусне тълпата, която напираше по мраморните стълби.

Свитата от резиденцията на Рутения беше посрещната още в антрето от куп слуги, които поеха палтата. Изкачиха извитата стълба. Графинята, вдовица с несметно богатство и силни семейни връзки, ги поздрави на прага на вече отворената бална зала. В сравнение с отровназелените и кайсиеви пера на главата ѝ тези в косата на Юлиана изглеждаха направо мънички. Роклята на графинята беше в същите два цвята, а подплънките и възглавничките, скрити във всяка гънка, бяха толкова много, че домакинята явно почти се огъваше под тежестта им. Лицето ѝ беше кръгло, силно напудрено, за да се скрие всяка следа от естествения му цвят и за да изглежда толкова бледо, колкото го изискваше модата. Въпреки това тя сияеше от възбуда и радост, че е домакиня. Поздрави оживено принца и подкани всички да влязат в залата. Кралят щял да пристигне всеки момент, каза тя и тогава балът можел да започне.

В залата цареше напрегнато очакване. Музиката свиреше, но никой не танцуваше. Из салона сновяха келнери, масите бяха отрупани с какви ли не деликатеси и напитки, красиво подредени около вази с

цветя, но никой не се осмеляваше да се допре до тези лакомства. Буйните огньове в камините от двата края на залата стопляха помещението. Ароматът на цветята, майсторски подредени във вазите по цоклите и в нишите, се смесваше с парфюма на дамите. Повечето гости се тълпяха около вратата, за да изразят първи почитта си към краля и принцовете, които щяха да присъстват на тържеството. Сега разговаряха, кой по-високо, кой по-тихо и залата беше изпълнена с приглушен тътен.

Присъстващите бяха хора, които следят отблизо модата. Вечерните костюми на мъжете бяха в черно и сиво и създаваха чудесен фон за по-светлите дамски тоалети от коприна, крепдешин, дамаска, брокат, сатен и вълнен муселин. Преобладаваха модерните цветове — екрю и светлосиньо. Някои бяха в лилаво и сиво — традиционните цветове на полутраура. Майсторството на парижките шивачки беше демонстрирано в модерната кройка на роклите с богато украсени тежки поли, с гарнитури от дантели, панделки и рюшчета, с разноцветни ивици плат по корсажите, създаващи впечатление за широки хоризонтални линии.

Свитата в белоснежни униформи с Мара и Юлиана в средата, в елегантни, но семпли вечерни рокли, направи известно впечатление. Главите се обърнаха, когато церемониалмайсторът извика името на принца и многозначителен шепот пробяга през залата. Жените втренчиха погледи в тях. Мъжете изпънаха вратове. Наблизо стоеше белокоп възрастен мъж с монокъл и Родерик тръгна към него, сякаш забравил всичко наоколо си. Държеше Мара под ръка и на нея не ѝ оставаше нищо друго, освен да го последва.

Принцът ѝ представи побелелия мъж като дипломат от малка, съседна на Рутения страна. Мара бе представена тактично като приятелка на неговата сестра. Благодарна за този типичен жест на учтивост, тя изгуби за миг нишката на разговора. Озърна се, за да огледа присъстващите.

Изведнъж срещна погледа на Дьо Ланд. Той стоеше само на няколко метра от нея. Гледаше я втренчено, сякаш за да привлече вниманието ѝ и да я призове да изпълни задачата си. Беше си позволила за няколко кратки мига да забрави за нея. Сега принудата се връщаше с удвоена сила.

Не беше вечер за удоволствия. Мара нямаше да танцува, да флиртува, да се наслаждава безгрижно на яденето, виното, на присъствието на най-добрите семейства на Франция или на свитата, изпаднала в толкова добро настроение. Беше тук с определена цел и трябваше да я постигне. Трябваше да се погрижи Родерик да остане близо до входната врата, през която скоро щеше да мине кралят на Франция.

Но Родерик очевидно нямаше намерение да помръдва от мястото си. Сякаш той самият не желаше да се отдалечава на повече от няколко метра от вратата. Свитата се беше разделила като при дисциплинирана военна маневра и образуваше почти пълен кръг от бели униформи. Близо до Родерик и Мара стоеше Жаред, зад него Лука придружаваше Юлиана и двамата водеха оживен разговор с издокаран нисичък мъж с лилава жилетка. Другият близък Жак, бърбеше вляво с духовник в епископски одеяния. Труде и Естес бяха на противоположната страна на кръга и почти един до друг. Труде разговаряше с доста възрастен поклонник на женския пол, а италианският граф обсипваше една матрона и нейната дъщеря с толкова пресилени комплименти, че момчето се кикотеше прикрило устата си с ръка.

Привидно съвсем непринудени, всички те бяха всъщност много съсредоточени. Без съмнение свитата беше нащрек. Бяха толкова бдителни, така равномерно разпределени между принца и вратата, че Мара усети как болните ѝ нерви се напрегнаха още повече. Тя хвърли на Родерик бърз поглед и откри, че той внимателно я наблюдава. Лицето му беше непроницаемо, очите му студени като синьо стъкло.

Със сигурност, от която ѝ секна дъха, тя разбираше, че нещо не е наред. Чувството, че е в капан, от който не може да се изтръгне, беше толкова силно, че я приковаваше на място.

Отвън проникваше само слаб шум, свидетелстващ за пристигането на много карети. Бяха Луи Филип и придружаващите го. Възбуден шепот премина през залата. Гласовете станаха по-високи, а после замлъкнаха. Графинята побърза да излезе и потрепването на високите ѝ токове издаваше, че тича надолу по стълбата. После се чу как долу се отваря врата и как домакинята произнася високо и много възбудено протоколното приветствие, а кралят ѝ отговаря с по-дълбок и по-спокоен глас. Настъпи пауза, след която мъжете и жените, които

го придружаваха — придворни и хора от свитата — също бяха приветствани. Най-сетне закънтяха и тежките, равномерни стъпки на вече немного младия Луи Филип, който изкачваше стълбата, и, както се полагаше, предхождаше домакинята и всички останали.

Музиката замлъкна. Присъстващите се струпаха край вратата, за да направят място за ритуалните придворни поклони, задължителни при появата на суверена. С крайчеца на окото си Мара зърна един келнер, обут, за разлика от останалите слуги, не с черен, а с бял панталон. Той си проправяше път напред, сякаш искаше на всяка цена да зърне краля, но едната му ръка беше пъхната под жилетката. По горната му дреха нямаше ивици или ширити, панталонът беше без кант и с бързината на мълния в съзнанието на Мара просветна — този човек не беше от прислугата.

Нещо притисна гърдите ѝ. Пред очите ѝ се спусна червена пелена. Всяка стъпка по мраморната стълба отекваше в ушите ѝ като грохот на воденично колело. Стъпките на краля приближаваха все повече. Мара усещаше напрегнатото съсредоточаване на мъжа до себе си, готовността му да скочи, вниманието му, изострено като на хищно животно.

Дьо Ланд се беше приближил към нея и сега беше само на няколко крачки. Но вниманието му беше насочено не към нея, а към вратата. Гледаше с разкривена усмивка натам, а стъпките ставаха все по-гръмки, приближавайки, и се забавиха за миг, малко преди кралят да стигне края на стълбището.

Те спряха, после отекнаха отново към тях, докато Луи Филип прекосяваше галерията, запътен към двукрилата врата. Дьо Ланд хвърли тревожен поглед зад себе си, а после го впери победоносно в принца. Мара, която не сваляше очи от него, забеляза, че мрачният мъж погледна най-напред към келнера — той бе само на няколко метра от тях. Само след секунди щеше да се появи кралят. В залата всички притихна и всички погледи бяха приковани към вратата.

Водена от неудържим подтик, Мара докосна ръката на принца. Прошепна плахо, произнасяйки думите с мъка:

— Пазете се, Родерик, моля ви, пазете се...

Хората край вратата се раздвижиха. Гърдите на церемониалмайстора, чието задължение беше да произнася високо имената на новите гости, се издуха видимо, докато си поемаше въздух.

— Негово величество Луи Филип, крал на французите!

Кралят влезе в залата с дълго репетирана благосклонна усмивка върху натежалото от тлъсти гънки лице, изправил с кралско достойнство закръгленото си тяло. Зашумоля коприна и тафта и събралите се огънаха в поклон като жито на вятъра, за да покажат дълбоката си почит.

В същия миг облеченият в бяло келнер извади пистолета си и скочи напред. С движение като на плющящ камшик, Родерик се озова до него и блъсна със сила ръката на келнера нагоре. Изстрелът изкънтя като гръм, кристалните полилеи издрънчаха, от тавана се посипа вар.

Гостите отстъпиха с викове и крясъци. В настъпилата паника се чу:

— Убийство! Убийство! Убиха краля!

Кордонът от телохранители на Родерик се сви, склучи се около краля, изтласка го обратно през вратата в сигурните ръце на приближените му. Препречиха пътя, по който нападателят би могъл да избяга от залата, но мъже и жени се втурнаха към вратата и наобиколиха свитата, сред която Родерик и Михаел държаха здраво келнера.

Изведнъж се чу тихо съскане, после тъп удар, който бе смъртоносен. Келнерът се наклони напред, а после се преви на две и падна. От гърдите му стърчеше дръжка на нож. Паника обзе гостите наоколо. Те крещяха, ругаеха, блъскаха се, настъпваха се в желанието си час по-скоро да се доберат до изхода.

Мара стоеше като вцепенена. Беше видяла как Дьо Ланд си проправи през тълпата път към келнера, видя и как се обърна и успя, пребледнял от страх, да избяга.

Силна ръка я хвана над лакътя. Видя бялата униформа и усети как всяко нейно мускулче се напруга.

— Не бойте се — каза Михаел. Тясното му, слабо лице се беше зачервило, той я държеше здраво, за да не я повлече тълпата. — Аз съм. Трябва да ви изведе, заповед на Родерик.

— Не! — извика тя. — Не мога да дойда с вас!

— Не можете да помогнете тук. Колкото и голяма да е бъркотията, уверявам ви, Родерик контролира всичко. Елате.

Михаел направо я буташе и дърпаше сред напирещата тълпа, проправяше си път с лакти и юмруци. Всяка съпротива беше

безсмислена. Дори ако можеше да обясни нещо на Михаел, той щеше да изпълни заповедта на своя братовчед — принца. Не можеше да се обърне към никого в тази разбунена тълпа, никой нямаше да ѝ помогне. Реши, че най-добре ще е да прави каквото ѝ заповядват, поне докато суматохата поутихне. По-късно щеше да мисли какво да прави по-нататък.

Напуснаха залата през странична врата, извеждаща към задно стълбище. По всяка вероятност изходът не беше избран случайно, защото в края на тясната стълба стояха Лука и Юлиана, а зад тях Труде и Естес с палтата им. Но и други знаеха за този изход, защото чуваха вече зад себе си още стъпки по стълбата.

Не размениха излишни думи. Притичаха през тъмния коридор, започващ в края на стълбата и през малка вратичка се озоваха в задния двор. Прекосиха го. Видяха пред себе си градинка с алеи, посипани с чакъл, после врата, която ги върна в предния двор, а там каретата им вече ги чакаше на улицата. Зад каретата тъпчеха конете на свитата. След миг Мара и Юлиана бяха настанени вътре, а останалите яхнаха конете. Михаел извика някаква заповед и те оставиха зад себе си ярките светлини и паниката в градската резиденция на графиня дьо Босир.

Каретата подскачаше, олюляваше се и така лудо се носеше по калдъръмените улици, че на Мара ѝ затракаха зъбите. Тя се вкопчи в кадифената дръжка и се взря в мрака. Цяла се тресеше не само от люшкането на каретата, но и от ужас заради онова, което се бе случило.

Атентат. Тази мисъл беше ѝ минавала през ума, но тогава не поиска да повярва. Дьо Ланд е знаел, че ще има атентат, това беше повече от ясно. По-малко ясно беше дали, ако всичко се беше развило според желанието на Дьо Ланд, принцът трябваше да попречи на нападението, или да стане изкупителна жертва. Последното изглеждаше по-вероятно, но Дьо Ланд се беше похвалил, че планът му е сложен. Като се има предвид положението му в министерството на Луи Филип, не ставаше ясно защо ще иска да убива краля. Или се е надявал да извлече полза, ако атентатът срещу краля не успее? Не се ли беше погрижил Родерик и свитата му, прочути с умението си да предотвратяват такива престъпления, да свършат черната работа, а той да обере после славата?

Но кой щеше да стане крал, в случай че Луи Филип бъде убит? Младият граф на Париж, племенник на краля, чийто баща загина преди пет години, когато каретата му се преобърна? Да, той е престолонаследникът. Ако се окаже на трона, ще да се стигне навярно до регентство, начело с майка му, Елен Мекленбург-Шверинска. Но тогава към трона можеха да се приближат много повече честолюбиви мъже, съумели да предвидят събитията. Можеше ли това да е причината за атентата?

Какво значение имаше? Кралят не беше убит. Родерик и хората му се намесиха и попречиха. Келнерът, извършил покушението, бе мъртъв и щеше да отнесе в гроба името си и причината да поеме такъв риск.

В мига, в който келнерът бе прободен, тя бе погледнала инстинктивно към циганина Лука. Той стоеше съвсем близо до нея и въпреки че не можеше да твърди със сигурност, а и предпочиташе да не прави предположения, не можеше да каже дали той не беше хвърлил смъртоносния нож. Но ако беше така — по чия заповед?

Но не това я вълнуваше най-много, а един друг въпрос: ще сметне ли Дьо Ланд, че тя е изпълнила задачата си и, в такъв случай, какво щеше да направи с нейната баба? Вторият въпрос беше дали Родерик е наясно, че тя го е въвлякла напълно съзнателно в кошмара на тази нощ. Питаше се също дали само заради личната ѝ сигурност на Михаел бе заповядано да я отведе обратно в резиденцията? Ако е така, как смята Родерик да постъпи с нея? Страхът ѝ никак не намаля, когато забеляза на светлината на уличен газен фенер, че Юлиана я гледа съчувствено. Мара облиза пресъхналите си устни.

— Къде е Родерик? Защо трябваше да остане?

— Ще има официално следствие — отвърна спокойно Юлиана.
— Всички, участвали в случая, ще дадат показания, които ще се запишат в протокола. Крал Луи Филип положително ще иска да му представят отчет и най-вече във връзка с положението на брат ми в тази страна.

— Неговото положение?

— Като официален представител на нашата държава.

— Разбирам. Мислите ли... мислите ли, че ще извикат на разпит и нас?

— Едва ли. Това е един от малкото случаи, при които да си жена е предимство. Тъй или иначе — добави успокояващо сестрата на Родерик, — мисля, че можем да бъдем съвсем спокойни, брат ми ще ни прикрие.

Нарочно ли се беше изразила толкова двусмислено? Мара не беше сигурна, а не се решаваше и да попита.

В резиденцията тя отново зачака, макар че не знаеше какво именно. Сякаш по мълчалива уговорка всички се събраха в салона за приеми, защото случилото се имаше вече почти официален характер. Слугите веднага запалиха огън, внесоха подноси с вино, мезета и сладки. Веднага пламна разгорещен спор на тема как са протекли събитията. Питаха се и за причината, но не за собственото си присъствие там, което им бе позволило да предотвратят преврата. Съвършена дипломатичност, помисли си Мара.

Хората на Родерик не бяха вчерашни. Знаеха, че принцът им нямаше намерение да отиде на бала, а промени решението си заради нея. Бяха получили заповеди, свързани с появата на краля, и знаеха, че трябва да ги държат в тайна от нея. Положително се досещаха, че тя е заплетена по някакъв начин във всичко това. Но се въздържаха от преценки и чакаха завръщането на Родерик. Всички имаха чувството, че принцът е имал причини да действа така. И все пак не се държаха с нея с обичайната топлота, а по-скоро с подчертаното внимание, което се оказва обикновено на осъден на смърт по пътя към ешафода.

Беше вече ранно утро, когато Родерик най-сетне се прибра. Беше ядосан и хаплив. Заяви, че е слушал пет дълги часа празните приказки и идиотщини на придворните, които не казали за атентата нито дума повече от известното. Кралят бил вече в леглото и спял съня на праведник. Келнерът умрял, без да може да каже нещо. Още не се знаело със сигурност кой го е убил; убиецът си плюл на петите и изчезнал в тълпата. Според Родерик всички трябвало да вземат пример от краля. Всички, с изключение на Мара.

Само за секунди салонът се изпразни и тя остана насаме с принца. Седеше спокойна, с разперени широки поли, все още с хермелиновата наметка на раменете, скръстила ръце в скута си. Държеше се гордо изправена и гледаше спокойно Родерик право в очите, но вътрешно трепереше от страх, потисната от оловната тежест на вината си.

Той стоеше, загледан в огъня, сложил ботуш върху масивния месингов обков и миговете се точеха като вечност. Стойката му на крал и военен му придаваше потискаща авторитетност. Гъвкавите му, но овладени движения издаваха сдържана сила. В мекия глас, с който я заговори, се криеше непредвидима заплаха.

— Коя сте вие?

— Аз...

— Стига! — гласът му пресече думите ѝ като с кинжал, после продължи: — Ще бъде грешка, ако допуснете, че нова лъжа може да ви помогне.

— Наистина, не допускам — каза тя спокойно. — Името ми е Мари Анжелин Дьолакроа.

— Мара.

Тя го погледна без капчица изненада. Предполагаше, че толкова добре организираната му осведомителна система отдавна му е съобщила кой е Дьо Ланд, след като я бяха видели с него в салона на Юго. Трябва да е било играчка за хората му да разберат и коя е тя.

— Защо? Защо ми позволихте да продължа?

— Не ви липсват качествата на добра конспираторка. Освен това бях любопитен — думите му звучаха рязко и така, сякаш се подиграваше на самия себе си.

— Наистина ли? И какво искахте да разберете?

— Исах да видя колко далече можете да стигнете.

Тя пребледня като платно. Той го забеляза и изпита необяснимото чувство, че е повалил невъоръжен противник. Гневът му не беше утихнал, но трябваше да бъде поне справедлив. Той направи отричащо движение и си позволи да наведе очи.

— За мен това положение беше ново, очарователно и примамливо. За да разбере целите ви, трябваше да се включи в играта.

— Това любопитство ви струва скъпо — каза тя и докосна с ръка перлите около врата си.

— Не особено.

Странно, че няколко думи могат да причинят такава болка. Тя преглътна, но продължи:

— Е, поне вече всичко свърши. Каквото и да си мислите, радвам се, че кралят е жив.

— Наистина огромно облекчение. Може би следващият атентат, който ще подготвите, също ще завърши с неуспех, за да не бъде обременена крехката ви съвест.

— Следващ няма да има.

— Докажете ми го и тогава всички ще запеем радостно и ще отправим благодарността си към Всевишния.

Тя вдигна очи и срещна изгарящата ирония в погледа му.

— Какво искате от мен? Да кажа, че съжалявам за всичко? Е, добре. Докато съм жива, ще съжалявам, че ми се наложи да играя такава роля. А сега ще ме пуснете ли да си вървя?

— Да ви позволя да си отидете? Нищо под това синьо небе няма да ме принуди да го сторя.

— Налага се! — тя трябваше да се махне, трябваше да се свърже с Дьо Ланд, да разбере какво ще прави с баба й Елен.

Той пристъпи към нея и тя попадна в сянката му. Гласът му беше спокоен, но твърд. Най-сетне стигна до онова, което искаше да знае.

— Налага ли се? Ще трябва да съберете всичката си смелост, Мара, Скъпа. Поразтърсете в паметта си, разровете студената пепел в сърцето си, за да се превърне отново в пламтящи въглини. Кажете ми нещо, на което да мога да повярвам. Посочете ми причина, заради която трябва да ви пусна.

Тя прехапа устна.

— Мога да ви я кажа, но няма да ме разберете.

— Моето съзнание има едно-две нива, които са ви все още непознати. Бих ви посъветвал все пак да опитате.

Бронзовото му лице беше като вкаменено, издаваше непреклонна решимост, но зад синия блясък на очите му се усещаше непонятно спокойствие. Отговорът ѝ беше важен за него. Нямаше да я притиска до стената, но щеше да получи отговор, независимо от това колко ще трябва да чака. Той изискваше абсолютната истина, без значение какво ще стане после. С парализирано съзнание Мара разбра, че онова, което се иска от нея, е пълна капитулация.

Не можеше да си позволи да не изпълни желанието му, дори ако щеше да е по-умно от нейна страна.

Пое си дълбоко въздух. Изрече потиснатото:

— Става дума за баба ми.

— За баба ви?

В гласа му прозвуча смайване. За един неочаквано отраден миг Мара разбра, че е успяла да го изненада, но мигът отлетя. Малко по малко тя му разказа цялата история: за Денис Мюлхоланд и неговата смърт, за пътуването до Париж, за Дьо Ланд и страстта на баба й Елен към хазарта, за последиците от нея. Веднъж проговорила, тя не можеше да спре. Сълзите изпълваха постепенно очите й, докато му разказваше за страховете си, защото не знаеше как би си отмъстил Дьо Ланд за несполучливото покушение предишната нощ.

— Трябва да ме пуснете да си ида — извика тя задъхано и протегна към него ръце. — Трябва да открия Дьо Ланд и да го склоня да ме пусне да видя баба, да разбера как е. Тя е стара и крехка, свикнала е всичко да става по волята й. Тя няма да понесе дълго да я държат насила. Направих каквото поиска от мен, значи трябва да я пусне или поне да ми даде друга възможност да му изплатя дълга й.

Принцът се обърна рязко и се отдалечи от нея.

— А какво ще кажете за вашия дълг мен?

— Моят дълг към вас? — тя гледаше ужасена широкия му гръб.

— Дългът на измамница.

Тя стана и се приближи бързо към него.

— Вие не ме разбрахте! Моята баба...

— Разбирам! И заради тази роднинска връзка трябва да допусна да проституирате с един изменник? О, не, Мара, не!

— Но аз няма да го сторя!

— Наистина ли? Ами ако се наложи? Лоялността е наистина възхитителна добродетел, но не бих искал да я изисквам от вас при толкова трудни обстоятелства, не и на такава цена.

Тя сведе поглед към ръцете си.

— Какво друго бих могла да направя?

— Да оставите всичко на мен.

В думите звучеше обещание за енергични действия. Тя вдигна глава, широко отворила очи.

— На вас? Какво имате предвид?

— Ще намеря баба ви и ще ви я върна.

Тя не се съмняваше, че той би могъл или би сторил тъкмо това.

— Защо? Защо трябва тъкмо вие да се заемете с това?

— Нека приемем — отвърна той уклончиво, — че съм отмъстителен. Не обичам да ме правят на идиот. Ако освободя баба ви,

в случай, че такава баба разбира се съществува, ще лиша Дьо Ланд от всичките му предимства. И тогава тя ще стане моя заложница.

— Ваша? Но с каква цел?

Той се усмихна с кратко присвиване на устните, но очите му останаха студени.

— О, ами за да се държите прилично и извън моето легло. За какво друго?

Той ѝ обърна гръб и тръгна към вратата, а там заповяда на един лакей да събере свитата.

Циганите откриха баба Елен. Те претърсиха всяко село, всеки навес, всеки кокошарник. Виждаха и чуваха всичко, докато купуваха и продаваха коне, жонглираха, правеха акробатични номера и предлагаха омайно биле по панаирите или гледаха на ръка. Научаваха всичко за всяка новородена кобилка, за всяка снасяща кокошка, за всяко паднало момиче. Знаеха със сигурност дали в околността има чужденец. Дадена бе заповед за издирване на изчезнал човек и тя се пръсна с бързината на препускащ ездач. Търсеха сведения за възрастна дама, която изглежда така и така, и която крият в благороднически замък в провинцията. Отговорът дойде толкова бързо, сякаш го довя вятърът. Да, имало такава дама в един замък в долината на река Лоара, недалеч от горите около Шамбор. Била здрава и читава, и очевидно много енергична, макар, изглежда, и малко луда.

Когато пристигна новината, спасителната команда беше вече съставена и готова да потегли. Група мъже напуснаха Париж, яздейки в предутринния здрач около препускащата в средата карета. Ниската, дълга каляска беше лакирана в сиво и черно. Вътре Юлиана се беше излегнала на една възглавница и се опитваше да спи, а Мара седеше изправена, вперила поглед в мрака. Сестрата на принца дойде с тях, защото не искаше в никакъв случай да пропусне мига, в който Мара ще види отново баба си, но и защото Родерик настоя. Мара реши, че той не ѝ вярва достатъчно, за да я остави сама в резиденцията. Впрочем бе казал, че нейното присъствие ще трябва да успокои баба ѝ, когато се срещне с бъдещите си спасители.

Мара не би могла да си измисли по-приятна спътничка от Юлиана. Тя не се оплакваше, не скимтеше за щяло и нещяло, не

нервничеше, седеше си спокойно на пейката. Освен това проявяваше способността си да спи и при далеч не идеални условия, а също и умението си да отвлича от лоши мисли.

Мара не можеше да заспи. През четиридесет и осемте часа, изминали след бала, почти не мигна. След като Родерик събра свитата и изложи плана си, тя се оттегли в спалнята. Не излезе от нея, въпреки че очакваше Родерик да я повика. Но той не го стори. Остана насаме с мислите и страховете си.

Боеше се преди всичко, че няма да успеят. Тръпнеше при мисълта, че Дьо Ланд, предвиждайки опита да бъде спасена Елен, ще ги изпревари и ще я скрие другаде, ако не я убие. Може и да беше оставил твърде силна охрана. Но се боеше и че, ако успеят, Родерик ще върне триумфално баба ѝ в Париж, а там старата жена ще трябва да научи с най-интимни подробности как принцът е обезчестил нейната внучка и да разбере, че вината е нейна.

И още нещо я тревожеше. Сцената в дома на графиня дьо Босир се връщаше отново и отново пред очите ѝ. Виждаше келнера и мъжете наоколо му, чуваше съскация звук на забиващия се нож. Кой уби този мъж?

Може би някой престарал се телохранител на краля в желанието си да предпази монарха? Или разгневен гост, който е искал да си отмъсти за опасността, на която келнерът беше изложил всички присъстващи? Но най-вероятно беше да е някой от свитата на принца, някой от мъжете, които задържаха атентатора. Не беше изключено Родерик лично да е накарал човека да замлъкне завинаги, защото само той знаеше каква роля му е била възложена.

Подозрения. Бяха мрачни, опасни и я измъчваха. Щеше да ѝ е по-леко, ако можеше да ги сподели с Родерик. Но как би могла? Най-голямата заплаха при такива подозрения е страхът, че могат да се потвърдят.

Какво би означавало, ако се окажеше, че Родерик е дал заповедта келнерът да бъде убит? Можеше ли, щеше ли това да значи, че той лично е планирал атентата? Искал е да спре с енергичната си намеса произшествието, което предотврати по непонятни причини. А после, за да запази себе си, е отстранил извършителя.

Не можеше да забрави и ужасеното лице на Дьо Ланд. От разкритие ли го беше страх? Или се беше уплашил от мъжете, които

насъска неволно срещу собствената си страна?

Какво щеше да стане сега? Ще я задържи ли принцът, докато ѝ се насити? Или ще я пусне да си върви, след като я обезщети с крупна сума, израз на благодарността му? Или ще я намерят някой ден в някоя уличка, обезобразена до неузнаваемост, като жена, спечелила благоволениято на важна личност, но и научила прекалено много.

Безскрупулен. Принцът беше безскрупулен. Той я взе със себе си в Париж, сякаш беше намерил безстопанствено животно. Одраска с рапирата си лицето на Труде, за да ѝ докаже нещо. Използваше мъже и жени, за да постигне целите си, изтръгваше от тях необходимата му информация, а после ги отпращаше. Той си присвояваше предаността и лоялността им, като на Лука например. А какво им даваше в замяна? Красиви, лъскави думи. Честта да бъдат с него. Кратки мигове, в които изпитваните удоволствия се изживяваха сякаш на ръба на бръснача. Нищо солидно, нищо трайно.

Каляската продължаваше да препуска. Напуснаха Париж в южна посока. Хълмовете се издигаха и снишаваха. Минаваха покрай ожънати ниви и овощни градини, в които ябълки, круши и праскови още не бяха загубили последните си листа. Минаха през села с къщи, прилепени една до друга край кривите улички, сякаш се крепяха взаимно. Лаеха кучета, мучаха крави. Селяните ги изпращаха с любопитни погледи, докато отминаваха в облак прах.

Прекараха нощта в малко селце, ядоха боб с месо, пиха великолепно червено вино, а после се строполиха в пухените легла и заспаха без сънища. На заранта потеглиха още в зори.

Пристигнаха най-сетне в долината на Лоара, където реката се извиваше широка, светлозелена и величествена. Десетки замъци свидетелстваха за богатството и удоволствията на поколения френски благородници. Средновековни крепости и приказни дворци се редуваха с ловни павилиони, строги манастири и провинциални замъци за почивка и развлечения. Тук бяха живели кралски любовници, протестантите бяха бесени по назъбените стени на старите крепости. Тук бе кипял живот, бяха царували безмерен разкош и слава, но всичко бе забравено, откакто Революцията сложи край на този живот.

Пътуваха по лъкатушещи пътища, срещнаха цигански стан край реката, прекосиха гори, наричани някога „царски“. Виждаха

занемарени акведукти и пътища, правени от древните римляни, градове, чиито готически катедрали се издигаха високо над реката и които времето сякаш не бе докоснало. Посред нощ, когато кръглата пълна месечина взе да залязва, стигнаха най-сетне до замъка, който Дьо Ланд наричаше свой.

Беше занемарена каменна сграда, гордост на архитект от отдавна забравени времена, сега в съсипии и почти необитаема. Прилепи кръжаха около обраслите с мъх кули със слепи прозорци и дървени кръстове с резба, бръшлянът оставяше тъмни дири по стените. Гората и ожънатите ниви стигаха до портата. Свитата се спеша в сянката на дърветата и зачака.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Предутринният здрач, когато сетивата най-лесно лъжат и човек най-дълбоко спи, беше най-подходящ за нападението на замъка. Въпреки че едва ли бяха необходими, принцът даде няколко къси заповеди, преди да пристъпят към действие. Всеки знаеше мястото и задачата си. Всички съзнаваха, че една погрешна стъпка, един миг на отслабнало внимание може да им струва живота. Бяха готови, закалени с безкрайни упражнения и грижлива подготовка. Нямаше да са тук, ако не бяха напълно и безукорно подготвени за подобна задача. Принцът им беше вдъхнал тази увереност, а неговата взискателност не се задоволяваше лесно.

Мара се оказа отново под защитата на Михаел. Дори тази повинност да му тежеше, той не го показваше. Водеше я с леко докосване по ръката, с прошепнато насочване по призрачното им пътешествие през гората. Беше му благодарна за грижите, а също, че не Родерик я водеше към замъка. В тези решителни мигове тя се съмняваше дълбоко в душата си в неговите цели и средствата, с които искаше да ги постигне. Но със същата сигурност, с която денят щеше да смени нощта, той щеше да долови съмненията ѝ, ако беше до нея.

Тъкмо това искаше да избегне. Не искаше да засилва още повече недоверието му, не искаше да излага на риск опита на принца да освободи баба ѝ. След като претегли добре двете алтернативи, заключи, че ще е по-добре баба ѝ да е задължена на принца, отколкото да зависи от Дьо Ланд. Ако заключението ѝ имаше по-дълбока причина, предпочиташе да не се замисля над нея.

Стените на замъка се издигаха пред тях светлосиви и масивни. Между тях и сянката, която те хвърляха, имаше тясна ивица — открита поляна. Един след друг хората от свитата претичаха бързо през нея и изчезнаха в сянката на външната стена. Някъде тъжно извика сова. Мишка изписука в сламата и веднага млъкна.

Беше ред на Михаел и Мара. Той я хвана за ръка. С другата тя повдигна фустите си. Избързаха приведени през поляната, използвайки

и най-малката сянка. Притиснаха се о стената и спряха, задъхани, да изчакат останалите. Наоколо можеха да се различат приведените силуети на онези, които бяха стигнали преди тях.

— Време е, приятели! — каза тихо Естес, когато всички се събраха до стената.

Като по даден знак свитата се събра край него, подреди се и хората се заизкачваха един върху друг, образувайки човешка пирамида с такава лекота, сякаш бяха в дългата галерия на резиденцията.

— Хоп! — чу се сподавен възглас, когато пирамидата беше готова и взе да се олюлява леко в бързо топящия се мрак.

Родерик, който беше изчакал отстрани, се обърна към тях. Направи няколко бързи крачки, а после се покатери по удобната стълба, в която се бяха превърнали хората му. Тя свършваше малко под водосточните тръби. Принцът преодоля със скок последните сантиметри и се хвана с две ръце за горния корниз. Напрягайки тренирани мускули, той се покатери върху него. Седна, направи бързо и кратко движение и зачака.

— Сега вие, госпожице — прошепна й прегракнало италианецът.

— Какво? Но принцът сигурно ще може да отвори портата?

— В случай че се окаже невъзможно, трябва да сте с него, за да успокоите старата дама. Бързо. Нямаме време за губене.

Да, наистина нямаха. Всяка секунда забавяне увеличаваше опасността да бъдат открити. Мара изруга тихо и съвсем не по дамски, но се залови да изкачва човешката стълба. Гневът й даваше необходимата сила и волята да стигне раменете на най-горните. После тя бавно се изправи. Поколеба се за миг, протегна ръце.

Две ръце обхванаха китките й, стегнаха ги безмилостно като белезници. Изтеглиха я нагоре. Една ръка я прегърна през талията и я подкрепи, докато си върне равновесието. За кратък миг усети коравото му бедро и ръба на рапирата. Той я побутна леко, прехвърли я през стената. Преди да протестира и изобщо да се досети какво си е наумил, той я пое в прегръдката си и я задържа за част от секундата, преди тя да допре пода. После я пусна.

Мара се озова върху купчина тор. Миг по-късно се търколи по нея, последвана от Родерик. Отвори уста да му каже какво мисли за катераческите му методи, но веднага я затвори, защото чу вик.

— Кой там?

Единственият отговор на Родерик беше, че извади със звън рапирата от ножницата, а с другата ръка дръпна Мара зад гърба си. Пазачът на замъка отстъпи, за да извика помощ и да измъкне и той оръжието си. Родерик настигна с няколко скока мъжа. Остриетата се срещнаха и пръсна дъжд от искри. Двубоят беше яростен, но кратък. Пазачът потисна вика си, когато му избиха сабята от ръката и той се озова, разтреперан сред купчина тор. Родерик го удари силно с дръжката на сабята. Човекът падна и остана да лежи неподвижен.

Без да се колебае, принцът го прекрачи и изтича към желязната порта на замъка. С едно замахване на рапирата преряза въжето, на което висеше противотежестта. То издрънча на пода и портата бавно се отвори. Свитата нахлу с високи крясъци, които отекваха гръмогласно о каменните стени.

Дойдоха тъкмо навреме, защото някъде се отвори врата, жълта светлина освети предния двор. Мъже тичаха презглава, бързаха да навлекат униформите. Те видяха свитата, спряха и вдигнаха пистолетите си. Припламващите експлозии на барута разцъфтяваха в предутринния здрач като цветя, които бързо увяхваха. Свитата побърза да намери прикритие и също извади оръжието си. Разменени изстрели закънтяха из тесния двор и вдигнаха накачалите гълъби към перленосивото небе. Зазвънтяха шпаги. Утринната светлина проблясваше сребристо върху остриетата, които се кръстосваха и пресрещаха. Мъже пъхтяха от напрежение. Чуха се ругатни. Крака се плъзгаха и се препъваха напред-назад о неравния калдъръм на двора.

Стражите не бяха много. Не след дълго всичко свърши. Пазачите на замъка бяха вързани и принудени да легнат по очи. Един от тях, белязан от едра шарка, измършавял ветеран със силно кървяща рана на главата, полусляп от течащата кръв, явно беше началник. Той привлече вниманието на Родерик. Принцът го вдигна, накара го да седне, после коленичи до него.

— Къде е вашият господар, къде е Дьо Ланд?

— Че кой може да знае?

Родерик посегна към сабята си.

— Не бива да отговаряш така на човек, който може да те изпрати в рая, и то само след миг.

Мара чакаше, цялата изтръпнала. Боеше се не само от отговора, от който щяха да разберат дали Дьо Ланд е сторил на баба й нещо

лошо, но и от възможността след миг да види как умира човек. Тя познаваше принца и вярваше, че ще изпълни заплахата. Нищо чудно, че лицето на човека се покри с едри капки пот.

— Моля да ме извините, господине. Ние... ние не сме го виждали от седмици.

— При вас има една възрастна дама. Къде е тя?

— Питате ме за госпожа Елен? Ами в леглото си, къде другаде.

— Болна ли е? — попита нервно Мара.

Мъжът погледна объркано първо нея, а после и Родерик.

— Спи, доколкото зная.

Родерик накара мъжа да стъпи на крака.

— Заведи ни.

— Нали нищо няма да й сторите?

След този въпрос напрежението на свитата видимо отслабна. Спогледаха се и по лицата цъфнаха усмивки. Юлиана първа пристъпи напред.

— Глупак! — каза тя без злоба. — Хайде, заведи ни.

С трополящи ботуши и звънящи саби прекосиха двора на замъка, подритваха стари, съдрани седла, юзди, шпори и униформи, докато минаха през огромната зала на долния етаж. Извита стълба от бял варовик водеше нагоре. Изкачиха я като същинска процесия, Родерик редом с пленника, последван от Мара и останалите. Два етажа по-горе прекосиха още една зала, украсена с еленови рога и мебелирана с вехти кресла с протрити и изядени от молците възглавници. До огромната камина от скулптиран бял варовик имаше врата. Капитанът на стражниците спря пред нея.

Родерик го погледна в лицето и вдигна ръка да почука. Звукът изкънтя силно през просторната зала. Никой не отговори. Той почука отново.

— Ако си ни излъгал... — подхвана Естес.

— Не съм ви излъгал, оставете ме — каза капитанът и заблъска с юмруци по вратата. Резултатът беше същият. Нищо не помръдваше.

— Отстъпете — заповяда Родерик.

— Не е заключено — каза капитанът.

Родерик го изгледа учудено, после протегна ръка и натисна дръжката. Тя веднага поддаде. После пристъпи назад и подкани с кимване Мара да мине напред.

Мара преглътна. Ръката ѝ трепереше, когато я сложи върху дръжката. Може би баба ѝ е толкова слаба, че не може да стане или да извика? Може би сърцето ѝ не е издържало дългото очакване на спасението и сега лежи мъртва в този огромен каменен мавзолей? Имаше само един начин да разбере истината.

Вратата се отваряше ужасяващо бавно. В стаята цареше сумрак, тя беше осветена само от слабата утринна светлина, проникваща през прозорците без пердета. Виждаше се огромно легло с атлазен балдахин, посивял от старост и прах. Шарен сандък, от онези, които са били наречени някога сватбени, беше сложен до едната стена, пред камината имаше кресло. Това беше цялата мебелировка. Видяха впрочем и един куфар, и една скромна, ушита от монахини бяла нощница с висока яка и дълги ръкави. Мара позна нощницата на баба си. Беше метната на креслото, сякаш баба ѝ се беше преоблякла набързо пред слабия огън в огромната камина.

На вика на Мара цялата свита се събра в стаята.

Капитанът облиза устни, надникна навъсен в съседното помещение.

— Тя, тя сигурно вече е излязла. Госпожата става много рано.

Всички се извървяха отново навън, излязоха от централната сграда през задната вратичка, която водеше към тесен коридор. Той свързваше кухнята със стаите на слугите и водеше към конюшните и други стопански постройки, включително и към тоалетната. Надникнаха в кухнята, където една слугиня с мазна престилка тъкмо приготвяше кана кафе. Отминаха дискретно тоалетната. Капитанът тъкмо взе да заеква, когато Мара впери очи в нещо като кокошарник и радостно извика.

Елен идваше към тях. Беше отметнала качулката на палтото и бялата ѝ коса светеше в лъчите на изгряващото слънце. Полите на роклята и палтото бяха натежали от росата. Носеше пълна кошница с яйца, една коза я следваше като послушно кученце, а двете ѝ козлета подскачаха наоколо. Тя вдигна ръка да си заслони очите и топла усмивка огря сбръчканото ѝ лице.

— Добро утро — извика тя радостно, докато приближаваше. — Идвате тъкмо навреме за закуска с омлет.

Като добра креолска домакиня баба Елен готвеше превъзходно. Въпреки че от години не беше приготвяла ястие със собствените си

ръце, винаги беше надзиравала лично кухнята си и всичко на масата беше по нейни рецепти, записани с четливия ѝ елегантен почерк. Беше омагьосала пазачите си не само с превъзходните си маниери, но и с чудесните ястия, които им приготвяше с пресните продукти от замъка. Козата и кокошките бяха на иконома, чието семейство бе обслужвало векове наред аристократите, изградили някога този замък. От Революцията насам живееха в главната постройка. Собствениците се сменяха с правителствата, но семейството на иконома оставаше.

Началникът на пазачите беше първородният син на иконома, а всички останали негови далечни роднини. Баба Елен беше покрусена, че мнозина от тях бяха ранени при защитата на замък. Те бяха добри към нея, бяха я приели почти като член на семейството. Тя настоя да се погрижи за раните им и да бъдат освободени още преди закуска.

Много мило от страна на Родерик, че я спаси, каза тя и да не мисли, че е неблагодарна. Той много приличал на баща си, напорист и безумно храбър като него и също тъй хубав. Младежът събуждал в нея много спомени. И колко мило от негова страна, че се е досетил да доведе скъпата ѝ Мара. Представя си колко се е тревожела за баба си, но сега може да е спокойна. Исква ли да сложи в омлета му малко див лук, или може би парче козе сирене?

Родерик беше очарован. Той седеше в кухнята и бърбеше със старата дама, докато тя се въртеше около огъня. Говореха си за неговия баща и за времето, което той бе прекарал в Луизиана и какво беше правил там, но също и за Анжелин, неговата майка, която Елен познаваше много добре. Той насочи полека-лека разговора към Мара и нейния баща, внимателно запомняше всичко, което му разказваше възрастната дама за това къде и как живеела бащата и дъщерята.

Мара, която помагаше според силите си на Елен, разбираше, че взаимното доверие между баба Елен и Родерик става все по-голямо. Притесняваше се, защото долавяше и от двете страни определена цел. Не можеше да каже каква по-точно, но се боеше, че има нещо общо с нея.

Времето летеше. Принцът сякаш изобщо не бързаше да напуска идиличното убежище. Свитата се събра в окичената с ловни трофеи зала и запали с куп сухи клони огромен огън в камината. Изтупаха прахта от възглавниците на креслата и се настаняха в тях, за да отпочинат след продължителната езда. На топло и с приятно пълни

стомаси, те скоро заспаха. Дори Демон сложи глава върху лапите си и затвори очи. Отвори ги лениво, когато Софи, пекинезката на Юлиана, се сви плътно до него, но веднага пак ги затвори.

Мара не можеше да се отпусне достатъчно, за да заспи. Имаше чувството, че за нея е най-добре час по-скоро да напусне това място. Дьо Ланд можеше всеки миг да се появи. Не знаеше какво би могъл да стори, докато Родерик и свитата му са тук, но нямаше и настроение да мисли за това.

Тя мина през висока врата, извеждаща на терасата, която опасваше фасадата на замъка. Пред нея се простираше една от онези гледки, които така възхищаваха френските архитекти и градинари. В дъното на алея с дървета се простираше широка равна поляна, която стигаше до сграда, отдалечена навярно на километър. Някога тази площ сигурно е била засята с трева. Сега беше угар, която щяха да оставят незасята до пролетта. Тя даваше на погледа пълен простор. Да не беше превърната в орница, тази земя отдавна да е буренясала. От двете страни на замъка се простираше градината, гъсталак от шубраци и мъртви дървета, в които виеха гнезда сови и соколи. В същия миг един сокол излетя от гората и закръжи в небето, за да изкрещи високо дивата си радост. Соколът е свободен, но не и тя.

— Замислена и самотна! Искате ли да бъдете утешена или ще го възприемете като обида?

Гласът на Родерик беше подмамващ. Той я изнервяше, караше стомаха ѝ да се свива. Или това чувство е предизвикано от близостта му? Той стоеше плътно до нея, опрял ръце на рамката на прозореца.

— Вие спасихте баба и ви дължа благодарност. Това е всичко, което исках.

— Значи съм станал излишен? Какъв удар за моето самочувствие!

— Не вярвам то да бъде уязвено.

— Така ли? — думите му прозвучаха изведнъж студено и отривисто. — Аз съм само един мъж, Мара, с всички слабости и нужди, присъщи на мъжа. Никога не съм се представял за нещо друго.

— Вие сте принц и очаквате всички да се покоряват на волята ви.

— Глупаво би било да се отричам от наследствените си права, но за всяка привилегия аз плащам със задължение; за всяка проява на власт — с излагане на опасност. Пък и принцовете също са мъже.

Той се дръпна от нея. Преди тя да се обърне, преди да успее да му отговори, той беше изчезнал.

Сутринта на другия ден вече бяха на път за Париж. Дамите пътуваха в каретата, а свитата яздеше около нея. Естес беше последен, натоварен с голямо парче сирене от баба Елен, която не пожела в никакъв случай да го остави. Сиренето още зрееше и пръскаше чудесен аромат. Като умно куче Демон се отказа да язди в кошница до господаря си и предпочете да е в каляската при дамите и Софи.

Родерик се грижеше на баба Елен да ѝ е удобно, подаде ѝ ръка да слезе и отново да се качи в каляската по време на една от почивките, загръщаше я с пътническото одеяло, насърчаваше я с приятни, мили шегички, когато тя пребледняваше от умора. На един-два пъти слезе от коня си, за да попътува сред дамите и да ги развлече с привидно съвсем естествен поток от коментари и клюки за местата, през които минаваха. Повечето от историите бяха толкова шокиращи и дори неприлични, че баба Елен беше направо обезоръжена. Резултатът от усилията му беше, че когато пристигнаха в града, старата дама вече бе приела поканата му да живее при него в резиденцията. А внучката ѝ щеше да остане, разбира се, с нея.

Родерик така умело уреди всичко, че Мара нямаше как достойно да откаже. Можеше, разбира се, да изкрещи нежеланието си, да се скара истерично с него и да почне пред всички грозна кавга, но единствената причина да отхвърли приетата от баба ѝ покана беше толкова лична, че това я парализираше. Въпреки всичко няма да остане. Щом получи възможност да поговори с баба си насаме, ще ѝ обясни добре какво се е случило и тогава всичко ще си дойде на мястото.

От малодушие и с твърдата надежда, че ще успее да се отърве, предпочете сега да не спори. А баба ѝ разказа, че още в мига, и който видяла замъка и разбрала, че е единствена гостенка, веднага заподозряла, че ще я задържат като заложница, за да са сигурни, че Мара ще склони да съдействана Дьо Ланд. Но беше приела като съвсем естествено, че принцът, който я спаси, играе в тази пиеса ролята на добрия благородник и то само защото Мара го е помолила. Изглежда вярваше, че е трябвало да мине време, за да може Мара да опознае по-добре Родерик, преди да му се довери.

Никой не знаеше как ще реагира баба й, ако разбере каква жертва е принесла Мара. Баба й се оказа много по-издръжлива и корава, отколкото внучката предполагаше — държането на старата жена в замъка затвор го доказваше. Да, новината за жертвата на Мара ще я нарани. Въпреки това тя трябваше да чуе истината. Веднага щом останат насаме.

Мара не беше подозирала колко трудно ще й бъде да обясни на старата жена истинското положение на нещата.

— Защо казваш, че не можеш да останеш, а, миличка?

— Не искам да остана под закрилата на Родерик, нито да продължавам дори за секунда да му бъда любовница. Съжалявам, че откровените ми думи те нараняват, но...

— Да ме нараняват ли? Не съм придворна дама на английската кралица Виктория! Уверявам те, че когато бях момиче, за тези неща се говореше още по-открито. Бих искала само да знам защо си убедена, че не можеш да останеш при този мъж?

— Но той... о, нали разбираш! Той положително няма намерение да се ожени за мен.

— Каза ли ти го?

— Той е принц.

— Това не попречи на баща му да се ожени за Анжелин. Както ми разправи, ти си прелъстила този мъж и то по причина, която няма нищо общо с неговата привлекателност. Трябва да му оставиш време да свикне с тази мисъл.

— Не, съвсем не беше така.

— Многообещаващо признание. А как беше?

— Беше... Не е ли все едно! О, бабо, как не разбираш? Ние не можем да останем тук. Би било неморално.

— Боиш се, че той може да те обиди. Анжелин беше същата, тя избяга, въпреки че всъщност искаш да остане.

— Ако намекваш, че имам някакви чувства към Родерик...

— А нима нямаш?

Мара побърза да се обърне.

— Разбира се, че нямам.

Не беше вярно, но ако не си внушава продължително време противното, може и да стане.

— Ти си го използвала, Мара, размисли малко какво означава това за него.

— Той разбираше какво правя и само от любопитство ме остави да действам — не можа да прикрие горчивината в гласа си тя.

— Може би само е подозирал. Явно, не е бил сигурен. Същинско чудо, че не те е убил или изхвърлил от дома си, когато е разбрал. Според мен... фактът, че не го е сторил, е твърде... интересен, още повече, че е проявил готовност да...

— Да те вземе за заложница.

— Да ни закриля.

— Той иска да ми наложи волята си. Вече го намекна. Ти го намираш очарователен, но той може да бъде и безскрупулен. Не го познаваш, както го познавам аз.

— Гледаш го с друга очи и това е естествено.

Мара обърна отново лице към баба си. Бавно и натъртено повтори:

— Не желая да бъда повече негова любовница.

— Правилно! Разбира се, че ще спиш в стаята си, близо до мен. Но предпочитам да не напускаме рутенската резиденция, поне не още. Вече пратих да донесат багажа ни. Оставаме.

— Но аз не мога, трябва да разбереш, че не мога...

Но баба ѝ беше непоколебима.

— В такъв случай ще трябва да напуснеш сама. Но какво ще кажеш на нашата братовчедка, когато те попита за причината?

Мисълта, че ще ѝ се наложи отново да дава обяснения, да се изложи на любопитство и саркастични одумвания, ѝ беше непоносима. Родерик хареса баба ѝ. По всяка вероятност няма да иска веднага да я разочарова. Най-сетне Мара се съгласи да останат до сутринта, но нито миг по-дълго.

Не очакваше, че ще може да заспи, докато е под един покрив е принца. Помисли си, че сигурно ще лежи будна и ще очаква Родерик да я повика. Но не позна. Капнала от пътя и от противоречивите си чувства, тя отвори очи, когато Лила ѝ донесе на другия ден по обяд горещ шоколад и кифлички в леглото.

Мара стана и се остави неохотно да я облекат. Нямаше желание да се връща към задълженията, които бе поела в този дом, това би подчертало твърде явно нейното поражение. Но не беше по нрава ѝ да

играе ролята на гостенка и да седи на празни приказки в салона. Представа нямаше какво мисли да прави Родерик и как ще се държи с нея. Щеше да е много изнервящо да отблъсква непрекъснато атаките му; не можеше да се предвиди и каква форма ще приемат те в близко бъдеще. Но още по-лошо, може би, щеше да е да се окаже изложена на гнева му, на саркастичните му забележки. Напоследък беше разговарял с нея тъкмо с такъв тон. Никак не ѝ допадна. Но най-мъчително ще е да го вижда, по всяка вероятност, напълно равнодушен.

Въпреки всичко излезе най-сетне от стаята си. По-трудно беше да седи сама и да си представя какво посрещане я очаква, отколкото да събере кураж и да приеме предизвикателството. Лила ѝ обясни със срамежлива усмивка, че баба ѝ вече е на крака и приема в салона. Беше поръчала Мара при първа възможност да отиде при нея.

Притокът на сутрешните посещения постепенно намаляваше. Баба ѝ и Родерик тъкмо се сбогуваха с последните гости. Трудно беше да се каже дали по някаква случайност, или защото не бяха поканени, но никой нямаше да остане за обяд. Юлиана беше извън къщата, свитата също.

— Колко добре изглеждаш — каза Елен и ѝ протегна ръка от креслото срещу камината. — Не сте ли съгласен и вие, Родерик?

Принцът, заел позиция зад креслото, кимна утвърдително.

— Наистина прекрасно.

— Много благодаря — каза ядосано Мара.

Думите му бяха толкова банални в сравнение с обичайното му красноречие, че прозвучаха като чиста любезност. Беше грешка, че си направи толкова труд да се облече добре.

Направи го заради собственото си самочувствие. Изобщо не искаше Родерик да реши, че се е старала заради него. Поне роклята, която носеше, си беше нейна. Рано сутринта пратиха карета до дома на възрастната ѝ братовчедка и бележка от Елен с молба да опакова дрехите им и да ги прати по кочияша. Лила ѝ донесе тази рокля току-що изгладена и в момента подреждаше останалите в гардероба в нейната спалня. Роклята беше от сиво-синьо вълнено имприме на малки златни лилии и с жакетче от сив атлаз. Мара наистина се чувстваше по-добре да носи собствените си дрехи. Поне за тях Родерик не беше платил нито сантим.

Принцът ѝ премести кресло до огъня. Тя му хвърли бърз поглед, измърмори учтиво едно „благодаря“. Ликуващото задоволство, което прочете в погледа му, я накара да се изчерви до корена на косите. Беше се държал така, за да я провокира и добре разбираше, че е успял. Такъв мъж няма да се поколебае да подмами една жена в леглото си, та ако ще да я пази цял манастир калугерки, да не говорим за една-единствена баба. Не проумяваше само защо Елен не желае да го разбере.

Мара се чудеше каква по-безразлична тема да измисли. Но преди да успее, тропотът на препускащи коне в двора отвлече вниманието ѝ. Баба ѝ каза нещо, което тя не чу, заслушана в бързите стъпки на ботуши по стълбата. Само с един поглед към Родерик разбра, че и той ги е чул. Беше вперил очи във вратата.

Влезе Михаел. Тъмната му коса беше разрошена, лицето му пламнало от гняв. Размахвайки някакъв вестник, отпечатан върху евтина жълта хартия, той измарширува към тях. Подаде вестника на Родерик и каза:

— Прочетете това.

Принцът едва беше взел вестника в ръка, когато отвън долетяха още стъпки. В салона нахлу Труде, последвана от Жак и Жаред. Естес влезе веднага след тях. От четиримата трима държаха в ръце същия вестник.

— Какво се е случило? — попита Мара, поглеждайки ту единия, ту другия.

Труде подаде с рязко движение вестника на Мара, а после застана по странно закрилнически начин до креслото ѝ. Естес сви рамене и подаде своя вестник на баба Елен. Старата дама хвърли поглед върху заглавието, отпечатано с тлъст шрифт, пое мъчително въздух и се отпусна безсилно в креслото.

**ПРИНЦ СЪБЛАЗНЯВА СЕСТРА СИ! КРЪЩЕЛНИЧКА НА ЦАРИЦАТА ЗАГУБВА
ДЕВСТВЕНОСТТА СИ, ПРЕЛЪСТЕНА ОТ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО!**

Мара втренчи поглед в буквите. Няколко секунди беше като в шок и мозъкът ѝ отказваше да действа. После изведнъж разбра всичко.

Без изобищо да се замисля, устните ѝ прошепнаха името.

— Дьо Ланд — каза тихо.

— Дьо Ланд — повтори Родерик и в гласа му прозвуча толкова яростна закана, че като го погледна, баба Елен изведнъж пребледня като платно.

Мара пое мъчително дъх и вдигна очи, за да се изложи на погледа на принца.

— Предполагам, че това ще е новата афера Праслен.

— Аферата Праслен ли? — каза баба ѝ. Гласът ѝ трепереше от ужас. — Как може да ти мине през ума? Какво общо има между нас и онова убийство?

— Може да избухне подобен скандал сред аристокрацията и дори да окаже някакво влияние върху сегашното правителство.

— Родерик не носи френска титла.

— Но е официално лице, целият град го познава, освен това е приближен на трона.

— Проницателен коментар — изрече с леден глас принцът. — Кой ви даде това обяснение?

— Никой — за миг изпита дори гордост, че гласът ѝ звучи спокойно.

— Не е ли нашият Сатана, тукашният Макиавели, толкова склонен да върши зло? Не го ли е сторил лично Дьо Ланд?

— Не.

Родерик поклати глава и на устните му се появи усмивка, но очите му останаха сериозни.

— Какъв пропуск от негова страна. Той би трябвало да ви подсказе и единствения почтен и свещен отговор на толкова мръсно обвинение, да сложи в ръката ви сияещия, остър меч, с който да разрежете гордиевия възел на проблема. Могъл е да ви посъветва да настоявате да се ожения за вас.

Затаил дъх, той зачака отговора ѝ. Беше непочтено да иска това от нея: да се откаже от гордост и почтеност и да я накара да приеме по далеч не благовидни причини. Стоеше изправен, отпуснал спокойно ръце. Не желаше да ѝ повлияе дори с едно-единствено движение.

— Никога — каза Мара с потъмнели от отвращение очи. Тя скочи и се дръпна от него.

— Но защо? — пое си той отново дъх. — Не желаете ли да станете принцеса?

— Не, ако принцът сте вие.

— Въпреки че навсякъде падат правителства и крале губят и главите си заедно с короните? Много е хубаво човек да държи толкова на своята независимост, но вие трябва да се запитате: заслужавам ли го?

Какво значеше това? Гласът му звучеше прекалено весело и безгрижно. Искаше да я заблуди, но с каква цел? От гняв не можеше ясно да разсъждава. Изпитваше само огромното желание така да го нарани, че да го принуди да отговори искрено, а не ръководен от логически доводи.

Отново се обърна към него. Гласът ѝ беше ясен.

— Аз съм американка. Какво ме интересуват титли или фалшив кралски блясък? Какво ме засяга, че падат правителства или че репутацията на достойни семейства е безвъзвратно опетнена? Ако ми трябва съпруг, искам той да е истински мъж, а не арогантен кралски син, който си доставя удоволствието да манипулира хората от своето обкръжение.

— Онова, от което имате нужда — заяви той и гласът му зазвуча изведнъж топъл и омайващ, докато се приближаваше към нея — е някой, който да ви накара да забравите коя сте, независимо дали е ваш съпруг, или не.

— Във всеки случай това не сте вие — последва бързият отговор.

— Аз съм. По причини, известни на всички ни и по други, за които дори не подозирате, вие ще станете моя жена.

— Не! — каза тя и се дръпна, когато той се приближи още повече.

— Разбира се, че да. Ще се омъжите за мен. Нищо и никой не може да попречи.

Бяха увлечени в спора си и не забелязаха, че е дошъл някой. Край вратата се чу шум. Влезе един мъж. Висок и строен, той застана пред тях в униформата на рутенски войник, въпреки че косата му сребрееше на слабата слънчева светлина, която падаше от прозорците. Когато заговори, спокойният му, но силен глас стигна до всяко кътче на помещението.

— Аз мога да попреча и ще го правя, докато съм жив. Ако се съмняваш, опитай се да заплашиш мен, сине.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

— Негово величество!

Възгласът беше на баба Елен. Тя се надигна от креслото, опря на една ръка на облегалката и се наведе в дълбок придворен поклон. Във внезапната тишина Родерик направи бърз поклон и бе тутакси последван от Михаел и останалите членове на свитата. Мара наведе очи и направи реверанс.

Ролф, крал на Рутения, ги възпря с кратко движение на ръката и направи няколко крачки напред, за да подаде ръка на бабата на Мара.

— Мадам Елен Дьолакроа, наричана още Мерси, доколкото си спомням.

— Спомняте си за мен, въпреки че при първата ни среща бях само най-обикновена жена? — Елен се изчерви от гордост. — Наистина изключително и толкова мило от ваша страна.

Беше наистина изключително, защото се бяха видели преди близо тридесет години. Мара беше чувала тази история безброй пъти, защото баба ѝ я разказваше с огромно удоволствие — как от благодарност, че му е разрешила да дойде непоканен на нейната вечеринка, принцът ѝ направил елегантен комплимент: Вашето име би трябвало да звучи „Мерси“, казал той. Макар и смутена, баба ѝ съобщила да му отговори: „Както обичате, Ваше височество, но съм кръстена Елен“.

— Толкова отдавна беше — въздъхна старата дама.

— Доста отдавна — отговори Ролф. — Как е Андре?

— Благодаря, добре. А Анжелин?

— Тревожи се за това, което става тук, в Париж. Аз съм неин пратеник и неофициален министър на правосъдието. Както виждам, тук има нужда от такъв.

Беше всъщност въпрос, свързан със създалата се ситуация, или поне с ролята, която играят в нея старата дама и внучката ѝ. Отговорът на Елен беше уклончив.

— Щом сте информиран, вече знаете, че в центъра на конфликта с моята внучка. Ще позволите ли да ви я представя, Ваше величество.

Ролф се обърна и пристъпи към Мара. Лека усмивка се появи в ъгълчетата на устните му, но той я огледа достатъчно строго. Очите му не бяха вече така яносини като тези на неговия син, косата му по-скоро сребърна, отколкото златна. Лицето му, обгоряло от вятъра и прорязано от бръчки, издаваше силен характер и голям опит, излъчваше сурова строгост и непреклонна воля, затова, въпреки напредналата възраст на краля, внушаваше, ако това беше възможно, по-силен страх от лицето на неговия син.

Когато Мара се поклони още веднъж, той я хвана за ръката и я накара с лек жест да стане.

— Мара. Гръцко име с лек ирландски оттенък и две сиви очи, които прозират в бъдещето. Такава красота е опасна съблазън. Нищо чудно, че рутенската дипломация във Франция е изгубила присъщата си изкусност.

— Тук не става дума за дипломация — каза твърдо Родерик.

Баща му го изглежда втренчено и властно.

— Да, казаха ми. Въпросът, който възниква пред едно разумно и незамъглено съзнание е — защо не?

— Истории, свързани с леглото, обикновено нямат нищо общо с държавните работи. Тази направи изключение, но тъй като успяхме да отстраним една нежелателна намеса, тя много скоро ще престане да интересува някого извън дамата и мен.

— Значи ще стреляш с топове по врабци, така ли? Струва ми се повече от екстравагантно да искаш да поставиш на карта една корона само за да доведеш една интимна история до нейния край.

Отровната ирония в гласа на баща му явно не направи никакво впечатление на Родерик.

— Не до нейния край, а тъкмо обратното — до нейното начало.

— Нима може да се гради нещо върху недоверие и омраза, покорени само с брутално насилие? Каква лъчезарна и радостна перспектива за бъдещето!

— Ти би предпочел да ми избереш кралица, преизпълнена с чувство за дълг и потиснала всички свои желания, която тихичко ще въздиша, но да е търпелива и удобна? Такава перспектива е по-нерадостна, уверявам те.

Ролф скръсти ръце на гърба си и веднага попита:

— Готов си, значи, да се подчиниш на законите на буржоазната порядъчност, само за да избегнеш някакви жалки клюки? Ако е вярно, поне веднага си го признай. Тъкмо ще започнем едновременно и преговорите за пълната капитулация на Рутения.

— Ако алтернативата е да се подчиня на такъв ултиматум, наистина не си струва да воювам за подобно кралство.

В гласовете им звучеше такъв гняв, че Демон се скри със скимтене под канапето. Бяха равностойни противници и толкова си приличаха в държане и упоритост, че словесния им двубой кънтеше със силата на битка между титани. Никой от присъстващите не смееше да помръдне или да каже нещо — от страх да не привлече към себе си ударите на словесните камшици. Мара следеше с ужас и чувство за вина разгорещения сблъсък.

Свил ядно вежди, Ролф беше вперил поглед в сина си.

— Колко грубо и невъзпитано! Ако и спрямо дамата си проявявал такава липса на добри обноски, не се учудвам, че тя се оплаква.

— Ние не танцуваме придворен менует с копринени кърпички и елегантни реверанси. Налага се да взема тази жена за съпруга.

— Налага се за кого? — попита меко Ролф.

— За Рутения, за Франция и за нашите връзки с тази страна. За тебе. За нея. За мен.

— Толкова голяма жертва не е нито желателна, нито препоръчителна. При моя двор не си бил обучаван на толкова несръчна дипломация.

— Наистина ли? — попита с язвителна ирония Родерик. — Ами всички тези осуетени бракове, за да бъде запазена страната ти толкова време от революции — те щастлива случайност ли бяха? Добри или лоши, но тези уловки ги изучих на твоето коляно, татко.

— В такъв случай лекциите още не са приключили. Всичко, което изреди, не е причина да се стига до брачното ложе. За да се постигне хармония в официалния и частния живот на едно семейство се изисква нещо повече от налагането на твоята воля. Това е бащина заповед.

— Мара ще бъде моя.

— Срещу господаря си можеш да се опълчиш, но срещу своя крал — само на свой риск и отговорност. На карта е сложено наследственото ти право. Готов ли си да се лишиш от него заради тази жена?

— О, не! — избухна Мара. — Моля ви, недейте. За сватба не може и дума да става.

Въпросът на крал Ролф изплющя като камшик:

— Защо не? Не ви ли привлича короната?

— Не ме привлича! И още по-малко кавгите, които са очевидно свързани с нея.

Родерик застана до нея и посрещна погледа на Ролф.

— Не намесвай Мара в играта. Не е подходяща за целите ти, не става.

— Много благодаря — обърна се към него Мара, вирнала гордо брадичка. — Но нямам нужда от защитник. Аз се оттеглям от сцената. Няма да бъда повод за кавги между баща ви и вас.

— Достойно за уважение, но безсмислено решение — каза кралят на Рутения. Изведнъж някак странно се беше замислил, вперил поглед в двамата млади.

— Браво! — извика Юлиана от вратата. — Нима това предложение за женитба е подтикнато от слуховете, които обикалят цял Париж? Спокойно можехте да ме изчакате, защото приказките за тази уж неприемлива връзка засягат и мен.

— Не, тебе не — заяви брат ѝ с подчертан хлад.

— Ще признаеш, че поне на пръв поглед изглежда точно така. Във всеки случай по улиците никога не са ме заглеждали толкова много. А пред къщата се събират хора. Един замери каретата ми с кал.

— Ако не беше в Париж — отсече безмилостно баща ѝ, — нямаше да имаш повод да се ядосваш и да бъдеш замеряна с кал. Мога ли да попитам какъв номер си изиграла на пруския престолонаследник?

— На Арвин? Никакъв, откъде накъде? Енергичното му преследване се увенча най-сетне с успех. Чакаме само предстоящият ни брак да бъде оповестен. Даваш ли ми благословията си?

— Децата — изрече тихо Ролф — са проклятие, което ни пращат разгневените богове, задето сме си позволявали да влизаме в рая.

— Недоволен ли си? — попита с престорена наивност Юлиана.
— Не те разбирам. Нали ти заповяда аз да се омъжа, а Родерик да остане ерген? Или си имал тъкмо обратното предвид?

— Разкажи ми всичко. Разкажи ми, че Арвин се е качил сърдит на тавана да си играе с оловни войничета. Или е избягал от тебе, като е скочил в Сена?

— Колко си досетлив, татко. Само че не скочи, ами лодката му се преобърна. Надбягвахме се с лодки. Съжалявам, че трябва да те разочаровам, но сигурно се е прибрал в Прусия хремав и в лошо настроение. Родерик организира цялата работа.

— Колко си дискретна — измърмори Родерик.

Мара, която не изпускаше краля от очи, видя как в погледа му припламнаха за миг гордост и смях, но той побърза тутакси да ги угаси.

— Радвам се да чуя, че може да бъде полезен, когато пожелае — каза той с леко хаплив тон и се обърна към сина си. — Сигурен съм, че ще науча след време всички подробности.

— Разбира се — поклони се дълбоко Родерик.

— Всичко това е чудесно — вдигна вежди Юлиана, — но какво ще предприемем срещу скандала, който положително ще избухне? Обещава да е ужасно неприятен.

Ролф я изгледа с престорено учудване.

— Аз съм тук, както и госпожа Елен Дьолакроа. Ако фактът, че дамата е под закрилата на своята баба и кръстника си не е достатъчен ще оставим света да си дрънка каквото си ще.

— Нима вие сте мой кръстник, Ваше величество? — попита изненадана Мара.

— След като моята кралица е ваша кръстница.

— Не знаех.

— Досега беше, за съжаление, само почетно задължение, от днес нещата могат да се променят. Анжелин положително ще се присъедини към нас и ще пожелае да ви опознае по-отблизо — той се усмихна така топло и очарователно, че Мара само примигна. Ролф се обърна отново към дъщеря си: — Ще получа ли, въпреки всичко, чаша вино? Уморен съм от пътя.

— От възрастта е — изрече Юлиана с престорено съчувствие. — Ще ида да видя дали в къщата е останал някой слуга, който още не е

припаднал от подслушаното.

— Кажи му, моля те, да поднесе виното в покоите ми. Родерик, ти ще ми правиш компания, докато измия праха от пътуването, а трябва да поприказваме и за други неща. Моля дамите да ни извинят.

Двамата мъже излязоха. Свитата се оттегли. Юлиана не се върна след разговора си с персонала. Мара остана сама с баба си. Тя се отпусна в креслото до камината. Един лакей влезе да нагледа огъня и пак излезе. Бяха сами.

Когато вратата се затвори след слугата, бабата каза:

— Е, скъпа моя?

— Какво има? — Мара погледна разтревожено баба си.

— Все още ли искаш да заминеш?

— Би било най-добре.

— Възможно, но желает ли го?

— Толкова съм объркана — проплака Мара тихо. — Не зная дали ме закрилят, или само гледат да не им бъде в тежест. Или едното и другото. Не зная дали Родерик наистина иска да се ожени за мен или го движи чувството му за дълг и отговорност.

— Или инак?

— Да, също и това.

— Можеш да останеш тук, да изчакаш и да разбереш.

— Не искам повече да чакам.

Но дори да разбере, че желанието на Родерик да я направи своя съпруга идва от сърцето му, това едва ли ще промени нещо. Привлича го не тя, а някакъв измислен образ на капризно и загадъчно същество. Родерик всъщност не я обича, не му е даже особено симпатична. Щом я опознае, щом разгадае докрай загадката, тя ще престане да го интересува. Баба ѝ въздъхна.

— Нетърпението на младите. За някои неща се иска време.

Мара почти не я слушаше. Без да откъсва поглед от баба си, попита:

— Защо крал Ролф е настроен срещу мен? Той не настоя пруският принц да стане съпруг на Юлиана, значи не държи толкова на произхода. Не зная какво би го задоволило.

— Ако останеш, ще можеш да го попиташ.

— Дали той не подозира, че макар Дьо Ланд да те беше затворил в замъка, аз съм могла да му съдействам и по политически причини?

Елен сви устни.

— Допускам, че не е изключено.

— Не бих искала да замина, преди да го убедя в противното.

— Да, няма да е добре, ако продължи да се съмнява.

— И още нещо. Ако напуснем точно сега резиденцията, толкова скоро след отворителния атентат, могат да си помислят, че бягаме. Не се съмнявам, че за всички нас ще е по-добре, ако не създадем такова впечатление.

— Много си права! — потвърди войнствено старата дама.

— Освен това чакаме моята кръстница. Чувала съм много за нея и бих искала да я видя, да поприказвам с нея. Би изглеждало смешно, ако заминем преди тя да е пристигнала, пък и не бих желала за нищо на света да я засегна.

— И аз с удоволствие ще се запозная с нея.

— Не се съмнявам.

Имаше още една причина, която Мара не намери сили да сподели с баба си. Докато наблюдаваше Родерик вече редом с баща му, изпита непреодолимо желание да разбере що за човек е той всъщност. Дали зад строгата фасада, която показваше на света, не се крие нещо друго и дали този остър, така добре контролиран ум, е потиснал напълно способността му да изпитва истински чувства? Предпочиташе да не се замисля какво е пробудило това желание, просто го прие.

— Значи така решаваме? Ще останем? — попита Елен.

— Да, решено — отвърна Мара. Призна капитулацията си с твърд глас, но и без радост.

През следващите дни нещата привидно лека-полека започваха да се нормализират. Ролф посети издателя на вестника, разпространил скандалната новина и в него бе публикувано опровержение.

Хората престанаха да се трупат пред резиденцията, не на последно място и благодарение на караула, който свитата доброволно даваше. Дали защото денят на Родерик беше плътно запълнен, или поради присъствието на Ролф, но Мара спеше необезпокоявана.

Кралят и неговият син продължаваха да са в конфликт, но съумяха да посрещат заедно тълпите от гости, които нахлуха в резиденцията, откакто се разбра за пристигането на Ролф. Елен бе поела неофициално ролята на домакиня и председателстваше на всички събирания — било от горния край на масата в трапезарията,

или от креслото до камината. С Мара се държаха като с дъщеря на семейството, закриляна от краля, посрещана от Родерик с някоя закачка или с пълно пренебрежение. Отначало всички вперваха в нея многозначителни погледи, но ореолът на почтеност около нея беше така плътен, че любопитството бързо угасваше. Продължиха и нощните събирания в салона, но идваха най-вече хора от по-старата генерация. Затова и разговорите не бяха разгорещени и възбудени, а по-скучни. Нищо чудно, че участниците непрекъснато намаляваха.

Мара се радваше, че не трябва повече да се прави на получила амнезия. Вече не ставаше нужда да внимава за всяка дума, можеше да разговаря и да се държи напълно естествено. Можеше спокойно да разказва за Луизиана и живота там. Всички въпроси, които бе желала да зададе на хората от трупата, можеха да бъдат вече изговорени на висок глас.

Разбра, че Леополд, бащата на Михаел, се е оженил за една от придворните дами на Анжелин, весела тъмнокоса жена, която му подарила девет деца. Живеели в просторна къща високо над долината, през която се виела река и викове и смях кънтели през дебелите каменни стени. Михаел мечтаеше, щом свърши службата му при Родерик, да си намери жена, да се върне при братята и сестрите си в огромния замък, да сади лозя и да прави вино поне толкова хубаво, колкото френското, а също да се погрижи да има много наследници.

Близнаците Жак и Жаред бяха синове на Освалд, също член на първоначалната свита на Ролф. Баща им също имал брат-близък, но той починал в Луизиана. Сега двамата се увъртаха около една и съща шивачка — безнадеждна любов, довела и тримата до отчаяние. Но двамата бяха предани преди всичко на Родерик и готови да го последват навсякъде, където би пожелал да ги заведе.

Естес, граф Чано, ѝ разказа за много събития, на които е бил свидетел и за толкова подвизи, че всичко се обърка в главата ѝ. Беше неуморен, даровит разказвач и умееше да поднася историите си с много хумор. Когато не изпълняваше някое поръчение на Родерик, пишеше книга, основана на собствените му спомени. Смело заявяваше, че тя щяла да засенчи всичко създадено от господин Дюма. В книгата гъмжило от подземни затвори и запустели замъци, пленени девойки, спасявани от навъсени, но добросърдечни рицари, с една дума тя

съдържала всичко необходимо, за да натъпче джобовете му със злато. Била и малко смела, но не прекалено.

— Сигурна съм, че ще я забранят — заяви Труде. — Папата ще я включи в списъка на инкриминираните книги.

— Само защото твърдя, че героят трябва винаги да бъде възнаграждаван задето освобождава онеправданите? Че какво лошо има в това?

— Твоят герой прилича на тебе.

— И какво от това? — попита италианецът, засуквайки дебелиите си мустаци.

Труде посочи с глава към графа и каза на Мара:

— Той се има за Ерос на деветнайсети век.

— А не съм ли? — погледна я той многозначително.

Русата амазонка направо му се изсмя.

— Ерос Естес.

Естес поклати глава и погледна мрачно и тъжно Мара.

— Труде си няма понятие от литература. Смята, че било празна работа. Как можах да се влюбя в руса амазонка, която ми се подиграва поради невежеството си?

Естес стана и се закрачи с наведена глава. Труде се изкикоти.

— Ужасно е смешен. А любовта му към мен трябва да е най-голямата му шега. Кажи, права ли съм?

Най-непроницаем беше циганинът Лука. Той сякаш никъде не си беше на мястото. Беше от свитата и носеше нейната униформа, но на него тя му седеше някак иначе, не толкова безукорно и някак предизвикателно, въпреки че беше трудно да се каже откъде идва това впечатление. Той участваше във всички задължителни маневри, беше силен, ловък и бърз, като всички тренираше упорито в галериите и дворовете на замъка, но в движенията му винаги се криеше и нещо непредвидимо.

Освен това не стана много ясно защо настоя да се присъедини към свитата. Причината, очевидно, не беше лоялност към предводителя. Той уважаваше Родерик и изпълняваше безпрекословно всички негови заповеди, но в държанието му нямаше безрезервна преданост. Едва ли беше и непреодолимо желание да е член на свитата. Той се смесваше с останалите, смееше се с тях и пиеше с тях като равен с равни, но обичаше да остава и сам. Не беше го привлякъл и

войнишкия живот, защото въпреки че се гордееше с униформата, носеше я само когато се налагаше. Обикновено предпочиташе да е с циганските си дрехи. Спеше най-често в една стая с някой от мъжете в свитата, но при първа възможност се измъкваше от къщата, за да преспи под открито небе.

Понякога Мара си мислеше, че Лука може да е бил привлечен от много неща, но единственото, което го държи тук е Юлиана. Той бързаше да изпревари всички, за да направи на принцесата някоя услуга, беше винаги готов да я придружава. Често я наблюдаваше, когато тя не гледаше към него, а веднъж Мара го видя как вдигна и пхна в джоба си ръкавица, която момичето беше изпуснало. Но той не търсеше предлози, за да остава с нея и в нейно присъствие говореше малко. Той беше загадка, тъмнокос и хубав, малко див, но предан и закрилящ.

И пак Лука покани всички в циганския лагер. Племето беше станало неспокойно, защото Родерик му наложи твърде много ограничения и го обрече на бездействие. Като разбраха, че боляринът им е в Париж, те пожелаха да видят още веднъж сред себе си своя господар и неговия син. Ще празнуват, ще свирят, ще пеят и ще танцуват цялата нощ.

Още преди да стигнат лагера, усетиха миризмата на печено прасенце и пържени кокошки. Силният аромат се смесваше с миризмата на пушек, на сено и коне. Фургоните бяха наредени в кръг, за да пазят от студения поривист вятър. В средата на кръга гореше огън, на който готвеха, а на други места огньовете издигаха стоплящи пламъци към тъмното небе. Наоколо бяха струпани килими, на които се бяха налегнали мъже и жени. Децата бяха увити в по-малки килимчета, за да са на топло, но някои тичаха из целия лагер и си играеха с кучетата. Силна музика заглушаваше гласовете, смеха и крясъците на децата, които проникваха и през оградата.

Кучетата първи откриха пристигането им и дотичаха с див лай. Родерик и Лука ги накараха със строг вик да млъкнат, но нямаше начин да спрат ликуващите викове на посрещачите, които вече приветстваха болярина Ролф и престолонаследника. Циганите наобиколиха краля и всеки искаше да го пипне. Той прие благосклонно и весело преклонението им, потупваше мъжете по гърба, целуваше жените, които се хвърляха в обятията му.

Без церемонии, но с удоволствие, го отведоха на почетното място върху най-дебелия килим пред огъня. Настаниха Родерик вдясно от него, а Мара накараха с мека настойчивост да седне до принца. Мъжът, който командваше племето в отсъствието на Родерик, непокорно момче с упорито лице и кърпа на гарвановочерната коса, седна вляво от болярина, та да могат да се съветват. Приветстваха и Юлиана и я настаниха зад вождя на племето. Лука се намести до нея. Михаел измъкна от фургона стол за Елен, сложи го до Мара, а той седна в краката ѝ. Останалите се погрижиха сами да си намерят място.

Наляха вино. Подадоха на Родерик мандолина. Звуците на циганските цигулки се заиздигаха бавно във въздуха. Необуздани и сладки, те разказваха за живота, любовта и свободата. Родерик подхвана мелодията и изпрати чисти, нежни тонове в нощта.

Мара беше повярвала, че ще може да се разтовари тук и дори да се позабавлява. Сега изпита някакво успокоение. Над нея се простираше небето с проблясващи звезди. Фургоните и лумналите огньове пазеха от нощта и зимния вятър. Виното беше стипчиво и младо, но добро и я стопляше. Музиката галеше, но и странно възбуждаше. Но най-силно я привличаха самите цигани. Може да бяха любопитни, но никога недискретни. Приемаха я каквато е, без въпроси, без предразсъдъци. Това ѝ стигаше.

Наоколо ѝ всички се бяха излегнали, пиеха и се смееха. Едва сега, когато се поотпусна, разбра колко изнервени са били всички. Сякаш зад маските си бяха очаквали и по-нататъшно изостряне на отношенията. Но тази вечер можеха да се забавляват, можеха като циганите да вярват, че животът е прост и независимо от това как се живее, винаги е по-добър от смъртта. Тъкмо това се бе опитал да ѝ обясни Родерик в нощта, когато я измъкна от Сена. Тогава тя недоразбра думите му, но сега те прозвучаха отново, ясно и отчетливо в съзнанието ѝ.

Чуйте ме добре, скъпа моя и запомнете думите ми: Никоя съдба не е по-страшна от смъртта...

Беше казал още нещо, но тя не можеше да си спомни. Нямаше значение. Думите му излъчваха сила и тя ги харесваше.

Близо до нея се мъчеше да пристъпва момиченце на не повече от годинка. Косицата му растеше на меки, красиви тъмни къдрици, очите му бяха черни като нощта и много весели. След него вървеше по-

големичко момиче, пет-шест годишно, караше му се като същинска майка и се опитваше да го спре. А мъничкото, почти бебе още, се препъна в ресните на струпаните килими и залитна към огъня. Родерик простря мълниеносно ръка да го хване и успя да улови дрешката, а после да дръпне с другата ръка детето към себе си. Остави мандолината и подхвърли детето във въздуха. Уплашеното му скимтене се превърна във висок, радостен писък.

— Крехко месце, но прекалено скъпо, за да бъде изпечено — заяви Родерик.

Бебето се вкопчи в косата му и прокара лепкави пръстчета по златните къдрици, а после залепи мокра целувка на носа му. Той забеляза, че платът в ръкава му е мокър и въздъхна:

— Напишкани са и все нещо искат, но са толкова беззащитни и милички. Истинско чудо е как човечеството е успяло да се запази.

Мара видя колко внимателно освободи косата си от малки ръчици, как гали детето и усети, че леко се усмихва, защото бе видяла неочаквано принца на Рутения в съвсем нова светлина. Защо това я накара да се почувства щастлива и изненадана — не би могла да каже. Бяха говорили за бебета, тя и Родерик, през нощта на първата им среща, но тогава нищо не подсказваше, че той обича деца. Или че умее да се оправя с тях.

Готовото ядене се оказа превъзходно, подправено с треви и чесън, коричката беше хрупкава, златиста и се топеше в устата, месото беше сочно и нежно. Изпеченият в пепелта хляб, с лек мирис на пушек, беше идеалното допълнение. Както и изобилното вино. След това гостите си избърсаха ръцете в груби пешкири, натопени в ароматизирана с вермут вода.

Още се хранеха, когато се зададе група конници. Когато разпознаха униформите, в лагера настъпи тишина. Вождът на племето остави пуешката кълка и стана. Заедно с Родерик, който го беше изпреварил, двамата тръгнаха към конните стражари.

Из лагера се зашепна, че ставало дума за откраднат кон... Стражарите искали да намерят животното и крадеца.

Циганите нямаха какво да крият, разбира се, че не! Пуснете стражарите да влязат! Дайте им да ядат и пият! Свирете, танцувайте, пейте!

Родерик, учтив като в собствения си салон, посочи на мъжете място върху килимите. Донесоха вино и печено и ги сложиха пред тях. Весело и силно зазвуча музика. Млада жена с яркочервена златотъкана кърпа пристъпи бързо в средата на кръга и затанцува с развят шал около огъня. Циганите подеха ритъма на танца и заръкопляскаха в такт. Очите на танцьорката сияеха, усмивката ѝ просветваше, докато се въртеше, потупваше с крак и извиваше тяло. Пендарите ѝ звънтяха. Танцуваше все по-бързо и по-бързо, докато не се отпусна след вихрена каденца в краката на стражарите и на Родерик. Избухнаха ръкопляскания, но бързо утихнаха, защото музиката отново засвири. Беше бавна, тъжна мелодия, а движенията на надигналата се танцьорка меки и овладени, с извечна прелъстителна сила. Тя танцуваше за стражарите, прокарваше кърпата си пред лицата им, обвиваше с нея раменете им, но танцуваше всъщност най-вече за Родерик.

Усмивката на принца беше учтива, в очите му светеше благодарност. Мара, която го наблюдаваше, усети как стомахът ѝ се свива. Тя откъсна поглед. Демон седеше в краката ѝ и я гледаше просещо и тъжно. Тя му хвърли реброто, което ядеше, избърса си пръстите и отпи голяма глътка вино. Топлината, която се разля по тялото ѝ беше приятна, но и мъчителна. От доскорошното ѝ задоволство не бе останала и следа. Причината можеше лесно да се отгатне. Тя ревнуваше.

Бяха я принудили да прелъсти един принц, а тя направи грешката да се влюби в него. Беше глупаво, безсмислено и унижително. Той идваше от друг свят, свят на привилегии, власт и добре обмислени връзки. Дори ако се бяха запознали при нормални обстоятелства, щеше да е малко вероятно да преодолеят различието в общественото си положение. А сега, след като го бе лъгала, след като бе забъркала и двама им в скандал, това ставаше абсолютно невъзможно. Можеше да се надява само, че той никога няма да разбере какво изпитва към него и така ще спаси поне гордостта си.

Тя се извърна от Родерик и погледът ѝ падна върху Лука. Циганинът седеше, прегърнал с ръка присвито коляно и цялото му внимание беше насочено към Юлиана. Отблясъците от огъня сякаш ближеха тъмното му лице и на оранжевата им светлина лесно се четеше онова, което беше изписано на него. Най-новият член на свитата беше влюбен в сестрата на Родерик.

Танцът продължаваше. Сега един циганин направи знак на музикантите да свирят по-бавно и почна да се движи, следвайки ритъма. С величествена сигурност пристъпваше, обикаляше тълпата, застанала в кръг около огъня. Най-сетне си избра с помамващ смях една жена. Тя се присъедини към него и сега двамата, гръб до гръб се заплъзгаха с протегнати напред ръце през мрака, от време на време рязко се завъртаха, поглеждаха се, приближаваха се, отново се отдалечаваха, преди да се прегърнат и да се притиснат един към друг, залюлени от мелодията. С ръце върху бедрата на партньора и с пламнали от страст погледи, те се движеха в ритуала на силно привличане. Музиката стана по-бърза, все по-бързо и по-бързо затанцуваха и те. Докато мъжът не привлече най-сетне избраницата си в своите прегръдки и не изчезна с нея в мрака.

Нощта напредваше. Стражарите, на които силното вино беше харесало, почнаха да пеят, а циганите да им пригласят. Пееха стари селски песни и куплети от любими оперети, арии из опери на Доницети и Белини, смели стихчета от кабаретата по Левия бряг. Когато най-сетне изпяха всичко, което знаеха, конекрадецът беше напълно забравен. Вече се чувстваха така свързани с циганите, че когато им предложиха втори път да претърсят лагера, стражарите отказаха обезоръжени. Малко по-късно те потеглиха, за да докладват на началника си.

Сложиха децата да спят. Елен клюмаше на стола. Родерик взе отново мандолината и подхвана бавна, омайваща песен. Цигулки те я подеха, мелодията ту се издигаше, ту стихваше с мъчителна молба и безкрайна сладост.

Музиката завладя Мара и събуди болката дълбоко в гърдите ѝ. Подгонена от неясното желание да избяга от всички, тя изля виното от чашата си и стана. Проправи си път през кръга около Ролф, заобиколи огън, на който готвеха, тръгна покрай фургоните. Намери пролука между два от тях и излезе от кръга им. Пред нея се простираше шибан от вятъра простор, мракът беше прорязан тук-там от огньовете, събрали още цигани. Далеч от пламъците беше много студено. Тя се загърна, разтреперана, по-плътено с наметалото.

От фургона пред нея се носеше сладка миризма на сено. Колата беше с яки странични стени и извит покрив, като всички останали, но без задна стена. По пода бяха пръснати купчини сено, навярно храна за

конете на племето. Ще ѝ бъдат мека постеля, а стените ще я пазят от вятъра.

Беше там едва от няколко минути, когато музиката, която така я разстрои, замлъкна. Изведнъж изпита облекчение. Позволи на мускулите си да се отпуснат и се облегна на сеното, струпано зад гърба ѝ. Затвори очи, накара се да не мисли и се опита да извика в съзнанието си безгрижната философия на циганите.

Животът си е живот! Всеки миг ти е подарен! Наслаждавай му се!

Оста на фургона изскърца, защото някой измести тежестта. Сеното изшумоля. Мара отвори очи и видя в отвора на колата силуета на мъж. Тя потисна вика си, дръпна се встрани, за да се измъкне покрай него.

— Не бойте се, аз съм — каза Родерик.

Тя бавно се успокои, въпреки че сърцето ѝ още тупкаше в гърлото.

— Какво обичате?

— Не бива да обикаляте сама. Някой любвеобилен циганин може да го възприеме като покана.

— Ще се излъже.

— Но може да го проумее твърде късно.

Не различаваше лицето му в мрака, но виждаше бялото петно на униформата, докато се приближаваше и сядаше до нея. Силното му тяло беше вече толкова близо и тя добре осъзнаваше, че са сами.

— Трябва да се върна при другите — каза неловко.

— Няма защо да бързате, вече не сте сама. Но ако се боите, тогава...

— Не се страхувам от вас — беше предпазлива, недоверчива, но не се боеше.

— В такъв случай защо ме избягвате?

— Не е вярно.

— Вие напуснахте леглото ми...

— Едва ли можехте да очаквате от мен да остана.

— Защо? Защото повече не мога да съм ви полезен? Защото вече никой не ви принуждава? Защото благоприличието се е завърнало? Защото крал Ролф може неприятно да реагира? Или защото не можете

да ми простите, че използвах страха ви като оръжие, за да си осигуря вашето сътрудничество?

— Заради всички тези причини взети заедно — отвърна тя упорито.

— В такъв случай изредете ги една по една и ми обяснете защо трябва да имат значение.

— Добре знаете защо.

— Зная само, че споменът за вас ме изгаря — синьо-лилав и проблясващ като седеф. Зная, че ви искам, че никакво царство няма да ми е достатъчно, докато ми липсвате вие. Жадувам да ви докосвам, да ви прегръщам, да ви вкусвам — сладка като мед...

За да спре потока на думите му, тя каза:

— Трябва ви жена. Циганката-танцьорка сигурно ще ви задоволи не по-зле.

— Забелязахте, значи — каза той, доволен.

— Как да не забележа, когато я погълтахте с очи? Всички са забелязали.

— Ревнувахте ли?

— О, не!

Мара се отмести от него и се опита да излезе от фургона. Той я хвана за ръката, дръпна я толкова рязко към себе си, че тя се озова по гръб върху сеното.

— Не е вярно, ревнувахте — каза той тихо, наведе се над нея и притисна ръцете ѝ покрай тялото. — Защото ме желаете.

— Не!

— Да. И вие като мен мислите непрекъснато за онези копринени нощи и за така бързо настъпващото утро.

— Не — прошепна тя, но беше лъжа.

Той не ѝ отговори, а притисна устни към нейните. Целуваше нежно изкусителното им очертание, докато те се разтвориха и го пуснаха. Той взе без колебание онова, което тя му предложи и затърси, страстно и бавно най-чувствителните кътчета на устата ѝ. Тя вдигна бавно ръце, за да ги склучи на тила му.

Животът си беше живот и трябваше да се живее. Вчера беше отминало, а утре — все още само сянка. Само нощта беше сигурна в себе си, а сегашният миг бе всичко, което наистина притежаваха. Не можеше да е грешно да се насладят на удоволствието, което той им

предлагаше, за да го превърнат в бъдеще в сияен спомен — ако имаха бъдеще. Тя обичаше този мъж. Каквото и да беше сторил, не можеше да отрече, че единствен той караше кръвта ѝ да кипва, а сърцето ѝ да се свива в сладка болка. Отдадена на копнежа си и на фатализма, Мара се притисна към силното тяло на Родерик.

Телата им потънаха в копата сено. Ароматът му ги обгърна със спомени за лятото и топлото слънце. То шумолеше тихо, когато се движеха в мекото му, гъделичкащо легло. Вятърът свистеше над извития покрив на фургона, докосваше със студени пръсти кожата ѝ, но двамата се заровиха още по-дълбоко в сеното.

Устните на Родерик прокараха палеца дия по шията ѝ, брадичката, по нежната кожа на гърлото. Той плъзна ръка да повдигне фустите ѝ, придърпа ги нагоре, докато не докосна коляното. Изтика още по-нагоре купчината поли и фусти, а тя леко изстена, когато усети топлата му ръка през тънкия плат на бельото. Той разпери пръсти над корема ѝ, обгърна мекотата му, а после се наведе с бързо движение, за да зарови лице в нежната, гладка кожа. Леко и внимателно раздалечи бедрата ѝ, потърси и намери цепката на гащичките. Тя усети задебелите от фехтовката върхове на пръстите му върху най-чувствителното място на тялото си, после топлата струя на дъха му, горещината на неговата уста.

Чувственост, едно витално и опасно удоволствие ги заля с такава сила, че им секна дъхът. Съзнанието им беше замъглено, но и толкова ясно, че им се струваше — още малко и няма да издържат. Тя никога не се беше чувствала толкова жизнена и пълна със сили. Беше част от нощта и от музиката, и от дивата свобода на циганския стан, на студения зимен вятър, но и на мъжа, който я прегръщаше. Кръвта пареше в жилите ѝ, сърцето ѝ туптеше до пръсване, почукваше силно, пулсираше срещу ребрата ѝ.

Тя обгърна рамото му, вкопчи се в него, мачкаше го и го галеше. От кръста надолу усещаше тежест и мускулите ѝ бяха изопнати. Кожата ѝ пламтеше. Едва сдържано, набъбващо желание се надигаше в нея. Тя искаше, трябваше да усети силата му при себе си, в себе си. Искеше да го прегърне, да го привлича все по-дълбоко в тялото си, докато той стане част от нея, а тя част от него, без разлика на ранг и име, женско или мъжко. И без край.

Тя провря ръце между двамата и разкопча униформата му. Той се раздвижи, за да ѝ помогне. Разтвориха дрехите ѝ, придърпаха ги встрани, смъкнаха най-тесните надолу. А после се съединиха с непреодолимата сила, с която се привличат магнит и желязо, лице до лице в шумолящото, дъхаво сено. Притискаха се с гъвкави движения един към друг.

— Мара — каза той. Беше магическа дума и обещание за наслада. Със силно движение на бедрата той се озова над нея и потъна дълбоко в тялото ѝ.

Пленена от сладостното привличане и съединяване, Мара се движеше заедно с него, към него. Следваха заедно ритъма, кръвта им пулсираше едновременно в жилите, а дълбокото им, тежко дишане се сливаше в едно. Кожата ѝ беше влажна и реагираше, пламтяща, на всяко докосване. Устните им се срещаха в екстаз, във всепоглъщаща целувка. Възбудата ставаше все по-силна, сега кипеше и се разливаше с безкрайно великолепие и се приближаваше към неизбежната, внезапна експлозия.

Тя изригна в тях, тиха и прекрасна, омайваща с магията си. Посрещнаха я, силно прегърнати, с благодарна наслада. С преплетени тела, разменяха тихо нежности и бавно се успокояваха.

Едва много по-късно забелязаха студения вятър. С нежелание се откъснаха един от друг, седнаха и оправиха дрехите си. Родерик помогна на Мара, закопча мъничките копчета по бельото ѝ, докато тя си оправяше косата. Изпълнил наполовина задачата си, той наведе глава и притисна устни към дълбоката падинка между гърдите ѝ.

В този миг пред тях се изправи Ролф. Той сложи крак на стъпалото на фургона и заговори с глас, в чиято мекота се криеше стомана.

— Каква сладка идилия да се търкаляш в сеното. Явно свидетелство за липса на елегантност, на финес и дори на разум, макар че може по свой начин да е привлекателна. Надявам се, че случилото се е било достойно да се запомни, защото то в никакъв случай няма да се повтори.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Революцията се чувстваше във въздуха. От близо шестдесет години народът не беше проявявал така гневно и бурно недоволството си от правителството. Освен това и повече от всичко — той скучаеше. Спомняше си дните на Наполеоновата империя и въздишаше по отминалата слава на Франция. Забравил беше колко младежи трябваше да пролеят за нея кръвта си и какви огромни суми струваха войните. Главите на аристократите от стария режим са се търкаляли на площад „Конкорд“ и никой не е скърбил за тях. А сега въздишаха по времената, когато във Версай е царувал Кралят Слънце и хората са се стичали от цял свят да окажат почит на прекрасна Франция.

Колко различен беше дворът на Луи Филип. От слава или блясък там нямаше и следа. Вместо това наперена честност, скучно и скромно ежедневие. Както се беше изразил един остроумен мъж — „монархия със заешко сърце, която допуска Франция да бъде унижавана“. Страната, която се бе простирала някога от Ламанша до Рейн, от Балтийско море до Отоманската империя, се беше прибрала в граници, по-тесни и от тези отпреди Наполеон. Бяха станали забележителни събития, важни революции и промени в правителствата на други страни, само Франция оставаше безучастна. Хората гладуваха през зимата и никой не се притичваше на помощ. Държавата се управляваше от корумпирана и вулгарна средна класа и от смешен, нелегитимен крал — беше наистина срамно. Всяка промяна можеше да е само за добро; по-лошо не можеше да стане.

Книгата „История на жирондинците“ от поета политик Ламартин, в която той идеализираше Революцията и извиняваше изстъпленията на терора, се четеше и цитираше навсякъде. Ламартин беше високо ценен като оратор на реформистки банкети, които се даваха из цялата страна. На тях той гощаваше присъстващите с дълги речи за всеобщата мизерия и тържеството на вулгарните богаташи. Това явно се харесваше. Но кралят и неговите съветници следяха с нарастваща тревога необичайните тържествени банкети.

При събиранията в салона на рутенската резиденция сред все по-скупните гости цареше невероятно самодоволство. Луи Филип беше, според тях, почтен и умерен човек. Неговото управление — най-стабилното от Революцията насам. Никой нямало да е толкова луд, та да иска насилствена промяна с всички свързани с нея опасности, независимо колко високо крещят романтици като Ламартин и колко ревностно проповядват свобода на личността.

Но докато обществото в големия салон все повече оредяваше и ставаше все по-средно буржоазно, посетителите в личните покои на принца ставаха не само по-многобройни, но и все по-радикално настроени към сегашното правителство. Тук идваха писатели и художници, скулптори и композитори — авангардът на романтизма — Юго, Балзак, госпожа Дюдеван, Ламартин и десетки още. Те разговаряха, спореха, пиеха, изпушваха по някоя малка турска пура или екзотично, пълно с топчета опиум наргиле. Доколко вземаха на сериозно собствените си думи, искрено ли желаеха реформи, които да дадат управлението в ръцете на обикновения човек, трудно можеше да се каже.

Потоъкът от търговци, модисти, лекари, адвокати, слуги, фризьори и кочияши продължаваше да тече през къщата. Свитата влизаше и излизаше, заета с мистериозни поръчения. Мара бе очаквала след осуетеното покушение дейността да поотслабне, но тя сякаш се засилваше. Събраната информация много рядко се съобщаваше в присъствието на дамите, но по някои намеци можеше да се съди, че не е никак успокоителна.

В една късна вечер в двора влезе лека и бърза пътническа каляска. Туркосиният лак и златната украса блестяха, гербът на вратичките беше кралски. Двама лакеи в ливреи стояха отзад, конни телохранители придружаваха каляската. Отвориха вратичката и пуснаха стълбичката. Слезе дама в поръбена с хермелин зелена кадифена рокля и шапка с пера. Косата на дамата беше кестенява, вече посребрена на слепоочията.

Докато кракът ѝ в елегантна обувка да стъпи на паважа, Родерик вече беше изтичал по стълбата в двора, последван от Ролф, който се движеше по-бавно и достолепно. Въпреки това именно той мина напред, пое протегнатата ръка и я вдигна към устните си, преди да прегърне дамата.

Когато беше отново в състояние да говори, каза:

— Анжелин, лоша жено, пълна с любопитство и ужасни капризи, кого си оставила да се грижи за кралството ми?

— Рояк мъже, от камериера до министъра и всеки от тях е по-подготвен от мен — отговори тя без сянка на съжаление. — Не си допуснал, че ще прекарам Коледа сама, докато вие всички сте в Париж, нали? Признай си, че очакваш от дни пристигането ми.

— И се питах защо се бавиш.

— Ужасен човек — заяви тя с мила усмивка. Оправи си шапката и се обърна към сина си. — Е, къде е твоята съблазнителка?

— Майко, непоносима си, трябва да се съобразяваш и с нейните чувства — закани ѝ се той със смях, докато я прегръщаше силно и тя трябваше отново да намества шапката си.

— Така ли? Ако някой от вас го е сторил, ще бъда повече от учудена.

Мара беше изчакала на стълбите. После пристъпи напред, а Родерик се приближи и я хвана за ръката, за да я представи по всички правила на етикета. Добродушна усмивка се появи на устните на Анжелин, просия в сиво-зелените ѝ очи и тя прегърна сърдечно Мара.

— Каква радостна изненада да видя най-сетне кръщелничката си, да се запозная с толкова необикновено момиче. Приличате на баща си. Чух, че и Елен е тук. Хайде да влезем и да се наприказваме до насита.

Пристигането на майката на Родерик забележимо разведри атмосферата в рутенската резиденция и официалният салон скоро се изпълни с нейни приятели и познати, с всички в този град, които смятаха за редно да я поздравят с добре дошла. Дните отлитаха в поредица от гостувания, вечери, балове, посещения на спектакли и опери. Ходеха да избират подаръци за Нова година, или се разхождаха с карета из града. След като изслуша още от първата вечер цялата история на отношенията между Мара и Родерик, Анжелин не пророни повече нито дума по този въпрос. Мара ѝ вдъхваше някаква непринудена симпатия, но в спора между баща и син тя не поиска да вземе страна.

Една случка наруши равномерното протичане на дните. Една вечер в „Комеди франсез“ Мара вдигна бинокъла си към ложата срещу тяхната и видя Дьо Ланд. Мъжът има наглостта да ѝ се усмихне и да се

поклони. Очевидно никак не му хареса, че Мара отмести поглед, без да покаже, че го е познала.

Коледа дойде и отмина. На Бъдни вечер отидоха на прекрасна среднощна литургия на светлината на хиляди свещи. На първия ден на Коледа изпратиха няколко коли, пълни с кошници храна за сиропиталища и болници. Анжелин приготви собственоръчно всеки пакет — с помощта на Юлиана и Мара, разбира се. Денят, на който по стар обичай се разменяха подаръци — Нова година — бе помрачен от смъртта на госпожа Аделаида, сестрата на крал Луи Филип. Градът беше потопен в мъка. Дворът веднага сложи дълбок траур. Всички празненства бяха отменени. Черни ленти висяха от прозорците на къщи и магазини. Продавачите на платове не смогваха да задоволят търсенето на траурните цветове — лилаво, сиво и лавандулово. Модистките и малките шивачки, които се трудеха в зле осветени задни стаички, шиха седмици наред денонощно, за да свършат поръчките на траурни дрехи. Тъй като Анжелин беше далечна сродница на кралското семейство, за мъжете от резиденцията бяха поръчани черни превръзки за ръкавите, а за дамите по две тъмносиви, поръбени с черно рокли — една за през деня и една за вечерта.

След внезапната отмяна на всички развлечения обитателите на резиденцията трябваше да си ги измислят сами. Мара писа цяла вечер писмо на баща си, задължение, което толкова време беше отлагала. Започваше и късаше писмата едно след друго и в края на краищата за малко не остана без хартия. Изглежда, нямаше начин да се предаде приемливо случилото се, да не излезе, че търси извинения за държането си или се мъчи да прехвърли отговорността върху баба си. Най-сетне описа тъжната история колкото можеше по-простичко и пълно и побърза да запечата писмото, преди да е почнала пак да го преправя.

Родерик се приближи към нея тъкмо когато тя подаваше плика на Сарус, който трябваше да го занесе на пощата. Последва я в салона. Тя тъкмо бе описала на баща си техните взаимоотношения и продължаваше да мисли за тях. Във водовъртежа на ежедневието успя да се дистанцира малко от тях, а сега отново я обзе тревога.

— Светът върви към пропаст, а Франция към анархия, но разбира се, не по ваша вина. Тогава защо сте толкова притеснена?

— Не съм притеснена — каза тя и се опита да придаде друг израз на лицето си и дори леко да се усмихне. Но само след миг отново стана сериозна. — Откровено казано, мислех за баща ви. Както можах да се убедя, той не държи твърде на монархическия етикет и не спазва разните церемонии. Въпреки че има семейни връзки с Бурбоните, майка ви също не претендира в жилите ѝ да тече синя кръв. Но в такъв случай защо крал Ролф е толкова зле настроен към мен? Не му допада характерът ми или външния ми вид? Не може да ми прости, че ви въвлякох в атентата срещу Луи Филип? Не че има значение, но много бих искала да разбера.

Родерик знаеше, че чувствата, които изпитва, се изписват веднага на лицето ѝ. Не можеше да не оцени спокойната смелост, с която тя настояваше да разбере истината. Не беше пламенна натура, не се гневеше лесно, нито се отдаваше без задръжки на страстта си, но в нея гореше спокоен и неугасим пламък. Оказа ѝ уважение, като я попита какво по-точно иска да знае.

— Не бива да се тревожите. Недоволството му е предизвикани по-скоро от мои грешки. Мислите, че той брани мен, но в действителност иска да запази по-скоро вас.

Тя остана като вцепенена.

— Не е възможно!

— Той е грижовен баща, но и много хитър човек, само че едва ли му минава през ума, че аз мога да имам нужда от защита.

— Но откъде накъде ще брани мен?

— Ами в хитрия му мозък се е зародило съмнението, че съм опитал с един удар и да ви прелъстя, и да предотвратя атентата.

— Според вас допуска — погледна го тя смаяно, — че вие сте поръчали на Дьо Ланд да увлече баба ми в хазарта, за да ме принуди да следвам заповедите му? Но с каква цел би направил Дьо Ланд подобно нещо?

Не можеше да ѝ се отрече, че съобразява бързо. Или вече бе обмисляла такава възможност?

— За да му помогна в атентата срещу Луи Филип.

— Но вие не му помогнахте. Вие защитихте краля.

— Което може да е и много елегантна измамна маневра.

Тя сложи ръка на челото си и се опита да разсъждава ясно. Думите му придобиваха ужасен смисъл. Изведнъж лицето ѝ просветна.

— Не. До онази нощ в циганския лагер вие не подозирахте за съществуването ми.

— Бяхте прекарвали вече няколко седмици в Париж. Можеше да съм ви зърнал някъде, на улицата или в театъра? Изключено ли е да съм знаел от кореспонденцията между Елен и моята майка, че ще дойдете и да съм накарал дискретно да ви следят? Не е ли възможно, щом съм ви срещнал, веднага да съм решил да ви направя своя любовница, а това щеше да е невъзможно, ако се бяхме запознали в почтен семеен кръг.

— Били сте наясно, че нашата връзка ще се разчуе и ще бъде последвана от скандал?

— Може би съм предвиждал тя да не продължи повече от няколко нощи. Но след като съм ви държал веднъж в обятията си, вече съм предпочел да оставя нещата на естественото им развитие, да поема всички последици, всичко, което може да ме свърже с вас.

Това беше само игра на думи и предположения. Нищо повече.

— Как може баща ви да очаква подобно нещо от собствения си син?

— Много лесно — отвърна той, а в сумрачния коридор Мара не можеше да види очите му. — Защо да не го вярва той, след като вие сте вече на път да повярвате.

— Не съм.

— Наистина ли, Скъпа? Наистина ли?

Тя го погледна хладно.

— Бих ви отговорила, ако ми обясните защо Дьо Ланд продължава да е на свобода и да изпълнява задълженията си в министерството?

— А откъде знаете вие — попита той тихо — къде и какво работи?

— За какво намекувате? — попита тя и стана. Лицето ѝ преbledня от гняв и от страх.

— Беше съвсем простичък въпрос.

— За кого? Излишно е да си напъгвате мозъка — тук няма никакви загадки, нито се опитвам да се измъкна. Видях го в театъра. Можехте да го зърнете и вие, ако не бяхте толкова зает с вашите приятели-реформисти.

Той я наблюдаваше с непроницаем поглед изпод златистите си мигли. Най-сетне каза:

— Има една изтъркана, но много изразителна пословица: По-добре познат дявол...

— Значи ли това, че го следите?

— Почти.

— Но защо? — беше смел въпрос, но тя вярваше, че той ще реагира на него по същия начин, по който и на някой тънък намек.

— Това тепърва ще става ясно.

Ако си бе въобразила, че ще може да разбере с откровени въпроси що за човек стои пред нея, трябваше да си признае поражението. Лицето ѝ стана строго.

— Добре. Можете да сте тайнствен колкото си пожелаете.

— Подозирате, че искам да ви се изплъзна?

— Нима ще отречете?

— Не ви ли се струва — попита той замислено, — че бих могъл, ако пожелая, да намеря достатъчно правдоподобна лъжа?

— Струва ми се, че зад привидната си искреност може да криете и смайващ фалш.

Имаше нещо несправедливо в това, че той стоеше пред нея гордо изправен, мъжествено строен и хубав, сякаш олицетворение на гордостта и рицарската честност.

— В такъв случай ще трябва сама да решите кое от двете е вярно — заключи той много сериозно.

Времето беше станало по-приятно, почти топло. Слънцето светеше толкова силно, че хората присвиваха очи, във въздуха се носеше дъх на пролет, въпреки че беше едва края на януари. Парижките бедняци бяха наизлезли от мрачните си жилища и изпълваха улиците, вдигаха жадно лица към слънцето; жени със слабички, кротки деца, просяци в дрипи. По кьошетата се събираха мъже, говореха, спореха, понякога маршируваха и пееха, докато конната жандармерия не ги разгонеше с палки и саби.

Помамени от топлината, дамите от резиденцията се разходиха по улица „Фобур Сент Антоан“ до Площада на Бастилията, а после вдясно, през моста Аустерлиц до Ботаническата градина. Тя беше

огромна и в нея бяха изложени хиляди най-различни растения от всички части на света, всяко в естественото си обкръжение. Имаше огромни оранжерии с вълнообразни стъклени покриви, които блестяха на зимното слънце, из градината се разхождаха и екзотични животни — докарани от Африка лъвов и жирафи.

Разхождаха се по посипаните с чакъл пътечки между правоъгълните лехи. Кимаха на гувернантките, които бутаха количките с малките си възпитаници и на възрастните господа, които се радваха на слънцето по пейките под още голите дървета и отвърщаха на поздрава им, докосвайки с пръст периферията на шапките си. Мара и Юлиана се отделиха незабелязано от Анжелин и Елен, които се движеха в по-умереното темпо на възрастни дами.

Демон, който се беше присъединил днес към Мара, тичаше напред-назад и проучваше непознатата територия. Юлианината Софи пристъпваше с вирната глава, дърпаше каишката, душеше с вирната глава, спираше и бързо се шмугваше под фустите на господарката си, ако някой лъв внезапно изревеше. Ята гълъби кръжаха над тях, после се спускаха към пътеките, разхождаха се и кълвяха пясъка. Вrabци се носеха наоколо им като сухи листа. Беше пълно с деца, които се гонеха, тичаха подир дървените си колела и с огромно удоволствие караха гълъбите да се вдигнат във въздуха.

Като куче от сой, пекинезката се възмути, когато зърна един обикновен пудел и почна възбудено да лае. Демон я подкрепи колкото му глас държи. Но и пуделът не искаше да остане по-назад и се вдигна войнствено на задни лапи до господарката си...

— Засрами се, Софи! — извика Юлиана. — Как може възпитано кученце да се държи по такъв начин! Нямаш нито ум, нито маниери. А ти, Казанова, я се успокой! — обърна се тя и към Демон.

Собственичката на пудела, дама в скъп тоалет във всички оттенъци на кайсиевия цвят, от най-тъмния по краищата на полата до най-светлия — на цветята върху свръхмодерната ѝ шапка — също се смееше и хокаше малкия си любимец.

Пуделът извърна пренебрежително глава, което накара другите две кучета да засилят шумния си протест срещу неговото присъствие. Ядосана, Юлиана заповяда с толкова строг глас на пекинезката си да млъкне, че Софи изръмжа силно още веднъж и се просна по корем на

земята. Демон разбра, че подкрепата му вече е излишна, легна с изплезен език до нея и зачака по-нататъшното развитие на събитията.

Сега Юлиана най-сетне може да се извини заради кучето си, а Мара се присъедини към нея, за да изрази съжалението си за държането на Демон.

— Много ви моля, не се притеснявайте! Свикнала съм — дамата изгледа сивите им костюми. — Ако не се лъжа, вие сте дамите от резиденцията на Рутения, нали? — каза тя.

— Познаваме ли се? — попита Юлиана. Гласът ѝ звучеше дистанцирано. Върху кайсиевата шапка на дамата се развяваше твърде пъстра лента, а при по-внимателно виждане ставаше ясно, че жакетчето на костюма ѝ подчертава добре извивката на гърдите.

— О не. И не е възможно. Но в операта ми посочиха вашата лежа.

— Да... разбирам.

— Отгатнахте. Аз съм от онези „опасни и възхитителни“ жени, както ни наричат. Предпочитам все пак това определение пред други, по-малко ласкателни. Но не се тревожете, Ваше височество, ако се срещнем пак, няма да се позова на познанството ни, зная си добре мястото.

Беше казано с такова достойнство и очевидна почтеност, че Юлиана се успокои.

— Още веднъж ви моля да ни извините за безпокойството — каза тя.

— Моля ви, не си тръгвайте! При други обстоятелства не бих си позволила да се обърна към вас, но след като имам тази възможност, бих разменила на драго сърце няколко думи с другата дама.

— С мен? — учуди се Мара.

— Ако ми разрешите... Жълтите вестничета ви нарекоха авантюристка, която се е заплела в интимна връзка с един безкрайно нерешителен принц. Бих искала да ви предпазя, мила моя, от опасността, на която се излагате.

— Вие познавате принц Родерик?

— Зная каква репутация има. Въпреки предимствата, които имате пред други жени, благодарение на произхода си, за вас няма бъдеще редом с него. Предполагам, че и той вече ви го е казал; доколкото зная, това е в стила му. Повярвайте му. Повярвайте и на мен.

— От злоба и фатализъм се получава отровна смес. Не я слушайте — възкликна Юлиана и хвана Мара за ръката.

— Любовните му думи мамят и увличат, но не за дълго. Скоро ще трябва да продължите пътя си сама и той ще ви доведе до живот като моя. Предупреждавам ви — пазете се.

В признанието на жената Юлиана долови осъзнато поражение. Що се отнасяше до Мара, тези аргументи ѝ бяха минавали неведнъж през ума. Тя благодари сдържано и побърза да се отдалечи заедно с принцесата. Но чутото не я оставяше на мира. Авантюристка. Значи такава я вижда Париж? Дали крал Ролф и кралица Анжелин нямат за нея същото мнение? Тази мисъл ѝ беше непоносима.

Само за едно можеше да е благодарна при сегашното си положение. За разлика от клетата малка Софи, тя не беше бременна. От пребиваването ѝ в леглото на Родерик нямаше да има никакви последствия. Беше облекчение, но то не я правеше щастлива. Предпочиташе да не мисли за усложненията, които една бременност можеше да донесе, но въпреки всичко във възможността да понесе дете от него имаше някаква коварна прелест.

Няколко дена по-късно получи възможност да разбере какво мисли за нея бащата на Родерик. Придружена от един лакей, който носеше покупки, Мара се връщаше от сутрешния пазар в халите с пресни зеленчуци за резиденцията. Правеше го обикновено готвачката, но от време на време отиваше и Мара — да добие представа какво се предлага. Когато пристигна кралицата, реши, че тя ще поеме в свои ръце грижата за дома, но се оказа, че и тя като Юлиана няма желание да заеме мястото, което Родерик беше отредил на Мара. Анжелин изсипа куп похвали за промените, настъпили в дома от последното ѝ посещение. И тя изпитвала към Сарус дълбоко уважение и дори страх, затова не посмяла да го смени. Щяла да го направи, ако оставала за по-дълго време в Париж, но и двамата с Ролф не обичали да отсъстват дълго от Рутения и престоят им рядко бивал продължителен. Мара трябва да е много смела жена, щом рискувала да се движи сред мръсотията и крадците в халите, само за да им осигури по-вкусна храна, но това не чак толкова важно, нали така?

Мара се връщаше от пазар, когато до нея спря файтон. На вратичката блестеше гербът на Рутения, а на седалката зад

файтонджията седеше Ролф. Той ѝ кимна и се наведе да ѝ отвори вратичката.

— Анжелин ме прати да ви взема. Хайде, качете се, моля.

Мара заръча на лакея да занесе веднага кошницата в кухнята, без да се спира да закача момичетата или да води политически спорове. После се качи във файтона. Ролф веднага заповяда на файтонджията да тръгва.

— Кралицата е много великодушна в грижите си за мен — каза Мара, — но не е било необходимо.

— Още по-малко необходимо е да се превръщате в мъченица или да се грижите за реномето на кухнята в резиденцията на Рутения, да не говорим за непрокопсания ми син. Занапред ще бъдете така добра да пращате слугите.

— Но на мен не ми тежи, понякога дори ми прави удоволствие.

— Между зарзавата ли си търсите късмета? Няма да ви е трудно да се откажете от подобно удоволствие.

Мара разбра, че това е заповед.

— Както обичате, господине.

Той я изгледа продължително. Тя посрещна спокойно погледа му. Беше представителен мъж с посребрена коса и насмешливи бръчици в ъгълчетата на очите. Погледът му издаваше интелигентност, пресметливост, но и смелост. Така ще изглежда и Родерик след тридесет години, помисли си тя и усети как сърцето ѝ се сви.

— Кажете ми откровенно, госпожице, от циганското празненство насам Родерик досаждал ли ви е?

— Ни най-малко, господине — и двамата разбираха много добре за какво става дума. След нощта във фургона със сено Родерик не беше прекрачвал прага на спалнята ѝ, не беше ѝ правил и тайни предложения. Мара не можеше да каже дали това трябва да я радва, или да я кара да се чувства нещастна, не знаеше също дали всичко се дължи на мъжа до нея или на личните принципи на самия Родерик.

— Звучи ми направо невероятно.

— Може би познавате сина си по-зле, отколкото мислите.

— Зная, че е златоуст дявол, обзет от еретичната мисъл, че е център на света.

— Той много прилича на баща си — забеляза тя храбро.

— Той е властолюбив и безмилостен, онова, което не желае да разбере, просто престава да го занимава, но за сметка на това може да се заинати като гасконски селянин, ако има възможност да посее сред враговете си предателство или смут. Привличат го разни лудории, опасни приключения и тогава сякаш заболява от загуба на здрав човешки разум.

Тирадата прозвуча разпалено, но незлобливо. Мара се усмихна на мъжа до себе си.

— Предполагам, че нямаше да сте доволен, ако не беше така.

— Той няма да ви е благодарен, задето го сравнявате с мен.

— В такъв случай добре, че не е и необходимо.

В погледа, който кралят ѝ отправи, се четеше нещо като уважение. За миг ѝ се стори, че е издържала изпит. Усещането беше неприятно, защото ѝ напомни за първите дни със сина му, когато ѝ се налагаше да внимава за всяка своя дума и всеки жест. Кралят прояви повече деликатност или сега тя имаше по-малко основания да бъде нащрек.

По всяка вероятност файтонджията беше получил предварително заповед накъде да кара. Вместо да се върне в резиденцията, той сви към центъра на града. Проправяше си път през тесните улички, из които се носеше типичната парижка миризма на прясно изпечено кафе и кръчми, на тютюн и най-вече на прастар камък, вехти мебели и смърдящи оточни канавки.

Свиха към „Шанз-Елизе“. Безделниците, които имаха обичая да се разхождат продължително по дългата и права улица и да оглеждат дамите в преминаващите коли, сваляха пред нея копринените си цилиндри. Край тях минаваха безброй лъскави карети, наречени „виктории“, откакто английската кралица Виктория се бе възхитила от тях. Гюруците им бяха спуснати, та всеки да види дамите, тръгнали в това хубаво време на разходка — от графини до куртизанки, те пазеха лицата си от слънцето зад модерни чадъри с ресни. Под голите клони на дърветата от двете страни на булеварда циганки предсказваха бъдещето, на едно място видяха латернаджия с маймунка, на друго мъж с дресирано куче, а до него трио музиканти, сложили с надежда пред себе си обърната празна шапка.

Мара се бе озовала насаме с крал Ролф, днес явно благоразположен към нея, затова реши да не изпуска добрата

възможност да му зададе въпроса, който отдавна я занимаваше.

Тя пое дълбоко дъх и попита:

— Можете ли да ми отговорите, Ваше величество, защо Родерик е в Париж?

— Да, разбира се. Той ръководи моята информационна служба, той е най-силният ми коз и най-довереното ми лице в нея.

— Ваше?

— Поне така беше в началото, пък и продължава да е така, въпреки че Родерик си позволява, от време на време, да се намесва и по свои съображения в европейската политика.

— Но ако е така, значи изобщо не сте се карали, преди той да дойде тук?

— Не сме се карали, което съвсем не значи, че сме били на едно мнение по всички въпроси.

Последва дълга пауза.

— Ще позволите ли да попитам с каква цел събирате информация във Франция?

Той я погледна изпитателно, сякаш размисляше дали е разумно да ѝ отговаря. Но бързо взе решение.

— Стабилността на всяка европейска страна зависи от нестабилността на друга. Добре е да се знае къде основите са най-силно разклатени.

— Но вие не бихте... се намесили, за да засилите тази нестабилност, или за да я премахнете?

Той вдигна вежда и каза тихо:

— Не, това не бих сторил.

— В такъв случай вероятно знаете какво е правил Родерик по време на престоя си тук. Положително разполагате и с други източници на информация, иначе нямаше да знаете за мен и нямаше да сте сега в Париж. Но ако е така, защо му се сърдите толкова?

Вместо да отговори на въпроса ѝ, той каза:

— Много любезно от ваша страна, че при дадените обстоятелства проявявате такава загриженост.

— Не е никаква любезност — каза тя и извърна поглед към улицата.

— Колко се радвам, че проявявате разбиране. Може да съм бил непохватен, но не исках да ви обидя.

— Какво казахте?

Лицето на краля беше станало непроницаемо и този път той не отговори.

Дните отново посивяха, заваля студен дъжд. Седмица след седмица се точеше мрачното, мразовито време. В дългата галерия, където свитата се чудеше как да се отърве от скуката, се чуваше звън на кинжали. Кралица Анжелин се залови, в духа на най-добрите придворни традиции, да бродира гоблен — ловна сцена с цигански стан в далечината и хиляди листа по краищата, символизиращи огромна гора. Шиеше с часове в личния си салон в кралските покои. Понякога Мара ѝ помагаше и слагаше в скута си част от огромния етамин. Юлиана се присъединяваше честичко към тях, но все за малко. Беше неспособна да седи дълго на едно място.

В една особено мрачна сутрин Мара отиваше от стаята си към кралските покои, но спря наскоро, заслушана в шума от бой със саби, който долиташе от дългата галерия. Ударите на оръжието звучаха някак странно, фалшиво, прекалено бавно и неуверено. Знаеше, че Родерик е пратил Михаел и Естес с някаква мисия, а близнаците са открили нов обект за ухажване. Този път бяха насочили упорито обезоръжаващия си чар към Лила, камериерката на Мара. Няколко души от отряда бяха по покупки. Мара реши да провери лично какво става.

Спря пред двукрилата врата на галерията. Видя невъобразима сцена. Вътре бяха само Труде и Юлиана. Жената-воин и принцесата стояха една срещу друга, вдигнали саби със сложени предпазители.

Труде беше както винаги с панталон и риза. Юлиана носеше широк кител, наметнат върху вехта пола, запретната на кръста, за да не ѝ пречи. Сестрата на Родерик погледна към Мара.

— Влезте, за Бога, и се присъединете към нас. Труде твърдо е решила да научи някого да се бие, но мускулите на ръцете ми вече изтръпнаха.

— Добре е човек да може да се брани — каза Труде, отстъпи назад и свали оръжието. Драскотината на лицето ѝ беше изчезнала, без следа. Продължаваше да ходи с панталон и да изпълнява заповедите на

Родерик наред с останалите, но сплетената ѝ коса беше по-свободно отпусната, а на слепоочията се виеха къдрици.

— Да, зная, особено ако си принцеса в тези опасни времена — каза Юлиана, опря в пода върха на сабята, облегна ефеса на бедро и взе да бърше с крайчеца на дрехата изпотеното си чело.

— Всяка жена трябва да умее да се брани.

— Капнала съм — оплака се Юлиана. — Мисля, че ще е по-просто да се предам.

— Освен това сте и страхлива. Помислете си, колко ще е опасно, ако се случи да се окажете беззащитна пред произвола на тълпата.

— Добре де, не се предавам, но настоявам за подкрепление. Мара, моля ви.

— Имам тук още една сабя — мрачното лице на Труде просветна, което при нея означаваше прилив на ентусиазъм. — Ще станем трите мускетарки.

Така почнаха уроците — само сутрин, когато дългата галерия беше празна, защото Юлиана и Мара нямаха никакво желание да слушат подказванията и забележките на мъжете, нито да наблюдават ревностните им демонстрации.

Уроците включваха наставления не само за бой със саби, но и за борба жена срещу жена, бой с ножове, хвърляне на нож и упражнения по стрелба с пистолет. За тренировки с огнестрелното оръжие отиваха извън града, а на любопитните обясняваха, че ходели да пазаруват от магазин за копринени платове.

От време на време Анжелин идваше да ги гледа и да ги насърчава, но не прояви ни най-малко желание да вземе и тя пистолет в ръка. Мара и Юлиана се питаха понякога дали постъпват разумно, защото се прибираха със силна мускулна треска и трудно намираха обяснение за неволно изпуснатите стенания. С течение на времето се позакалиха, придобиха известна сръчност в различните видове бой. Увереността им в себе си растеше заедно със силата и гъвкавостта на телата. Не си въобразиха, че могат да се справят с всяко положение, но изпитваха приятното чувство, че могат да се бранят и сами.

Може би седмица след като започна обучението, Мара се събуди посред нощ. Лежеше, слушваше се и се мъчеше да разбере какво я е събудило. Най-сетне дочу шепнещи гласове откъм антрето, през което се излизаше на задната стълба. Тя се измъкна от постелята, взе сабята

си, оставена върху един шезлонг и се запромъква към отворената врата на гардеробната. На противоположната страна на малкото помещение беше вратата към антрето. Тя го прекоси и сложи ръка върху дръжката.

В същия миг отскочи назад. До нея долетя гласът на крал Ролф. Висок и ироничен, той проникваше през плътната врата. Още не беше свършил, когато се намеси с не по-слаба ирония и гласът на Родерик. Впрочем неговият беше по-гневен.

Не можеше да разбере какво си говорят. Беше ужасно, че не знае какво става там. По всяка вероятност кралят препречваше на сина си пътя към нейната спалня. Но защо и с какви средства — не можеше да каже. Преди да се реши да отвори врата и да разбере, кралят направи някаква забележка, която прозвуча като ултиматум. Родерик отговори, а после двата гласа се отдалечиха.

Беше ли се запътил Родерик към нейната стая?

Тя облегна чело на вратата. Само при мисълта за това усети как отмалява. Но още по-тревожен беше произтичащият въпрос: колко пъти се е опитвал и е бил прогонван?

Във всеки случай тя за нищо на света нямаше да го пусне. Или може би все пак?... Плътското желание беше нещо странно, то помиташе и воля, и морални устои. Беше събрала напоследък доста опит, що се отнася до собствените ѝ реакции и не знаеше колко още ще може да устои.

Чувстваше се защитена, сигурна. Кралска мантия като защита беше висока привилегия. Но тя я караше и да бъде нащрек.

Защо? Защо се месеше кралят? Истина ли е онова, което ѝ каза Родерик? Нима бащата я пази от ухажването на сина си, защото смята Родерик недостоеен за нея? Или Анжелин го е помолила от майчинска загриженост и чувство за отговорност спрямо дъщерята на някогашния си обожател? Това беше по-правдоподобно, защото положението ѝ е толкова двусмислено: като своя кръщелница Анжелин не може да я изхвърли от резиденцията, но на авантюристката, тласнала сина ѝ към политическо и социално фиаско, трябваше да се попречи да продължи да го оплита в мрежите си.

Само в едно беше сигурна. Не е въпрос на произход. Ролф потвърди, че не това е причината да се противопостави на женитбата им.

Нито един отговор не ѝ се струваше задоволителен. Имаше чувството, че зад всичко това се крие повече, отколкото може да разбере. Отговорът беше, може би, съвсем прост, но тя се съмняваше — Родерик и баща му обожаваша заплетените работи и преструвките.

Като плъх зад ламперия тя цяла нощ гриза този въпрос, без да се приближи към отговор.

Иначе всичко в къщата си вървеше без особени усложнения. На другия ден, докато се канеше да слезе за вечеря, Мара реши да вземе гореща вана, за да се отърве от мускулната треска. Позвъни на Лила и се залови да маха фуркетите от косата си.

Момичето се позабави. Когато най-сетне дойде, остана дълго в гардеробната. Чуваше се как се кикоти и нещо шепне, прекъсвана от басови гласове. На Мара ѝ беше достатъчен само миг, за да разбере, че са Жак и Жаред.

Вратата към гардеробната се отвори и Лила се вмъкна в стаята, но веднага се обърна, за да каже през прага:

— Не, не. Не сега, имам работа. По-късно, обещавам.

Момичето избута с ръка един от протестиращите близнаци, след което тръшна вратата пред носа и на двамата. Обърна се, видя Мара на прага на спалнята и побърза да направи реверанс.

— Моля да ме извините, госпожице, но те са толкова упорити и двамата.

Мара се усмихна, защото момичето се беше изчервило от напрежение.

— Кой от тях предпочиташ?

— Не зная. И двамата са хубави.

— Изборът е труден, признавам.

— Точно така, много е труден, та затова взимам и двамата.

— И двамата?

— Ами двойно удоволствие, нали разбирате?

— Горещ-долу — каза недоверчиво Мара.

— Смятате ли, че е лошо? Кой знае? Ако можех да разчитам на брак... Но ми е ясно, че не мога. Някой ден и двамата ще се оженят и всеки ще вземе дама, която изобщо да не прилича на дамата на другия. Засега само се забавляват, когато им падне. Но аз също.

— Пази се да не те обидят с нещо.

— Благодаря ви за грижата, много сте добра. Ще се опитам да се пазя — отговори Лила. Тъмните ѝ очи светеха закачливо, но някак твърде опитно за възрастта ѝ. — Ех, понякога се налага да си плащаме с болки за удоволствията — каза тя.

Беше повече от вярно. Мара се извърна с уморено лице. Лила се приближи към нея и я хвана за ръката.

— Защо сте толкова тъжна, госпожице? Ако ви е мъка, задето принцът е престанал да идва, бъдете търпелива. Защото той просто не може.

Мара веднага се обърна на пета.

— Какво говориш?

— Ами старият, Сарус де, рече, че на всички слуги им е забранено да ви предават бележници от него, иначе щели да ги уволнят. Заповед на краля.

— Много... много строг мъж е този крал Ролф.

— Вярно, госпожице. Аз, аз не мисля, че принцът иска да ви наскърби, той сигурно ще прати личния си камериер, но за заповедта съм абсолютно сигурна.

Гняв заради вмешателството и облекчение, че не е окончателно отблъсната, се бореха сега в нея. Изпитваше, против волята си, и странна благодарност. Каквито и да са мотивите, заради които пречат на всяка близост между нея и Родерик, те ще ѝ помогнат да не свиква с ролята на постоянна любовница, към която можеше да я тласне страстта.

Въпреки това през последвалите тъжни нощи, докато лежеше сама в леглото, загледана в угасналия огън и потръпваше от студ, почваше да се пита наистина ли трябва да е благодарна.

Към средата на февруари времето пак се пооправи, стана почти топло. Няколко дена по-късно Елен спомена на закуска, че Мара още не е видяла Версай. Родерик и свитата, която не изпускаше възможност да се разнообрази, веднага организираха екскурзия до прочутия дворец край портите на Париж. Сградата, някога най-пищната и най-често копирана кралска резиденция в цивилизования свят, е била ограбена и опустошена по време на революцията. В началото на царуването си Луи Филип бе започнал да реставрира замъка и градините наоколо, беше ги превърнал в музей за прослава на Франция. Много от уникалните антикварни предмети и произведения на изкуството бяха

върнати и сега дворецът стана за многобройните посетители особено привлекателен обект.

Смятаха да направят целодневна екскурзия. Каретата на Анжелин и Елен, последвана от втората за Юлиана и Мара, бяха готови рано сутринта. До Версай имаше близо дванайсет мили и трябваше да побързат, ако искаха да видят всичко. Решиха да отидат с две карета, за да не се измачкат широките поли на дамите, пък и за да могат представителките на две различни генерации свободно да си приказват.

Прекосяха града до площад „Конкорд“, продължиха по „Шанз-Елизе“, до Триумфалната арка. Излязоха от Париж през портата Дофен и поеха през Булонския лес с неговите кестени, акации и платани, засадени след окупацията от 1815 година вместо изсечените от руснаците дъбове. Минаха Сен Клу и стигнаха най-сетне до огромния комплекс от сгради, известен накратко като Версай.

Израснала с младата, несложна история на Америка, Мара не можеше да не мисли очарована за това, че кралете и кралиците на Франция, техните роднини и любовници, бляскавата придворна и по-скромната провинциална аристокрация, са пътували двеста и петдесет години по същия този път между Париж и Версай. В тази величествена постройка от златист пясъчник бяха родени мъжете и жените, управлявали тази страна, тук бяха живели и умирали. Тук бяха изпитвали наслада и мъка, радости и скърби, страст и любовна тъга, тук се бяха наслаждавали на изкуствата, на театъра и музиката, бяха въздишали от скука. Тук Кралят Слънце Луи XVI е водил придворния живот с такъв блясък, с такова великолепие, че цял свят е затаявал почтително дъх и пак тук са нахлули сто и петдесет години по-късно санкюлотите, за да арестуват Луи XVI и Мария Антоанета и да притесняват царствените принцеси в покоите им.

Украса до украса — всичко тънеше в орнаменти и позлата: фреските по таваните бяха огромни, с фигури над естествена големина. Скулптирани и позлатени колони, корнизи, врати, прозоречни рамки, мраморни подове със сложни фигури, стенни ламперии и стълби от мрамор със зелени, медни, розови, бели, сиви, черни и златни жилки. Някои тавани бяха куполовидни и на килийки като медени пити, други целите остъклени, стените тапицирани с дамаска, брокат, кадифе и коприна в различни цветове, някои със

златна или сребърна бродерия. Килимите бяха от тъкачниците на Гоблен и Савонри. От дърво бяха изрязани листа и цветя, палмови клонки, плодове и класове, венци и гирлянди, елени, химери и арфи, корони и урни, щитове и саби, лъкове и стрели, богини и херувими, ангели и ангелчета и навсякъде сияеше Родоското слънце, гербът на Краля Слънце. При това повечето слънца бяха позлатени.

Изобилието от дърворезби, тоновете злато, огромните килими, километрите мраморни подове в следващите една след друга стаи, пълни със скъпи, украсени с инкрустации мебели, създаваха впечатление за невероятно богатство. Учудващо беше, че този интериор продължава да впечатлява, въпреки че не малка част от него бе изчезнала — безброй предмети от злато и сребро, безброй балюстради, перила и произведения на изкуството бяха претопени, отнесени, натрошени. Толкова много картини и мебели бяха разпродадени в чужбина от крадливото и безцеремонно революционно правителство.

Въпреки всичко човек нямаше право да го съди. Толкова дълбока е била пропастта между живеещата в невероятен разкош разсипническа френска аристокрация и хората от селските колиби или мръсните улици на Маре, кварталът, населен преди революцията с парижката беднота. Тя продължаваше да живее там и сега, вече в деветнайсети век. Нищо чудно, че френският трон отново се клатеше.

По това време на годината рутенската група беше почти сама във Версай, като се изключат скучаещите надзиратели и една стара слугиня, която обикаляше равнодушно и бършеше тук-таме прахта. Влязоха в прочутата Огледална зала, огромна сводеста галерия, където някога са светили кристални полилеи, а по стените са висели килими от Савонри, подбрани към таваните, изписани от Льобрен. Галерията е свързвала покоите на краля с тези на кралицата. Паркетът беше оцелял, а също и, който знае как, огледалата на стената срещу седемнадесетте сводести прозореца, но килимите и полилеите бяха изчезнали. Огромното помещение, където бяха венчали Мария Антоанета, сякаш подканяше за танц. Юлиана и Михаел направиха няколко валсови стъпки върху паркета, за да напомнят за тържествата, устройвани някога тук. Останалите последваха примера им и се въртяха, докато им се зави свят, а Елен ги подигра, че им липсвало чувство за такт.

На стълбището на кралицата от зелен, меднорозов, кремав и бял мрамор свитата демонстрира показно сражение и се залови да измисля неприлични истории за придворните, които са се изкачвали и слизали по него. Стигнаха и до залата за фехтовка — галерия дълга колкото осем стаи. Луи Филип беше наредил тя да включи помещенията, в които бяха живели роднини на краля. Тук можеха да се видят огромни картини, изобразяващи големите военни победи във френската история. Между тях имаше и няколко много стари, но повечето бяха рисувани по поръчка в по-нови времена. Вниманието им привлече една картина от Дьолакроа, екстравагантния художник, когото Мара беше зърнала, наметнат с бурнус, в салона на Юго. Наричаше се „Битката при Тайебург“ и представяше в романтична светлина победата на Свети Луи над англичаните на моста над река Шарант през XIII век. От картината лъхаше сила и изящество — кръв, развети знамена и пламъци под зловещото небе. Както можеше да се очаква, свитата беше възхитена.

В спалнята на кралицата, където се бяха родили деветнайсет френски принцове и принцеси, Родерик посочи медальоните на Буше на тавана, изобразяващи любовта към ближния, изобилието, верността и мъдростта.

— Все добродетели на една кралица — обясни той. Лицето му беше сериозно, но очите му светеха весело. — Дамата, седнала на трона, трябва да е милосърдна към бедните хора от народа, да се грижи за тях. Очевидно е, освен това, че тя трябва да роди на краля колкото може по-голямо потомство, да е вярна на съпруга си, за да не може никой да постави под съмнение легитимността на нейните деца и, най-сетне, тя трябва да е разумна в претенциите си към кралската хазна.

— Глупости — пресече го рязко Анжелин. — Ако притежава здрав човешки разум и желязно здраве, нищо повече не ѝ трябва.

— Дори любовта на краля? — измърмори синът ѝ, вперил упорито поглед в Мара, вдигнала лице към тавана с позлатени краища и извивки, украсен със скулптирани гербове и амурчета.

— Не отричам — тя помага при създаването на потомство.

Мара се усмихна на бързия отговор на Анжелин, но съвсем не ѝ беше весело.

Вече се разхождаха в терасовидната градина, когато заваля.

В зимния студ терасите с балюстради, посипаните с чакъл пътечки и образуващите сложни фигури подкастри плетове не бяха толкова красиви, колкото през лятото, а сега станаха дори негостоприемни под хладния дъжд, който шумолеше във водоскоците и се стичаше по голите статуи. Дамите избързаха към каретите и се качиха.

Дъждът сякаш никога нямаше да спре. Времето за обяд беше минало още докато разглеждаха Огледалната зала. Подгонени от глада, влязоха в една кръчма в селото край портите на замъка. Смутеният гостилничар се позабави, докато им приготви яденето, а когато го изядоха, още продължаваше да вали. Елен я боляха краката от продължителните обиколки през дългите мраморни коридори, твърдеше, че я боли всяко кокалче. Свитата изпъшка при перспективата да види още френска слава. Мара също се усещаше преситена. Извикаха Жак и Жаред, които си гукаха в кухнята с едно слугинче и се прибраха в Париж.

Мара гледаше през прозорчето на каретата проливния дъжд и мислите ѝ бяха мрачни като оловното небе. Дори да се беше съмнявала някога, сега богатствата в стил рококо на двореца Версай окончателно ѝ доказаха, че бляновете ѝ са неосъществими. Тя бе обикновено американско момиче, без ранг и без име. Между нея и онези, които можеха да имат претенциите да живеят сред подобен разкош, се простираше широко море. Тя никога няма да властва в дворец. Никога няма да бъде добродетелна кралица, нито дори принцеса на един бъдещ крал. Беше любовница на принца, ако краткото ѝ пребиваване в леглото на Родерик заслужаваше толкова висока титла. И това беше всичко, което можеше да постигне. Всичко, което ще познае от любовта.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

Време бе да се прибере у дома. Не ѝ бе мястото тук, в резиденцията на Рутения. Париж с цялото си великолепие и лекомислие не се оказа, въпреки надеждите на баща ѝ, място, където тя да забрави неприятностите си. Парите, които пръсна за да я прати тук, събраните с мъка пари, отидоха на вятъра. По-добре никога да не беше виждала дългите улици и елегантните стари сгради, театрите, кафенетата, букинистите и сладкарничките на Париж. Колко по-добре щеше да е, ако никога не беше зървала на светлината на циганския огън този високомерен принц. А сега трябва да се прости с напразните си надежди, да ги скъта някъде, както младите дами запазват бележничетата от баловете, в които са записвали имената на пожелалите да танцуват с тях, както запазват бельото, с което са били на първия си бал и увехналите цветя. Ще се върне в Луизиана, за да се грижи за дома на баща си в Байот Техе, близо до Сен Мартинсвил. Някога ще забрави мъката си, но винаги ще си спомня за изживените удоволствия и радости.

Не беше трудно да вземе решение, но съвсем друго бе да го осъществи. Мара влезе в спалнята на баба си, за да ѝ съобщи с какво ще се залови от следващата заран. Елен още лежеше с кърпа, намокрена с теменужена вода на челото и високи половин метър пухени юргани върху тъничкото тяло.

— Не влизай — изпъшка тя. — Настинала съм вчера по време на излета. Не искам да се заразиш.

Мара пренебрегна предупреждението, застана до леглото и сложи ръка върху челото на баба си. То гореше.

— Да ти донеса ли чай или бульон?

— Не, не, нищо не искам. Чувствам се като стара жена и единственото ми желание е да остана да лежа.

— Мисля, че ще е по-добре да пратя за лекар.

— Ако искаш да ми направиш услуга — недей — възпротиви се строго старата дама. — Френските лекари предписват винаги нещо за

черния дроб, независимо какво те боли, а моят си е наред.

При последните думи я обзе такъв ужас, че потъналото във възглавниците сбръчкано лице се разкриви в гримаса.

— Да ти дам давилови капки — предложи Мара. — Ще можеш да заспиш.

— Е, ако много настояваш.

Мара заповяда да запалят огън в камината, въпреки че времето беше меко, а после седя до баба си, докато тя заспа. Чак тогава излезе от спалнята, за да потърси Анжелин.

Пратиха за лекар, който дойде след час. Старата дама била болна, но не тежко — каза той. Но като се има предвид възрастта ѝ, трябва да лежи спокойно на топло и да се пази от течение. В никакъв случай да не отварят прозорците в стаята ѝ и, пази Боже, да стъпи върху студения под. Ако следват тези предписания и ако черния ѝ дроб продължи да функционира нормално, ще избегне навярно опасната пневмония. В противен случай той не отговарял за последствията.

— Нафукан шарлатан, лъжец и дрънкало — заяви безмилостно Родерик, когато облеченото във фрак закръглено тяло на доктора изчезна от стълбата.

— Сбърках, че го извиках — поклати глава Мара. — Всичко стана точно както го беше предрекла баба.

— Когато обичаме, ставаме роби на страховете си.

Тя можеше само да се съгласи.

— Трябва да стоя при нея.

— Това няма да ѝ помогне, по-скоро ще ѝ попречи. Ако се настаните в малкия салон до спалнята ѝ, ще дойда да ви правя компания.

Тя го погледна учудено.

— Сигурно имате и по-важни занимания.

— Не, нямам — заяви той простичко, хвана я под ръка и се заразхожда с нея из малкия салон, който отделяше стаята ѝ от спалнята на баба Елен.

— Отслабнала сте и то много — каза той, когато вече седяха в малкото овално помещение. Беше подвил крак и опрял лакът — на облегалката на канапето.

— Просто нямам апетит.

Той не обърна внимание на опита ѝ да изглежда весела.

— Душевно терзание, грижи и едно позорно дефлориране — не беше особено поетично изживяване за жена като вас.

Тя гледаше ръцете си, скръстени в скута.

— Не беше позорно.

— Колко великодушно! Впрочем вие проявихте великодушие от самото начало. Предложихте ми половината от вашата ябълка.

Тя вдигна очи, за да го погледне и сивите ѝ очи бяха спокойни и ясни.

— Вече ви обясних веднъж колко съжалявам за всичко, което се случи. Сигурна съм, че не сте ми повярвали. Но беше самата истина — кълна се.

— Аз не паднах по-долу и дори ви съдействах.

— Това не променя факта, че беше подло да се опитам да ви използвам.

— Опитът ви може и да беше погрешен. Обаче от мен зависеше с една само дума да сложа край, но аз предпочетох да приема подаръка, който ми предлагате — себе си. Затова ви моля за прошка.

— Нямайте никакво основание да го правите.

— Освен самоуважението, честта и почтеността, а също и чувството ми за несигурност.

Тя го погледна изненадано, после вдигна вежди.

— Едва ли някога през живота си сте бил несигурен.

— Така ли мислите? След атентата срещу Луи Филип имате възможност да подразберете нещо за моя темперамент. Съвсем незаслужено. Имам желание да предизвикам у вас чувства, но страхът не е между тях.

Бузите ѝ леко се зачервиха. Тя не искаше да се замисля върху думите му, още по-малко да анализира объркването, което те предизвикаха в нея.

— Защо смятате, че е било незаслужено?

— Искан от вас доверие, което не можехте да ми дадете. Вместо да се запитам каква е причината, демонстрирах престорено наранена гордост и гняв. Това не помогна, можеше даже да попречи.

— Да попречи на какво?

— На възможността да спечеля доверието ви.

Лицето му бе загрижено. Меките златни вълни на косата му закриваха челото и тя трябваше да стисне ръце в скута си, за да не ги

отметне назад. Долавяше дъха на прясно колосаната му ленена риза, лекия аромат на сандалов сапун, струваше ѝ се, че топлината на тялото му стига до нея през широката брокатена възглавница. От онова, което казваше, и от близостта му леко ѝ се виеше свят — сякаш я бяха въртели в кръг, а после я бяха пуснали. Можда да измисли само една причина, поради която е могъл да заключи, че тя не му се доверява, и макар да ѝ беше трудно да го изкаже с думи, искаше да го убеди, че не е вярно.

— Ако смятате, че през последните няколко седмици съм се страхувала, че ще трябва да се отзова на вашите покани и да дойда при вас, трябва да ви кажа, че...

— Мила моя Мара, нямаше никакви покани. И не заради този колос, когото наричам свой баща, а защото, с изключение на една-единствена нощ, винаги съм съзнавал, че заслужавате нещо по-добро.

— Само на една ли? — прошепна тя.

— Какво ви кара да се усмихвате като Цирцея на брега?

— Нощта, в която ви чух да се карате на стълбището с баща си.

— Ние наистина се карахме в ранни зори на задната стълба — призна той весело, — но никой не надделя и никой не се призна за виновен.

— Моля да ме извините. А какво, според вас, заслужавам аз?

— О, ами един истински приказен принц с огнени очи и мъжка елегантност, принц, който ще ви подаде на бала ръка за бавен и очарователен танц.

Не можеше ли да се изрази по-ясно? Но Мара нямаше възможност да се задълбочи, защото чу, че баба ѝ я вика. Така си и остана с въпроса дали Родерик има предвид себе си или някакъв абстрактен приказен принц, мъж, който ще я ухажва по всички правила на светското общество, а после ще се ожени за нея. Не означаваше ли това, че я отпраща? Не можеше да повярва, че иска да заличи всичко лошо, което ги разделя и да почне всичко отначало. Значи беше второто. Направи си труда да покаже, че поема част от вината за собственото си прелъстяване, разбира какво я е тласнало към толкова противоестествено поведение, не ѝ се сърди и ѝ пожелава всичко хубаво. Това беше всичко. Не се зарадва, че го е проумяла.

Банкетите на реформаторите продължаваха. Речите, придружаващи тези политически обеда и вечери, ставаха все по-разпалени. Очевидно беше, че само радикална промяна може да задоволи подстрекателите на народа. Те настояваха за незабавен край на абсолютистката монархия и свободни избори с участието на всички граждани. Започна остра кампания срещу консервативния кралски министър Гизо. Скрепеният предишната година с брак съюз между Франция и Испания бе обявен от английското правителство за предателски и сега то се мъчеше с всички сили да подклажда недоволството на народа. Легитимистите наливаха масло в огъня, а също и бонапартистите, все с надеждата, че хаосът на един преврат ще им даде възможност да сложат на трона своя избраник.

Недоволството кипеше във Франция като младо вино в бъчва. Жълтите вестници печатаха подигравателни карикатури на краля и неговите министри, възхваляваха речите на Ламартин. В провинцията имаше бунтове поради недостига на храна, а в уличките в покрайнините на Париж — спонтанни събрания, завършващи с манифестации под червени знамена. Тълпата преобърна каретата на един богат търговец и го преби почти до смърт. Други манифестанти нахлуха в склада на един винар, ограбиха го, а после опожариха няколко магазина и изпотрошиха прозорците на къщите в богат квартал недалеч от Фобур Сен Жермен.

В големия салон на резиденцията изострящата се ситуация ставаше предмет на разговор веднага щом се съберяха повече от двама души. Някои хвърляха вината върху краля, човек, който не беше направил нищо лошо, но и нищо добро. Други обясняваха всичко с необичайната за това време на годината горещина, позволила на хората от народа да излязат от дупките си и да се занимават с друго, освен с грижата как да преживеят студената и мокра зима. Някои мръщеа чела и клатеха глави. Други се подсмиваха.

Беше трудно, ако не и невъзможно, да се прецени държането на Родерик и на баща му, крал Ролф. В споровете те заставаха ту на едната, ту на другата страна. Съгласяваха се с всички и с всекиго. Ролф се навеждаше с подчертана почитателност да целуне по време на прием ръката на някоя графиня или княгиня, но можеше да пие и да спори в покоите на сина си с Ламартин, с привърженика на умерени възгледите

физик Араго, със социалиста Луи Блан или с дрипавите мъже с пистолети в коланите, които изчезваха през задното стълбище.

Мара беше объркана от сложната обстановка и въпросите, които тя пораждаше. Съчувстваше на хората, които просека, присвити, по улиците; когато можеше, даваше на децата по някой сантим. Разбираше колко справедливо е искането на народа за право на глас в управлението на страната, за работа и добро заплащане. Но вярваше, че Луи Филип прави за страната и поданиците си всичко, което е по силите му. Хората страдаха навсякъде, не само във Франция.

Въпреки напрежението изглеждаше невъзможно насилието отново да залее парижките улици, по тях отново да се издигнат барикади, плебеите отново да вземат властта. Така си мислеше тя до един слънчев следобед.

Мара, Юлиана и Труде отидоха до един парфюмериен магазин в близка уличка в Маре. Бяха чули, че там продават парфюм, който се нарича „Креолска градина“ и в който били събрани всички аромати на Ню Орлиънс: на гардения, сладка маслина, орлов нокът и папрат. Описанието на парфюма беше много примамливо, а Мара търсеше и подарък за баба си. Старата дама се оправяше доста бързо, но имаше нужда от нещо, което да разнообрази дните, които трябваше да прекарва в леглото. Освен това парфюмът щеше да е добро начало за един разговор относно завръщането им в Луизиана.

Магазинът беше близо, на не повече от десет минути пеш. Отдавна не бяха излизали, затова решиха да се откажат от каретата. Свитата се беше пръснала, Родерик и Ролф също ги нямаше, затова момичетата се разбраха да не чакат някой да ги придружи. Нали ще са заедно, пък и няма и да ходят кой знае къде.

До магазина стигнаха без произшествия, доволни от разходката на чист въздух. На връщане Мара носеше шишенцето с парфюма в платнената си чантичка и сега трите се движеха сякаш обкръжени от ароматите, които всяка бе взела със себе си. Улиците, по които минаваха, бяха тесни, с груб калдъръм, по който трудно се вървеше. Слънцето не стигаше до тях и огряваше само горните етажи на къщите. Канавките бяха пълни с отпадъци, тук-там се виждаха счупени прозорци, кепенците на някои магазини висяха накриво.

Когато излязоха от магазина, наоколо им тичаха деца, по праговете се изтягаха котки, от прозорците се надвесваха жени и

приказваха на висок глас със съседките си. Трите свиха на ъгъла и видяха изведнъж, че пред тях улицата е като пометена. Някъде проплака дете, но веднага го накараха да млъкне. Прозорец се затръшна шумно, някъде пуснаха резе.

Мара размени бързо поглед с Юлиана. После и двете погледнаха към Труде.

— Добре ще е да побързаме — каза решително русата жена, смръщила вежди. С ръка върху дръжката на сабята, тя се оглеждаше със спокоен, преценяващ поглед, от който нищо не убягваше. Продължиха по-бързо. Стъпките им кънтяха между каменните къщи и създаваха впечатлението, че някой ги преследва. Слънцето се скри зад облак. Вихър мина край сградите, вдигайки мръсен прахоляк, от който очите почваха да сълзят.

Чуха някъде пред себе си гласове, които пееха марш. Приближаваха се все повече и сега разбраха, че е „Марсилезата“. Изпети с все сила от мъжки и женски гърла, думите кънтяха яростно и грубо.

— Тълпата. Да се махаме, по-бързо! — каза Труде.

Но беше вече късно. Тълпата от мъже и жени изникна от странична уличка. Бяха тридесетина, всички въоръжени с тояги, с каквото им падне. Дрехите им бяха сякаш еднакви, похабено сиви, мъжете носеха смачкани каскети, жените кърпи. Лицата бяха изпити, а когато отваряха уста, за да пеят, можеха да се видят развалените им зъби. Сега тези хора видяха срещу себе си две жени в елегантни траурни рокли — значи жалеха сестрата на краля. Придружаваше ги — поне така им се стори — млад мъж с черна лента на ръкава.

Сякаш тласната от невидима ръка, тълпата се понесе срещу тях.

— Аристократи! Човекоядци! Дръжте ги! Дръжте ги!

Сабята на Труде изсъска, извадена от ножницата. Тя изблъска Мара и Юлиана напред.

— Бързо, бягайте! Аз ще ви прикривам.

— Господи! — възкликна Юлиана. — Бих дала всичките си диаманта, само да носех сабя.

— Много са, не можете да ги задържите — извика Мара, хвана Труде за ръката и я повлече със себе си. — Елате!

Труде положително не беше страхлива, но беше научена да пресмята рисковете и знаеше какво значение може да има едно

стратегическо отстъпление. Тя отстъпи няколко крачки назад, после се обърна и хукна да бяга. С викове и закани, като кръвожадни псета на лов, тълпата продължи да ги преследва.

Пътят за отстъпление, който следваха трите жени, щеше да ги отведе само още по-навътре в Маре. Трябваше да си проправят път към реката и към резиденцията. Труде посочи тясна уличка и хукнаха по нея. Беше затрупана с купища отпадъци, хлъзгава тиня и боклук, над нея бяха опънати въжета със сиво бельо. Докато си проправяха, наведени, път, Труде подскочи високо, за да пререже едно въже, та да падне зад тях в уличката и да затрудни напредването на преследвачите.

Спечелиха малко време, но не достатъчно. Когато излязоха от пряката, тълпата вече почти ги настигаше. С вдигната над коленете пола, Юлиана се втурна към една сладкарничка.

— Да влезем тук! — извика.

Сладкарят ги видя и се опита да заключи вратата. Труде я подпря с рамо, мъжът се олюля и отстъпи. Трите префучаха през малкото помещение, събаряйки по пътя си маси с кексове и торти, кутии с бонбони. Нахлуха в кухнята и без да обръщат внимание на дебелията, подпухнала жена, която бъркаше пудинг, изскочиха през задната врата в успоредната пряка.

Труде изруга ядно, когато преобърна оставена до вратата кофа с гранясала мазнина. В уличката обединиха силите си, за да преобърнат, вече нарочно, оставената зад една месарница каца със свински и овнешки отпадъци. За малко да припаднат от вдигналата се воня. Всяко поемане на въздух се забиваше като нож в гърдите им, но те продължаваха да тичат. С радост чуха високите крясъци, с които предводителите на тълпата нахлуха в сладкарницата, а после се подхлъзваха и падаха в локвите мръсна мазнина.

Стигнаха до края на уличката и свиха отново вляво. Стъпките им кънтяха по паважа. Косата на Юлиана се беше разплела, тя беше запретнала поли над коленете, лицето ѝ беше бяло като вар, въпреки трескавите червени петна по бузите. Мара усещаше бodeжи в хълбоците, пред очите ѝ плуваше червена мъгла. Нямахше да издържи още дълго на това темпо. Чу как Юлиана се задъхва до нея и предположи, че и другото момиче не е по-добре. Само Труде сякаш изобщо не се беше запъхтяла.

Единствената им надежда, мислеше си Мара, е да спечелят достатъчно време, за да успеят да се скрият. Бяха вече по-близо до резиденцията, но все още на пет-шест преки от нея. Тук улиците бяха по-широки, магазините повече, въпреки че всички врати бяха залостени. Хората бяха затворили врати и прозорци, но не бяха прибрали стоката от сергиите на улицата. Нямаше къде да се скрият. А ревят на тълпата приближаваше.

И тогава го видя, точно пред тях. Засмя се високо. Когато другите две я погледнаха изненадано, тя можа само да посочи с трепереща ръка и да забави бяг.

Магазинът за мъжко облекло беше яко залостен, но пред вратата имаше рафт с мъжки шапки — бомбета, цилиндри с и без пружина, шапки от коприна, калпаци от бобър и вълнени каскети. Имаше и сандък с тежки верижки за жилетки, на които се окачват часовници или печати. Под стрехата висяха бастуни с позлатени и посребрени дръжки, с дръжки от слонова кост или кехлибар, от полирано до блясък дърво. Имаше и редица бастуни с ефеси вместо дръжки, от много тънки и изискани до много дебели — в тях бяха скрити шпаги.

Мара и Юлиана се спуснаха към бастуните, задърпаха ефесите, захвърляха онези, които заяждаха и най-сетне измъкнаха с ликуващ вик от два бастуна остри и гъвкави шпаги.

Отново се обърнаха към улицата.

— Натам! — посочи Труде. — Там е по-широко.

Тълпата зърна неочакваната плячка и се втурна към нея. Мара, която стоеше, долепила рамене за Юлиана и Труде, забеляза, че още държи в ръка украсената с перли платнена чантичка. Тя развърза копринените шнулове и хвърли чантичката към вратата на съседната къща. Тя се отвори и през нея надникна десетина-единайсет годишно момче. Строг глас му заповяда да се прибере, но малчуганът изскочи навън, за да вдигне кесийката.

— Всичко вътре е твое — извика му високо Мара, — ако занесеш вест в резиденцията на Рутения. Кажи им да дойдат тук.

Труде извика:

— Кажи им: А moi! А moi!

Беше стар боен вик, молба за помощ: Към мен! Съберете се около мен! Помогнете ми!

Свитата положително щеше да дойде. Ако момчето занесе вестта. Ако го пуснат да мине. Ако мъжете са се прибрали.

Дотогава бяха предоставени на себе си.

Тълпата запълни улицата пред тях. Идваха все по-близо. С широко отворени уста и изпъкнали жили на вратовете мъже и жени крещяха колкото им глас държи. В очите пламтеше омраза и жажда за кръв. Стискаха в юмруци нескъпопосаните си оръжия. Грубите обуца громоляха по калдъръма. Все по-близо и по-близо.

— En garde! — каза тихо Труде.

Трите шпаги изсвистяха във въздуха, наведоха се, застинаха. Жените стояха в нападателна поза, готови за бой.

Беше толкова неочаквано за предводителите, че те се опитаха да спрат. Но хората зад тях ги подпряха, те се запрепъваха в камъните, някои залитнаха. На сантиметри от проблясващите, бавно кръжащи остриета, те спряха, за да бъдат веднага изблъскани с ругатни и клетви от напиралците отзад. За миг настана пълно объркване.

После групата се разстъпи и направи място на пет-шест мъже. С вдигнати тояги и стиснати зъби те запристъпваха към жените. Мара нямаше време за другите, само за двамата, които идеха към нея. Тя замахна в кръг, после се наведе и със същото движение насочи оръжието си към краката на първия нападател. Той изкрещя и изкуцука по-надалеч. Мара подскочи високо, завъртя се и насочи острието към корема на втория. Отскочи и той, а тоягата, с която искаше да я смаже, само я удари по рамото. Без да обръща внимание, че то изтръпна, Мара впери поглед в проблясващото острие на ножа в другата ръка на мъжа. С бързо движение тя заби рапирата в тази ръка. Мъжът извика високо, хвана се за ръката, изтърва ножа. По пръстите му се стичаше кръв. Сега Мара застана срещу раздърпаната жена, размахваща заплашително смъртоносното оръжие, което стискаше в длан. Жената изсъска от гняв и замери Мара със секирата си. Тя разкъса дебелия плат на полата, но не я нарани и падна със звън върху калдъръма. Мястото на жената зае мъж, наградил ръжен, сякаш беше пушка. Мара отблъсна няколко пъти ръжена с рапирата, а после изпревари с мълниеносно движение дебелото, тромаво желязо, преодоля защитата на мъжа и прониза рамото му.

Тълпата стесняваше кръга си. Труде, която се биеше със светнали очи, извика:

— Гръб до гръб! Само така можем да ги държим в шах.

С едно движение Мара и Юлиана се обърнаха, така че да образуват с гръбовете си триъгълник. Сега бяха защитени от нападения отзад.

Следваха все нови и нови нападения. Жените отново и отново отблъскваха тълпата. Двама мъже лежаха мъртви или умиращи в краката им. Трети беше изпълзъл до тротоара и се мъчеше да запуши, стенойки, раната в гърлото си. Нападенията се поразредиха, поотслабнаха.

Настроението на напиралците плебеи вече беше друго. Отначало желанието на хората беше да намерят отдушник за злобата си като понатупат три издокарани аристократки. Да ги насинят, та да разберат кое колко струва, да ги съблекат и да ги наложат с тоягите. Но сега тълпата беше много по-агресивна, сега хората искаха да си отмъстят за пролятата кръв, озлобени и от мисълта, че са ги надвили жени. Беше се пробудила онази кръвожадна истерия, която бе подтикнала преди по-малко от сто години подобна тълпа буквално да разкъса на парчета принцеса дьо Ламбал, приближената на Мария Антоанета.

— Да ги убием с камъни! — изкрещя женски глас. — Да ги видим как ще се пазят с рапири от камъните.

Само след миг камъните бяха изтръгнати от улицата. Бяха едри павета, по-тежки и по-големи от тухли. От тях лесно можеше се издигне здрава барикада, яки мъже можеха да убиват с тях. Запокитени със сила, можеха да натрошат кокали, а хвърлени с омраза и гняв, да удържат армии и тежковъоръжени конници. Това беше оръжието на пролетариата.

Ако останеха на мястото си, само след секунди трите жени щяха да бъдат повалени на земята и смазани. Ако се опитаха да бягат, щяха да ги преследват и да ги разкъсат, както глутница кучета разкъсва лисици.

— Нападаме ли? — попита спокойно Мара.

— Нападаме — отговори Труде.

Трите се спогледаха, в очите им се четеше гняв, решителност, но и ужас. От напрежението лицата им бяха плувнали в пот, краката им трепереха. Гъстите къдрици на Юлиана бяха в кръв, единият ръкав на униформата на Труде беше скъсан. Полите на Мара и Юлиана и панталонът на Труде бяха целите в мазнина и някаква неопределима

кал. Рапирите им бяха окървавени и вдъхваха ужас, мускулите на раменете и ръцете им бяха така изтръпнали, че едва ли щяха да се движат с лекота.

Изведнъж и трите се разсмяха и се втурнаха, сякаш са току-що отпуснати пружини, с вик срещу нападателите си.

Мъжете и жените хукнаха с ужасени, широко отворени очи. Те хвърляха оръжието си и бързо се пръскаха във всички посоки. Защото зад триото вече се чуваше тропот на ботуши, последният щурм приближаваше.

Мъжете спряха, едва не се спънаха в хлъзгавите павета. Във високо вдигнатите ръце засвяткаха остриетата на смъртоносните им саби. Ослепително белите униформи сияеха като платинени под лъчите на слънцето.

Приковал поглед към насочената в челото му рапира на Труде, Естес ядосано изруга.

Лука поклати учудено глава, без да откъсва опипващ, жаден поглед от Юлиана.

— А moi? — каза Родерик и като видя смаяните, почти яростни лица на жените, избухна в силен смях.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

— Те бяха ненадминати, непобедими! Същинско трио от амазонки — каза Естес, който се беше заел тази вечер да разкаже всичко на Ролф и Анжелина и на останалите членове от свитата.

— Една за всички и всички за една! — намеси се Юлиана.

— Така добре се бяха справили с положението, че едва ли имаха нужда от помощта ни.

Мара поклати глава и подигравателно се усмихна.

— Не беше точно така.

— Госпожице Мара, цял живот няма да забравя мига, в който това смърдящо хлапе дотърча, размахало кесийката ви и се развика колкото му държеше гласчето: „А moi! А moi!“ Ние тъкмо влизахме в двора и ми се стори, че сърцето ми спира да бие.

— Казахте, че момчето смърдяло, така ли?

— Такава воня се носеше от него, че сигурно се усещаше на километър.

— Парфюмът за баба! Шишенцето трябва да се е счупило, когато му хвърлих чантичката. Съвсем го бях забравила.

— Как можахте! — измърмори Родерик, застанал зад нейното кресло.

Труде, която беше наблизко, го изгледа със строго високомерие право в сините очи.

— Тя имаше причини за това.

— Понесохме се по-бързо от вятъра да помогнем на госпожица Мара, без да се бавим да питаме защо, как и кой е с нея — продължи Естес. — Можете да си представите колко бяхме смаяни да видим трите обсадени дами, трупове на враговете в нозете им, но и те в смъртна опасност. Преди да успеем да им се обадим, те се нахвърлиха с безумна смелост срещу враговете си. През живота си не бях виждал нещо толкова галантно, толкова затрогващо, толкова...

— Нелепо? — подсказа Родерик.

— А какво, според тебе, трябваше да сторим? — попита сестра му. — Да стоим кротко и да се оставим да ни линчуват с камъни? Да коленичим и да молим за пощада? Нямахме друг избор.

— Според мен трябваше да си седите в къщи, на сигурно място.

— За да ти спестим тревогите, нали? — отвърна сестра му.

— Вината беше моя — заяви Мара. — Представа нямах, че е толкова опасно.

— Нито аз — съгласи се Юлиана.

— Нито пък аз — вирна брадичка Труде.

— Всички за една — цитира Родерик.

За миг се възцари тишина, но Естес побърза да я прекъсне.

— Когато слязохме от конете, за да присъединим силите си към техните и да отблъснем онези безумци, опиянени от вино и желание за свобода, тези три млади дами се обърнаха срещу нас, сякаш решили да завършат победата си, като прободат и нашите сърца.

— А вие умряхте да се смеете — обвини го Труде.

Италианският граф я погледна обидено.

— Родерик се смя. Лука и аз му пригласяхме само от учтивост.

— Смяхме се от радост, че ви намираме здрави и читави — намеси се неочаквано Лука.

— На това никой не бива да вярва — заяви Юлиана с глас, в който се долавяше ирония. — Смяха се, защото представлявахме жалка гледка.

— Обсадени, но безкрайно скъпи.

Юлиана се обърна изненадана към циганина и внезапно се изчерви, защото прочете онова, което се таеше в тъмните му очи. Жак и Жаред се спогледаха и дълбоко въздъхнаха.

— Едно не разбирам — обърна се Жак към брат си, — защо на нас все не ни се случва да спасим някое слугинче от беда?

— Защото сте заети по-скоро да ги вкарвате в беда — обясни им с груба откровеност Михаел.

Родерик сложи край на словесния двубой с един-единствен непроницаем поглед.

— Аз не говоря само за удоволствие или за да си упражнявам гласните струни — заяви той спокойно. — От днес нито една жена няма да напуска къщата без охрана, тоест без един или двама, още по-

добре трима придружители и то само с карета. Конници от свитата ще тръгват само по двама. И никакви изключения!

— Наистина ли е необходимо? Само заради малко безредици по улиците? — обърна се към него Анжелин и се намръщи.

— Снощи „Комеди Франсез“ е прекратила представленията си — обърна се към нея синът ѝ и лицето му си остана строго.

„Комеди Франсез“, официалният и водещ парижки театър, прекратяваше спектаклите си само когато наближаваше катастрофа. През изминалите бурни политически десетилетия парижани бяха свикнали да гледат на това като на сигурен барометър. Когато театърът затвореше врати, столичната буржоазия залостваше своите в очакване на бурята.

— Ами аз, сине?

Ролф беше задал този въпрос. Той седеше в кресло с висок гръб, протегнал крака, обути в ботуши и сложил лакът на облегалката. Брадичката си беше опрял на свитата в юмрук ръка. Ако думите му бяха предизвикателство, Родерик го пропусна край ушите си.

— Вие, татко, разбира се, ще постъпите както желаете. Но аз с удоволствие бих гледал на вас като на член на свитата, който също може да участва, ако стане нужда, в охрана или да изпълни някоя задача.

Мара очакваше гръм и мълнии. Но явно беше подценила краля на Рутения, както и умението му да разбира своя син. Ролф беше задал въпроса не от страх да не бъде накърнено достойнството му, а защото беше готов да помага при очерталата се криза. Начинът, по който кимна, показва, че е доволен.

Сега Юлиана се опита да привлече вниманието на Родерик.

— А парфюмът на Мара? Дори ако се поклоним доземи на свитата и я помолим да ни придружи, не знаей дали си струва да рискуваме втори път, за да купим друг.

— Тя толкова ли държи на парфюма? — възкликна недоверчиво Естес.

Родерик не обърна внимание на графа.

— Аз ще ѝ го доставя.

Гласът му беше толкова категоричен, че Мара се съгласи. Нека иде! Като е твърдоглав! Но тя искрено предпочиташе да не го прави.

Само като си помислеше за риска, и усещаше как стомаха ѝ се свива от страх.

Погледна го крадешком изпод миглите си. Той я наблюдаваше, спрял поглед върху извивката на устните ѝ, а изразът на тъмносините му очи издаваше, че се забавлява.

Труде, която наблюдаваше играта, се размърда неспокойно на стола си, после сви вежди и отмести очи. Естес само въздъхна.

Беше време за вечеря, когато Родерик донесе на Мара парфюма. Тя седеше при баба си. Той почука на вратата на салона, обърна се и кимна на цяла върволица слуги да влязат. Първият носеше върху възглавница от тъмносиньо кадифе голямо шише от непрозрачно стъкло със запушалка във формата на гардения, в него трябва да имаше поне половин литър парфюм. Вторият крепеше в кристална ваза огромен букет — жълти нарциси, бели лалета и розови зюмбюли. Третият държеше китара в полиран дървен калъф. Четвъртият — сребърна кофичка с лед, от която се подаваше дългото гърло на бутилка шампанско. Останалите слуги внесоха табли със сребърни блюда, кристални чаши, порцеланови купи и прибори.

— Дошли сте да ободрите болната старица! Колко мило! — възкликна Елен през отворената врата на спалнята.

В следващия миг Родерик беше вече до леглото, целуна ѝ с дълбок поклон ръка.

— Да, между другото — каза със загадъчна усмивка Родерик.

Старите очи на Елен все още виждаха добре и тя го изгледа проникателно.

— Ако се надявате, че след чаша-две шампанско ще заспя, лъжете се.

— Тъкмо на това се надявам — отвърна той.

— Взехте ми думите от устата — засмя се тя.

— Как можахте да си помислите такова нещо!

— Забравяте, че познавах баща ви. Това ми дава предимство.

— От което положително нямате нужда.

Тя отдръпна ръка и го удари леко, но смехът ѝ не беше неблагоприятен.

Ястията бяха превъзходни и чудесно поднесени, способни да събудят апетита дори на тежко болен, достатъчно изобилни, за да

уталожат дори вълчи глад. Слугите подредиха масата, провериха дали всичко си е на мястото и се оттеглиха.

Елен отвори шишето и се напарфюмира доста обилно. Смесен с аромата на цветята, дъхът на парфюма натежа във въздуха. Докато се хранеха, тя накара да ѝ разкажат още веднъж историята на първото шишенце, какво се бе случило с него и как Мара успяла да спаси всички в последната минута. Мара се опита да възпре Родерик, но той не ѝ обърна никакво внимание. Докато помагаше на баба си да се храни, тя се вслуша в неговата версия на историята и едва я позна — толкова я беше разкрасил принцът. Усмихна му се благодарно през главата на баба си, но той и сега не реагира.

Опита се все пак да ѝ се хареса, излагайки пред Елен твърде преиначена версия за политическата ситуация, украсена с клюки, вицове и весели коментари. Непрекъснато доливаше чашата на възрастната дама. Когато изядоха и последната лъжичка бадемов крем и слугите вдигнаха празничната трапеза, той взе китарата. Свиреше прекрасни сложни мелодии от младите години на Елен, но също и стари, разпалващи кръвта любовни песни от времето на тъй наречения ancien regime^[1]. Пъргавите му пръсти преминаваха от Моцарт към някое болеро, после към норманска серенада от времето на кръстоносните походи, за да завършат с празничните и бавно отзвучаващи тактове на „Сбогуването“ от Хайдн.

Родерик вдигна ръка от струните. Сладките звуци замлъкнаха. Мара погледна баба си. Старата дама беше затворила очи и тихичко хъркаше. Мара и Родерик станаха едновременно, измъкнаха се от стаята и затвориха след себе си вратата между спалнята и салона.

— Същински дявол сте — каза тихо Мара.

— Защото упоих една дама с вино и музика и я накарах да мечтае?

— Направихте го нарочно.

— И с каква цел, Мара? За да ви любя върху това дяволски неудобно канапе? За да ви отвлека в сарая си, ако допуснем, че имам такъв? Или защото зная старата пословица, че пътят към сърцето на едно момиче минава през това на баба му?

— Не ставайте смешен.

— Не съм, Скъпа. Ако исках да ви замая главата, щях да го направя открито. Без тежък парфюм, серенади и букети — той

протегна ръка и повдигна брадичката ѝ. — Щях да го направя с нещо рядко, крехко и неопетнено.

Необходима ѝ беше не по-малко смелост да посрещне погледа му, отколкото да се брани от тълпата. Очакваше да се натъкне на високомерие или дори гняв, но срещна само търпение.

— В такъв случай нека ви благодаря, че развличахте така добре баба ми тази вечер. А също и за милите подаръци, не на последно място и за музиката. Беше мило от ваша страна да ни подарите толкова много от времето си и аз съм ви много благодарна.

— Каква чудесна реч, Скъпа, искам да кажа, че щеше да е, ако бях търсил вашата благодарност.

Той млъкна в очакване. Нейното недоверие, невероятното самообладание, което излъчваше кой знае защо дълбоко го нараняваше. Мъка му причиняваха и тъмните сенки под очите ѝ, синьото петно на шията. Толкова искаше да знае какво мисли тя в този миг.

— *Но какво искате всъщност?* — откровеният въпрос прозвуча отново в главата ѝ, но не можа да го изрече. Защото можеше и да не чуе желанието отговор.

На устните му се появи мрачна усмивка. Той хвана ръката ѝ, поднесе я към устните си, пожела ѝ тихо лека нощ и я остави сама.

Мара стоя известно време неподвижно. После се обърна толкова рязко, че полата ѝ се усука около краката и бързо влезе в спалнята на баба си. Угаси огъня, сложи паравана пред камината, намали фитила на лампата с матов абажур на нощната масичка. Подгъна завивките около спящата жена, наведе се да я целуне по челото, а после влезе в спалнята си до тази Елен.

Лиля, която седеше до камината, веднага стана да я посрещне. Когато Мара измъчено ѝ се усмихна, момичето каза:

— Нищо чудно, че сте уморена, госпожице, нека ви помогна.

Беше повече от уморена, беше сякаш вдървена и всичко я болеше, по тялото си имаше големи сини петна на местата, където я бяха уллучили удари, за които не можеше да си спомни. Беше взела гореща баня, която много ѝ помогна, но сега мечтаеше само за леглото.

Лиля ѝ помогна да се съблече, изказа успокояващо и съчувствено загрижеността си за петната, после ѝ навлече презглава нощницата. Мара седна в стола люлка, слугинята ѝ изу чорапите и обувките.

Докато Лила подреждаше вещите ѝ, Мара се изправи, изпъшка и отиде до леглото.

Върху възглавницата имаше нещо. Една-единствена бледорозова камелия. Всяко малко листенце беше оформено свършено, всяко се подаваше малко над другото и беше толкова чувствително, че и най-леко докосване можеше да остави тъмно петно. Двете листа, обрамчващи цветеча, бяха лъскави, тъмнозелени и също тъй свършени. Камелиите бяха пренесени едва преди няколко години от Азия. Заради хубостта и редкостта им ги продаваха много скъпо.

... С нещо рядко, крехко и неопетнено...

— Кой остави това? — обърна се Мара към момичето.

То сви безпомощно рамене.

— Не зная, госпожице. Вече беше тук, когато влязох.

Родерик — друго обяснение не можеше да има, освен ако не беше някой от свитата. Не, едва ли. Трябва да беше Родерик.

Това послание на чувствата му ли беше? Възможно ли е той да я ухажда? Но с каква цел? Нали сам ѝ обясни, че женитбата му, предопределена от баща му още при неговото раждане, ще има за цел политически съюз. Поздравяваше се, че е съумял досега да я избегне, но явно се подготвяше да приеме неизбежната капитулация. Надяваше ли се да я превърне, въпреки това, в своя постоянна любовница? Наистина ли вярваше, че тя не само ще се съгласи, но ще бъде и щастлива?

Допускаше ли го тя самата? Понякога ѝ се струваше, че е готова на всичко, само и само да се върне тяхната близост, да усети отново докосванията му и да забрави себе си в покоряващото могъщество на неговото присъствие. Ще ѝ бъде ли достатъчно? Няма ли да се възбунтува един ден срещу пълната си зависимост от него? Можеше ли да живее със съзнанието, че към нея го влече не любов, а само плътско желание?

Той я помоли да се омъжи за него. Но зад цялата игра на необходимост се криеше страстното желание. После баща му категорично забрани този брак. Дали той продължаваше да мисли за него? Или настояваше именно напук на баща си? И в двата случая предложението му не е особено ласкателно.

Да, но колкото по-често виждаше Родерик и баща му, толкова по-малко вярваше, че принцът ще се покори на краля, въпреки цялото си

уважение към бащиния авторитет. Те можеха да са на различно мнение по важни въпроси, можеха да се дуелират с думи, но и двамата напускаха горди и непреклонни полесражението. В някои случаи, като например по въпроса за охраната на резиденцията, кралят дори отстъпваше сдържано на сина си.

Но тогава какво да мисли за неласкавите забележки на Ролф за характера на сина му? Нарочно ли ги правеше, за да види реакцията ѝ? Или Ролф просто нямаше доверие в сина си? Но ако не му вярва дори собственият му баща, можеше ли тя да му повярва?

Искаше ли да му повярва?

На другия ден, въпреки всички предупреждения да си седят вкъщи, когато се събраха за вечеря, Юлиана не се появи и никой не можеше да каже къде е отишла. Не я намериха в нейната спалня, нито в съседния салон. Нямаше я в дългата галерия, в покоите на нейните родители или на брат ѝ, в никоя от приемните. За последен път я бяха зърнали следобеда да се разхожда с Лука в главната галерия. Чак когато събраха свитата, за да обиколят близките улици, разбраха, че го няма и Лука.

Въпреки това почнаха да я търсят. Изпратиха Жак и Жаред чак до Булонския лес и до циганския лагер, докато Михаел и Труде надничаха във всеки магазин по улица „Риволи“ и улица „Ришельо“, преди да се решат да се впуснат в лабиринта на квартала Маре. Яздиха, докато конете им се покриха с пяна и успяха да разляят кучетата на половин Париж. Въпреки това не зърнаха дори перо от шапката ѝ.

Юлиана беше упорита и независима, но в никакъв случай не глупава. Мара не можеше да допусне, че е пренебрегнала нарежданията на Родерик, било нарочно, било по недомислие. Трябваше да се търси друго обяснение.

— Постъпката ѝ е погазване на лоялността — заяви дрезгаво Родерик, когато Мара изказа на глас мислите си. — Не познавам друга толкова непостоянна жена. Непрекъснато ѝ се случва нещо. Освен това просто не разбирам как е успяла да се измъкне от надзора ми.

— Надзор?

— Предпазна мярка — отвърна той с пренебрежителен жест.

Разтревожена, Мара каза:

— Вчера сутринта Юлиана се уплаши. Не мисля, че би се изложила толкова скоро на нова опасност.

— Не я познавате така, както я познавам аз. Веднага е забравила опасността. Когато благоволи да се прибере, ще заяви сияеща, че се смята вече за член от свитата, понеже е доказала фехтовалното си изкуство. Мой пропуск е, че наредих всеки от свитата да се движи само с още един човек.

Мара забеляза уморените, напрегнати гънчици край очите. Чувството му за отговорност. Беше възпитаван в него, но беше и черта на характера му. Щеше да е излишно да го убеждава, че не носи отговорност за бъркотията в световните работи. Юлиана беше негова сестра и въпреки че в момента жестоко я ругаеше, от това загрижеността му не намаляваше.

Въпреки това Мара не искаше да вярва, че Юлиана може да е чак толкова лекомислена. Трябва да имаше причина за изчезването ѝ заедно с Лука. Не ѝ се вярваше да са се скрили, за да не им попречат да са заедно. В много отношения Юлиана беше такава, но Лука изпитваше твърде голяма почит към болярина си, а следователно и към неговата дъщеря.

Още нещо липсваше в къщата. Малко след като Родерик и свитата потеглиха отново, заедно с Ролф, да търсят изчезналите, Мара откри, че го няма и Демон.

Беше логично да се попита къде ли е Софи, пекинезката на Юлиана? Напоследък малката кучка беше доста понатежала, затова лежеше повечето време в кошничката си в спалнята на своята господарка или се изтягаше до Демон пред камината в дългата галерия. Сега я нямаше там.

Мара събра отново прислугата и заповяда да потърсят кучетата. Трябваше да надникнат във всяко помещение, във всеки килер и шкаф, да обиколят всички дворове и да надникнат с лампа във всяка плевня, всеки навес и в най-тъмните кътчета на конюшните. Не биваше да се връщат с празни ръце.

Краят се оказа направо смешен. Откриха Юлиана и Лука, седнали на пейка в единия край на северния двор. За да не им е студено, се бяха увили в един чул и си почиваха след напрегнатата работа като акушерка и помощник. Циганинът сочеше на Юлиана

съзвездията над тях. В една градинарска кошница, върху куп чаршафи лежеше Софи с четири мънички кученца. Демон пазеше до нея, доволен и размахал гордо, но и със смешна умора, опашката си.

Когато спасителната команда се върна, младата майка и потомството ѝ вече бяха пренесени в личния салон на принцесата. Юлиана и Лука се изкъпаха, за да изчезне миризмата на мокри чаршафи, коне и кучета, и спокойно се присъединиха към останалите, наведени над мъничките космати топчици, които се притискаха към Софи в кошницата до огъня.

Вратата широко се отвори. Родерик и Ролф влязоха, рамо до рамо в салона, последвани от Естес, Михаел, Труде и близнаците. По лицата на принца и баща му беше изписана умора от продължителното напрежение, което се превърна за секунди в див гняв. Членовете на свитата не посмяха да ги заговорят.

Лука скочи на крака, тъмното му, красиво лице беше пламнало. Юлиана застана до него, вирнала брадичка. Но циганинът заговори пръв:

— Знаем, че няма извинение за тревогата, която причинихме.

— Великолепна тактика, моите поздравления — отвърна с подчертана ирония Родерик. — Убеден съм все пак, че има някакво обяснение.

— Не чухме да ни викат — каза Юлиана. — Поне не там, където бяхме.

— Не забелязахте също, че е нощ, така ли?

— В бараката на градинаря винаги е тъмно, а ние бяхме така погълнати от раждането, че не сме усетили как е минало времето.

— Раждането ли?

— На кученцата на Софи.

Баща ѝ погледна към кучетата в краката си. Вдигна бавно поглед и изгледа със сините си очи мъжа до Юлиана.

— Мелези — изрече тихо. — Когато чистокръвна кучка се съвкупява с псе без родословно дърво, се раждат копелета.

Мара забеляза как Родерик хвърли към баща си бърз и намръщен поглед. До нея Анжелин шумно си пое дъх. Юлиана пристъпи крачка напред.

— Прилив на здрава кръв често се отразява много добре на прекалено чистокръвни родове.

— Още по-често изобщо не им понася.

Лука докосна ръката на Юлиана, преди тя да успее да продължи.

— Дъщеря ви е хубава, добра и мъдра, господарю — каза той, — но аз добре зная, че не е за мен. Излишно е да ми го обяснявате.

Той се отдалечи от Юлиана и останалите, тръгна към вратата.

— Почакай! — спря го Родерик. — Ти си човек от свитата и не можеш да я напуснеш без разрешение. А аз не съм ти го давал.

Циганинът се обърна, разкопча с треперещи пръсти копчетата на униформата, съблече я и я хвърли върху една маса.

— Сигурно това ще ми коства честта. Но колко ли струва честта на един цигански мелез?

— Лука! — извика Юлиана, но той не отговори.

Обърна се, отвори вратата и изчезна.

Анжелин се надигна с кралско достойнство и се обърна с гневно святкащи очи към съпруга си.

— Това е голяма загуба, която тепърва ще почувстваме.

Ролф се обърна към нея и каза, сякаш бяха сами:

— Необходимо беше. Той трябва да избере между нощното небе и прашния балдахин от копринена дамаска.

Мара наблюдаваше Анжелин, която се беше замислила над загадъчната забележка на мъжа си и си каза, че Ролф и сина му рядко вършат нещо без задна мисъл.

— Ти нарани гордостта му — каза сдържано Анжелин. — Такива рани са опасни.

— Това е циганска гордост, която трябва да бъде смирена — намеси се саркастично Родерик. — Но уместно ли беше да го смиряваш тъкмо по време на очевидна криза?

— Криза ли? — обърна се бързо Анжелин.

— С колективната си мъдрост крал Луи Филип и Гизо са забранили реформисткия банкет, който трябваше да се състои утре вечер на площад Конкорд. Ламартин се е заклел да отиде и да говори, та ако ще там да бъде само сянката му. В работническите квартали се въоръжават.

— Ние какво можем да направим?

— Можем да приемем, както възнамерявахме, реформистите в петък вечер, за да сме в течение на намеренията им. Или да изчакаме с надеждата, че Луи Филип е достатъчно крал, за да въведе ред.

Но Луи Филип не предприе нищо.

На другия ден по улиците се изляха безброй демонстрации и манифестации, чуваха се пароли, възторжено се пееше Марсилезата.

Родерик и свитата излязоха рано и още не се бяха върнали. Извикаха Ролф в Тюйлери, навярно Луи Филип искаше да се посъветва с него за начина, по който трябва да действа. Жените останаха сами.

Следобедът беше облачен, но все още необичайно топъл, въпреки че във въздуха вече се долавяше близка промяна на времето. След обед Елен легна да подремне, останалите също се оттеглиха в покоите си. Мара надникна в спалнята на баба си, после седна за малко пред камината, прелиствайки модното списание „Льо Фоле“. Беше неспокойна и нервна, тревожеше се за Родерик и останалите, които бяха сега из улиците. Толкова искаше да знае какво става с тях и дали се присъединяват към крясъците, които долитаха от време на време.

Неволно скочи, когато някой почука на вратата. Чуло разрешението ѝ, влезе едно от момичетата.

— Моля да ме извините, госпожице. Един посетител иска да говори с вас.

— Кой е?

— Не пожела да каже, но ставало дума за пари, които му дължала вашата баба. Оставих го да чака долу в антрето, защото има вид на търговец. Надявам се, че не съм сбъркала, нали?

Мара кимна сдържано на момичето. Дьо Ланд. Не можеше да е друг. Нямаше вече възможност да ѝ навреди и все пак щеше да е навярно по-добре да не пристъпва в представителните помещения на резиденцията. Представа нямаше какво може да иска от нея след толкова седмици, но нямаше и намерение да го представя на останалите. Пожела си да има куража да го отпрати. С най-голямо удоволствие би го подканила чрез някой лакей да се маха, или би заповядала да го изхвърлят. Не. Щеше да се наложи да го изслуша.

Тя прекоси коридорите и слезе по главното стълбище. Антрето, за което спомена слугинчето, беше малко помещение под стълбата, хладно и голо, в него посрещаха търговци и доставчици, които трябваше да чакат тук, защото не бяха гости или близки. Тук нямаше камина, не се поднасяха освежителни напитки, нямаше лакеи, които можеш да повикаш, само една пейка, протрит килим и гледката през оловното стъкло към храсталаците в западния двор.

Когато тя влезе, Дьо Ланд се надигна от пейката заедно с някакъв съмнителен млад човек с неопределена усмивка, който, изглежда, го придружаваше.

— Колко сте прелестна — каза той и погали с дългата си тясна ръка брадичката си. — Както виждам, животът с принца ви понася.

— Това не е ваша работа. Защо сте тук?

— Пак заради парите, които ми дължи госпожа Дьолакроа, вашата баба. Чух, че е била болна. Не искам да ви преча, убеден съм, че няма и да се наложи. Двамата с вас вече постигнахме една обща цел и можем да го направим още веднъж.

— Дълговете на баба ми са изплатени докрай. Покушението срещу краля не завърши както си го представяхте, но аз направих каквото поискахте. Повече не можете да очаквате.

— Имате явно високо мнение за себе си — каза Дьо Ланд и макар да говореше кротко, в тона му прозвуча омраза. — Никога не сме се споразумявали нищожната помощ, която ми оказахте, да изплати всичките ви дългове.

Мара пренебрегна тънкия намек за това, което беше сторила.

— Аз пък останах с това впечатление — отвърна тя.

— Значи сте се лъгала.

Тя се извърна и погледна през прозореца. Изведнъж ѝ дойде една идея. Не беше излишно да проникне в замислите на този човек. Освен това сега имаше възможност да разбере какво всъщност се беше случило по време на атентата, веднъж завинаги да проумее каква е била ролята на Родерик. Затова хвърли през рамо:

— Размириците вече са факт, какво още целите?

— Това само незначителни протести, само повод за истинска революция.

— Не ми е ясно как бих могла да съм ви от помощ в такива грандиозни планове?

— Оставете аз да реша.

Когато изговори последните думи, гласът му прозвуча по-отблизо и много самодоволно. Мара си даде изведнъж сметка, че е сама с двамата мъже в малкото помещение. Поиска да се обърне. Някакъв гаден сладникав дъх изпълни носа ѝ. Яки ръце обгърнаха ръцете и раменете ѝ, притиснаха влажна кърпа към лицето ѝ. Тя пое въздух, за да вика, но се закашля, задави се, за малко не повърна.

Полузамаяна, усети, че я вдигнаха и я изнесоха от стаята. Стана тъмно, после я хвърлиха върху нещо кораво, вероятно кожена седалка. Каретата потегли, залюля се, заклати се и на Мара отново ѝ прилоша. Обгърна я сив мрак.

[1] Ancien Régime (фр.) — Старият ред, срещан още и като Стария режим, е политически и социално-икономически режим, който съществува във Франция от края на XVI — началото на XVII до т.нар. Велика Френска революция. Б.р. ↑

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

Студът я пронизваше до мозъка на костите, цялото тяло я болеше от него, краката ѝ се бяха вцепенили, не усещаше вече пръстите си. Обзе я хладен ужас. Дълбоко от гърлото ѝ се изтръгна тих, болезнен звук. По-висок стон проникна в мозъка ѝ като течност, която се процежда през дебела марля. Отвори очи. Веднага пак ги затвори и се опита да потисне гаденето. Отново потрепери от ужас.

Когато гаденето попремина, беше вече по-предпазлива и само леко вдигна клепачи. Лежеше по корем на някакво легло. Дюшекът под нея беше на буци и покрит с мръсносив чаршаф. Смърдеше на непран пух и немити тела. Стаичката трябва да беше таванска, защото покривът беше скосен. Вътре имаше само разкривен стол, изподраскана дървена маса. Двата прозореца бяха доста високи, но сякаш се бяха свили в рамките и вятърът нахлуваше през пролуките. Отвън проникваше сив здрач. Във влажното, не огрявано от слънцето помещение, беше студено.

Опита се да се раздвижи, да се обърне и изпъшка от силни болки в крайниците. Беше вързана, въжетата се впираха в месото и спираха кръвообращението. Прехапа зъби, надигна се бавно, после се отърколи и легна по гръб.

Дълго лежа така, задъхана от усилието и продължи да се бори с желанието да повърне. Когато то поотслабна и тя задиша по-леко, започна да си спомня. Дьо Ланд. Отвратителната миризма на някаква упойка. Каретата.

Къде беше? Празната стая със сиви, целите в мокри петна стени не ѝ подсказваше нищо. Единственото, което виждаше през мръсните прозорци, беше част от покрива и къс небе, лилаво-сиво, сякаш в траур. Затвори очи и се послуша. Отначало не чуваше нищо, после до нея долетя плач на дете. Някъде в къщата се тръшна врата и викът секна. Отдалеч долетя глух шум, който се засилваше все повече, докато различи бойните викове на протестен марш някъде по улиците. Гласовете звучаха войнствено, но не бяха толкова бесни и разгорещени

както тогава, когато трите с Труде и Юлиана дадоха отпор на плебеите. Сред виковете кънтяха и стъпки. Шумът нарасна, гласовете прозвучаха точно под прозорците, после заглъхнаха в далечината.

Значи е все още в Париж. Ако се съди по стаята, в някой бедняшки квартал. Гласовете на улицата може да бяха на студенти, значи не е изключено да е някъде на левия бряг, близо до Латинския квартал. Беше само предположение, не можеше да е сигурна. Представа нямаше защо я довякоха тук.

Още по-малко можеше да си обясни защо я отвлякоха. Спомни си всички чути разкази за млади момичета, отвлечени от домовете им или от улицата, за да бъдат вкарани в домове със съмнителна репутация, продадени в унизително робство или отвеждани в далечни страни. Но веднага отхвърли тази мисъл. Не беше я отвлякъл непознат, а Дьо Ланд. Причината трябва да беше по-дълбока.

Иска да я държи като заложница, докато баба ѝ си изплати дълговете? Или беше само повод, за да я държи в ръцете си?

Друго обяснение беше желанието за мъст. От негова гледна точка тя го беше измамила. Може би подозираше, че е предупредила по някакъв начин Родерик за опасността в навечерието на бала и той затова е успял да предотврати убийството на Луи Филип? Дьо Ланд е дълбоко разочарован — и през онази нощ, както и в следобеда на отвличането, тя го прочете на лицето му. Имаше още едно обяснение. Той ѝ беше намеквал неведнъж, че я намира привлекателна. При тази мисъл Мара стисна устни и сви юмруци, задърпа въжетата около китките си.

Те бяха от юта, корави и грапави, а възлите здрави и сложни. Мара вдигна ръце към устата си, впи зъби във възлите, но всичко беше напразно.

Спомни си една история, която ѝ бе разказала нейната баба. Преди години в Ню Орлиънс пленили Анжелин и я използвали като примамка, за да заловят и Ролф. Заради Анжелин той се хванал в капана, влязъл в него с отворени очи. Но кой би принесъл подобна жертва заради нея?

Не беше сигурно дали може да бъде използвана като примамка. Ролф е бил влюбен в Анжелин, а Родерик дори не я желаше вече. Дьо Ланд щеше отново да се почувства измамен. Дали от упойката, която беше вдишала, от дългото лежане или от студа в стаята, но цяла

трепереше. Беше си загубила шала и роклята само с дълги ръкави я пазеше от влажния, всепроникващ студ. Почна да се върти, дано хване крайчеца на чаршафа и го придърпа над себе си. Краката ѝ се удариха в стената и тя нададе болезнен вик — вързани отдавна, краката ѝ се бяха подули.

Отнякъде приближиха провлечени стъпки, отвори се врата и някаква жена се озова в полезрението ѝ. Беше колкото висока, толкова и широка, от забрадката ѝ се подаваше чорлава посивяла коса, огромният корем беше препасан с мръсна престилка. Жената поразително приличаше на размъкнатото момче, което помогна на Дьо Ланд да я отвлече, беше може би негова майка. Като разбра, че Мара е будна, жената се ухили, после тромаво се обърна и излезе.

— Почакайте! — извика Мара. — Не си отивайте!

Трябваше да си го спести. Чу как заключват вратата и тежките стъпки на жената заглъхнаха някъде в къщата.

Мара затвори очи, обзета изведнъж от отчаяние. Помисли си за резиденцията, представи си колко са учудени там от изчезването ѝ. Не ще и дума, нямаше да настане суматохата, която беше предизвикало изчезването на принцеса Юлиана, но все пак щяха да се разтревожат. Прислугата и свитата я обичаше, а Ролф и Анжелин щяха да се загрижат — не от симпатии към нея — а заради Елен. Дори Родерик щеше да се притесни и да направи всичко, което е по силите му, за да я намери? Щом се позамисли, веднага го разбра. Той се чувстваше отговорен за нея. Докато е негова гостенка и живее под покрива му, отговаря за нея — така го разбираше.

Но колко ли време ще мине, докато се усетят? Само слугинчето знаеше, че е говорила с Дьо Ланд, а то нямаше понятие кой е. Когато я отвлякоха, наблизко не се мяркаше нито един лакей. Часове ще да минат, преди да разберат, че я няма. Но и тогава едва ли ще почнат веднага да я търсят. Напоследък алармите много зачестиха. След излишната паника заради Юлиана и Лука, нищо чудно отначало да не повярват и да изчакат сама да се прибере.

Спомни си как Дьо Ланд и спътникът му проникнаха в резиденцията и я отнесоха като вързоп, за който са дошли. Обзе я гняв. В сравнение с отвратителните измами на Дьо Ланд, нахалството на Родерик ѝ се струваше сега естествено и дори приятно. Французинът си въобразяваше, че може да си играе с хората както си пожелае, да ги

манипулира според желанията си, да ги принуждава да се подчиняват на волята му. Позволяваше си да се намесва в живота на другите, да го съсипва, както дете чупи играчка, която му е омръзнала. Той трябва да бъде спрян! Мара няма сили да го стори, но пък е господар на собствените си постъпки. Защо да се бои от този човек? Баба й е на сигурно място и в резиденцията никой нищо не може да й стори. Каквото и да поиска от нея Дьо Ланд, няма да го получи.

Беше така потънала в мислите си, че не чу как стъпките се върнаха. Вратата рязко се отвори и Мара бързо извърна глава. Не се учуди, когато видя Дьо Ланд и дебеланата зад него. Отвърна на погледа му с всичкото предизвикателство, на което беше способна.

— Събудихте се, значи. Притежавате смайваща, но много удобна способност бързо да се възстановявате.

Не, няма да лежи като вързоп пред него! Плъзна се по дюшека, опря вързаните си крака в ръба на леглото, надигна се с мъка, притиснала ръце, за да запази равновесие. Олюля се, за малко не повърна, но седна — струваше си усилията.

— Просто не мога да си обясня защо го направихте? — каза тя бавно и овладяно.

— Защото искам да ви използвам за определена цел, разбира се.

— И каква именно?

— Трябва да накарате принц Родерик да действа както е изгодно за мен. И той ще го стори, ако иска да сте добре.

— Нямате въображение да измислите нещо ново.

Той присви устни, уязвен.

— Защо да се отказвам от толкова добър начин? Заради баба си направихте каквото поисках. Вашият принц ще стори същото заради вас.

Мисълта, че Родерик може да се види принуден да се покори на това позиращо, самодоволно чучело, беше непоносима.

— Защо сте толкова сигурен? Какво ви кара да вярвате, че изобщо ще се интересува какво става с мен?

— Лежала сте в неговото легло.

— Само няколко дена. Връзката ни не беше трайна.

— Колко неприятно за вас!

Дьо Ланд я погледна намръщен, после избухна в смях.

— Струва ми се, че преувеличавате. Нима вашата невинност не успя да го плени? Какъв удар за гордостта ви! Без съмнение сте се надявала да го задържите по-дълго от една средна куртизанка? Каква наивност — улиčníците поне си разбират от занаята.

Отвратителен тип! Но тя очевидно е на прав път.

— Вече ви обясних — изглежда го тя гневно, — че за мен това беше неприятно задължение.

— Една уязвена жена! Колко сърцераздирателно. В такъв случай няма да имате нещо против, ако аз... се отнеса малко по-грубо с него.

Тя сви рамене.

— Ваша работа. Но той няма да дойде.

— Той е благородник, учен от пелени, че дългът е над всичко. Тези хора гледат много сериозно на отговорностите си. Вие сте пионка в неговата игра и, понеже има опасност да бъдете жертвана заради него, той ще поеме цялата тежест върху плещите си. Родерик ще дойде, даже ако сте последния пехотинец от неговата войска, даже ако сте най-обикновена циганка, с която е преспал веднъж. А вие сте гостенка в дома му, кръщелничка на неговата майка и жена, която е удостоявал с благоволенieto си. Имате тройно право на закрила. Той ще дойде.

— Не проумявам защо искате да го видите тук. Приличате ми на заек, примамващ лисицата в дупката си.

— Аз не съм заек — прекъсна я Дьо Ланд и лицето му пламна от гняв. — Мога да държа принц Родерик в шах.

— Наистина ли? И все пак — защо? Ако искате да си отмъстите, закъснял сте.

— Отмъщението никога не закъснява. Като търпелив човек, предпочетох да изчакам, докато му дойде времето.

— Но какво се е променило? Ако мислите, че можете безнаказано да нараните Родерик, боя се, че жестоко се мамите.

— Да го нараня ли, моя скъпа? Аз ще го убия.

Подозираше това, но когато го чу да изговаря тези думи, по гърба ѝ преминаха тръпки. Не беше невъзможно. Ако чуждестранен принц бъде пребит до смърт по време на някоя от демонстрациите, кръстосващи града, щяха да решат, че е нещастен случай. Щяха да изкажат на Рутения най-дълбоките си съболезнования, да обещаят строго разследване и с това всичко щеше да приключи. Ако

надвисналата революция наистина избухне, случаят нямаше изобщо да привлече голямо внимание.

— И ще се задоволите с това? — попита тя. Трябваше да събере сили, за да прозвучи гласът ѝ колкото може по-весело. — Пък аз реших, че публично унижение повече ще ви допадне.

— Може би. Но трябва да му призная: той е прекалено високомерен, за да се озове в двусмислена ситуация.

— Наистина ли? — засмя се тя напрегнато и нервно. Мисълта, която ѝ се въртеше в главата, беше още неизбистрена и много смела. Ще може ли? Ще успее ли или всичко ще се стовари върху нея и Родерик и само ще усложни стократно вече достатъчно трудните обстоятелства?

Дьо Ланд пристъпи към нея.

— Какво искате да кажете?

— Защо да ви отговарям, докато съм така яко вързана и треперя от студ? Защо да споделям с вас идеите си, след като устата ми е суха като памук?

Французинът я гледаше втренчено и черните му очи проблеснаха жестоко в сумрака на стаята. После кимна на жената.

— Развържи я и донеси вино, каквото имаш.

Заповедите бяха изпълнени. Мара разтри китките си, размърда крака, които я боляха и пламтяха от възстановеното кръвообращение. Наметна се с одеялото, облегна се на страничната стена на алкова и пое мръсната чаша с вино. Отпи от рядката, кисела течност и беше благодарна за топлината, която тя разля в стомаха ѝ.

— Излез! — заповяда Дьо Ланд на жената, — но остави въжетата.

Това беше предупреждение. Мара разбра.

— А сега — каза той, когато вратата се затвори зад тлъстия гръб на слугинята — нека чуем хубавите ви предателски планове.

— Разбира се, но няма ли да е по-добре, ако се приготвите за пристигането на принца?

— Най-напред вие ще му пратите вест. Дотогава е излишно той да ни безпокои.

— Колко хитро.

Дьо Ланд ѝ хвърли сардоничен поглед, но се залови в същото време да приглажда с превзето движение мустаците си. Мара погледна

за миг ръцете си, опита се да си даде сметка дали постъпва правилно. Не можеше да е сигурна. Трябваше да се довери на инстинкта си. В едно беше сигурна — нямаше да понесе Родерик да бъде наранен заради нея, само защото е дошъл да я спаси от беда. Ако това се случи, животът ще е свършен за нея. Но тя ще предотврати гибелта му, независимо от това какво ще ѝ струва.

— Хайде, какво се замислихте толкова? Или се разколебахте?

— Помислих си само — изрече Мара бавно, — че ако действате бързо и умно, можете да докарате нещата дотам той да бъде екзекутиран.

— Екзекутиран?

— Като шпионин.

— Наистина? — отвърна той, но тази единствена дума беше изречена така жадно, че издаде безкрайното му задоволство.

— Зависи, разбира се, от вашите интереси.

— От моите интереси?

— Предполагам, че в нощта на атентата вие не желаете той да бъде предотвратен.

— Блестящо! — изръмжа той.

— Родерик трябваше да стане изкупителна жертва — Мара млъкна, очаквайки потвърждение, но то не дойде. Затова продължи, защото беше вече късно да спре. И все пак не изказа една мисъл, която ѝ се стори изведнъж неуместна. — От което следва, че не сте привърженик на орлеанистите. Трудно ми е да си представя, че сте реформист, защото не съм ви виждала в техните среди. Тъй че остават само бонапартистите и легитимистите.

— Моите поздравления, госпожице, за способността ви да схващате нещата. Та на кого съм предан, според вас?

Тя погледна чашата си, престори се, че размисля.

— Онези, които поддържат Луи Наполеон Бонапарт, държат преди всичко на славата на Франция. Поддръжниците на Анри, граф дьо Шамбор, наследника на Бурбоните, мислят преди всичко за собствените си облаги. Не ви виждам като бонапартист.

— Внимавайте, госпожице Мара — каза той и черните му очи проблеснаха мрачно. — Не съм чак толкова заинтересуван от предложението ви, та да допусна да ме обиждате.

Беше много доволна от ефекта на забележката си, но не биваше заради това да поставя всичко на карта. Продължи, сякаш той нищо не е казал:

— Сегашната нестабилност в страната е предизвикана, по всяка вероятност, от реформистите. Те са отчасти републиканци, но отчасти и разочаровани монархисти, които биха желали да убедят Луи Филип да ограничи властта си като в конституционните монархии. Но така е на пръв поглед. Подозирам, че мнозина от тях подклаждат тайно огъня под котлето с приготвена от тях странна смес. Легитимистите правят впрочем същото. Надяват се, че ако котлето изкипи, ще могат да грабнат в бъркотията властта.

— Привършвайте, ако обичате, тия неща са известни. Какво искате да кажете?

— Ще е добре за собствените ви цели и ще засили позициите на легитимистите, ако успеете да арестувате водачите на реформистката фракция, преди да са в състояние да свалят Луи Наполеон. Не съм ли права?

Той наведе неопределено глава, но напълно неподвижното му лице издаваше, че е приковала вниманието му. Разбра, че има много начини да изкусиш някого. Дали става дума за страст или за амбиции, пътят е винаги през ума, през въображението.

— За този удар можете, разбира се, да разчитате на вашите съзаклятници, но тогава ще трябва да делите и успеха. Ако пък нищо не стане ще е по-добре вие лично да сте хвърлили предателите в тъмницата, така ще докажете лоялността си към режима.

— А как мога да придобия власт над тези реформисти? — попита той спокойно.

Вяра. Вярата беше крайъгълния камък на замисъла ѝ. Тя трябва да вярва, че ако се реши да хвърли тези зарове, Дьо Ланд ще я пусне да си иде, да вярва, че Родерик ще съумее да използва този неин ход за собствените си цели, да вярва, че е прозряла плана му. Известно време мислеше, че не може да има доверие в него, но не беше така. Това ѝ даде сили.

— Точно след три дена в резиденцията на Рутения ще има събиране.

На тънките устни на французина бавно се появи усмивка. Той стана.

— Прекрасно. Казах ви преди време, че можем чудесно да си сътрудничим. Ако знаех колко добре, щях да използвам навярно от самото начало другояче това обстоятелство.

С нарастваща неприязън Мара го видя да се приближава към нея.

— Как по-точно? — попита тя.

— Можех да ви се доверя, да обсъждам с вас проблемите си, за да вникнете в тях. Нашето сътрудничество можеше да е много... потясно.

Тя се накара да се усмихне.

— Не правите впечатление на мъж, който може да има доверие в жена, още по-малко да споделя с нея тайните си.

— Много сте права, но за вас щях да направя, може би, едно изключение.

Беше ли способна да понесе доверието, което този мъж би ѝ натрапил? Не знаеше, но когато той докосна с горещата си суха ръка бузата ѝ, реши, че е невъзможно. Предпочиташе да мисли, че авансите му са само уловка, но припламващият огън в погледа му ѝ отне и последните илюзии.

— Ако съответства на плановете ви, бихте могли да арестувате Родерик по време на тази среща.

— Ще обсъдим и това, но след като мине нощта.

Той протегна ръка, за да обхване лицето ѝ, прокара пръсти през разпилените ѝ коси. Тя отблъсна ръката му.

— Не изпитвам никакво удоволствие от прегръдките на принца, но още по-малко ще ми допаднат вашите.

— Мила моя Мара, ще ви се наложи да свикнете да ги харесвате — каза той, изправен над нея, после опря коляно в леглото. — О, да, уверявам ви, че ще свикнете.

Тя вдигна високо ръка, за да го отблъсне. Той я сграбчи и я обърна така грубо, че от болка дъхът ѝ секна и цялото ѝ тяло се вцепени. Със зловеща усмивка той я повали върху леглото, а другата му ръка се склочи над мекото хълмче на гърдата ѝ, почна да я мачка бавно, но все по-силно.

Тихият стон, който се изтръгна от устата ѝ, се загуби в трясъка, с който се отвори вратата. Родерик се втурна в стаята с пистолет в ръка и спря така рязко пред тях, че тежкото му наметало се усука около краката му във високи ботуши. Лицето му се беше вкаменило като

маска. Зад него застана Михаел. Той се приведе, скочи встрани, и също извади пистолета си.

— Тихо и мирно, като две селянки, които бият масло — изсмя се саркастично Родерик. — Нищо чудно, че млякото на човечеството е толкова кисело.

Дьо Ланд се дръпна с проклетие от Мара. А тя се надигна бавно. Лицето ѝ пребледня като платно, а после пак пламна. Какво е чул? Невъзможно е нещо да е разбрал, въпреки това се молеше, ужасно притеснена, той да прояви поне малко съчувствие.

Родерик премести поглед от Дьо Ланд към нея. Кобалтовосините му очи срещнаха мекия ѝ, молещ тъмен поглед. Бръчката между веждите му неусетно се изглади. Личеше, че се е успокоил и сякаш в сенчестия здрач на стаята Мара бе протегнала хладните си пръсти, за да докосне чувствителната повърхност на лицето му. Той ѝ позволи да го направи, преодоля отчуждението им, прие безкрайното ѝ доверие, предпазливата ѝ готовност да му се отдаде, но след миг студеното подозрение се върна.

— Какво си говорехте, когато ви прекъснахме така грубо?

— Нищо особено. Общи приказки — каза тя с лъчезарна усмивка. — Но как успяхте да ме намерите?

— От няколко дена наблюдаваме за всеки случай тази къща. Освен това стражите са видели как ви отвличат и са ви проследили, за да разберат къде ви отвеждат. После дойдоха да ми кажат.

— Но когато изчезна Юлиана...

— Не ви ли повярвах, когато твърдахте, че тя не би напуснала къщата? Грешката беше моя. Е, стига. Да вървим. Освен ако нямате намерение да останете.

Нетърпението му издаваше непоколебимо решение да я отведе. Държането и думите му не издаваха загриженост за нея или радост, че я е намерил. Не можеше по-ясно да покаже, че само съмнение дали тя ще мълчи и чувство за дълг са го довели тук. Държането му беше като плесница, но Мара съзнаваше също, че няма по-добър начин Дьо Ланд да се убеди, че тя му е казала истината.

Мара тръгна към вратата. Михаел ѝ се усмихна и излезе в коридора. Когато тя мина през вратата, Родерик я последва, без да откъсва поглед от Дьо Ланд. Щом се озоваха в коридора, принцът тръшна вратата и превъртя ключа, който стърчеше в ключалката. В

другия край на коридора една врата се откряна, през процепа надничаше дебеланата. Родерик ѝ хвърли бърз поглед, после заключи и нейната врата.

Прекосяха коридора и стигнаха до разклатената стълба, слязоха до площадката и продължиха бързо надолу. Зад тях Дьо Ланд почна да вика и да блъска вратата. Те не обърнаха внимание на шумотевицата. Докато тичаха, Родерик свали наметалото си и го сложи върху раменете на Мара, после я прихвана със силна ръка през кръста и я поведе бързо със себе си. Още една стълба, още една площадка, още една стълба и вече бяха вън — на студения чист въздух в падащата нощ.

— Можете ли да вървите? — попита Родерик. — В такава нощ една карета щеше да бие в очи, тълпите ходят пеш.

— Мисля, че ще мога — отвърна тя кратко и забърза между двамата мъже, които се отдалечаваха с бързи стъпки от къщата, в която я бяха държали затворена.

— Мислите? — попита Михаел и ѝ хвърли бърз, въпросителен поглед.

— Бях вързана с много корави въжета.

— Но успяхте да склоните Дьо Ланд да ви развърже? Какви нерви, смаян съм и ви се възхищавам. А вие, Родерик?

— И едното и другото — Родерик се ориентираше в улиците и не погледна към тях.

Дистанцираното му държане ѝ подежда като удар. Тя пое дълбоко дъх:

— Трябва да ви кажа нещо.

— Не сега. Още не сме на сигурно място — отвърна ѝ Родерик през рамо.

— Важно е.

— Да останем живи е нещо не по-малко важно от упорития ви чар.

Той беше чул нещо, на което Мара и Михаел, улигани в разговор, не бяха обърнали внимание — тътена на далечна тълпа. Шумът бавно се приближаваше, сякаш вълни към морски бряг. Улицата беше тясна, с дървета от двете страни. Светлината на факлите и фенерите в ръцете на демонстриращите стигаше до тях през лабиринта от улички, осветяваше витрините на магазините и стаите за квартиранти над тях,

хвърляше лъскави отблясъци върху голите клони. Когато видя яркия блясък в далечината, Мара си даде сметка, че нощта вече ги е обгърнала като тъмно вълнено одеяло.

— Михаел, ти ще се смесиш с тълпата и ще разбереш кои са и къде отиват.

Хората от свитата сваляха униформите, когато Родерик ги пращаше в града или извън него да събират сведения. Изглежда Михаел бе изпълнявал този ден подобно поръчение, защото носеше под наметалото скромен костюм с избеляла жилетка. Щом чу заповедта на принца, той свали наметалото, подаде го на Родерик и извади от джоба си каскет. Наложил го, пхнал ръце в джобовете и се запътил, привидно съвсем безгрижен, към долния край на улицата.

Родерик се загърнал в наметалото на Михаел, за да прикрие ослепителната белота на униформата си, после хванал Мара за ръката и я дръпнал в тъмната сянка на един вход.

Тълпата приближаваше. Над нея се развяваха няколко червени знамена, ушити на ръка. Сред демонстрантите личаха неколцина студенти от университета и от военното училище, но повечето бяха занаятчии и работници, тръгнали с кожените си жилетки и престилки, понесли чукове и други инструменти. Имаше и жени, с озарени от факлите и изпълнени с решителност лица. Когато наближиха, чуваха викове и смях, от време на време някой подхващаше песен. Не изглеждаха гневни или готови за насилие, но гласовете им звучаха упорито и самоуверено. Маршируваха енергично по средата на улицата.

Тълпата отмина скривалището на Мара и Родерик, стъпките кънтяха вече глухо и кухо между високите къщи. Хората настигнаха Михаел и след шега и кратък въпрос той се присъедини към тях. Те го повлякоха със себе си както река повлича всичко в течението си.

Когато шумът стихна и нощта отново стана спокойна, Родерик излезе на улицата и Мара го последва. Тръгнаха в посока обратна на тази, която бяха поели Михаел и тълпата. Не бяха изминали и сто метра, когато в странична улица се натъкнаха на друга тълпа. Крясъците и ругатните, които се заиздигаха в нощното небе, звучаха гневно. Тълпата беше по-малка, но очевидно по-опасна.

— Градината — каза Родерик. — Там отсреща.

Промъкнаха се покрай сграда от обичайния тук почернял от сажди камък, стигнаха до ограда от ковано желязо, минаха през висока порта. В градината имаше вечнозелени храсти колкото човешки бой и плетеница от посипани с чакъл пътечки. Мара, която тичаше пред Родерик, мина някакъв завой, спря задъхана и протегна ръка да спре и Родерик. Пред нея стоеше огромен мъж, тъмен силует с вдигната ръка, който се очертаваше на по-светлия фон на небето. Миг по-късно тя въздъхна облекчено. Мъжът носеше римска тога, която изобщо не помръдваше на лекия нощен ветреца. Беше мраморна статуя.

Застинаха неподвижни, където бяха, преди да се решат да излязат отново на улицата. Когато напуснаха тъмната градина, Родерик се загледа в отдалечаващата се човешка маса. Хвана Мара за ръката и последва тълпата:

— По-бързо!

Сега се връщаха назад, според нея в неправилна посока.

— Какво сте намислил? — попита задъхана, защото той я дърпаше много бързо.

— Натоварих Михаел със задача, която трябваше да изпълня сам.

— Той е облечен подходящо, за разлика от вас.

Но думите ѝ не прозвучаха ядосано. Тя също искаше да разбере какви са хората пред тях. Изглежда всички се бяха устремили към реката. Ако се ориентираше правилно, след известно време щяха да прекосят Сена по Кралския мост и да се озоват на площад „Конкорд“. Там Ламартин трябваше да държи реч на банкета на реформистите, въпреки забраната на краля.

Вятърът се усили, стана по-студен. Той дърпаше наметалата, увиваше ги край телата им, изтръгна от очите на Мара сълзи. Не носеха фенер и се препъваха по неравния калдъръм. Меките кожени обувки на Мара бяха с тънки подметки, непригодни за продължително ходене. Но тя не мислеше да се оплаква. Беше свободна, ръцете и краката ѝ вече не бяха вързани, не беше заключена във вонящата стая. Беше с Родерик и вдишваше чистия нощен въздух. Ако сега я заплашваха други опасности трябваше да тича по-бързо.

Близо до моста улиците станаха по-оживени. Всичко напомняше по-скоро за карнавал. От прозорците се подаваха хора и викаха през улицата. Продавачи предлагаха горещи макарони и топло месо, захаросани плодове и евтини букетчета теменужки, на един тъгъл

свиреше латернаджия с маймунка. Въпреки това навсякъде се чуваха викове: „Да живее реформата!“ и „Долу Гизо!“

А също и стария боен вик от времето на една друга революция: „Свобода, равенство, братство!“

От моста се виждаха събралите се на площад Конкорд. Факлите и фенерите блещукаха като светулки и хвърляха призрачни сенки върху високия обелиск, получен от Луи Филип в дар от египетския вицецар Мохамед Али. Тълпата наброяваше няколкостотин души и гласовете тътнеха като отдалечен рев.

— Какво правят? — попита Мара, когато наближиха. Не виждаше какво става отвъд тълпата, но огромен черен облак дим се издигаше във въздуха и очевидно нямаше нищо общо с отделните факли.

— Ламартин се опитва да говори. Няколко души го слушат. Останалите изгарят в радостен огън столове от двореца Тюйлери.

— Какво? Но защо?

— Навярно им е било студено.

В този миг тълпата се раздели и те можеха да виждат фасадата на двореца Тюйлери. Оттам тичаха мъже, понесли над главите си столове, сякаш бяха военна плячка. Както гледаха, един прозорец на горния етаж издрънча, натроши се на парчета и през него изхвърча тронът на Луи Филип. Чуха се тържествуващи викове, после тълпата грабна трона и го запокити в огъня. Да изгорят в тази нощ трона и столовете, оцелели от голямата революция и всичко, което бе последвало — за Мара това беше кошунство.

— Франция трябва да е благодарна, че леглата и гардеробите са по-тежки — изкоментира тя.

Отново се чу резкият звук на строшено стъкло, този път откъм странична уличка с редица от магазини. Родерик обърна бързо глава натам.

— Мисля, че вниманието им ще се насочи сега към други неща. Видях достатъчно, да вървим.

— А Михаел?

— Той ще се оправи и сам.

Проправиха си път обратно през градината Тюйлери, по-далеч от скърцащите и възбудени звуци от разбити врати и крясъците на мародерите. Под дърветата с голи клони и сред храстите още имаше

хора, но те се движеха вече не толкова целенасочено. Край тях подкараха някакъв джебчия, спипан на местопрестъплението. Тук-там зърваха любовни двойки, които използваха суматохата, за да се целуват сред вечнозелените храсти.

Улиците между Сена и Лувъра бяха тъмни и безлюдни. Родерик сложи ръка на пистолета си и вървеше, целият напрегнат. Огромният дворец се издигаше вляво от тях и множествата от прозорци и врати сякаш никога нямаше да свършат. Тук някога е бил домът на френските крале, тук владетелите бяха крачили в цялото си великолепие през величествените зали, от които не можеше да се изпари леката миризма на урина, защото немарливите слуги години наред се бяха облекчавали в позлатените ъгълчета и зад украсените с дърворезба врати. Вдясно Сена се движеше с лек плиск в леглото си и проправяше пътя на нощния вятър, който стана тук по-силен и по-студен.

Краката я боляха, беше уморена, а заедно с опасността намаля и бдителността ѝ. Забеляза, че се приближават към едно от крилата на двореца, към един от многото каменни мостове над Сена — Пон Ньоф и улиците край него. Но това не ѝ направи никакво впечатление.

Те изникнаха сякаш от земята, изскочиха от някакво мазе, склад на магазин. Не бяха много, не повече от дузина — най-странната група, която бяха срещали досега. Бяха си изрисували лицата като индианци, размахваха заплашително брадви и ножове, въртяха във въздуха факли и всичко това с ужасяващ вой и крясъци. Бяха награбили купища женски рокли, поли и бельо, на коланите им се люлееха сребърни вази и кани за кафе.

Нямаше начин да ги избегнат, немислимо беше да избягат. Самоубийствено би било да се опитат да си проправят път през толкова силно въоръжени хора, въпреки че Родерик щеше да се опита, ако беше сам. Но сега спря и закри Мара с тялото си.

А после, в мига, в който тълпата мародери се понесе право към тях, вятърът вдигна наметалото му и откри белите панталони с кант и лъснатите ботуши. За миг проблеснаха с кралското си великолепие и еполетите, и златошитата везба под наметалото.

Бързо и точно, като при маневра на учение, Родерик се обърна и хвана Мара с дясната си ръка. С лявата вдигна брадичката ѝ. Устните му се прилепиха към меките ѝ разтворени устни. Тя остана за миг като вцепенена, после сърцето ѝ заби лудо в гърдите и разбиране

припламна в очите ѝ. Тя леко изстена, вдигна ръка и прокара пръсти през косата му, загали златистите копринени къдрици и се притисна към него.

Чуха няколко груби закачки по свой адрес. Няколко мъже от групата спряха да ги гледат ухилени. Двамата не им обърнаха никакво внимание.

— Облегнете се на мен — прошепна Родерик и с бавната стъпка на хора, омагьосани от любовта, те тръгнаха по улицата, надолу към извивката на моста. Париж изпитваше открай време безпределно уважение към влюбените. Мародерите ги пуснаха да си вървят.

Родерик спря в тъмното и се послуша, вдигнал лице. Групата мина по моста. След малко вече се чуваха само отделни ругатни и груби крясъци, а после спънати крачки, когато нощните разбойници хукнаха да настигнат останалите. Тишина.

Мара се обърна слепешката към Родерик, зарови ръце под наметалото му и скри лице на гърдите му. Трепереше цялата от спотаявания досега ужас. Ръцете му я обгърнаха, силни и топли. Мълчаливо я прегръщаше в мрака, опрял здраво крака в земята, той ѝ предаваше от своята неизчерпаема сила. Докосванията му даваха и вземаха, в тях нямаше и сянка от нежелание или гняв.

Тя изхълца и се отдели от него.

— Трябва да ви кажа какво направих.

— Излишно е. Чух някои неща, останалото ми е ясно — той помълча, а после продължи: — Не ми е ясно откъде го зная, но през един кратък миг, когато си срещнахме при Дьо Ланд, бях сигурен, че вие сте част от мен, а вашите мисли са мои мисли.

Майка ѝ имаше рядката дарба да предвижда. Не можеше да е сигурна, че я притежава и тя.

— Не, оставете ме...

— После — прошепна той и отново притисна устни към нейните, този път с нежността на благослов.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

Обгърнаха я сигурност, топлина и покровителствен мрак. Поне засега опасността отмина. Останаха живи и тази мисъл изостряше сетивата ѝ. Мара се притисна към мъжа, чиито ръце я прегръщаха и изведнъж вътре в нея нещо се освободи. Това, че беше принц Родерик от Рутения, вече нямаше никакво значение. Какъв мъж е, какво е правил или ще направи занапред, също не я интересуваше. Достатъчно ѝ беше онова, което знаеше за него, достатъчно, за да му се довери. Умът му, неговата сила и власт ѝ вдъхваха уважение. Чувството му за хумор, загрижеността за близките, разбирането, което проявяваше към нея, готовността да ѝ разкрие и по-уязвими страни от същността си, бяха спечелили нейното сърце. Навярно не им оставаше още много време, но то принадлежеше само на тях.

Той разтвори наметалото ѝ, посегна към нежното хълмче на гърдата.

— Сладка Мара — прошепна той и дълбокият му, топъл глас стигна до нея през копринените вълни на косата — исках да ви превърна в нещо недосегаемо, да ви окажа уважение като се държа далеч от вас. Но можех ли да подозирам, че тази клетва ще разкъса душата ми, ще превърне главата ми в празна кратуна?

— С радост ви освобождавам от клетвата.

— Ако ви кажа, че всичко зависи от вас, че нищо и никой няма да ви принуди да отстъпите пред желанието ми, кажете, ще ме отблъснете ли тогава?

Беше отмаляла от докосванията му и думите ѝ прозвучаха бавно, несигурно.

— Ако владеех изкуството на куртизанка, щях да ви омагьосам, дори отново да ви съблазня, ако трябва.

— Подобно изкуство не ви е нужно, една многообещаваща усмивка е достатъчна, за да ме плени.

— Усмивката, която в момента не можете да видите.

— Хиляди път съм я виждал и хиляди път съм се наслаждавал на вашите прегръдки в мечтите си. Кажете ми, че тя е на устните ви, ще направя заклинание и ще я видя.

— Със силата на въображението си? Но ще успее ли и аз да го сторя?

Той разбра страховете ѝ, затова отговори без колебание:

— Искам ви до себе си и няма да се задоволя с по-малко, нито сега, нито когато и да било.

Тя искаше да му вярва, затова вдигна устни към неговите и те трепнаха в колеблива усмивка.

Съвсем друго обещание беше скрито в безкрайната нежност, с която той пое устните ѝ в своите, опиянен от сладостта им. Галеше с език деликатната им повърхност, пробуждаше в нея невероятна чувственост, преди да навлезе внимателно още по-навътре. Тя се остави на това нежно завладяване, плъзна език по неговия, обви го в желанието си да го привлече, да се осмели и тя на свой ред да го опознае.

Задъхана, близна редицата равни зъби, докосна твърдото небце, коравите, мускулести ъгълчета на устните му и слабо наболата брада. Дълбоко и неукротимо желание се надигаше в нея да опознае сантиметър по сантиметър неговото тяло, всеки мускул, всяка гънчица, всяко кътче. Искаше да усети мъжа в него, да го поеме в себе си и да превърне това в незабравим спомен. Вдигна ръка, отхвърли наметалото му и разпери пръсти върху коравата му, мускулеста гръд.

Той отхвърли наметалото, и разкопча с трепереща ръка униформата си. После прокара пръстите ѝ по копчетата на ризата си. Топлината на тялото му, силните удари на сърцето под тънкия плат, омайващият му дъх на мъж накараха мускулите на стомаха ѝ да се свият от желание. Не стана нужда да я придумва да коленичи до него, за да простре под нея падналото наметало, да се отдаде на сигурните движения на пръстите му, които развързаха корсажа ѝ, и накараха роклята да се измъкне от копченцата.

Той не се задоволи с разкопчаването на роклята, положи я върху мекото вълнено наметало и я освободи от поли, риза и гащички. Свали и своите колосани дрехи, а после притисна голото ѝ тяло към своето — дълго, кораво и също тъй голо тяло. Бе почувствал непреодолимото ѝ желание за близост и бързаше да го сподели.

Пълни с живот, пламнали от дълго потисканата страст, те не обръщаха внимание на хладния нощен въздух, влажната земя и толкова незначителни неудобства като клоните и камъните под тях. Кръвта шумеше и кипеше в жилите им като ромолящ поток в леглото си. Земята, на която лежаха, беше твърда и миришеше на мухъл, но това беше мирисът на природата. Потънаха в усещанията, които ги завладяваха с нарастваща сила. Телата им се докосваха с изострена чувственоост, кожата на едното се плъзгаше по кожата на другото, вече не чуваха стъпките на хората, които минаваха наблизо.

Ръцете му обгръщаха кръглите извивки на бедрата ѝ, притискаха ги внимателно. Тя усещаше коравия му, възбуден член върху хълмчето на женствеността си. Родерик наведе глава и прокара топли устни по шията, по раменете ѝ. Описваше леки кръгове около набъбналите ѝ гърди, потръпващи от ударите на сърцето, а после засмука сладко коравата пъпка на гърдата. Едната му ръка се плъзна от бедрата по плоския корем и се пхна между краката ѝ, потърси и намери чувствителния източник на нейното удоволствие. Повтори същия път и с уста, плъзгайки език от гърдите към кръста, към бедрата и по-надолу.

Тя потрепери от почти непоносима наслада, усети как тя я завладява, повдига я, как изпълва всеки мускул, всяка клетчица, докато съзнанието ѝ не потъна в небитието, докато тя сякаш престана да съществува, а после отново се роди, обновена и слята с него в едно. С треперещи ръце и неудържимо желание да му върне безценния дар, тя го галеше с длан и меки, търсеци устни. Той ѝ се отдаде изцяло, докосваше с нежни пръсти косата ѝ, лицето ѝ. Най-сетне въздъхна и в гласа му тя усети усмивка:

— Нека спрем, Мара, сладка изкусителко, иначе ще се превърна в огъня на твоята влада.

Решително и силно я привлече той под тялото си и проникна дълбоко във влажната ѝ, податлива топлина. Тя го пое още по-дълбоко в себе си, огъна тяло, отдаде му се изцяло и без остатък.

Понесе ги силен, омагьосан вихър. Движеха се в извечния ритъм на живота, пленени от великолепието и могъществото на най-стария и най-първичен танц в света, отдадени с всяка частица на телата си на възискателната му повеля, на силата и мамещите му обещания. За способните да чуват музиката му имаше прекрасна награда. Тя се изля над тях като от древен рог на изобилието — наградата беше този див,

безкраен, омагьосан миг, главозамайващата вечност, в която човекът е най-самотен и все пак най-близо до възможността да преодолее изначалната си самота.

После останаха прегърнати, взрени в мрака и всеки от тях утешаваше другия и се оставяше да бъде утешен.

Малко по-късно Мара и Родерик поеха отново към резиденцията. По средата на пътя срещнаха Михаел, Труде и Естес. Когато братовчедът на Родерик се прибрал и му казали, че принцът и Мара още ги няма, веднага организира с Ролф и цялата свита групи, които тръгнали да ги търсят. Очите на Родерик весело блеснаха, когато зърна хората си, но радостта му не трая дълго. След като ги похвали за бързото реагиране и благодари за загрижеността, той се постара да изложи пред тях приемлива версия за изтеклите часове. Обяснението защо дрехите им са кални, не беше особено убедително, но хората му се направиха, че не са го забелязали.

Страхът за Мара накара Елен да стане от леглото. Сега тя ги очакваше с Анжелин в салона. Родерик и Мара бяха в едно и също време смърени и прегърнати. Още веднъж трябваше да разкажат цялата история отначало, а после още веднъж, когато се прибраха всички, тръгнали да ги търсят. Най-сетне Анжелин се смили над тях и ги прати да се изкъпят и преоблекат за вечеря.

Вечерята се превърна в същинско тържество. Към ястията поднесоха три вида вино. За десерт имаше кошнички с ягоди, които Мара толкова обичаше. По този начин готвачката и щабът ѝ изразяваха радостта си от нейното завръщане. След това в салона бе сервирано и шампанско.

Поради безредиците гости нямаше и всички бяха доволни от това. Разгоря се разпален спор за политическото положение. Ролф смяташе, че ако не прояви колебание, Луи Филип може да се справи с кризата. Родерик не беше съгласен. Кралят трябваше да покаже по някакъв начин, че не е непримирим, че си дава сметка какъв напредък е постигнала Франция през последните четиридесет години, какви промени са настъпили в нейното общество. Елен и Юлиана, мислеха като Ролф. Анжелин подкрепяше сина си, а Мара също смяташе, че аргументите му са убедителни. И хората от свитата също се бяха

разделили на два лагера и се намесваха в спора на висок глас. Въпреки противоречията, въпреки че споровете ставаха все по-остри, всички мислеха, че проблемите могат да се решат, ако не се стигне до въоръжени стълкновения между краля и реформаторите.

Родерик се оттегли доста рано, за да се погрижи, както той се изрази, за проблем, изискващ личното му внимание. Малко по-късно Мара усети, че е капнала след всички днешни приключения. От изпитото вино ѝ се доспа и тя с мъка държеше очите си отворени. Целуна баба си, пожела на останалите лека нощ и ги напусна.

Очакваше да намери в гардеробната си Лила, но момичето го нямаше. Мара влезе в спалнята с надеждата, че Лила ѝ приготвя нощницата или стъква огъня в камината. Докато вървеше, измъкна фуркетите от косата и пусна тежките тъмни къдрици да се разпилеят по раменете. Навела глава, затърси в тях забравени фуркети. Когато вдигна очи, спря като вцепенена.

Родерик се беше отпуснал в креслото пред камината. Беше протегнал кръстосани в глезените крака, вдигнал ръце зад тила. Дълбоко в очите му трептяха пламъчета. Той я наблюдаваше, гледаше тъмния водопад на косите ѝ, полуотворените от изненада червени устни и закръглените ѝ гърди, подчертани от вдигнатите ръце.

— Това ли е проблемът, изискващ вашето присъствие? — попита тя.

— Да, много е важен, може да се каже стратегически проблем. Обходна маневра — той свали ръце и със силно, гъвкаво движение стана от креслото и се приближи към нея.

— Разбирам, искали сте да заблудите баща си.

— Това е по-умно, отколкото да му противореча. Той обича да се мисли за всемогъщ, разбира се, за благото на всички. Понякога наистина е така, но не и в този случай.

— Вие много го обичате.

— Той е два пъти мой повелител — обясни ѝ простишко Родерик.
— Освен това ми е и баща.

Умората ѝ сякаш изчезна. Тя му обърна гръб и подхвърли през рамо:

— За да не го срещнете из коридорите, ще ви се наложи навярно да прекарате нощта тук.

— Може би — отговори ѝ той с достойнство и вдигна една мека къдрица, за да я погали с нея по бузата.

— Неприятно ли ви е?

— Не, ако някой ме освободи от този затвор от дрехи. Какво направихте с Лила?

— Аз ли? Нищо, защо? Но тя си отиде, щом забеляза, че имам намерение да остана.

— Така ли? — попита Мара с насмешливо недоверие в гласа.

Той сложи ръка на рамото ѝ, обърна гърба ѝ към себе си. Наведе глава, за да докосне с устни нежната кожа на тила и подчерта думите си с целувки по меката кожа на гърба, докато разкопчаваше роклята.

— Какъвто съм самоуверен понякога... може да съм ѝ дал повод... да предположи... че тази нощ... няма да имате нужда от камериерка...

Лука се върна на другата вечер. Родерик го прие в салона, в присъствието на всички. Принц до върха на пръстите, той стоеше разкрачен, със скръстени на гърба ръце пред камината, докато циганинът прекосяваше залата, за да се приближи към него. Лука козирува и Родерик му отвърна с кимване, но поздравът не беше приветлив.

Не беше и категорично отблъскване. С тих, но твърд глас Родерик попита:

— Защо си тук?

— Нали съм член на свитата — заяви Лука, вирнал глава. Беше сложил белоснежната си униформа, по която нямаше нито петънце.

— Ти вече веднъж ни напусна. Защо се върна?

— Знаете какво става в града: демонстрации, барикади от камъни. В стана се чу, че националната гвардия, която би трябвало да потиска смутовете, е хвърлила пушките и се е присъединила към реформистите. Освен това подразбрахме, че един мъж, в когото вие с право нямате доверие, господин Дьо Ланд, събира отряд. Той купува разбойници, мошеници, сган, хора, готови на всичко за пари. Перчи се, че му трябвала армия, с която може да се превземе дворец. Вие сте мой принц, син на болярина. Може да ви потрябвам. Ето ме.

На устните на Родерик се появи горчива усмивка.

— С право казват, че принцовете не знаят какво е благодарност. Но аз не мога да ти дам ръката на сестра си в замяна на твоята вяност.

— Не го и очаквам — циганинът хвърли бърз поглед към Юлиана, но веднага го насочи отново към принца. Лицето му беше като каменно, не издаваше нито надежда, нито примирение.

— Ако ти поставя задача да ми пазиш гърба, откъде да зная, че няма да напуснеш поста си и да се върнеш при палатките на циганите?

— При вас свикнах на по-динамичен живот, на бърза мисъл и полезна работа. Вече не мога без това. Затова, а и заради вас, ще се откажа да бъда циганин.

Родерик го гледаше, претегляше думите му, преценяваше спокойния блясък в очите му. Най-сетне каза:

— Ти винаги ще си останеш циганин, но нека бъде така. Добре дошъл, Лука.

Протегна ръка и циганинът я сграбчи. Свитата шумно заликува, наобиколи ги, заудря и двамата по раменете. Юлиана, станала свидетелка на всичко, тихо, сподавено изстена. С очи, изпълнени с ледено презрение, скочи и напусна салона. Лука я проследи с мрачен поглед, но не направи опит да я последва.

На другия ден, двадесет и трети февруари 1848 г., Луи Филип се покори, ако не на своя народ, то на волята на хората по улиците на Париж и уволни своя министър на външните работи и най-близък довереник — Франсоа Гизо. На негово място кралят назначи човек с реформистки възгледи, граф Моле.

Новината стигна със закъснение до разгневените плебеи. По-късно вечерта пред дома на Гизо на Булеварда на капуцините се събра цяла тълпа, хората крещяха лозунги, размахваха факли. Извикаха полиция да брани бившия министър и дома му. Войниците слагаха нервно пръсти на спусъците, защото тълпата ставаше все по-многолюдна и шумна. Тя ги обсипваше с обиди, замеряше ги с камъни, гнили плодове и яйца. Сред разбуненото множество един мъж размахваше револвер. Дали случайно или нарочно, той стреля. Войниците отвърнаха със залп право в тълпата. Хората хукнаха във всички посоки, крещяха, помагаша на ранените да бягат. На паважа, до изтърваните факли останаха труповете на двадесет мъже и жени.

Реформистите обявиха убитите за мъченици, бонапартистите заявиха, че били идиоти, легитимистите се радваха, че са загинали

селяни, но кралят заплака от гняв, когато петима от мъртъвците бяха отърколени през улицата, защото разбра, че те символизируют неговия край.

Под натиска на хората от улицата и на собствените си синове, още преди да бяха изтекли двадесет и четири часа, Луи Филип, крал на французите, абдикира. За свой наследник обяви племенника си, графа на Париж, а снаха си, принцеса Орлеанска, за регентка. Тъй като беше научил суровия урок, преподаден от екзекуцията на Луи XVI и Мария Антоанета, кралят-буржоа се отказа от какъвто и да било героичен жест и избяга с наета карета заедно с кралицата си от Париж. Двамата вече притежаваха само онова, което можеха да носят в ръце, когато прекосиха канала в посока към Англия и своето изгнание.

Реформистите бяха съвсем объркани. Постигнатото надмина и най-смелите им мечти. Очакваха да принудят краля да направи промени, вместо това свалиха правителството. Мнозина от тях, Виктор Юго например, очакваха много от младата принцеса Елен фон Мекленбург-Шверин, която минаваше за либерална и интелигентна дама. Немалко реформисти, които не желяеха вече да имат нищо общо с монархията, мечтаеха да наложат правителство на народа и да създадат конституция като тази на Съединените щати. Събранието на реформистите в резиденцията на Рутения имаше тъкмо тази цел — да се обсъдят по-нататъшни мерки за осъществяването на необходимите промени. Сега то щеше да се превърна във форум, на който ще се обсъждат различните мнения.

Събраха се в голямата галерия, където донесоха столове от всички краища на дома. Високи месингови свещници бяха наредени край стените. Свещите в тях горяха ярко, пламъците им се олюляваха на течението в огромната галерия. Светлината се отразяваше и умножаваше във високите прозорци от двете страни. Мъжете, петнадесетина, освен свитата, се бяха струпали край огъня, защото нощта беше леденостудена.

До този момент срещата беше протекла шумно, но делово.

Събралите се сякаш усещаха значимостта на онова, което вършеха, отговорността си за промените, които внасяха в хода на историята. Месеци наред бяха подкрепяли искането за реформи, а също и бунта на масите — до този миг никой не беше възприемал това като предателство.

Дали от чувство за отговорност, или защото разбираха, че отсега нататък ще играят на по-голяма и открита сцена, но те допуснаха да има и слушатели. Елен беше очарована от възможността да стане толкова близък свидетел на политическите събития и настоя да присъства; Анжелин, не по-малко заинтересувана от нея, я подкрепи. Юлиана и Мара се присъединиха към тях — Юлиана от любопитство, Мара от силно желание да е там и да разбере какво ще стане с Дьо Ланд.

Щеше ли французинът да се появи? Ще изпълни ли онова, което тя му предложи, или се е отказал от намеренията си, защото Родерик я спаси? Ако се съди по сведенията, събрани от Лука, беше напълно възможно той още да е готов на всичко. Без съмнение, той бе човекът, подстрекаващ престъпниците и крадците, за когото разказа циганинът. Ако е вярно и ако го свърже с плана, който бяха обсъдили, това означаваше, че е надвиснала опасност.

Беше ли подготвен Родерик да я посрещне? Мара не знаеше. Беше се опитала да говори с него, но навярно не беше избрала подходящото място и време. Той кимаше с разбиране за всичко, което тя му говореше и продължаваше да я люби. Ако е разбрал колко е сериозно, ако е ковал планове, за да попречи на Дьо Ланд, правил го е скришом. Неговите приготовления бяха като мислите му — в тях рядко можеше да се проникне. Но Мара щеше да е по-спокойна, ако видеше, че свитата е нащрек или поне, че е въоръжена. Що се отнася до Родерик и Ролф, които се бяха разположили в кресла пред мраморната камина, те едва ли носеха дори джобни ножове.

Личната свита на Родерик се намирал сега откъм двата края на събралите се: Михаел, Труде и Естес откъм единия, Жак и Жаред — откъм другия. Мара се огледа за Лука, но той не се виждаше никакъв. Преди малко го беше зърнала в коридора. Дали не е на пост? Мисълта, че поне един внимава какво става, я поуспокои.

Ламартин, човекът, станал водач на реформистите, се надигна и заговори. Стоеше изправен, тясното му лице излъчваше дълбока вяра в онова, което от дълго време беше подготвял с всичките си сили.

— Приятели, часът удари. Кралят и орлеанистите паднаха. Краят не беше кървав, те се хванаха в собствения си капан. В своята история ние имаме една революция на свободата и една контрареволюция на

славата. Сега сме свидетели на революцията на общественото съзнание и революцията на презрението.

В отговор се чуха ликуващи гласове. Когато се възцари тишина, Ламартин продължи:

— Ние трябва да използваме възможността, която ни бе подарена, защото втора няма да има. Ние можем да се присъединим към принцеса Орлеанска и графа на Париж и се надявам, че ще можем да използваме влиянието си, за да постигнем нашите цели. Но ние можем и да съставим временно правителство, правителство на Втората република. Зависи от нас. Важното е да решим какво да правим и да действваме. Легитимистите на граф дьо Шамбор вече се събират като ято гарвани. Радикалите и социалистите вече се срещат в кметството, за да съставят тяхно правителство. Не можем да позволим втора кървава баня, да допуснем нова братоубийствена война между аристокрацията и Асамблеята, или между Асамблеята и Комуната. От нас зависи да спасим Париж и Франция от нов хаос. От нас, от нашето влияние, зависи дали ще постигнем най-доброто за всички, дали ще извоюваме стабилност. Само ние можем да го направим!

— Няма да успеете! Жалко поетче!

Беше го изкрещял Дьо Ланд. Той стоеше на вратата с пистолет в ръка. След него в галерията нахлуха въоръжените му хора. Все мрачни фигури, брадати мъже с разядени от сипаницата лица, с пламтящи, безчувствени очи. От поясите им стърчаха пистолети и кинжали. Те почнаха да заобикалят мъжете в помещението, опитваха се да ги хванат като плъхове в делва. Реформистите наскочаха от столовете си, ругаеха, крещяха и заставаха така, че да могат да устоят на мъжете, които бавно ги изблъскваха.

Мара се надигна с широко отворени очи. Защо никой не даде сигнал за тревога? Къде е Лука? Дали не е мъртъв, убит, преди тя да успее да го предупреди? Или си е отмъстил с предателство, за да си върне за петното, хвърлено върху произхода му? Тя погледна към Юлиана и прочете в очите на сестрата на Родерик същите страхове.

Юлиана гледаше Родерик и баща си. Лицата на двамата мъже бяха навъсени, но по тях не се четеше изненада. Нищо чудно, те да са очаквали, че ще има нападение и все пак в цялата ситуация имаше нещо, което Мара не можеше да проумее.

Изведнъж една мисъл ѝ мина през ума. Беше толкова ужасна, че усети как пребледнява, а сърцето ѝ сякаш спря. Възможно ли е Родерик да е невъоръжен и толкова спокоен, защото е част от заговора? Затова ли не дава вид, че ще се брани? Негова манипулация ли е дяволската измама?

Не е ли възможно да са я въвели от самото начало в историята с Родерик, не за да може Дьо Ланд да го превърне в своя изкупителна жертва, а за да създаде претекст принцът да се появи на бала и да предотврати атентата? Родерик не намекна ли, че я е видял преди дьо Ланд, че я е пожелал и всъщност сам е организиран собственото си прелъстяване? Ами ако атентатът е бил инсцениран само за да се спечели доверието на крал Луи Филип, за да се ограничат Родерик и хората му от легитимистите, които го били уж подготвили.

Не, не е възможно. Родерик спаси баба ѝ лиши Дьо Ланд от възможността да я държи в ръцете си.

Но нали го направи едва след неуспеха на атентата срещу Луи Филип и след като тя вече не можеше да му бъде полезна. Малко по-късно пристигна крал Ролф. Знаел ли е Родерик, че баща му е на път за Париж, знаел ли е, че Ролф няма да одобри играта му с нея? Предложи ѝ женитба, когато скандалът с предполагаемото ѝ отвличане стана публичен, но той навярно е подозирал, че Ролф не би допуснал и това.

Възможно ли е Родерик да ѝ е казал цялата истина, когато ѝ обясни, че Ролф се противопоставя на женитбата им, защото смята, че тя е прекалено добра за сина му?

Защо да не допусне, че Родерик, който се представяше навсякъде за либерален принц и последовател на реформистки идеи, се е преструвал, за да измами реформистите? Какво по-естествено? Като престолонаследник той сигурно храни големи симпатии към наследника на Бурбоните, граф дьо Шамбор, от когото Луи Филип беше откраднал трона. По майчина линия Родерик е и негов сродник, макар и далечен. Положително е бил готов да помогне на реформистите да свалят узурпатора от трона. Но сега, когато това стана, сигурно е също тъй готов да използва натрупаната информация и спечеленото доверие, за да ги примамва в клопката.

Но в такъв случай защо трябваше Дьо Ланд да я отвлича? А лютата клетва на французина да убие принца? Възможно ли е Дьо Ланд да не е посветен в плановете на принца? Възможно ли е до

следобеда, в който я отвлякоха, французите да не са подозирали нищо за сложната игра на Родерик? Не беше ли използвал Родерик желанието на Дьо Ланд да я има, за да изманипулира и французина?

Французинът е тук, а Родерик стои срещу него, без да дава признаци, че е смутен. Ако е отгатнала вярно, двамата са погребали противоречията си и сега работят заедно, за да сложат отново на трона на Франция един Бурбон.

Но докато тези мисли се носеха като горски пожар през мозъка ѝ, Ламартин взе думата. С потъмняло от гняв лице попита:

— Какво значи това?

— Значи, че ние ви спипахме, приятелче — отговори Дьо Ланд. — Значи, че Анри V, нашият законен крал, ще управлява Франция, а вие и този обор, пълен с предатели, няма да попречите на това.

— Бурбонско псе! Не можете вечно да ни държите затворени!

— Прав сте, но моите хора и аз можем да ви откараме в затвора, докато вдигнат отново мадам Гилотина на площад Конкорд.

— Но това е безумие! Нима искате завръщането на терора?

— Какви ги дрънкате? Или само пролетариатът ще подбира средствата, с които да отстранява враговете от пътя си?

Родерик пристъпи малко напред, но движението му беше толкова енергично, че всички в галерията погледнаха към него. Светлината на свещите правеше лицето му бронзово, косите златни и хвърляше жълто петно върху широките му гърди в белоснежна униформа.

— Честолюбието е строг възпитател и лош защитник. Кой ще ви защити, ако начинанието ви пропадне?

— Не се нуждая от защита, най-малко от вашата — заяви самодоволно Дьо Ланд. — Бяхте сигурен, че сте спечелил, нали? Мислехте, че можете да ме пренебрегнете. Излъгахте се.

Нещата не протичаха както трябваше. Дьо Ланд наистина ли е решил в края на краищата да си отмъсти, да измами измамника? Мара искаше да чуе всяка дума и си проправи път напред. Направи крачка, още една, мина между двамата мъже до Труде. Дьо Ланд забеляза раздвижването, хвърли ѝ бърз поглед, преди да погледне отново към принца.

Дали не я подцених? — помисли си в този миг Родерик.

Хладнокръвието, с което той посрещаше нахлуването, сякаш само пришпорваше противника му.

— Да не си въобразявате случайно, че една екзекуция не може да сполети и вас? Вие сте чужденец в тази страна, дошъл да събира във Франция информация. Това значи, че сте шпионин, комуто се полага възможно най-тежкото наказание.

— Дипломатическият имунитет отменен ли е? Френските посланици по цял свят няма да го научат с удоволствие.

— Вие твърдите, че сте официален представител на страната си, нали? Може и така да е. Но това не е наша грижа. Сигурен съм, че пълномощията ви скоро ще станат невалидни. В противен случай ще се наложи да се извиним на Рутения... за сполетялото я нещастие.

— Да изразите дълбоките си съболезнования, нали? — намеси се Ролф, кралят на Рутения и също пристъпи напред. — Та кого се каните да убиеете?

Дьо Ланд изглежда с хладна насмешка бащата на Родерик.

— Рутенските реформисти, разбира се, които положително горят от нетърпение да завладеят страната ви, ако очарователните ви съпруга и дъщеря не се завърнат, станали и те жертва на нещастен случай.

— Не! — прошепна Мара. — Не!

Дьо Ланд се обърна към нея и протегна свободната си ръка, докато продължаваше да се цели в Родерик с револвера в другата.

— Елате, скъпа Мара. Вие трябва да споделите с мен този триумф. Без вас той нямаше да е възможен.

— Вие не можете да сторите това — каза тя с треперещ и умоляващ глас. И пристъпи към французина.

— Мара, останете си на мястото — предупреди я Родерик и в гласа му прозвуча дълбока загриженост.

— Какво чувам, вие се противопоставяте на плановете ми, скъпа моя? Или сте станала страхлива?

— Аз никога не съм искала това.

Тя погледна Родерик и в меките ѝ сиви очи се четеше болка и отчаяние от онова, което най-сетне разбра. Той я изглежда с присвити очи.

— Горката Мара — изсмя се саркастично Дьо Ланд. — Отново ли ви използваша?

Вдясно от нея се раздвижи бяло петно. Беше униформата на Труде, нейната сабя се олюляваше безполезно на бедрото и сега бе докоснала роклята на Мара.

— Не го слушайте — предупреди я хладно младата жена.

Труде, член на свитата на Родерик, Труде, влюбена в своя принц. Можеше ли да ѝ вярва? Но нали трите заедно се бяха отбранявали срещу разбунената тълпа.

Сега думата взе Родерик, привлече вниманието ѝ към себе си и погледът му се вряза в очите ѝ, проникна дълбоко в нея.

— Останете на мястото си, Мара, защото се кълна в зелените реки, в изгорените от слънцето ливади и високите сини планини на Рутения: нещата не са такива, каквито си мислите.

Тя долови гнева и мъката в думите му, тяхната убедителност и разбра. Колко глупаво беше да не му вярва. Родерик не е предател. Каквото и да е направил, било е за доброто на Рутения, а може би и на Франция. Не можеше да допусне той да умре. Ако сега е застрашен, вината е нейна. Ако му е съдено да издъхне под блестящото острие на гилотината, това ще я мъчи докато е жива. Това не бива да става, няма да стане, дори ако трябва да умре, за да го предотврати. Тя трябва да направи нещо. Но какво?

Дьо Ланд я мисли за враг на Родерик и едва ли се страхува, че тя може да му попречи, защото досега никога не беше успявала. Има възможност да отвлече вниманието му, да направи нещо, което да обърка и хората му, да даде възможност на свитата да ги нападне. Но какво оръжие може да използва за тази цел?

Отново усети сабята на Труде да я докосва. Не спря да размисля, обърна се и изтегли звънящото острие от ножницата. Не ѝ остана време да се приближи към Дьо Ланд. Вдигна високо сабята и я размаха с онова майсторство, на което я бе научила русата амазонка през сивите зимни дни. Запокити я с всичкия си безкраен и неприкрит гняв срещу човека, който я бе изнудил.

Родерик я гледаше смаян. Тя рискуваше толкова много заради него! Сърцето му се изпълни с ужас и дълбоко разкаяние. Изруга тихо и свирна рязък, ясен сигнал. В същия миг се хвърли със силен скок напред и посегна към въоръжената ръка на французина.

Зад разбойниците на Дьо Ланд коридорите се изпълниха с тъмни, гъвкави силуети. Въоръжени с пистолети и ножове, с проблясващи бели зъби на ухилените яростни лица, със златни обеци в ушите, в галерията нахлуха циганите. Водеше ги Лука в бялата униформа на

свитата. Като вихрушка се стовариха те върху наемниците на Дьо Ланд.

Сабята, която Мара бе размахала, прелетя със свистене във въздуха и улучи безпогрешно целта си. Дьо Ланд я видя и вдигна инстинктивно пистолета. Очите му бяха широко отворени, устата нададе вик.

Пистолетът изгърмя със силата на топ. Черен дим и жълт пламък излязоха от дулото. Родерик изтръгна пистолета от ръката му и го дръпна назад. Французинът падна и остана да лежи неподвижен. Треперещото острие на сабята беше забито право в гърдите му.

Родерик се обърна. И Мара лежеше, присвита, на пода, а червеното петно върху роклята ѝ бавно се разширяваше. Миг по-късно той беше вече до нея, отблъсна Труде и Михаел, коленичи, за да вземе главата ѝ в ръце, станали изведнъж нежни, сякаш ръцете на майка, която приспива новороденото си дете.

Миглите ѝ трепнаха и се вдигнаха. Тя видя мъжа над себе си, гнева, пламтящ като огън в сините му очи.

— Съжалявам — каза тя, но думите ѝ бяха не повече от лек шум в помещението, в което се беше възцарила мъртва тишина.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

Болка. Сиви вълни на болка. Гласове се приближаваха и се отдалечаваха. Разкъсваща болка. Светлини се плъзгаха, движеха се. Мрак. Болките кръжаха, ставаха все по-силни, по-силни, избухваха. Топла ръка върху нейната, котва, закрила. Тъмнина. Студено, толкова студено.

Имаше мигове, които прорязваха, остри като бръснач и пределно ясни, съзнанието ѝ, оставяха запечатани в нейната памет. Родерик я вдига на ръце, а кръвта ѝ обагрят белоснежната му униформа. Слага я безкрайно внимателно на леглото. Резкият му, безкомпромисен отказ да излезе от стаята ѝ, докато разрязват роклята, свалят и останалите дрехи. Елен с разкривено от плач лице и молитвена броеница в ръка. Анжелин, надвесена над леглото. Угриженият доктор в тъмен костюм, козя брадичка и остър, лъскав скалпел.

Времето нямаше значение. Нощта и денят се сляха в едно, в безкрайна сивота. В камината гореше огромен, непрекъснато подклаждан огън; въпреки това ѝ беше студено. Знаеше, че раната ѝ е възпалена, но не можеше да събере сили да се разтревожи. Един ден или може би една нощ — не знаеше — докторът дойде, пипна челото ѝ, надникна в очите ѝ, измърмори нещо. Държа ръката ѝ над някакво легенче, докато търсеше опипом с палеца вената под тънката кожа на китката. Намери я, събра кожата, за да направи разреза.

Изведнъж се появи Родерик, посегна и стисна така здраво ръката на доктора, че на човека му се подкосиха краката. Гласът на принца прозвуча дрезгав от умора и дълго сдържано търпение.

— Некадърен, глупав знахар! Нали ви обясних, че тя няма да преживее повторно пускане на кръв. Ако попилеете една капчица от жизнените ѝ сокове, ще накарам вашата кръв да бликне като от пробит маркуч за вино.

— Температурата ѝ е много висока. Не поемам отговорност, ако не ѝ се пусне кръв.

— Гарантирате ли ѝ живота, ако го направите?

— Мога да кажа само, че всичко е в Божиите ръце.

— Аз пък помислих, че сте се поставил на негово място.

Докторът се освободи от хватката на принца и почна да връща инструментите в чантата си.

— В такъв случай вие поемате отговорността.

— Винаги съм я поемал — отговори с непроницаем поглед Родерик.

После усети колко ѝ тежат многото одеяла, с която я бяха завили, долови миризмата на камък, увит в пешкири. Потъваше в унес и само от време на време се чуваше как говори с хората, които я вдигаха, преобръщаха, слагаха хладни кърпи на челото ѝ.

Последва нощ, през която тялото ѝ пламтеше в огън, както и съзнанието ѝ, както целия свят. Струваше ѝ се, че лети като птица, понесена в горещ летен ден от топло течение, но беше и прикована към земята, защото една ръка я задържаше там.

Клепачите ѝ бяха тежки, сякаш слепени, въпреки това ги повдигна с огромно усилие. Родерик седеше до нея, държеше здраво ръката ѝ. Косата му беше разчорлена, сякаш непрекъснато беше прокарвал през нея пръсти, беше влажна от горещината на огъня в камината. Поникналата брада блестеше златисто на сиянието на свещите. Очите му бяха зачервени от безсъние, под тях лежаха тъмни сенки.

Той вдигна пръстите ѝ към устните си, докосна ги.

— Не ме напускай — прошепна. — Мара, любима моя, ако любовта ми може да те задържи, няма да те оставя да си отидеш.

Мара затвори очи. Мир. Спокойствие. Пращенето на огъня. Потрепващ пламък на свещ. Гърдите ѝ се вдигнаха и отпуснаха с нечута въздишка. Лежеше неподвижно.

Родерик я наблюдаваше, едва се осмеляваше да диша. След известно време стана и сложи внимателно ръката ѝ върху дюшека. Вдигна одеялото и покри тънките пръсти. С трепереща ръка отметна кичурите от лицето ѝ. Той затвори очи, напрегна рамене, раздвижи ги рязко, отново ги отпусна и целият потрепери. Под клепачите му се събираше влага. Той я избърса и се отдалечи от леглото.

Ръката ѝ е мокра от пот. Не бива да изстине, незавита. Мара беше надвила на треската.

Седмица по-късно седеше в леглото, подпряна с куп възглавници. Носеше елече от розова коприна. Косата ѝ беше вързана с широка розова панделка, за да не пада върху лицето. До леглото лежеше разтворена книга, на нощното шкафче бонбониера, постлана със сребриста хартия. Стаята беше топла, изпълнена с мириса на цветя — теменужки, нарциси, камбанки и рози, подредени върху камината и по масите. До масичка пред огъня Труде и Естес играеха на седемнайсет и четири. Михаел се беше излегнал върху килима, подпрял брадичка с ръка и се опитваше да чете вестник. Жак и Жаред, които се бяха разположили наблизо, се преструваха, че спят, въпреки че върху корема на Жаред се разхождаше малко кученце, а второ ближеше ухото на Жак. Родителите на кученцата лежаха, свити на клъбца, и изобщо не обръщаха внимание на това какви бели правеха, съвсем наблизо, другите им две отрочета. За пръв път бяха позволили на Мара да приеме гости и тя виждаше с удоволствие колко непринудено се чувстват те в нейната спалня.

Родерик седеше в края на леглото, облегнал гръб на таблата, залюлял единия крак. Върху придръпнатото му коляно лежеше мандолината, силните му пръсти изтръгваха от нея топла, омайваща мелодия. Погледът му беше прикован в Мара.

Колко прелестна беше тя тази сутрин, от розовата дреха и лицето ѝ сякаш беше поруменяло. Въпреки това беше все още някак безплътна, а неопределимото ѝ държане го плашеше. Не беше вече толкова слаба и бледа както в началото. Силите ѝ се възвръщаха. Снощи, когато той настоя тя да пие червено вино, за да си възстанови кръвта, Мара изчака той да се обърне и изля цялата чаша в една ваза. Кукурякът в нея веднага увехна, но Родерик ѝ разреши тази малка победа. Беше свикнал да я принуждава да върши онова, което е полезно за нея и изобщо не му минаваше през ум, че грижите му могат да са натрапчиви. Беше безкрайно удоволствие да види на лицето ѝ тази кратка победна усмивка, вместо неохотата, с която се подчиняваше на неговите заповеди. С мъка овладя желанието си да я прегърне и да я покрие цялата с целувки. Но тя още не беше готова за това. А той можеше да чака, щеше да чака.

Мара се плъзна върху възглавниците и направи гримаса. Родерик веднага скочи и остави мандолината.

— Искате да си легнете? Да оправя ли възглавниците?

— Не, няма нищо — отвърна тя и протегна ръка, сякаш за да го задържи на разстояние. Куршумът беше попаднал между ребрата, беше раздробил едно и беше спрял зад него. Раната щеше да е по-тежка, ако корсетът ѝ не беше задържал и забавил куршума. Намесата на лекаря направи най-голямата беля, защото той само разшири раната, от която завинаги щеше да ѝ остане белег.

Родерик погледна изпитателно лицето ѝ, после се върна успокоен на мястото си и отново взе мандолината.

Мара му хвърли бърз поглед изпод мигли. Той беше винаги до нея, готов да ѝ подаде вода или възглавница, да ѝ масажира гърба или да ѝ свири успокояващи мелодии. Нищо не го притесняваше, нищо не му беше неприятно. Тя получаваше на часа каквото и да поискаше, а той предвиждаше с точност, вдъхваща страх, какво иска, тъй че почти не ѝ се налагаше да го изрича. Можеше напълно да се осланя на него и тя свикна да му се доверява повече, отколкото на всички останали, включително и на баба си.

Много добре помнеше какво ѝ каза, когато беше много болна и му беше благодарна за тези думи. Но няма да се възползва от тях. Той е силен човек, с изострено чувство за отговорност, навярно затова е поел вината за случилото се. Беше състрадателен и разбираше много добре какво става в сърцата и душите на други мъже и жени. Навярно тази способност го подтиква да не отсича кое е право и кое не, а да казва онова, което усещаше като най-важно за човека при трудни обстоятелства. Не че лъжеше, но в неговия морален кодекс доброто на отделния индивид стоеше над всичко. Беше способен и да посмекчи истината, щом бе за общото благо. Но Родерик беше и човек на думата. Никога не отстъпваше от дадената клетва. И тъкмо от това тя най-много се боеше.

Ако любовта ми може да те задържи... Разбира се, че можеше и го стори, въпреки че, ако зависи от Мара, той никога няма да го узнае.

Тя затвори очи и се замисли.

Няколко минути по-късно музиката секна. Мара усети как дюшекът се надигна, когато Родерик стана, чу го да дава спокойни заповеди. Всички присъстващи тихичко излязоха. Понечи да протестира, но разбра, че посещението я е изморило.

Въпреки това, когато принцът се приближи към леглото, погледна я, а после си тръгна, тя го повика.

— Родерик.

— Почивайте си — каза той. — Ще дойда по-късно.

— Какво стана с Дьо Ланд?

Чакаше отговор. Когато той не последва, отвори очи.

— Убих го, нали?

— Той предаде краля си и беше убиец, погубен от жаждата си за власт.

— Без да е благородник, беше постигнал толкова много — служба в министерството. Имаше власт и сигурно можеше да се надява и на повече. Защо трябваше да поставя всичко на карта само за да качи един Бурбон на трона?

— Благородническа титла може да се даде с едно докосване с меч, или с един подпис. За някои хора това е голяма съблазън — Родерик се отдалечи от леглото, затвори бонбониерата, оправи цветята във вазата.

— Но кой му я е обещавал?

— Същите хора, което му платиха да наеме убиец, а после във всички случаи да го ликвидира. Същите хора, които са предложили, понеже съм помагал за свалянето на други управници, да стана подходяща изкупителна жертва — мъже с достатъчно власт, за да му обещаят титла и благоденствие, ако изпълни желанията им.

— Легитимистите около граф дьо Шамбор?

— Можем само да предполагаме, със сигурност никога няма да узнаем. Не е ли все едно. Революцията отмина.

— Младият граф на Париж ли е обявен за крал?

— За нещастие не, но може да е и за щастие, зависи от политическите пристрастия. Принцеса Орлеанска отиде със сина си в двореца, за да се срещне там с Асамблеята и да поиска короната за младия граф. Асамблеята беше вече склонна да му я даде, но ѝ попречи протестна манифестация, която или беше платена от легитимистите, или подсторена от социалистите. За да може да контролира ситуацията Ламартин обяви временно правителство на реформистите, но с представители и на социалисти от Кметството. Франция получи втората си република и начело е Ламартин.

— Дали ще е задълго?

— Съмнявам се. Трябва да имаш дебела глава и прозорлив поглед, за да управляваш една страна. За идеализъм тук няма много

място. През цялото това смутно време за бонапартистите нищо не се чу. Те се крият зад завесите и само чакат Ламартин да се препъне или да изпусне момента за решителния скок. Щом това стане, те ще излязат на сцената.

— И Луи Наполеон ще стане крал?

— Или император, като чичо си.

Тя свъси вежди.

— Смятате, че ще се реши на това?

— Спокойните мъже са често най-честолюбивите и най-смелите.

— Като Дьо Ланд?

Той я погледна.

— Не, не като дьо Ланд. Целта на Луи Наполеон е да възстанови славата на Франция и да я заздравя, а не да събори всичко, за да придобие лични облаги. Разбирам какво чувствате, Мара, и високо го ценя. Само състраданието ни прави хора. Реката на живота влочи всички ни и да се опитаме да я спрем значи само да си губим напразно силите. Съжалявам, че не го сторих аз, когато имах възможност.

— За да поемете вината върху себе си?

— Би било мое право.

Тя го погледна внимателно.

— Аз нося отговорността за това, мое беше и правото.

— Правото да спасите жалката ми кожа? — попита той и усмивката, която се появи на устните му, проблесна този път и в очите.

— Приемете го като компенсация.

Смехът му секна и той попита рязко:

— Компенсация за какво?

— За измамата.

— Що се отнася до това — ухили се той, — отдавна съм си получил компенсацията.

— Дори за това, че издадох събирането?

— Не биваше да съм толкова самоуверен. Не биваше да съм толкова недоверчив. Разчитах прекалено много... на способности, които имат граници.

— Какво искате да кажете?

— Сигурен бях, че мога да чета мислите ви. Но не е изключено да съм чел през цялото време само собствените си копнежи.

— Не! — тя се изправи рязко в леглото, а после се отпусна със стон назад. Дишаше мъчително и забързано. С един скок Родерик се озова до нея. Наведе се, издърпа възглавниците и я сложи да легне по гръб. Разкопча елечето и нощницата, издърпа ги нагоре, без да се замисля за благоприличие и нрави. Тя предполагаше, че го е правил неведнъж, но сега беше сигурна.

Когато ръката му затърси следи от кръв, за да се увери дали раната ѝ не се е отворила, в гърдите ѝ забушува болка, която нямаше нищо общо с раната. Тя видя как напрежението изчезва от лицето му, как се изглаждат бръчиците около очите му и с мъка преглътна. Беше по-лесно да е гневна, отколкото да позволи той грижливо да я докосва, или да среща погледа му, от който цяла се топеше. За миг пръстите му се спряха на гърдите ѝ, докато опипваше превръзката под тях.

Тя отблъсна ръката му.

— Добре съм.

— Да — съгласи се той с мека усмивка. — И аз така мисля.

Той понечи да закопчае нощницата ѝ. Тя отново отблъсна ръката му.

— Мога и сама.

— Не бива да ви позволявам да надценявате силите си — заяви той най-сериозно и продължи да се занимава с копченцата.

— Вероятността е малка, докато се въртите непрекъснато край мен — този път го хвана за китките. Твърде късно разбра, че по този начин препречва достъпа до копчетата не само на него, но и на себе си.

— Като предан роб, изпълнявам всички ваши желания. Не ви ли радва това?

— Във възторг съм, но с едно изключение — идвате, щом ви повикам, но не си тръгвате, когато нямам повече нужда от вас.

Пулсът му туптеше силно и не съвсем равномерно под пръстите ѝ — беше смайващо откритие.

— Започвам да разбирам. Като едно свенливо и чувствително цвете се боите, че репутацията ви е застрашена — в тона му имаше престорено съчувствие, но в погледа му се четеше тайна радост, когато поглеждаше към голите ѝ гърди. — Ще можете ли изобщо някога да ми простите?

И двамата знаеха, че не му струва нищо да се освободи от ръцете ѝ. Но знаеха също, че се радва на гледката — харесват му блестящите

черни къдри като фон за нейната голота, бузите ѝ, поруменели от гняв и прекалено късно осъзнат срам. Но в задоволството му имаше и толкова много нежност, че тя усети как ѝ секва дъхът.

Той забеляза внезапното ѝ питащо учудване. То очакваше отговор. Привлечен неотразимо от меката извивка на устните ѝ, той се наведе към нея.

Някой почука на вратата и веднага енергично я отвори. Влезе мъж. Беше представителен, среден на ръст, някъде към средата на петдесетте. Мустаците и тясната, остра брадичка бяха прошарени, косата му пооредяла. Лицето, обгоряло на южно слънце, беше почти мургаво. Очите бяха тъмни, а дълбоките бръчици в ъгълчетата им издаваха весел нрав. Но сега, при вида на сцената пред него, в тях пламна гняв.

— Какво значи това? — попита влезлият.

— Същият въпрос мога да задам и аз — прекъсна го Родерик.

— Татко! — възкликна Мара.

— ... всъщност мога и веднага да ви обясня — продължи спокойно Родерик.

Мара издърпа притеснена ръцете си, Родерик стана, обърна се с гъвкава елегантност и я прикри с тялото си. Зад гърба му тя закопча с треперещи пръсти нощницата и придърпа върху нея елечето.

— Вие сигурно сте Андре Дьолакроа, господине? — попита Родерик с учтив поклон. — Предполагам, че вече са ви поздравили, както му е редът и по всички правила, с добре дошъл в резиденцията на Рутения, но позволете да се присъединя и аз.

Зад бащата на Мара в рамката на вратата се появи и Анжелин. Зелените ѝ очи издаваха смесица от смях и загриженост.

— Излишно е да ми бъдете представян — заяви сърдито Андре. — Веднага ми стана ясно, че сте синът на Ролф. Приличате на него, а сте наследил явно и неговата проклета, неудържима злоба.

— Благодаря ви, господине.

— Не беше комплимент. Ще имате ли добрината да ми обясните какво сте направил с дъщеря ми?

— Не — този кратък и прям отговор сякаш разпали гнева на Андре повече, отколкото би го сторила цветиста и дълга реч.

— Така ли? Аз получавам от дъщеря си шокиращо писмо, в което тя ми описва събития, които могат да бъдат наречени само

невероятни. Пътувам със седмици, за да дойда тук и да разбера какво става, и първото, което научавам, е, че са стреляли по нея, а после виждам със собствените си очи как ѝ се натрапват, докато тя още е в леглото. Като неин баща настоявам да ми обясните какво търси тя във вашия дом.

— Обяснение, което щеше да е излишно, ако бяхте придружили, както е редно, дъщеря си в Париж.

Андре му хвърли унищожителен поглед.

— Може би искате да ме учите какви са задълженията ми, господине?

— Все някой трябваше да го направи — навъсената решителност на Родерик показваше, че искреният гняв на противника му не го е извадил от равновесие.

Анжелин пристъпи напред и застана между сина си и някогашния си годеник.

— Много ви моля, не бива...

— Искам да говоря с дъщеря си насаме — каза мрачно Андре.

— Невъзможно е.

— Вижте какво, младежо, вие може да сте принц и да заповядвате на хората си, но нямате никакви права върху мен и моята дъщеря.

Мара видя как лицето на принца потъмня, как ръцете му се свиха в юмруци. Тя се опита да седне, каза умолително:

— Родерик...

Той чу молбата и мускулите на лицето му се поотпуснаха. Погледна я и като видя как се мъчи да се надигне, веднага изтича да ѝ помогне. Ръката, която крепеше гърба ѝ, беше сякаш от стомана, той издърпа възглавниците и я отпусна с привично движение върху тях.

— Както виждате — обърна се Анжелин най-спокойно към Андре, — откакто раниха Мара, синът ми непрекъснато се грижи за нея и го прави вече твърде добре.

— Мъжете нямат работа в стаята на болна жена.

— Някои мъже — поправи го тя внимателно. — Други не се боят от крехкостта на жените и са готови да поемат всяко задължение.

— Въпреки това искам да говоря с дъщеря си — не се предаваше Андре. — Много моля да бъда оставен насаме с нея.

Родерик го погледна в очите.

— Мара не е в състояние да разговаря дълго за събитията, които е изложила вече в писмото си до вас.

— Но е в състояние, както виждам, да понася грубото ухажване, което ѝ натрапвате, нали? Би трябвало да ви извикам на дуел...

Дуел. Мисълта ужаси Мара.

— Татко, недей! Родерик!...

— На ваше разположение съм, господине. Впрочем няма ли да е по-добре да отидем двамата в моя салон, където ще се опитам да отговоря на всеки въпрос, който бихте пожелали да ми зададете.

— Чудесно! Винаги съм предпочитал истината.

В стаята цареше напрегната тишина. Напрежение трептеше в напоения с парфюми горещ въздух. Беше тежка обида, на която всеки мъж и по всяко друго време, би отвърнал с покана за дуел. Мара хвана Родерик за ръката, в очите ѝ се четеше безкрайна мъка.

Той не я разочарова. С безразличен и сдържан тон, отговори:

— Разбира се, ще представя фактите така, че да подобрите мнението си за мен, господине.

Мара погледна баща си.

— Много по-вероятно е да спести част от истината, за да запази мен и да поеме вината върху себе си. Но ако въпреки това пожелаеш да го изслушаш, уверявам те, никой не би могъл да ти обясни по-добре какво се случи.

— О да, зная! — възкликна Андре и вдигна ръце с неволен капитулиращ жест. — Обяснение, пълно с наперени думи и фрази, сред които трябва да търсиш истината като игла в купа сено. Но щом може да пренебрегне обида, която му нанесох в собствения му дом, налага се поне да го изслушам.

Баща ѝ се приближи към леглото, прегърна я несръчно и предпазливо заради раната, целуна я по челото. Хвърли непримирим поглед към Родерик, обеща по-късно пак да наmine, след което излезе от стаята заедно с принца.

Мара ги проследи с поглед — един изправен, висок, златокос млад мъж и един понапълнял, посивял и толкова обичен баща. Сълзи се стичаха по бузите ѝ.

Анжелин беше останала. Тя се приближи, оправи одеялото, отмести мандолината на Родерик, измъкна изпод една възглавница

книгата на Мара. Беше тактична и сръчна. Мара избърса очи с крайчеца на чаршафа, ядосана на собствената си слабост.

— Мислите ли, че ще се бият? — попита тя по-възрастната жена.

— Мисля, че ще продължат да се предизвикват, но няма да има нищо опасно, докато Родерик не изгуби контрол над себе си.

— Не е ли логично, след такава обида?

Анжелин я погледна с топла усмивка.

— Би трябвало вие да знаете най-добре. Не познавам човек, който така да го е предизвиквал.

— Освен баща му, предполагам — отвърна Мара, но млъкна, защото коментарът едва ли можеше да бъде възприет като комплимент.

— Така е, но що се отнася до предизвикателствата вие превъзхождате Ролф.

Мара й се усмихна леко, после насочи вниманието си към въображаема трохичка върху одеялото.

— Къде е кралят?

— Като дискретен човек, при това с непогрешим инстинкт за неприятностите, предостави на мен да посрещна сама вашия баща.

— Няма нищо против пристигането му, надявам се?

— Може би, но само ако се досети, че липсата на ревност от негова страна не ме прави щастлива.

Мара се отпусна върху възглавниците и вдигна поглед към балдахина.

— Никога ли не се случва той или синът му да са откровени, да кажат нещо без заобикалки?

— Разбира се, и най-често тогава, когато другите предпочитат деликатно извъртане.

— При трудни обстоятелства, изпълнени с мъка или с... — попита сериозно Мара.

— Или страст?

— Да.

— Моля да ме извините, но и аз, изглежда, съм възприела навиците им — поклати глава Анжелин. — Имате ли нужда от още нещо?

Колко лесно щеше да е да задържи майката на Родерик до леглото си, да разговаря с нея само за да може да произнася името му,

да научи повече за него. Знаеше, че ще е безполезно, а в известни отношения даже мъчително.

— Не, благодаря — усмихна се тя насила.

— В такъв случай ще се погрижа да приготвят стая за Андре. Ще ви изпратя Юлиана или Труде, но мисля, че най-добре ще е да си починете малко и дори да подремнете.

Мара кимна. Миг по-късно чу как вратата се затваря след възрастната жена. Никога не е била по-будна. Как ли ще протече разговорът между Родерик и баща ѝ? Не смееше даже да си го представи. Особено като си помисли колко го бе засегнал упрекът на Родерик. Баща ѝ и без това имаше угризения на съвестта, задето ги бе пратил сами с баба ѝ в Европа. Но те потеглиха от Луизиана по вършитба, годишно време, когато захарната тръстика се смила за захар. Тази година беше особено важно той да е там и да надзирава всичко, та дано намали загубите от икономическата криза. Въпреки това възприе болезнено обвиненията.

Как ли приема баща ѝ стореното от нея? Променило ли е това чувствата му? Не пролича да е така. Беше сякаш по-склонен да припише цялата вина на Родерик. Това тя няма да допусне. Трябва час по-скоро да му обясни каква роля е играла в цялата тази история.

Беше може би добре, че Дьо Ланд умря. В това си състояние Андре положително щеше да изпита желание да го нашиба с камшик, или да извика и него на дуел. Дуелите бяха забранени в Париж, както и в почти целия свят, но изисканите господа лесно намираха възможност да заобиколят забраната. И в Ню Орлиънс не беше необичайно мъже да умират, както те се изразяваха, на полето на честта.

Молеше Бога Родерик да не се бие с нейния баща. Дали с пистолет или с кинжал, невъзможно беше възрастният човек да му излезе насреща. Освен ако Родерик не го допусне от зле разбрано чувство за вина.

Защото вината бе нейна. Той може да твърди обратното, да намеква, че е организиран отвличането ѝ, но го прави само за да я освободи от угризения, убедена беше. Както добре знаеше, и че кръвта на Никола дьо Ланд тежи на нейната съвест. Беше убила човек и никакви думи на Родерик не можеха нищо да променят. Щеше да живее с това съзнание до края на дните си. Вратата рязко се отвори и Юлиана се втурна в стаята.

— Спите ли? Надявам се, че не. Мама каза да ви оставя на мира, но аз реших, че навярно лежите тук сам-самичка, уплашена до смърт. Дойдох да ви кажа, че не бива.

— Не бива ли? — попита Мара с горчива усмивка, но толкова ѝ се искаше някой да я успокои.

— Станалото станало. Никой нищо не може да промени. Трябва да мислите за утре и за вдругиден. Такъв е животът и трябва да го живеете.

Влиянието на циганите. Мара се запита дали Юлиана си даваше сметка.

— Лесно е да се каже.

— По-лесно да се каже, отколкото да се изпълни, нали? Преди всичко трябва да забравите. А после да ви заинтересува нещо друго, моите проблеми например. Или мислите, че само вие имате проблеми?

— Мисля, че много приличате на брат си.

— Чак сега ли разбрахте? Впрочем говорехме, струва ми се, за Лука.

— Наистина ли?

— Слушайте сега, Мара. Знаете ли какво нахалство си позволи този роб? Накара да го назначат за мой личен телохранител. Като че ли имам нужда някой да ме пази.

— Родерик ли го назначи?

— Че кой друг? А кралят не желае да отмени заповедта. — Юлиана се завъртя из стаята и полите ѝ зашумоляха.

Мара я наблюдаваше.

— Зная защо го е сторил Лука. Влюбен е до уши във вас.

— О да, толкова е влюбен, че се отказа публично от ръката ми.

— Принуден беше.

Лицето на Юлиана помрачня.

— Той можеше да се противопостави и на свитата на брат ми, и на баща ми.

— Би ли могъл тогава да остане верен на принципите си и на самоуважението си като мъж?

— Защо трябваше да допълзи обратно на колене?

— Дойде да предаде сведения, необходими на Родерик, да му предложи помощта си. Не разбирам само защо изобщо го отпратиха, защо баща ви трябваше така да го обижда. Не ми се вярва крал Ролф да

има такива предразсъдъци. Възможно ли е да го е поставил на сериозно изпитание?

— Разбира се, и Лука успя да му устои, но какво ще стане с мен?

Мара млъкна объркана, гледаше изпитателно разтревоженото момиче, а после попита:

— Но какво ще стане всъщност с Лука? Да бъде назначен за ваша лична охрана, означава да бъде насърчен, аз поне така го разбирам. Не е изключено също, както и в случая с принц Арвин, това да е начин така тясно да ви свържат, че в края на краищата да се намразите взаимно. И все пак, ако резултатът е обратният, какво ще стане тогава? Вие сте принцеса, а той циганин.

— В Рутения няма закон, който да забранява брак между човек от кралското семейство и обикновен гражданин. Случвало се е неведнъж.

— Добре, но една държава има нужда от съюзи, от договори, които се скрепават обикновено с брак.

— Подобни съюзи нямат никакво значение, прекратяват се не трудно от всички останали. Светът се променя. Този род дипломация е безнадеждно остаряла.

— Готова сте да станете циганка и да обикаляте Европа с фургон?

— Не е изключено, но и Лука би могъл, ако пожелае, да остане с брат ми и да бъде влиятелен мъж в моята страна.

— Струва ми се, че с удоволствие би го сторил. Но какво е вашето желание?

Юлиана отметна глава и вместо гняв, на лицето ѝ легна тъмна сянка. Направи безпомощно движение с ръка.

— Ако знаех, щях да се опитам да го получа. Лошото е, че не зная.

Юлиана успя да я поразвлече. Когато тя излезе, Мара се загледа в огъня и се замисли. Светът може наистина да се променя. Браковете между кралски семейства може наистина да са нещо отминало. Но едно си оставаше. Принцовете никога не се женеха за своите възлюбени или за жени, които са се озовали с хитрост в леглото им. Гордостта го забранява, дори ако здравият човешки разум няма нищо против. Ако Родерик пожелае, заради упреците, които си отправя в

момента, да се ожени за нея, тя положително ще намери сили в себе си и ще му откаже.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

— Искам да се върна час по-скоро у дома — Мара се опита да го представи като твърдо решение, но прозвуча неискрено и неуверено.

— Защо, Скъпа?

Седнал в стол-люлка до огъня в спалнята ѝ, Андре вдигна очи от вестника, погледна над очилата към дъщеря си, седнала в стола срещу него. Изглежда сега цял ден си прекарваше времето в съсредоточено четене на статии, за да разбере какво ще стане с новата република и предводителя ѝ.

— Не е внезапно решение. Отдавна, още преди седмици исках да си тръгна.

— Но аз съм едва отскоро тук. Колко минаха, осем-девет дена? Съвсем недостатъчно, за да си припомня отново този град. Театрите, операта, ресторантите, всички отварят отново врати. Двайсет години минаха, откакто си позволих за последен път тези парижки удоволствия, а сега се радвам, че ще ги изпитам отново.

След първия бурен сблъсък, баща ѝ се беше разбрал с Родерик. Допаднаха си някак съвсем по мъжки. След два-три дена Андре вече беше свикнал с тази своеобразна къща и се беше приспособил със завидна лекота. С хората от свитата си разказваха вицове, придружаваше дъщеря си до втория етаж на някой ресторант, бърбеше с гостите, които отново усърдно ги посещаваха. С Анжелин беше ту галантен, ту се държеше като стар приятел от детските години. Двамата често седяха заедно и си спомняха, случваше се да придружи и нея из града. Ролф приемаше невъзмутимо присъствието му, без особен възторг, но и без да ревнува.

Мара се накара да се усмихне.

— В Луизиана е пролет, любимото ми годишно време. Овошките скоро ще цъфнат и кукурякът, и градинските рози. Детелината ще израсне висока. Наближава време за сеитба и знаей, че би искал да си там.

— Моят управител е много енергичен човек. Преди да тръгна, му дадох всички необходими указания, защото нямах представа колко ще се бавя. Освен това не съм уверен, че си готова за път.

— Скоро ще съм. Най-много след седмица.

Той остави вестника, свали очилата, сложи ги в калъфа, окачен на дългия ланец за часовник върху жилетката.

— Мара, скъпа моя, сигурна ли си, че знаеш какво искаш? Помислих, искам да кажа, предположих, че ти и Родерик...

— Не.

— Какво означава това „не“?

— Принцът не ми е предлагал да се омъжа за него и, дори да го стори, аз ще му откажа.

— Ще му откажеш? — той я погледна и между веждите му се появи дълбока бръчка. После повтори: — Ти ще му откажеш? Но ти не искаше да се омъжиш и за Денис Мюлхоланд, след като той те компрометира в беседката. Сега Родерик е направил много повече, но ти не желаеш да станеш и негова жена. Какво, искам да те попитам, трябва да направи един мъж, за да благоволиш да го приемеш за съпруг?

— Не зная, татко — каза тя и опря глава на облегалката. Затвори очи. — Зная само, че не искам съпруг, който се омъжва за мен само от чувство за дълг.

— Такива скрупули ти правят чест, но дали са и мъдри?

— Това няма значение.

— За мен има. Аз съм твой баща и мой дълг е да не допусна да опропастиш живота си с тази глупава история.

Тя обърна глава и го погледна.

— Тъкмо затова вече настоя веднъж да се сгодя с един мъж. Няма да го допусна втори път. Татко, моля те, не ми се меси. Само ме отведи по-скоро у дома.

Минаха дълги секунди, преди той да отговори, но дори тогава избягваше да я гледа.

— Приличаш повече на майка си, отколкото предполагам. Аз се ожених за нея, защото — хм... кой ли би могъл вече да каже защо именно. Бях самотен. Тя беше хубава и толкова различна от Анжелин, колкото това изобщо беше възможно, при това ме и обичаше. Но скоро разбра, че моите чувства не са толкова силни колкото нейните. Знаеше,

че никога няма да забравя първата си годеница, въпреки че ще споделя като моя съпруга трапезата и постелята ми и, че ще живеем добре заедно. Но това не ѝ стигаше. Когато възстановиш силите си, след една или две седмици, ще направя всички необходими приготовления за отпътуването ни.

— Благодаря, татко — победата се оказа по-лесна, отколкото бе очаквала. Би трябвало да се радва. Вместо това се чувстваше смазана, погледът ѝ беше мрачен, почти отчаян.

Не намираше друго обяснение, освен непрекъснатото присъствие на Родерик до нея и обсебващата му същност. То я притесняваше, но ѝ внушаваше и приятното чувство, че е част от него. Не, тя просто не можеше да отърве мислите си от всичко това. Но нали и без друго историята щеше скоро да свърши. Оздравяването ѝ напредваше. Вече не седеше по цял ден в креслото в стаята си, а често се хранеше с останалите, присъединяваше се към тях и в салона. Вместо пенъора носеше роклите си. Мислеше, че ще трябва да се откаже от корсета, но се оказа, че ако не е много стегнат, защитата в него китовата кост чудесно придържа заздравяващите ѝ ребра. Това ѝ вдъхна надежда, че ще може да замине по-рано от предвиденото.

В Луизиана беше вече пролет, но в Париж зимата не искаше да отстъпи. Въпреки напъпилите дървета и веселите иглики по первазите на прозорците, дните бяха все така сиви и често пронизани от ситен дъжд. В такъв ден Труде влезе при Мара в салона.

Мара се опитваше да бродира. Лежеше върху канапетото под висок прозорец, който гледаше към предния двор, защото там беше достатъчно светло, за да вижда бледия рисунък върху плата. Когато Труде си взе стол, Мара заби иглата в рамката на гергефа и остави с облекчение бродерията.

— Искам да ви кажа нещо — заяви със скръбен израз Труде.

— Звучи много сериозно — закачи я Мара. — Какво има?

— Доскоро... доскоро вярвах, че съм влюбена в Родерик. Но сега вече зная, че съм го обичала само като наш принц и като хубав мъж.

В очите на Мара проблесна смях.

— А сега?

— Сега вече зная, че това не е достатъчно. Ще го уважавам, ще го следвам, ще продължа, може би, и малко да го обичам. Но само толкова.

— Това ще е... загуба за него — Мара наистина не знаеше какво да каже на толкова проста констатация.

— Не вярвам. Обичам и вас и ще се радвам...

— Труде, не бива да мислите, че...

— Не мисля, а го зная. Той ви обича. Искях само да ви кажа, че не ми отнемате нищо. Още повече, че и аз съм обичана.

Заинтригувана, Мара попита:

— Естес?

Нежна руменина се появи на бузите на амазонката.

— Да, графът. Сладък е, нали? Непрекъснато ме кара да се смея. Това ми харесва. Той познава жените и това също ми допада.

Мара се опита да си представи италианеца и високата руса жена в страстна прегръдка, но не успя. Може би Труде не е искала да каже, че Естес има опит с жените, а че предугажда нейните желания. Никога нямаше да го разбере, но и не беше важно. Тя протегна ръка и хвана ръката на Труде.

— Желая ви много щастие.

Труде се засмя и също й стисна ръката.

— И на вас.

Няколко дена по-късно Анжелин организираше музикално соаре. Щяха да свирят трима цигани, великолепни музиканти. Мара научи, че в европейската музика много неща идват от прастарите цигански мелодии и ритми, а в жилите на много от най-талантливите цигулари тече циганска кръв. Вечерта обещавахе да е чудесна.

Дойдоха много хора, с които се беше запознала в Париж: Аврора Дюдеван, позната като Жорж Санд, Дюма — баща и син, Оноре дьо Балзак, Виктор и Адел Юго. Направи впечатление, че Ламартин и другите депутати не дойдоха — бяха прекалено заети.

Музиката беше великолепна, мелодиите на струнните инструменти — възбуждащи, но и сърцераздирателно чисти и сладки, сякаш пееха за любовна мъка. Събралите се големи познавачи ръкопляскаха със сълзи на очи и настояваха за нови и нови бисове.

Разговорите бяха разпалени и остроумни. Както можеше да се очаква, въртяха се най-вече около политиката. Мара остана с чувството, че тези хора са вече разочаровани от новия режим. Литературният елит критикуваше и компромисите, необходими, за да се ръководи цял народ, и липсата на решителни мерки срещу

влошаващото се икономическо положение. Идеалите на реформаторите бяха сякаш потъпкани. Родерик заяви, че за него единствената изненада е, че французите, обикновено големи реалисти, са се оставили да бъдат подведени.

За соарето Мара беше сложила рокля от бледожълт сатен. Чувстваше се вече много по-добре и дори успя да придума Лиля да постегне малко повече корсета. Когато музиката замлъкна, тя остана да седи върху канапето, защото ѝ беше удобно. Михаел ѝ донесе сладкиши и напитки и остана да ѝ прави кампания вместо Родерик, който трябваше да се заеме със светските си задължения.

Малко по-късно до нея застанаха близнаците, а когато ги смени Лука, двамата вече можеха да се заловят да ухажват една актриса от „Комеди франсез“.

Циганинът поведе непринуден разговор за музиката, която чува, за големите композитори, изпитали влиянието на ритмите на неговия народ, но личеше, че е потиснат. Погледът му беше прикован към Юлиана, която сякаш прелиташе от гост към гост. Принцесата не погледна нито веднъж към него. За Мара пренебрежението беше косвено предизвикателство, но мъжът, застанал зад стола ѝ, не изглеждаше окуражен от това. Дълго време мълчаха, докато Лука наблюдаваше как Юлиана оживено разговаря и кокетничи с някакъв френски благородник. Ръката на циганина така се бе вкопчила в скулптираната облегалка от розово дърво, че кокалчетата на пръстите му побеляха. Мара го чу как измърмори нещо на цигански и то не прозвуча като комплимент.

— Какво иска от мен принцеса Юлиана? Аз ѝ подарих любовта си, сърцето си, всичко. Допуснах да ме обидят, само и само за да спечеля благоволението на баща ѝ. Заради нея напуснах шатрите на своя народ. Какво още бих могъл да сторя?

Мара се загледа в гордо вирнатата глава на Юлиана, после изведнъж каза:

— Дали сте много, може би прекалено много. А какво поискахте от нея?

— Единствено любовта ѝ.

— А не бихте ли желали да я опознаете, да разберете какво мисли и за какво мечтае, на какво се смее и от какво плаче, какви са добрите ѝ страни, на които можете да разчитате?

— Повече от всичко на света, но как да го разбере, след като тя не допуска да се приближа към нея?

— Но какво бихте направили — попита Мара, — ако тя беше циганка и се бе отнесла по този начин с вас?

Той се засмя широко и белоснежните му зъби проблеснаха върху мургавото лице.

— О, нищо по-просто.

— В такъв случай какво ви възпира? Принцеса е, наистина, но и жена.

Той я изглежда скептично, после отново се загледа в Юлиана, в белите ѝ рамене и златната коса, сияеща на светлината на полилеите. Погледът му стана замислен.

— Да — каза той бавно. — Да, и ако после ме намрази още повече, по-лошо няма да стане.

Може и да имаше право, но може и да беше на погрешен път. С опасения за най-лошото, Мара попита:

— Лука, какво имате предвид?

— Ех, Мара — отклони той отговора, — какво щяхме да правим без вас. Трябва час по-скоро да оздравеете, за да станете по-бързо съпруга на Родерик.

С тези думи той я остави сама. Гъвкавите му елегантни движения бяха на мъж, който цял живот е танцувал и се е сражавал. Той се поклони пред Юлиана, каза ѝ нещо. Юлиана отговори рязко и се извърна. Лука сграбчи с такава сила ръката ѝ, че тя изгуби равновесие и залитна. В същия миг той я взе в обятията си и я поведе към вратата на преддверието. След миг на ужас и смайване Юлиана го отблъсна от себе си, но не изкрещя, не извика за помощ. Всичко стана толкова бързо и безмълвно, че само неколцина от присъстващите проследиха сцената с широко отворени очи.

Мара скочи от канапето, за да ги последва, но Родерик се изправи изневиделица пред нея. Той сложи ръка на рамото ѝ и я задържа.

— Какво, ако смея да запитам, казахте на Лука? Какво го превърна в отвличащ девойки разбойник?

Тя го погледна намръщено.

— Само го посъветвах да се държи с Юлиана като с жена от своя народ. Представа нямах, че може да постъпи така.

— Колко просто — измърмори той. — Как не ми мина и на мене
такова нещо през ума?

— Няма ли да го спрете?

— Не допускам да си позволи да отиде твърде далеч. Юлиана ще
се погрижи за това.

— Но ако ѝ причини болка?

Родерик поклати глава.

— Все още е неин телохранител и гледа много сериозно на
отговорностите си. В опасност е по-скоро самият Лука, поне допреди
няколко минути мислех, че е така.

Думите на Лука още кънтяха в ушите ѝ. Тя си пое дълбоко дъх.

— Мога ли да говоря с вас, ако намерите минутка време?

— Но Мара, скъпа моя, нали вече говорите с мен.

Тя разбра, че двусмисленият отговор е бариера, която той издига,
за да има време да помисли върху молбата ѝ.

— Говоря сериозно.

Той я погледна и усмивката изчезна от очите му. Наведе глава и
каза:

— Както обичате.

Помогна ѝ да стане, подаде ѝ ръка, за да се опре, после я изведе
от салона и я придружи през дългата галерия към покоите си. В
камината на личния му салон гореше огън и той я настани в едно
кресло пред него. Предложи ѝ вино, но тя отказа. Родерик застана с
гръб към пламъците, но забеляза, че тя е принудена да вдига високо
лицето си към него. Затова се настани в креслото срещу нейното,
отпусна се, сложил лакът на облегалката. Със замислено лице и без
каквото и да било признак на нетърпение зачака тя да започне.

Мара нямаше представа какво трябва да каже. Нещата, които
искаше да му обясни, се бяха заплели в главата ѝ в безнадеждна
бъркотия. Беше късно да съжалява, че не се подготви достатъчно добре
за разговора, вместо да го предизвиква по мимолетен каприз. А той
разбра, че разговорът е важен за нея.

Тя погледна ръцете си, облиза устни с върхчето на езика.

— Откакто се срещнахме, намеренията ни непрекъснато се
разминават. Правехме онова, което се очакваше от нас, но по причина,
различна от видимата. Безкрайно се срамувам от начина, по който ви
използвах. Държахте се с мен по-добре, отколкото заслужавах. Аз... аз

направих всичко, което беше по силите ми, за да поправа голямата си грешка. Надявам се да съм успяла. А сега трябва да си вървя.

Тя погледна към него, видя, че лицето му е сериозно и напрегнато, после се втренчи в огъня.

— Изглежда, някои хора от свитата са останали с убеждението, че ще се оженим. Не зная как е възникнало, но искам да ви уверя, че не е необходимо. Безкрайно съм ви благодарна за всичко, което направихте за мен, докато боледувах. Спомням си някои ваши думи. Те много ми помогнаха и навярно затова ги казахте. Но не искам да се чувствам задължен. Ще се върна с баща си в Луизиана. Давам ви честната си дума, че скоро ще бъдете напълно свободен.

— Това звучи като смирен отказ — изрече той бавно. Трябваше да знае колко е проникателен.

— Няма причини да е смирен — отвърна тя сериозно. — Беше случайност двама души като вас и мен, от две различни части на света, да се срещнат. Нормално е пътищата ни отново да се разделят.

— Жертва. Ритуална и категорична. Не мога да го допусна.

— Аз няма да се омъжа за вас — по-ясно не би могла да го изрази.

Той скочи, зае отново господстващата поза, от която преди малко доброволно се отказа. Скръсти ръце на гърба и погледна смаян нежното ѝ лице, обрамчено от вдигнатите високо къдрици. Гърдите ѝ се повдигаха задъхано под жълтия сатен. За разлика от Лука той не можеше просто да я притегли към себе си и да я разтърси, за да дойде на себе си, или да я целува, докато отстъпи. Единственото му оръжие срещу отказа ѝ бяха думите.

— Знаете ли защо съм в Париж? Не за да обитавам официалната резиденция на Рутения или да се наслаждавам на разговорите, в които французите са ненадминати. Дойдох, защото събитията, които стават тук, заплашват стабилността на Европа и на собствената ми страна. Носеха се слухове, че ще има нов атентат срещу Луи Филип, а за успеха му имало повече шансове от когато и да било. Но при коронованите глави такава насилствена смърт често се превръща в епидемия, която може да плъзне и в други страни. Моята задача беше да предотвратя атентата и да попреча, доколкото ми е възможно, на този опит да бъде убит монарх.

Мара знаеше, че Родерик рядко обяснява някому постъпките си, затова слушаше внимателно. Когато той направи пауза, каза:

— Аз мислех, че искате да попречите на революцията.

В очите му проблесна смях.

— Благодаря за доверието в способността ми да контролирам политическите събития във Франция, но трябва да призная, че това не е по силите ми. Както впрочем не беше и по силите на няколко френски крале. Опитах. Предприех какво ли не, за да разбера какви са плановите на различните групировки, но желанието ми беше най-вече да защита Луи Филип, защото се очертаваше той да продължи да се радва на подкрепата на средната класа и по този начин да е в състояние да запази спокойствието в страната.

— Юлиана ми разказа за свитата и за това, че е предотвратила вече много атентати.

— Наричаха ни „Отряд на смъртта“ — не си избрахме името сами. Въпреки това беше подходящо, защото убийците са най-често умопомрачени и страшни хора, които трябва веднъж завинаги да бъдат спрени, ако искаме да защитим жертвите им. В Париж моите телохранители и аз тъкмо си бяхме извоювали възможност да събираме сведения и информация. И тогава видях вас.

— Видяхте мен?

Повтори думите му смаяна и сякаш зашеметена. До този миг не подозираше, че е толкова двуличен и способен така да я манипулира. Сега го разбра и усети силна болка.

Мрачна усмивка заигра на устните му, после той продължи:

— Една от множеството информации, които събрахме с помощта на нашите хора, гласеше, че госпожа Елен Дьолакроа и нейната внучка са в Париж. Имената ми бяха, разбира се, познати, защото майка ми много ми е разказвала за Луизиана. А тъй като съм научен от дете да изпълнявам обществените си задължения, имах намерение да ви направя посещение на учтивост. Тогава видях баба ви и вас да се качвате в една карета с Дьо Ланд. Възможността да се запознаем по обичайния начин беше толкова близка. Дадох визитната си картичка на един слуга от дома, в който живеехте и си тръгнах. Същата вечер напуснах Париж, за да отида в циганския лагер, а още преди полунощ вие ми паднахте като дар Божи от небето.

— Това ли е всичко? — не знаеше дали трябва да почувства облекчение, или да се разсърди, но опасенията ѝ не се оправдаваха...
— Но вие ме оставихте да вярвам, че...

— Смятате ме очевидно способен на всяка низост. А аз просто не можах да устоя. Тъй или иначе, държах се достатъчно подло.

— Защото веднага ме познахте?

— Поне така мислех — отвърна той и лицето му придоби за миг загрижен израз. — Бях ви зърнал само за миг и от голямо разстояние. Знаех някои неща за Дьо Ланд и подозирах, че появата ви има по-дълбока причина, но ми се стори невероятно жена като вас да се остави той да я командва. Не изключвах възможността да е злоупотребил с доверието ви, да ви е поканил на разходка извън града и там да ви е изхвърлил от каретата. Не беше изключено също да сте избягали от него, скачайки в движение. Загубата на паметта можеше и да е истинска. Колкото по-дълго ви наблюдавах, колкото повече научавах за вас, толкова по-малко можех да си представя нещо друго. Вие сте много убедителна актриса. Въпреки това случайността си оставаше прекалено голяма.

— Затова ли ме отведохте в Париж?

— Случаят налагаше изясняване. Тук разбрах, че би трябвало да сте всъщност с госпожа Елен в някакво имение извън града, собственост на дьо Ланд, второ невероятно съвпадение. А после, при първото ви излизане от този дом, Дьо Ланд се свърза с вас.

— Пратили сте Лука да ме шпионира, а аз си въобразявах, че трябва да ме брани.

— Не можеше ли да върши и двете? Но след този ден едва не полудях в усилията си да реша загадката, която представлявахте за мен, да намеря обяснение, извинение за онова, което вършехте. Виждах във вас невинна съблазнителка и това ви осигуряваше успех.

— Можехте лесно да ми устоите — отвърна тя рязко.

— Лесно ли? Как можахте да го помислите? Някой монах, подлуден от обета за безбрачие, трудно би могъл да си измисли по-страшен ад. Вие сте кръщелничка на моята майка, как можех да ви обезчестя? Но и как да се откажа, след като това ми се струваше най-добрият начин да стана достатъчно близък с вас и да разбере какво е замислил Дьо Ланд. Очевидно беше, че ще изпълня дълга си най-добре, като престана да ви избягвам.

— Дълга си? — възкликна тя, потресена и ужасена.

— В края на краищата не чувството за дълг ме накара да капитулирам — той изчака, присви очи и я погледна право в лицето.

— А какво? Не можете да ме убедите, че причината е била неудържима страст. Добре помня усърдната ви подготовка за прелъстяването, теменужките и диамантите, само циганските цигулки липсваха.

Той се засмя доволен.

— Щях да доведа и тях, ако се бях сетил. Но защо забравяте страстта, палещата, неукротима страст. Само че прелъстяването се оказа в края на краищата пълна измама, неизбежна клопка.

Лекотата, с която той говореше за всичко, й даде кураж да го стори и тя.

— Капан ли? Смятали сте, че това е необходимото доказателство, че съм съюзничка на Дьо Ланд?

— Не, разбира се, нали междувременно бяхте станала, волно или неволно, моя. Инстинктивно, по странен начин, който не мога да анализирам, аз ви разбирах. Благодарение на други източници бях уверен, че ще разбере по вашите реакции кога и къде Дьо Ланд ще се опита да ме използва. Действах достатъчно хитро. Погрижих се даже присъствието ви в моя дом да се разчуе, водех ви на приеми, та да не би случайно някой да не го разбере. Възприех тази тактика, защото беше ясно, че маскарадът ще свърши, а когато маските паднат, когато се разбере, че сте кръщелница на моята майка, ще бъда задължен да се държа като мъж на честта. Колкото повече се сближавахме, толкова по-неизбежно ставаше.

Той умееше да си служи с думите във всичките им нюанси, владееше великолепно изкуството да манипулира хората, за да постигне желаната цел. Не биваше да го забравя. В никакъв случай.

— Казахте, че сте имали желанието да се ожените за мен?

— За да ви задържа завинаги.

— Но не го сторихте.

— С дълбоката си мъдрост и ужасната си грубост моят баща ми отвори очите за непочтеното предимство, което си бях извоювал. И той беше прав.

— А всички приказки за чест и морал?

— Празни дрънканици. Но той е великолепен, нали?

Като сина си. Колко ѝ се искаше да вярва в онова, което така радостно ѝ разкриваше. Не, беше прекалено неправдоподобно, за да бъде истина. Той не е обикновен принц, за когото важат общоприетите морални норми. Беше си създал собствени правила, а те не приличаха твърде на установените. Имаше обаче някои, които не можеше да пренебрегне и които бяха свързани с неговото семейство, страна и задължения. Към тях се придържаше по-строго, отколкото повечето хора тъкмо защото стоеше над масата и трябваше да е пример за всички. Никога не би прекрачил съзнателно неписаните граници на почтеността. Онова, което ѝ каза, беше лъжа. Достойна за уважение и все пак лъжа. Мара сведе поглед към ръцете си, скръстени в скута, за да прикрие бликналите сълзи.

Не получил отговор, той продължи, въпреки че не му беше леко:

— Имах най-добри намерения. Искях да се отдръпна и да ви дам по-голяма свобода на действие. Невинаги ми беше възможно. Политическото положение изискваше много да внимавам. Всеки път, когато ви изпусках от очи, вие се втурвахте презглава към опасността — той вдигна ръка и потърка очи. — Боже Господи, като си спомня как стояхте пред тълпата със сабя в ръка — идеше ми да се пръсна от гордост, но се чувствах и като скован от ужас, като вцепенен от погледа на змия.

— Моята сигурност не зависеше от вас.

Той поклати глава, сякаш изобщо не я беше чул.

— А този следобед, когато ви открих в скривалището на Дьо Ланд на левия бряг на Сена! За пръв път изпитвах подобно чувство... Сякаш ние двамата сме едно, две части на едно цяло, сякаш за един вечно продължаващ миг делим едно сърце и една душа. Знаех какво сте направила. Просто го знаех.

Той ѝ обърна гръб и се загледа в пламъците в камината.

— Навярно съм вярвал тогава, че това единение е трайно. Очаквах да разберете, че аз ще затворя капана, който бяхте приготвили толкова грижливо за Дьо Ланд. Искал съм премного. Упоритостта, с която не желяех да приема, че е така, можеше да ви струва живота.

— Грешката беше моя — обясни тя. Усещаше буца в гърлото си. — Вие ми вярвахте. Но аз не ви отвърнах с доверие, не можех.

— Не можех и да го очаквам. Не ви дадох никаква възможност.

— Достатъчно беше да се вслушам в сърцето, а не в разума си.

Той се обърна, протегна широката си силна ръка.

— Тогава вслушайте се в него сега.

— Моля ви, недейте — тя стана от креслото и се отдалечи от него. — Много сте убедителен, но не мога да забравя, че сте просто принуден да ми кажете всичко това.

— Принуден? От кого? Можех всеки момент да сложа край на всичко.

— Но не го сторихте, а обяснението произтича от онова, което казахте: беше най-добрият начин да изпълните задачата си.

— Сломен със собствените ми аргументи? — разсмя се високо той. — Наказание за прекалената красноречивост.

Той видя с болка, че тя извърща глава. Изпитваше палещо желание да я има, отчаян порив да я освободи от затвора на съмненията, в който се бе заключила. Самозащита е, помисли си той. Бои се да не ѝ причиня болка. Но и той сигурно би предпочел да се заключи в собствената си броня и да ѝ предостави свободата, от която тя мислеше, че се нуждае, за да може да избяга.

Трябваше да получи поне някаква компенсация.

— Мара, обичате ли ме?

Тя му хвърли бърз поглед, после сведе очи.

— И така да е, това ще промени ли нещо?

— И все пак, кажете, обичате ли ме?

Любовта към него беше непрекъснатата пареща болка дълбоко в нея още откакто... вече не знаеше откога, може би от мига, в който го видя да свири на мандолина до огъня в циганския лагер. Да го крие ѝ се стори излишно сега, щеше да е още една ненужна лъжа.

— Да, обичам ви.

Желанието най-сетне да предприеме нещо беше непреодолимо. Не помнеше по-мъчителен миг, отколкото да стои сега тук неподвижен, като част от мебелировката. Тялото му искаше да преодолее с една-единствена крачка пространството между тях, да я повали на канапето, но беше невъзможно. За хиляден път и с непозната сила копнееше нейната рана да е негова. Всъщност донякъде беше именно така и кой знае, за него раната можеше да се окаже смъртоносна.

Мара не можеше да каже каква реакция е очаквала, но каменната му неподвижност беше като удар. Тя сведе очи и тръгна към вратата.

— Баща ми и аз ще отпътуваме час по-скоро.

— Почакайте.

Тя спря и го погледна. Очите му бяха тъжни, замислени, но въпреки това през мрежата на златните му мигли проблясваше кобалтовосин пламък.

— Ако съм разбрал добре, скоро ще има циганска сватба, ще оженим Лука и Юлиана. Вие трябва непременно да присъствате. Ще останете ли поне дотогава?

Въпросът ѝ прозвуча като отпуснат срок за размисъл. Знаеше, че трябва да внимава. Но при създалите се обстоятелства да откаже на толкова незначителна молба щеше да е невъзпитано. Освен това Юлиана ѝ беше станала почти като сестра.

— Да, ще остана — отговори тя спокойно.

— Благодаря — отвърна сдържано и той. — Юлиана ще се радва.

Той не помръдна, не трепна, когато тя излезе от стаята и затвори вратата след себе си.

Месецът преди сватбата на Юлиана беше най-дългият в живота на Мара. Забавянето се наложи заради общественото мнение, но най-вече защото трябваше да се обикалят модистките и шапкарките, на които бяха поръчани сватбената рокля и прикята за католическата венчавка, която щеше да стане по-късно в Рутения. Мара не говореше за отпътуването нито с баща си, нито с когото и да било. Струваше ѝ се, че е най-добре да изчака да мине сватбата. Тогава можеха да напуснат незабелязано Париж, докато останалите също поемат пътя към родината си. Така щяха да дадат по-малко обяснения и да изслушат по-малко възражения. Може да беше проява на страх от нейна страна, но се извиняваше пред себе си с това, че не иска да отвлича вниманието от годеницата и годеника.

За циганската сватба Юлиана си бе поръчала рокля, която напомняше блузите и широките, падащи на меки гънки поли на циганките. Беше семпла, въпреки че беше направена от голям брой слоеве бяла, поръбена със златно коприна. Тя настоя Мара да носи нещо различно от обичайните си строги, прави рокли, в които беше толкова трудно и неудобно да се седи, по цигански обичай, на пода и със скръстени крака.

Мара се колебаеше заради излишните разходи, но Анжелин веднага застана на страната на дъщеря си. Юлиана щяла да се чувства по-добре в твърде смелата си рокля, ако не е единствена и тъй като Мара трябва да подкрепя морално младоженката, нейната рокля ще е подарък от кръстницата. Не беше по-лесно да се възразява на Анжелин, отколкото на сина ѝ. Най-сетне се споразумяха Мара да носи рокля от синя коприна със сребърна гарнитура.

Циганският лагер си беше все същият, навсякъде кънтеше музика и смях, от буйните огньове над фургоните се издигаха сиви кълба дим. Въздухът беше изпълнен с миризма на печено месо. Празничните премени на жените в яркочервено, синьо, зелено и жълто напомняха палитрата на художник. Циганките въртяха шишове над пламтящите въглени или бъркаха яденето в тенджерите. Кучета лаеха, кокошки кудкудякаха, цвилеха коне. Фургоните бяха почистени, всичко беше грижливо подредено. Племето щеше да потегли още тази нощ за Рутения, веднага след тържеството. Циганите се връщаха, за да участват и те в празненствата по случай официалната сватба на болярската дъщеря с един от техните хора.

Церемонията беше кратка. Циганите оставиха всичко и се събраха край главния огън. Цигуларите подхванаха енергичен и красив марш и под неговите звуци годеникът и годеницата бяха доведена от двата фургона, в които бяха чакали разделени. Сега те се приближаваха от две страни към болярина Ролф, който ги чакаше в средата. Мара придружаваше Юлиана, Родерик — Лука, докато двойката се събра. Тогава оставиха младоженците сами и се дръпнаха в тълпата. Ролф пое дясната ръка на Юлиана и я сложи в десницата на Лука. Двамата трябваше да се държат здраво за ръце, докато произнасят брачната клетва.

Лука, в червена риза с дълги ръкави и със златна обеца в ухото, изрече с твърд, ясен глас:

— Аз, Лука, вземам това момиче за жена и се кълна, че ще ѝ дам свобода да търси другаде щастието си, когато любовта напусне моето сърце.

Юлиана стоеше гордо изправена и гледаше годеника си в очите, произнасяйки същата клетва. Тогава Родерик пристъпи напред и подаде на баща си сабя с дръжка, украсена с диаманти. Ролф хвана китката на Лука и рязна кожата на около сантиметър. Юлиана подаде

ръка и Ролф направи същия малък разрез. Притиснаха двете ранички една към друга, вързаха здраво китките. Младоженците стояха един до друг и се гледаха, докато кръвта им се смесваше. Вятърът развяваше косите им, полата на Юлиана се увиваше около ботушите на Лука. Наоколо стояха приятели и роднини, над тях беше само тъмното, осеяно със звезди небе.

В мрака прозвуча вик и се издигна в небесата. Музикантите засвириха дива и страстна мелодия. Лееше се вино. Свалиха от шишовете горещото, хрупкаво месо. Хората разговаряха, смееха се и ядяха, безгрижни и весели.

Мара стоеше встрани. Виждаше баба си и баща си в тълпата край младоженците. Чувстваше се изключена от кръга на щастливите, сама, потръпваща от вътрешен студ.

... Когато любовта напусне моето сърце...

В такава клетва нямаше нищо трайно, но какво ли означава трайност без любов? Думите подсказваха, че е по-важно да знаеш, че обичаш, отколкото да бъдеш обичан.

Да даваш любов, докато я изпитваш, не да вземаш. Беше клетва, която и тя бе готова да произнесе.

Съдбата ѝ даде такава възможност, но тя я изпусна. Всъщност защо? От гордост? От недоверие? От страх, че любовта ѝ може да не е взаимна?

Но тя обича. Обича един златен принц и да го остави, да бъде разделена от него от хиляди мили и цял океан, значи да убие злодейски нещо толкова крехко и важно в собствената си душа.

На циганите им беше достатъчно да обичат. Щастието на мига беше важното и всеки човек отговаряше сам за щастието си, никой друг. Животът си е живот. Любовта любов. Те не могат да се измерват, разменят, да се отложат за по-късно. Животът трябва да се живее, любовта да се люби.

Музиката стана по-бавна и сега звучеше, изпълнена със сладост и копнеж. Церемонията беше приключила. Младоженците скоро щяха да я напуснат, за да се оттеглят във фургона на Лука. А малко по-късно той щеше да потегли и с това сватбата да свърши.

Но още не беше. Лука разпери ръце и запристъпва в такт с музиката. Тълпата се дръпна, образува кръг, направи му място. Напред, назад, танцът, който той изпълняваше пред Юлиана, беше стар като

времето, естествен и прости́чък ритуал на харесването. Като омагьосана Юлиана се присъедини към него, закръжи край него, завъртя се, движеше се като хипнотизирана след него, но с елегантност и усет, които не отстъпваха по нищо на грацията на съпруга ѝ. Музиката се усили, цигулките засвириха все по-бързо и по-бързо в неудържимо кресчендо. Изведнъж Лука вдигна високо Юлиана на ръце, двамата си проправиха път през тълпата и изчезнаха зад тъмния силует на фургона.

Но сладката, омайваща музика не секваше. Тя се носеше, все по-страстна, търсеца, настойчива. Въздишка премина през тълпата, когато Родерик пристъпи в кръга. Беше свалил униформения кител, ризата му беше разгърдена и препасана с кървавочервена кърпа. Косата му сияеше с тъмния блясък на стари златни монети, лицето му беше сериозно, съсредоточено. Движеше се с неподражаема грация, въртеше се бавно, сякаш търсеше нещо. Зрителите отстъпиха още, увеличи́ха кръга и сега Мара се превърна, там, където беше застанала, в част от тълпата. Погледът на Родерик я докосна, после спря и повече не се откъсна от нея.

Видя го как пристъпва към нея, страстната мелодия пулсираше чувствено. Сърцето ѝ се разтуптя, усещаше, че се е изчервила до корена на косите. Кръвта бушуваше в жилите ѝ, причиняваше ѝ болка, пронизваща цялото ѝ тяло, сякаш я бяха отровили. Изведнъж изпита такава възбуда, че не можеше да диша, камо ли да мисли.

Той протегна ръка. Тя вдигна сивите си очи, погледна в неговите и откри в тях непокорима, стоманена воля, опасно предизвикателство и мъчителна страст.

Тя го обича и нищо друго не ѝ трябва. Нали преди време тя го прелъсти. Накара го да я желае, въпреки чувството си за дълг, въпреки капаните, които ѝ залагаше, въпреки целите си. Защо да не успее още веднъж. Можеше да опита, веднага да почне, докато ѝ помагат нощта и виното, и музиката. Затова си позволи лека усмивка, сладка и омайваща, сложи бавно ръката си в неговата и усети как кожата ѝ пламна от докосването.

Танцуваха заедно, в пълно съзвучие, телата им се движеха като едно цяло. Заедно и всеки за себе си, те се носеха в плъзгащия се ритъм на музиката. Родерик я водеше в танца, а тя го привличаше към себе си, сякаш го омагьосваше. Лицата им бяха съсредоточени,

застинали. Поръбените със сребро поли на Мара просветваха край нея като мълнии. Ризата на Родерик се белееше в нощта. Отблясъците от огъня се извиваха около тях, обгръщаха ги с магия и всепоглъщаща, неугасима страст.

Мелодията на цигулките набъбна, извиси се, застина, сякаш искаше да достигне предишната пламтяща като жарава, но понесена на криле лекота. Все по-силно и по-силно, все по-бързо и по-бързо свиреха цигулките, музиката преливаше от неудържима радост, див екстаз, вече на ръба на дрезгав вик. Това беше върхът.

Родерик привлече Мара в обятията си. Вдигна я високо, проправи си път през тълпата. Зад тях се възцари за миг абсолютно, пълно мълчание. Последвано от ликуване. Вълните му ги придружиха до един фургон, отдавна познат синьо-бял фургон. Той се изпречи пред тях и миг по-късно бяха вече вътре. Вратата се затвори, отдели ги от шума. Бяха сами.

Той сложи Мара на пода, задържа леко ръцете ѝ. На светлината на свещта, запалена до обсипаното с теменужки легло, той се взря в лицето ѝ.

— Ах, Мара — каза толкова пламенно, че думите бяха едва разбираеми, — ако не искаш да останеш, тръгни си веднага, преди да е станало късно.

— Вече е много късно.

— Кълна ти се, че те обичам. Държиш сърцето ми в стоманени окови, ти си въжето, за което е вързана моята душа. Ако ме изоставиш, от мен ще остане само обвинката на мъж, която става вече само за плашило на гаргите в някоя нива.

— Аз няма да те изоставя.

Той стисна по-силно ръцете ѝ.

— Кажи ми какво доказателство да намеря, ще го търся, както са търсили светия Граал, златното руно, както се търси пристанище, както се търси рая. Дай ми възможност...

Тя сложи ръка на устните му. Може и да му вярваше, но в момента това нямаше никакво значение. Погледът ѝ беше ясен, сив и пълен с неизчерпаемо доверие.

— Родерик, принце мой, любов моя, отгатни какво мисля.

Той я погледна в очите. Погледът му беше изпълнен с очакване и безкрайно разбиране. Измина миг. Устните му трепнаха, готови да се

усмихнат. В очите му се появиха искрици смях, те ставаха все по-светли, те засияха. Прегръдката му ставаше все по-силна, той я привлече към себе си, склучи ръце зад гърба ѝ, зарови лице в косите ѝ, пое дълбоко сладкия ѝ дъх. Смях, безкрайно облекчение и пулсиращо желание прозвучаха в гласа му, когато каза:

— Сладка изкусителко, светлина на дните ми, утеха в нощите ми, можеше да ми спестиш изчервяването.

Тя се поотдръпна, погледна го скептично и каза:

— Бих могла, ако ти...

Той не ѝ позволи да продължи.

Издание:

Дженифър Блейк. Кралски страсти

ИК „Ирис“, София, 1995

Редактор: Правда Панова

Коректор: Виолета Иванова

ISBN: 954-445-020-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.